

Gesami Hea:su

*(Da:i Sia: - Psalms; Modu - Salamo; Bisini -
Buk Song)*

Hidadea Sia:

Gesami Hea:su buga da Gode Ea Sia: Dedei
Buga amo ganodini Gesami Hea:su buga amola
Godema sia:ne gadosu buga gala.

Dunu hisu hisu da amo Gesami Hea:su afae
afae ode bagohame amoga dedenanu.

Amalalu, Isala:ili dunu da amo gesami amola
sia:ne gadosu gilisili, ilia sia:ne gadosu gilisisu
ganodini hea:su amola sia:ne gadosu.

Amo Gesami Hea:su dedei da hisu hisu agoane
ba:sa.

Mogili da Godema nodomusa: dedei.

Mogili da Gode Ea gaga:musa: Ema edegesa.

Mogili da Gode Ea gogolema:ne olfosu Ema
edegesa.

Mogili da Gode ili hahawane fidibiba:le, no-
dosa.

Mogili, Gode da Isala:ili dunu ilima ha lai ilima
se dabe ima:ne sia:sa.

Amo sia:ne gadosu (gesami hea:su) da dunu
afae afae da sia:sa. Mogili da Isala:ili fi dunu hu-
luane gilisili sia:sa, amola Gode Ea fi dunu amola
uda, ilia hanai amola ilia asigi dawa:su, amo
Godema amola eno dunuma olelesa. Yesu Gelesu
da Ea sia: oleleloba, E da Gesami Hea:su sia:
amoga amolawane olelei. Gaheabolo Gousa:su
Buga dedesu dunu ilia da amo buga ganodini
Gesami Hea:su liligi bagohame dedesu.

Yesu Gelesu da Hebene sogega bu hedale,
amola Ea fa:no bobogesu fi da musia, Gesami
Hea:su buga da gaheabolo Gode Ea Fi dunu
amo ilia hahawane Godema sia:ne gadosu buga
agoane ba:i. “Sema” dedei ba:sea, ninia da
Gode Ea sema amola hamoma:ne sia:i liligi gilisili
dawa:sa.

Sia dedei

Gesami Hea:su buga ganodini da Gesami
Hea:su 150 dedei ba:sa.

Ilia da gilisisu biyale gala agoane hamosa.

Gesami Hea:su Buga Gesami Hea:su

1 (Age) ...Gesami Hea:su 1 asili 41

2 (Agyeyadu) ...Gesami Hea:su 42 asili 72

3 (Osoda) ...Gesami Hea:su 73 asili 89

4 (Biyadu) ...Gesami Hea:su 90 asili 106

5 (Bi) ...Gesami Hea:su 107 asili 150

Gesami Hea:su Buga Age

(Gesami Hea:su 1 asili 41)

1

Gesami Hea:su

Hahawane Houdafa

¹ Nowa dunu ilia wadela:i hou hamosu dunu
ilia fada:i sia: hame nabasea,
amola wadela:i hou dawa:su dunu ilia hou
amoma fa:no hame bobogesea,
amola nowa ilia Gode ea hou higale dawa:be
dunu ilima hame gilisia,
amo dunu da hahawane bagade.

² Be amomane ilia da hahawane Hina Gode Ea
sema dedei

amoma nabasu hou amola fa:no bobogesa,
 amola ilia yoga amola gasia idisu hou
 amo eso huluane bu dafawane dadawa:sa
 idisa.

³ *Ilia da ifa hano guba:le aligi agoai,
 amo fage eso doaga:sea legebe agoane legesa,
 amola ea lubi hame biosa.
 Ilia da hou huluane nog:a:le hamosa.

⁴ Be wadela:i dunu ilia goe hamedafa hanasa.
 Ilia da gisi amo fo misini mini asi dagoi agoai
 ba:sa.

⁵ Wadela:i hou hamosu dunu ilia da Godema
 Hi fofada:sea,
 Ea se iasu ba:mu, amola ilia da Gode Ea fi dunu
 ilima afafai dagoi ba:mu.

⁶ Moloidafa nog:a:i dunu da Hina Gode Ea
 gaga:su amola logo olelesu dawa:.
 Be wadela:i hamosu dunu da se nabasu logo
 amoga ahoana,
 gugunufinisisudafa amoga doaga:mu.

2

Gode Ea Hina Bagade Ilegei

¹ *Abuliba:le soge bagade fi dunu ilia gege-musa: ilegesala:?

Abuliba:le, ilia da udigili gegemusa: sia:
 dabela:?

² Ilia hina bagade dunu ilia gegemusa: dawa:,
 amola ilia ouligisu dunu ilia Hina Godema
 higasa
 amola Hina Bagade E ilegele lai Ema higasa.

* **1:3:** Yelemaia 17:8 * **2:1:** Asunasi Dunu Ilia Hou 4:25-26

3 Ilia amane sia:sa, “Be ninia da ilia hamoma:ne sia:i agoema afafamu da defea, amola ilia ouligi yolesimu da defea.”

4 Hina Gode da Hi Hebenefafai fisu da:iya fila heda:le ousa,
amola ilia sia: dasu amo nabalu ousa.

5 Amolalu, E da ougi gasa bagadewane sisasu sia: olelesa.

E da Ea gasa ilima olelebeba:le, ilia beda:sa.

6 Gode da amane sia:sa, “Saione (amo da Na hadigi sema goumi)

amo da:iya, Na da Na Hina Bagade amogai asunasi.

7 [†]Na da Hina Gode Ea sia: dilima sia:mu.
E da nama amane sia:i, “Di da Nagofe.

Wali da Na Dia Ada hamoi.

8 Adole ba:ma, amola Na soge fi huluane Dima imunu

osobo bagade huluane da Dia: ganumu.

9 [‡]Dia da ili ouli fesonoi amoga fane fili fasimu,
amola Dia da huluane osoboga hahamoi yaeya

amo gagoudane fofonobone fasisu amo de-fele ili gagoudane fasimu.”

10 Dilia osobo bagade hina bagade dunu!

Na sisasu sia: olelesu noga:le nabima!

11 Hina Gode Ema beda:iwane fa:no bobogema.

12 Ema beda:ga yaguguiwane muguni bugila sa:ima.

Amai hame hamosea, Ea ougi hou da hedolowane heda:mu galebe,
amola dilia da hedolowane bogomu.

[†] **2:7:** Asunasi Dunu Ilia Hou 13:33; Hibulu 1:5; 5:5 [‡] **2:9:**
Wamolegei Sia: Olelesu 2:26-27; 12:5; 19:15

Nowa da Ema gaga:ma:ne ahoasea da Ea
hahawane dogolegesu hou ba:mu.

3

*Da:ibidi da ea Mano Soloumaneba:le
Hobea:loba, amo Gesami Hamoi*

¹*Hina Gode! Nama ha lai dunu da bagohame gala.

Dunu bagohamedafa da nama ougiwane ba:sa.

² Ilia na hou adoda amola amane sia:sa,
“Amo dunu da Gode Ea fidisu hame ba:mu.”

³ Be Di, Hina Gode!

Di da mae fisili, na da:igene ga:su defele na gaga:sa.

Di da nama hasalasisu hou iaha,
amola na dogo denesisa.

⁴ Na da Hina Godema wele sia:sa.

Amola E da Ea sema agolo amoga nama defele noga:le adole iaha.

⁵ Na diasa:ili gasia golai dialoba, amola gasi huluane ganodini,

Hina Gode da na gaga:sa.

⁶ Nama ha lai dunu osea:idafa da na dialebe guba:le sisiga:i ba:sa.

Be na da ilima hame beda:i.

⁷ Hina Gode misa! Na Gode! Na gaga:ma!

Di da nama ha lai dunu ilima se iaha.

Ilia da gasa hameba:le nama se imunu da hamedei ba:sa.

⁸ Hina Gode Hi fawane da hasalasu hou iaha.
E da Ea fi dunu amo hahawane dogolegele fidimu da defea.

* **3:1:** 2 Sa:mieule 15:13 - 17:22

4

Daeya Gode Ea Fidima:ne Sia:ne Gadosu

- ¹ Na sia:ne gadobe goe bu sia:ne ima.
 Hina Gode, Di da na gaga:su dunu.
 Na se nabaloba, Dia na fidi.
 Wali, Di da nama asigima amola na sia:ne
 gadobe nabima.
- ² Eso habowali dilia fi dunu da nama
 higama:bela:
 Eso habowali dilia da hamedei liligi amo
 hanama:bela:,
 amola ogogosu liligi amoma fa:no bobo-
 gema:bela:?
- ³ Dawa:ma! Hina Gode da moloidafa nogai
 dunu
 amo Ea fidafa hamomusa: ilegei dagoi.
 Amola na da Ema wele sia:sea, E da na wele
 sia:su naba.
- ⁴ *Dilia beda:ga yaguguma!
 Amola wadela:le hamosu hou fisima.
 Dilia da ouiya:le agoane dilia debea da:iya
 dialea, bagade dadawa:laloma.
- ⁵ Gobele salasu moloidafa amo Hina Godema
 ima,
 amola Ema dafawaneyale dawa:ma.
- ⁶ Dunu bagohame da agoane sia:ne gadosa,
 “Hina Gode! Ninima Dia hahawane fidisu
 hou baligili ima.”
 Ninima asigiwane ba:ma.”
- ⁷ Ilia da gagoma amola waini lai dagoiba:le
 hahawane ba:sa.
 Be hahawane hou Di da nama i dagoi,

* **4:4:** Efesase 4:26

amo da amo osobo bagade hou bagadewane
baligisa.

⁸ Na diasa:ili gasia golai dialoba, hahawane
golaso.

Hina Gode! Di fawane da na noga:le gaga:sa.

5

Gode Ea Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu

¹ Hina Gode! Na sia: nabima,
amola na gogonomasu nabima.

² Na Gode amola na Hina Bagade!
Na Dima fidima:ne wele sia:sea,
Di da na wele sia:su nabima.
Hina Gode! Na da Dima sia:ne gadosa.

³ Di da na sia: hahabe naba.
Eso mabe galu na da Dima sia:ne gadosa,
amola Dia adole iasu ouligisa.

⁴ Di da wadela:i hou amo hahawane hame
ba:sa.
Wadela:i hou da Dia midadi dialumu da
hamedei.

⁵ Dia da gasa fi dunu amo ba:mu bagadewane
higasa.

Di da wadela:i hamosu dunu huluane higasa.

⁶ Di da ogogosu dunu huluane wadela:lesisa.
Amola nimi bagade ogogosu dunu, amo Di
higasa.

⁷ Be na da Dia diasu ganodini golili sa:imu
dawa:.

Bai Di da asigi bagadedafa dunu.

Na da Dia hadigi Debolo diasu ganodini
Dima muguni bugili,
Dima nodomusa: dawa:.

8 Hina Gode! Nama ha lai dunu da bagohame gala.

Dia hanai hawa: hamomusa: amoga na oule masa.

Amola, na da moloiwane masa:ne, na logo noga:le fodoma.

9 *Na ha lai dunu ilia sia:be amo da dafawaneyale hame dawa:mu.

Ilia da gugunufinisimusa: fawane dawa:.

Ilia sia: da sefe agoai ba:sa,

be ilia dogo ganodini hohonosu hou fawane ba:sa.

10 Hina Gode! Di ilima fofada:nanu, se bagade ima.

Ilisu ilia wadela:i sia: dasu da ilima wadela:su liligi ba:mu da defea.

Ilia da wadela:i hou bagade hamobeba:le, amola Dima odoga:beba:le, ili gadili sefasima.

11 Be nowa da Dia gaga:su ba:sea da hahawane bagade ba:mu.

Ilia da eso huluane Dima hahawane nodone gesami hea:lalumu.

Dima asigisu dunu amo Di gaga:ma.

Ilia Diba:le, hahawane houdafa dawa:.

12 Nowa dunu da Dima nabawane fa:no bobogesea, Di da hahawane fidisa.

Dia asigidafa hou da ilima gaga:su liligi agoai ba:sa.

6

*Se Nabasu Hou Doaga:be amogalu Fidima:ne
Sia:ne Gadosu*

* **5:9:** Louma 3:13

- ¹ *Hina Gode! Nama Di mae ougima amola gagabole mae sia:ma.
 Nama dia ougi amoga se mae ima.
- ² Hina Gode! Na da gufia:ne gala:i galebe.
 Nama asigima! Na da:i da gasa hamedei galebe.
 Di nama gasa ima.
- ³ Na da:i huluane da se nabala Hina Gode!
 Di da habowali ouesalu na fidima:bela:?
- ⁴ Hina Gode! Fidila misa!
 Di da asigiba:le, na bogosa:besa:le, Dia na gaga:ma.
- ⁵ Osobo bagade fi bogosu sogebi amo ganodini ilia da Di hame dawa:sa.
 Amogawi, Dima nodomu da hamedei.
- ⁶ Na da da:i dioi bagade nababeba:le, gasa hame galebe.
 Gasi huluane, na wibi fa:i da na si hano amoga nanegai ba:sa.
 Na busafugulu amola da na si hano amoga nanegai ba:sa.
- ⁷ Nama ha lai da nama se bagade iabeba:le, na da bagadewane disa.
 Na si da fofaiba:le, ba:mu gogolei.
- ⁸ †Dilia wadela:i hou hamosu dunu!
 Nama mae gadenena misa.
 Hina Gode da na disu naba.
- ⁹ Gode da na fidima:ne dibi naba
 amola na sia:ne gadobe bu alofele imunu.
- ¹⁰ Nama ha lai ilia da dafamuba:le bagadewane gogosiamu.

* **6:1:** Gesami Hea:su 38:1 † **6:8:** Ma:diu 7:23; Luge 13:27

Di da ili sefasimuba:le, ilia da hedolowane
gogolele dafugili hobeamu.

7

Moloidafa Fofada:ma:ne Sia:ne Gadosu

¹ Na Hina Gode! Na Dia gaga:ma:ne Dima maha.

Nama ha lai da na se bobogesa.

Dia gaga:ma!

² Dia da hame gaga:sea, nama ha lai dunu da soge laione wa:me agoane,
na lale, aboda:ne asili, dunu hame esalebe
sogega, fane dadega:le,
na dagoi hamedafa ba:mu.

³⁻⁴ Na Hina Gode! Na da dunu eno amoma giadofale hamoi galea,
o na sama ema hohonoi galea, o nama ha lai amoma udigili wadela:le hamoi galea, amo hou afae na da hamoi galea,

⁵ defea, nama ha lai dunu da na doagala:le, na gagulaligimu da defea.

Amola ilia da na fane salawane, na da osoboga bogola sa:imu da defea.

⁶ Hina Gode! Di nama ha lai dunuma ougili doagala:ma.

Di wa:legadole na fidima.

Di da moloidafa fofada:su fawane dawa:..

⁷ Amaiba:le, Di fifi asi gala dunu huluane Dima gilisila misa:ne sia:ma.

Amola, Dia ilima gasa bagadewane ouligima.

⁸ Di da fifi asi gala dunu huluane ilima Fofada:su Dunu esala.

Hina Gode! Na fidima:ne fofada:ma.

- Na da wadela:i hou hame hamoi.
- ⁹*Di da moloidafa Gode esala.
Di da ninia asigi dawa:su amola ninia dogo ganodini
hanai hou huluane dawa:beba:le,
fofada:nana.
Wadela:i hamosu dunu ilia wadela:i hou hedofama.
Amola, noga:i dunu ilima bidi ima.
- ¹⁰Gode da na Gaga:su dunu.
E da nowa dunu da Ea sia: nabawane hamosea, amo E da gaga:sa.
- ¹¹Gode da moloidafa fofada:su dunu.
E da wadela:i hamosu dunu ilima fo-fada:nanu, se iaha.
- ¹²Ilia da ilia hou hame afadenesea,
E da fedege agoane Ea gobihei mema:ne debesa.
E da Ea dadi dili ouligisa.
- ¹³E da Ea gasa bagade gegesu liligi lale,
ea dadi amoga dilaligili oulela.
- ¹⁴Ba:ma! Wadela:i hamosu dunu da ilia dogo ganodini
wadela:i hamomusa: dawa:lala.
Ilia da moso hamomusa: dawa:lala, amola ogogosu bagade hamonana.
- ¹⁵Be ilia eno dunu sa:ima:ne sanisisia,
ilisu da amo sani ganodini haha.
- ¹⁶Amaiba:le, ilia wadela:i hou da ililima se iasu dabe iaha.
Amola ilia nimi bagade hou da ililima se iasu iaha.
- ¹⁷Na da Hina Gode Ea moloidafa fofada:su hou ba:beba:le, Ema nodosa.

* ^{7:9:} Wamolegei Sia: Olelesu 2:23

Na da Hina Gode Gadodafa Ema nodone
gesami hea:lala.

8

*Gode Ea Hadigi Hou amola Osobo Bagade
Dunu ilia Hou Defele Gala*

¹ Hina Gode! Ninja Hina Gode!

Osobo bagade fifi asi gala huluane da Dia
gasa bagade hou ba:lala.

Dima nodosu hou da hedale, muagadodafa
amoga doaga:sa.

² *Mano amola mano dudubu da Dima nodosu
gesami hea:sa.

Dima ha lai da Di wadela:mu da hamedei.

Di da Dima ha lai dunu amo ilia Dima
doagala:mu logo hedofasa.

³ Di da mu hahamoi dagoi amola oubi amola
gasumuni huluane,

Di da ilia sogebi amoga bugisi.

Amo liligi huluane na ba:sea, na bagade-
wane agoane dadawa:sa,

⁴ †osobo bagade dunu da hamedei liligi agoane
gala.

Amaiba:le, Di, Hina Gode, da abuliba:le
osobo bagade dunuma bagadewane
dadawa:sala:?

Abuliba:le, Di da osobo bagade dunu asigi-
wane ouligisala:?

⁵ Be Di da osobo bagade dunu amo gaguia
gadole,

ilia da Di hagudu fawane esaloma:ne hamoi.

* **8:2:** Ma:diu 21:16 † **8:4:** Yoube 7:17-18; Gesami Hea:su 144:3; Hibulu 2:6-8

Di da osobo bagade dunu ilima hadigi hou i
dagoi.

Amola, Di da eno liligi huluane da ilima
nodoma:ne,

Di da osobo bagade dunu gaguia gadoi.

⁶ [‡]Dia da osobo bagade dunu ilia da liligi
huluane Dia hamoi
amo ouligima:ne ilegei dagoi.

⁷⁻⁸ Dia da osobo bagade dunu ilia da sibi,
bulamagau, sigua ohe huluane,
sio fi, menabo fi amola hano ganodini fi
huluane
amo huluane ouligima:ne ilegei dagoi.

⁹ Hina Gode! Ninja Hina Gode!
Dia gasa bagade hou da osobo bagade hulu-
ane ganodini ba:lala.

9

Gode Ea Moloidafa Fofada:su Dawa:beba:le, Nodosu

¹ Hina Gode! Na dogo huluane amoga Dima
nodosa.

Amola hawa: hamosu noga:idafa Dia hamoi
amo na da sisa:i lamu.

² Di galebeba:le, na da hahawane gesami
hea:mu.

Gasa Bagade Gode! Na da Dima nodone
gesami hea:mu.

³ Di ba:beba:le, nama ha lai dunu da sinidigili
bu hobeasa.

Ilia da dafane bogosa.

⁴ Dia fofada:su da moloidafa

[‡] **8:6:** 1 Golidia 15:27; Efesase 1:22; Hibulu 2:8

amola Dia da na fidima:ne fofada:i dagoi.

⁵ Di da Godema higa:i dunu ilima fofada:ne se iasu.

Amola Di da wadela:i hamosu dunu wadela:lesi dagoi.

Amo dunu da bu hame ba:mu.

⁶ Ninima ha lai dunu da fisi dagoi, bu hamedafa ba:mu.

Di da ilia moilai huluane gugunufinisi dagoi.

Ilia amola da bu hamedafa ba:mu.

⁷ Be Hina Gode da eso huluane Hinadafa esalalalumu.

E da Ea Fofada:su Fisu hahamoi dagoi.

⁸ E da fofada:su hou moloidafa amoga fifi asi gala amo huluane ouligisa.

E da fi huluane ilima moloidafa fofada:nana.

⁹ Se nabasu da banenesi dunu ilima doaga:sea, Hina Gode da ilia gaga:su wamoaligisu sogegebi agoai ba:sa.

¹⁰ Hina Gode! Nowa da Dia hou dawa:sea, ilia da Di dafawaneyale dawa:mu.

Nowa da Dima masea, Di da amo dunu hamedafa yolesimu.

¹¹ Hina Gode da Saione soge amo ouligisa.

Ema nodone gesami hea:ma.

Fifi asi gala huluane ilima Ea hou olelema.

¹² Nowa dunu e se nabasea amola disia, Gode da hame gogolesa.

Amola dunu da ilima se iabe, Gode da ilima amolawane se iaha.

¹³ Hina Gode! Nama asigima!

Nama ha lai dunu da nama se bagade iaha.

Hina Gode! Na bogosa:besa:le, hedolo fidila misa.

- 14** Amasea, na da Yelusaleme dunu fi amo ilia midadi lelu,
 liligi huluane na Dima nodosa, amo huluane ilima olelemu.
 Dia da na gaga:iba:le, na da hahawane bagade ba:mu.
- 15** Hame lalegagui dunu fedege agoane da ilia uli dogole, amo ganodini dafai.
 Ilia da eno dunu sa:ima:ne sanenisisia, ilisu da amo sani ganodini sa:i dagoi.
- 16** Hina Gode da Ea moloidafa fofada:su amoga Ea hou olelesa.
 Be wadela:i hamosu dunu da wadela:le hamobeba:le,
 ilila: sanenisisu amo ganodini daha.
- 17** Dunu huluane amo da wadela:le hamosa amola Godema higabe dunu huluane da bogosu ba:mu.
- 18** Wali hame gagui dunu da se nabawane esala.
 Ilia da banenisi dagoi agoai ba:sa.
 Be amo hou da eso huluane hame dialumu.
- 19** Hina Gode misa! Osobo bagade dunu da Di higamu da defea hame galebe.
 Di wadela:i hamosu dunu amo Dima fofada:musa: misa:ne sia:ma.
 Amasea, ilima fofada:nanu, se iasu ima.
- 20** Hina Gode! Ili beda:ma:ne hamoma.
 Ilia da osobo bagade dunu fawane amola ilia da bogosu ba:mu.
 Amo ilia dawa:ma:ne, Di olelema.

10

Moloidafa Fofada:su Ba:ma:ne Sia:ne Gadosu

- ¹ Hina Gode! Abuliba:le Di da badilia esalabala?
 Ninima se nabasu doaga:sea, Di da abuliba:le wamoaligisala:?
- ² Wadela:i hamosu dunu da gasa fi hou hamosa.
 Ilia da hame gagui dunu ilima hasalasa.
 Sani ili gei amoga ilila: sa:ima:ne, Gode Dia fada:nesima.
 Uasu dunu da Godema gagabus a mol a higasa.
- ³ Wadela:i hou hamosu dunu da ea wadela:i hanai hou hahawane ba:sa. Uasu dunu da Godema gagabus a mol a higasa.
- ⁴ Wadela:i hou hamosu dunu da Hina Gode hame dawa:lala.
 E da gasa fi hou hamobeba:le, Gode da hamedei e da agoane dawa:sa.
- ⁵ Wadela:i hou hamosu dunu da ea liligi hulu-an e nog a:lesisa.
 E da Gode Ea fofada:su hame dawa:..
 E da ema ha lai ilima gadela ousa.
- ⁶ E da hi hisu amane sia:sa, “Na da hamedafa dafamu.
 Na da se hamedafa nabimu.”
- ⁷*Ea sia: ganodini da ougisu sia: nabai gala amola ogogosu hou amola famusa: dawa:i gala.
 E da hedolowane wadela:i amola ougi sia: amo ia:musa: dawa:..
- ⁸ E damoilai amo ganodini dunu udigili fane legemusa: wamo ouesala
 amola wamowane hahani dunu hame mabeyale sosodo lela.

* **10:7:** Louma 3:14

9 E da soge laione wa:me ea hou defele,
doagala:musa: oulela.

E da gasa hamedei hame gagui dunu amo
misa:ne ouligisa.

Amo da ea sani amo ganodini dasea, e da ili
gaguli mini ahoa.

10 E da amo gasa hame dunu, fofonobonesisa.
E da gasa bagadeba:le, ilia da wadela:lesi
dagoi ba:mu.

11 Amo wadela:i dunu da hima amane sia:sa,
“Gode da hame dawa:sa.

Ea da Ea si sisigiba:le, na hou hamedafa
ba:mu.”

12 Hina Gode!

Amo wadela:i hamosu dunuma, Dia se iasu
ima.

Se nabasu dunu amo mae gogolema.

13 Gasa fi hou dunu da abuliba:le Godema
higasala:?

E da abuliba:le hima sia:sala:?
“Gode da nama hame se nabasimu.”

14 Be Hina Gode! Di da ba:sa.

Di da se nabasu amola da:i diosu ba:lala.

Amola Di da fidimusa: ouesala.

Gasa hame dunu da Dia fidimusa: Dima
maha

amola Di da eso huluane hame gagui dunu
fidilala.

15 Wadela:i hou hamosu dunu amola fio dunu
ilia gasa Dia firma.

Ilia wadela:i hou hamoiba:le, ilima se iasu
ima.

Ilia da wadela:i hou fisi dagoiba:le fawane
yolesima.

¹⁶ Hina Gode Ea Hinadafa Hou da eso huluane dialalalumu.

Dunu da eno 'gode' liligi ilima nodone sia:ne gadosa,

ilia da gadili asili, ninia soge ganodini bu hamedafa ba:mu.

¹⁷ Hina Gode! Di da hou fonoboi dunu amo ilia sia:ne gadosu nabimu.

Di da ilia dogo amola denesimu.

¹⁸ Di da dunu enoga banenesi amola guluba: mano ilia didigia:be nabimu.

Di da ili fidima:ne fofada:mu.

Amasea, ilia da osobo bagade dunu ilima bu hame beda:mu.

11

Hina Godema Gasa Gala Dafawaneyale Dawa:su

¹ Hina Gode da na ga:ma:ne, na da dafawaneyale dawa:sa.

Di da abuliba:le gogolele nama agoane sia:sala:?,

"Di sioga wa:le ahoabe agoane goumia masa.

² Bai wadela:i hamosu dunu ilia oulali amola ilia dadi amo dimagale

amola dunu moloidafa gasimigi amoga lelebe gala:musa: amabela:?

³ Liligi huluane da mugulusia, dunu noga:i da hahamomu hamedei ba:sa,

"Di da abuliba:le agoane sia:sala:?

⁴ Be Hina Gode da Ea Hadigi Debolo diasu ganodini esala.

Amola Eafafai fisu da Hebene amo ganodini diala.

E da sage huluane ganodini, dunu fi huluane
ba:lala.

Amola ilia adi hamobeale, amo huluane
dawa:lala.

⁵ E da nogai dunu amola wadela:i hamosu
dunu defele adoba:sa.

Be E da wadela:i hame nabasu dunu amo
bagadewane higasa.

⁶ E da wadela:i hamosu dunuma nenowai
amola nenanabe salafa sanasisa.

E da gia:i bagade fo amoga ilima se iaha.

⁷ Hina Gode Ea hou da moloidafa amola E da
nogai hou hamobe amoma asigisa.

Nowa da amo hou hamosea, da Ea esalebe
gadenene esalumu.

12

Fidima:ne Sia:ne Gadosu

¹ Hina Gode! Nini fidima!

Guiguda: da nogai dunu hamedafa esala.

Amola moloidafa dunu agoai hamedafa
ba:sa.

² Dunu enoma enoma ogogosu bagade hamosu.

Dunu enoma enoma sefe sia: bagade sia:
daha.

³ Hina Gode! Amo dunu ilia sefe sia: bagade
hedofama.

Gasa fi dunu ilia lafi ga:ma.

⁴ Ilia da gasa fili agoane sia:sa, “Ninia sia:ga
fawane, ninia hanai lasa.

Amola ninia adi sia: sia:musa: dawa:sea
amo fawane
sia:sa amola enoga agoane da hame
gagabomu.”

5 Be Hina Gode da amane sia:sa, “Na da wali misunu.

Bai hame gagui dunu da banenesi dagoi
amola wadela:i dunu da gasa hame dunuma
se iabeba:le,
ilia da se nababeba:le, gogonomasa.

Ilia da Na gaga:ma:ne hanaiba:le, Na da
ouligimu.

6 Hina Gode Ea ilegele sia:i liligi, amo da
dafawaneyale dawa:mu liligi.

Ea ilegele sia:i liligi da fofoloi silifa agoane,
amo da lalu bagade amo ganodini fesuale
agoane gobei nenoai, fofoloi agoai.

7-8 Wadela:i hamosu dunu da osobo bagade
dedebosa.

Dunu huluane da wadela:i hou amoma no-
dosa.

Amo dunu da nini wadela:sa:besa:le,
Hina Gode, Di fidila misa amola nini
gaga:ma.

13

Fidima:ne Sia:ne Gadosu

1 Hina Gode! Di da habowali na
gogolema:bela:?

Eso huluanel:a:?

habowali da Dia nama wamoaligima:bela:?

2 Habowali da na se nabasu dialoma:bela:?
Habowali da:i dioi hou amo na dogo gan-
dini

gasi amola eso amoga dialoma:bela:?

Habowali nama ha lai ilia na baligima:bela:?

3 Hina Gode! Di nama ba:ma amola nama
adole ima.

Na gasa bu nima ima amola namone mae
bogoma:maga.

⁴ Na ha lai dunu da na hasali, amo mae
sia:ma:ma.

Ilia na dafai amo hahawane mae ba:ma:ma.

⁵ Dia asigidafa hou da nama gasa iaha.

Di da na gaga:muba:le, na da hahawane
ba:mu.

⁶ Hina Gode! Dia da nama hahawane hou
hamobeba:le,

na da Dima nodone gesami hea:mu.

14

Osobo Bagade Dunu Ilia Wadela:i Hou (Gesami Hea:su 53)

¹ *Gagaoui dunu da ilisu amane sia:sa, “Gode
da hamedafa esala.”

Ilia huluane da wadela:i hou hamoi dagoi.

Dunu afae hou moloidafa hamosa, amo da
hame ba:su.

² Hina Gode da Ea Hebene esalebe amoga
osobo bagade dunu ba:lala.

Amola E da bagade dawa:su dunu
amola Ema nodosu dunu habowali lale
hogosa.

³ Be hame ba:sa.

Ilia huluane giadofai dagoi.

Ilia da huluane defele wadela:idafa.

Dafawane! Dunu afae da hou moloi
hamedafa hamosa.

⁴ Hina Gode da amane adole ba:sa, “Ilia da
hame dawa:bela:?”

Amo wadela:i hamosu dunu huluane da
hame dawa:su dunula:?

* **14:1:** Louma 3:10-12

Ilia da hawa: hamosu hame hamosa.
 Be Na fi dunu ilima wamolasu fawane
 hamosa.
 Amola, ilia da Nama hame sia:ne gadosa,"
 Hina Gode da amane sia:sa.
 5 Be Gode da Ema nabasu dunu amo fawane
 fidibiba:le,
 ilia da beda:i bagade ba:mu.
 6 Wadela:i gasa fi dunu da fonoboi hamoi dunu
 ea hou wadela:lessisa.
 Be Hina Gode da fonoboi dunu amo gaga:sa.
 7 Na sia:ne gadosu da agoane.
 Hina Gode da Saione Goumi amoga Isala:ili
 fi
 ilima baligisu hou hahawane imunu da de-
 fea.
 Amasea, Hina Gode da Isala:ili dunu ilima
 ilia bu didili hamoma:ne hamosea,
 ilia da hahawane bagade ba:mu.

15

Hina Gode Ea Hanai

1 Hina Gode! Dia Debolo diasu amo ganodini,
 nowa da heda:ma:bela:?
 Amola nowa da Dia hadigi sema agolo
 (Saione Goumi)
 amogai nodone sia:ne gadomusa:
 leloma:bela:?
 2 Nowa dunu da hou huluane amo ganodini
 Godema naba,
 amola moloidafa hou fawane hamosa.
 Ea sia: da dafawane fawane amola ogogosu
 hame dawa:.
 3 Nowa da dunu eno ilia hou wadela:musa:,
 baligidu sia: hame sia:sa.

E da ea fi dunu huluane ilima wadela:le
hame hamosa.

Amola, e da ea na:iyado huluane ilia hou
wadela:musa:,
e da udigili sia: hame sia:sa.

⁴ E da nowa dunu Gode da higasa, e amola da
amo dunu higasa.

Be nowa da Hina Godema fa:no bobogesea,
e da amo dunuma nodosa.

E da adi dabe ilegei, fonobahadi o bagade,
amo e da mae hihini hamosa.

⁵ E da eno dunuma ilia ema fa:no ima:ne muni
iaha.

Be e da dabe lama:ne bu hame lasa.

E da noge:le hamosu dunu ilima moloidafa
fofada:su amo wadela:lesimusa:,
e da hano suligisu muni o liligi hame lasa.

Nowa dunu da agoai hou hamosea, da
hamedafa dafamu.

Agoai dunu, e fawane da Dia Debolo diasu
amogai hedam.

16

Hina Godema Gasa Gala Dafawaneyale Dawa:su

¹ Gode! Dia na gaga:ma!

Dia da na ouligisa amo na dafawaneyale
dawa:be.

² Na da Hina Godema amane sia:sa, “Di da na
Hina Gode.

Na liligi noge:i huluane na gagusa, amo Di
fawane da nama iaha.”

³ Hina Gode Ea dafawaneyale dawa:su dunu da
ida:iwane dunu fi.

Na da ilima gilisisia, hahawane baligili ba:sa.

- ⁴ Nowa dunu da Godedafa fisili, eno ogogosu
 'gode' ilima fa:no bobogebe
 da se nabasu bagade ba:sa.
 Na da ilia gobele salasu hou amoga hame
 gilisimu.
 Na da ilia 'gode' liligi ilima hame nodone
 sia:ne gadomu.
- ⁵ Hina Gode! Di fawane da na Gode.
 Di da na dawa:i liligi huluane nama iaha.
 Hou da hobea nama doaga:mu, amo Di
 fawane ouligisa.
- ⁶ Dia udigili nagili iasu liligi da noga:idafa
 amola ida:iwane.
- ⁷ Hina Gode da na masunu logo olelebeba:le,
 na da Ema nodosa.
 Amola, gasia na asigi dawa:su da nama
 sisasu olelesa.
- ⁸ *Na da eso huluane Hina Gode da nama
 gadenene aligisa, amo na dawa:..
 Hou huluane nama doaga:sea amoma na da
 hame dafamu.
- ⁹ Amola na da nodosa amola hahawane amola
 na dawa:loba,
 na da gaga:i dagoi.
- ¹⁰ †Bai Dia da bogosu logo ea gasa amoga na
 gaga:i dagoi.
 Amola Di da na dogolegeiba:le,
 Dia da na bogosu soge ganodini dasama:ne
 hame yolesimu.
- ¹¹ Di da logo amo da esalusu amoga doaga:sa,
 amo logo Di da nama olelemu.

* **16:8:** Asunasi Dunu Ilia Hou 2:25-28 † **16:10:** Asunasi Dunu Ilia Hou 13:35

Di da nama gadenene esalebeba:le, na da
hahawane bagade.
Amola na da mae fisili eso huluane ha-
hawane ba:lalumu.

17

Bidi Hame Hamosu Dunu amo Fidima:ne Sia:ne Gadosu

- ¹ Hina Gode! Na sia:be goe nabima.
Na moloidafa fofada:su ba:ma:ne Dima
edegesa.
Na da Dia na fidima:ne Dima diginiwane
wele sia:sa.
Dia nabima.
Na da ogogole hame sia:ne gadosa.
- ² Dia da na moloidafa hou dawa:beba:le,
Dia da na fidima:ne fofada:mu.
- ³ Dia na dogo dawa:
Di da gasi ganodini nama misini, na hou
huluane abodele ba:su.
Di da na hou amo ganodini, wadela:i hanai
hou hamedafa ba:i.
- ⁴ Eno dunu da wadela:i sia: bagade sia:sa.
Be na lafiga agoai hame sia:sa.
Na da Dia hamoma:ne sia:i amo fa:no bobo-
gei.
Amola nimi bagade hou amoma hame fa:no
bobogei.
- ⁵ Na da eso huluane Dia logodili ahoasu
amola na da afuda:le hamedafa asi.
- ⁶ Hina Gode! Na Dima sia:ne gadosu
amo da Dia na sia:ne gadobe bu alofele iaha.
Amaiba:le, nama ba:leguda:le, na sia
nabima.

- ⁷ Dia asigidafa hou amo nama olelema amola na gaga:ma.
 Na da Di guga esalea, na da na ha lai ilima gaga:i dagoi ba:sa.
- ⁸⁻¹⁰ Di da Dia si amoma gaga:su hou amo defele, na gaga:ma.
 Wadela:i hamosu dunu da nama doa-gala:sa:besa:le,
 Dia ogelebahaa na wamolegema.
 Nimi bagade ha lai dunu da na guba:le sisiga:sa.
 Ilia da asigi hou hame dawa: amola ilia da gasa fili sia: daha.
- ¹¹ Ilia da na sisiga:le disi.
 Ilia da na hiougia gudumusa: logo hogoi helesa.
- ¹² Ilia da soge laione wa:me agoai,
 na desega aligili medole manusa: amola dodosa:ne manusa: oulela.
- ¹³ Hina Gode misa! Na ha lai ilima gegene sefasima.
 Amola, ilima hasalasima.
 Dia gobihei bagade amoga gegebeba:le, na gaga:ma.
- ¹⁴ Wadela:i hamosu dunu da osobo bagadega esalea,
 ilia da ilia hanai liligi huluane gagusa.
 Ilia da nama ha laiba:le, Di na gaga:ma.
 Dia da se iasu bagade ilima ima:ne, gagadole ilegei dagoi.
 Amo se iasu da ilima ianu, ili baligili amola ilia mano
 amola ilia mano ilia mano amo defele ilima se iasu ima:ne ba:mu da defea.

- ¹⁵ Be na da wadela:le hame hamoiba:le, na da
Di ba:mu.
Amola, na da nedigisia, Di guga esalebeba:le,
na da hahawane bagade ba:mu.

18

*Da:ibidi Ea Hasalasu Gesami
(2 Sa:miuele 22:1-51)*

- ¹ Hina Gode! Na da Dima bagadewane asigisa.
Di da na gaga:sudafa.
- ² Hina Gode da na gaga:sudafa.
E da na gasa bagade gagoi gala.
E da na gaga:sa amola na da E guga esalea,
enoga wadela:mu da hamedei.
E da gaga:su liligi agoaiga na gaga:sa.
- ³ Na da Hina Godema wele sia:sea, E da na ha
lai ilima na gaga:sa.
Hina Godema nodoma!
- ⁴ Na bogomu gadenenewane ba:i.
Wadela:su liligi hano fugala:i agoane da na
dedebomu galu.
- ⁵ Na bogomu da gadenenewane ba:i.
Bogoi uli dogoi da sani agoane dili dialu.
- ⁶ Na da se nababeba:le, Hina Godema wele sia:i
dagoi.
Na da E na fidima:ne wele sia:i.
E da Ea Debolo diasu ganodini na fidima:ne
wele sia:su nabi dagoi.
- ⁷ Amalalu, osobo bagade da fofogoi.
Goumi ilia bai amola da igugui.
Bai Gode da ougi bagade ba:i.
- ⁸ Ea mi gelabo amoga lalu mobi ahoanebe ba:i.

Ea lafidili, lalu sawa: amo da liligi nenanebe-dawa:, amola nasubu su gilisili ahoanebe ba:i.

⁹ E da mu alalo gadelai amola mu mobi gasimiginisi gala
amo da:iya osoboga dalebe ba:i.

¹⁰ E da liligi hedofo galebe amoga fila heda:le ahoanebe ba:i.

E da fedege agoane fo da hedofo galebe amoga fila heda:le ahoanebe ba:i.

¹¹ E da gasimigi amoga uligi ba:i.

Mu mobi gadugagi amo da hanoga nabai amoga E sisiga:i dagoi.

¹² Mugene igi agoai amola lalu gona:su digagala:su
da ha:ha:na bagade amoga misini mu mobi gasimigi
amo dugagale dalebe ba:i.

¹³ Amalalu, Hina Gode Ea sia: da muagado gugelebe agoane nabi.

Dunu huluane da Gode Gadodafa Ea sia:
nabi.

¹⁴ E da Ea dadi dili fisiagagai.

Ea ha lai dunu huluane da afafane hobea:i.
E da ha:ha:na digagala:su amoga gala:beba:le, ilia da hobea:i dagoi.

¹⁵ Hina Gode! Di da Dima ha lai ilima gagabole sia:noba
amola ilima ougiba:le gasa bagade sia:noba,
hano wayabo bagade da hale hafoga:i dagoi
ba:i.

Osobo bagade ea bai huluane ba:i dagoi.

¹⁶ Hina Gode da ea lobo gududa:le guduli, na gagulaligi,

amola hano lugudu bagade amoga na
hiougili gadoi.

¹⁷ Na ha lai dunu da gasa bagade.

Ilia gasa da na gasa baligi dagoi.

Ilia da na bagade higasa.

Be ilia da nama doagala:alu, Hina Gode da
na gaga:i.

¹⁸ Na da se nabaloba, ilia da na doagala:musa:
misi,

be amomane Hina Gode da na gaga:i.

¹⁹ E da nama hahawaneba:le, na gaga:i.

²⁰ Na da wadel:i hou hame amola moloidafa
hou fawane hamobeba:le,

Hina Gode da na hahawane dogolegele fidisa
amola nama bidi ida:iwane iaha.

²¹ Na da Gode Ea hamoma:ne sia:i dedei
amoma fa:no bobogesu

amola Godema fa:no bobogezi na da hame
buhamagi.

²² Na da Ea sema huluane nabawane hamosu
amola Ea sia: nababeba:le hame nabasu hou
hame hamosu.

²³ Na da afuda:le hame hamoi amola moloi hou
fawane hamonanu.

Hina Gode da na hou dawa:..

²⁴ Amo na hou dawa:beba:le,
E da nama bidi ida:iwane iaha.

²⁵ Hina Gode! Nowa dunu da Dima mae fisili,
Dia hou dafawaneyale dawa:iwane hamo-
nanea,

Di da amo dunu amola hamedafa yolesimu.

Di da nowa dunu moloidafa ba:sea, amo
dunu hahawane fidisa.

²⁶ Di da ledo hamedei fofoloi dunu ilima fofoloi
ba:sa.

Be wadela:i hamosu dunu Di higasa.

²⁷ Nowa dunu amo ea hou hi fonobosea, Di da amo dunu gaga:sa.

Be nowa da ilila: hou gaguia gadobe, amo Di da banenesisa.

²⁸ Hina Gode! Di da nama hadigi iaha.

Amola gasimigi Dia fadegale fasisa.

²⁹ Di da nama gasa amo nama ha lai dunuma doagala:musa: defele gala, amo iaha.

Amola gasa amo ha lai dunu ilia gagoi amo mugulumusa: defele gala,

Dia da nama iaha.

³⁰ Gode Ea hou da noga:idafa amola moloidafa. Ea adi hamomusa: sia:sea, E da hamosa.

Nowa dunu Ema masea, E da gaga:su liligi defele

amo dunu ea ha lai dunuma gaga:sa.

³¹ Hina Gode Hi fawane da Godedafa. Hi fawane da nini gaga:su dunu.

³² Gode Hi fawane da nama gasa iaha amola na da logoba:le ahoasea, E da na noga:le ouligisa.

³³ *E da na goumiba:le noga:le hedam:ne, na emo amo “dia” ohe ea emo defele hamosa.

Amola na da goumiga ahoasea, E da na mae dafama:ne noga:le ouligisa.

³⁴ E da gegesu hou nama olelesa.

Na da gasa bagade oulali amoga gegemusa:, E da nama gasa iaha.

³⁵ Hina Gode! Di da na gaga:lala.

* **18:33:** Hibulu 3:19

Dia ouligisu hou da na fidibiba:le, eno dunu
da nama nodosa.

Dia gasa fawane da na gaga:i dagoi.

³⁶ Dia fidibiba:le, na da na ha lai amoga hame
gagulaligi ba:i.

Na da hamedafa dafai.

³⁷ Na da na ha lai dunu sefasili, gagulaligisa.

Amasea, gegesu mae fisili, ilia da wadela:lesi
dagoi ba:sea fawane yolesisa.

³⁸ Na da ili fane legesea, ilia da bu
wa:legadomu gogolesa.

Ilia da na emo gadenene dafasea, hasali
dagoi ba:sa.

³⁹ Di fawane da na gegema:ne nimi iaha
amola na ha lai dunuma hasalasima:ne gasa
iaha.

⁴⁰ Dia hamobeba:le, na ha lai da naba:le
hobeasa.

Nowa da nama higasa, na da wadela:lesisa.

⁴¹ Ilia da fidima:ne diginiwane wele sia:sa.

Be gaga:su dunu hame ba:sa.

Ilia da Hina Godema wele sia:sa, be E da
hame alofesa.

⁴² Na da ili gagoudane amola ilia gulu dou
agoane hamone

da fo misini doga:le fasisa, amo defele
ilia da fafu logoga dialebe agoane ba:sa
amola na da ilima ososa:gisa.

⁴³ Hame nabasu dunu da nama hasalasimusa:
dawa:i.

Be Di da na gaga:i.

Di da na fifi asi gala ilima hina bagade
hamoi.

Amola dunu fi na da musa: hame dawa:i,

amo da na ouligimusa:, nama misi dagoi.

⁴⁴ Ga soge fi dunu da nama beguduli, na sia:
nabawane fa:no bobogesa.

⁴⁵ Ilia da beda:ga ilia gasa bagade gagoi amo
fisili, yaguguiwane gadili maha.

⁴⁶ Hina Gode da esala. Na Gaga:su dunuma
nodoma!

Na Gaga:su Gode amo Ea gasa bagade hou
amo dunu huluana nema olelema.

⁴⁷ Ea da na ha lai ilima hasalasimusa: nama
gasa iaha.

Na da dunu fi ilima hasalasimusa:, E da amo
dunu fi banenesisa.

⁴⁸ E da na gaga:sa.

Hina Gode! Na da nama ha lai ilima
hasalasimusa: Dia hamosa.

Amola nimi bagade dunu nama mae doa-
gala:ma:ne, Dia da na gaga:sa.

⁴⁹ [†]Amaiba:le, na da dunu fifi asi gala amo
ganodini Dima nodosa.

Na da Dima nodone gesami hea:sa.

⁵⁰ Gode da Ea hina bagade ilegei ema
hasalasi su hou bagade iaha.

E da dunu amo E da ilegei ema Ea asigidafa
hou olelesa.

E da Da:ibidi amola egaga fi ilima
Ea asigidafa hou mae fisili eso
huluane olelelalumu.

19

*Gode da Ea Hahamoi Liligi amo Ganodini Ea
Hadigi Olelesa*

[†] **18:49:** Louma 15:9

- ¹ Mu da Gode Ea hadigi hou noge:le olelesa.
 Mu da Ea hahamoi hou moloidafa olelesa.
- ² Eso afae da fa:no mabe eso amoga Ea hadigi olelesa.
 Amola gasi afae da fa:no mabe eso amoga olelesa.
- ³ Ado amola sia: da hame sia:sa.
 Amola ga: da hame naba.
- ⁴* Be osobo bagade fifi asi gala huluanedafa da amo olelesu naba.
 Gode da muagado ganodini, eso ea diasu gagui.
- ⁵ Eso da hahabe hahawane uda lamu dunu agoane maha.
 Amola e da hehenasu dunu defele hehenasu ganodini baligimusa: dawa:.
- ⁶ Eso ea digagala:su da mu la:idi bega: asili la:idi bega: doaga:sa.
 Ea dogolo amoga wamoaligimu da hamedafa.

Hina Gode Ea Sema

- ⁷ Hina Gode Ea sema da ida:iwanedafa.
 Ea hamoma:ne sia:i da gassa gaheabolo ninima iaha.
 Hina Gode Ea hamoma:ne sia:i da moloidafa.
 Ilia da dawa:su hame gala dunu ilima dawa:su iaha.
- ⁸ Hina Gode Ea sema da moloidafa
 amola nowa dunu ilia fa:no bobogesea da hahawane ganumu.
 Hina Gode Ea hamoma:ne sia:i da fofada:su moloidafa iaha,

* **19:4:** Louma 10:18

amola dunu ea asigi dawa:su amoga dawa:su
noga:i iaha.

⁹ Hina Godema nodone beda:su hou da nogai:i.
Amo hou da eso huluane dialalalumu.

Hina Gode Ea fofada:su hou da eso huluane
moloi fawane ba:sa.

¹⁰ Hina Gode Ea sia: da gouli ida:iwane gala ea
haboda:i amo baligisa.

Ninia amo sia: hanaiwane dawa:mu da
defea.

Ea sia: da hedaidafa amola agime hano ea
hedai amo baligisa.

¹¹ Hina Gode! Na da Dia hawa: hamosu dunu.
Amola Dia hamoma:ne sia:i da dawa:su
nama iaha.

Amola na da amoma fa:no bobogesea, Di da
bidi nama iaha.

¹² Dunu da hi giadofasu, hi da hamedafa ba:sa.
Hina Gode! Na wamo giadofale hamoi
amoga Di na gaga:ma.

¹³ Na da hanaiba:le wadela:le hamomu higa:i
gala mabu.

Wadela:i hou da nama hina agoane dialumu,
na higa:i.

Amaiba:le, Di gaga:ma.

Amasea, na da ida:iwane ba:mu,
amola wadela:i hou amoga afafai ganumu.

¹⁴ Hina Gode! Di da na wamoaligisu diasu
agoai.

Na da wadela:i hamomusa: gagulaligi dagoi.
Be Dia da na bidiga lasu dunu esala.

Na da Dia siga ba:ma:ne sia: ida:iwane
fawane sia:mu

amola asigi dawa:su ida:iwane fawane
dawa:mu da defea.

20

Hasalasimusa: Sia:ne Gadosu

¹ Se nabasu da dima doaga:sea, Hina Gode da di fidimu da defea.

Ya:igobe ea Gode da di gaga:mu da defea.

² E da Ea Debolo diasuga dima fidisu iasimu
amola Saione Goumia dima fidisu iasimu da
defea.

³ E da dia hahawane dogolegele iasu huluane
lamu da defea.

E da dia gobele salasu huluane hahawane
ba:mu da defea.

⁴ E da dia hanai huluane dima imunu
amola dia fa:no hamomu sia: hahamoi
amo huluane didima:ne hamomu da defea.

⁵ Amasea, di da hasalasi dagoi ba:sea, ninia da
hahawane bagade wele sia:mu.

Amola dia hasalasi dawa:ma:ne, Godema
bagadewane nodomu.

Gode da dia adole ba:su huluane amo defele
adole imunu da defea.

⁶ Na da wali dawa:, Hina Gode da Ea ilegei hina
bagade ema hasalasu hou iaha.

E da Ea hadigi Hebene soge amoga hina
bagadema adole iaha
amola Ea gasaga ema hasalasu hou bagade
iaha.

⁷ Dunu mogili da ilia gejesu sa:liode amoga ilia
ha lai

amoga hasalasimusa: dawa:lala.

Mogili da gejesu hosi, bagohame gaguiba:le,
hasalasimusa: dawa:.

Be ninia da ninia Hina Gode Ea gasa bagade
 dafawaneyale dawa:beba:le
 fawane, hasalasimusa: dawa:.

⁸ Dunu mogili da didigabone dafamu.

Be ninia da wa:legadole, gasawane lelumu.

⁹ Hina Gode! Di da hina bagade ema hasalasu
 hou ima.

Ninia wele adole ba:su amoma Dia dabe
 adole ima.

21

¹ Hina Gode! Hina bagade da hahawane gala.
 Bai Di da ema gasa iabeba:le.

Di da ema hasalasu hou iabeba:le, e da
 hahawane nodosa.

² Dia, ea dogoga hanai liligi amo ema i dagoi,
 amola ea Dima adole ba:i, amo Di ema i
 dagoi.

³ Dia ema nodosu liligi bagade gaguli misi,
 amola habuga gouliga hamoi amo ema figisi.

⁴ E da esalusu Dima adole ba:i.
 Amanoba, Di da osobo bagadega sedagili
 esaloma:ne ema i.

⁵ Dia da e noga:le fidibiba:le, ea hadigi da
 bagade
 amola dunu eno da ema nodosa.

⁶ Dia ema hahawane dogolegele hou da eso
 huluane dialumu.

Amola Di da ema gadenene esalebeba:le, e
 da hahawane bagade.

⁷ Hina bagade da Hina Gode Bagadedafa Ea
 hou dafawaneyale dawa:le,
 lalegagusa.

Hina Gode da ema mae yolele, asigiba:le, e
eso huluane gaga:i esalumu.

⁸ Hina bagade da ea ha lai dunu huluane
gagumu,
amola Ema higa:i ba:sea, amo huluane gag-
ulaligimu.

⁹ Hina Gode masea da, ili huluane lalu helowa:i
bagade agoane amoga nene,
wadela:lesi dagoi ba:mu.

Hina Gode ea ougi amoga ili medole legele,
laluga nene sa:i dagoi ba:mu.

¹⁰ Iligaga fi afae da hamedafa esalebe ba:mu,
amola hina bagade,
ea ili huluane medole legemu.

¹¹ Ilia asigi dawa:su ganodini ilegele, Godema
hasalasimusa: dawa:lala,
be amomane ilia da Ema hame hasalasimu.

¹² E da, Ea dadiga gala:le, ili sesele, amalu ilia
sinidigli hobeale masunu.

¹³ Hina Gode! Dia gasa bagade ba:beba:le,
ninia Dima bagade nodosa.

Ninia da Dima nodone gesami hea:le, dia
gasa bagade hou gaguia gadomu.

22

*Se Bagade Nababeba:le, Disu Amola Nodone
Gesami Hea:su*

¹ *Na Gode! Na Gode! Dia abuliba:le na
fisidigibala:?

Na da ha:giwane, Dia na fidima:ne disu.
Be Dia da na hame fidila misi.

* **22:1:** Ma:diu 27:46; Maga 15:34

² Na Gode! Ha huluane amoga na Dima wele sia:sa.

Be Di da nama hame alofesa.

Na da gasi huluane Di wele sia:sa.

Be na da sidagaiwane esala.

³ Be Di da Hadigidafa Hina Gode.

Dia fisu da gadodafa gaguia gadoi.

Amola Isala:ili dunu fi ilia da Dima nodossa.

⁴ Ninja musa: fi aowa ilia Dima dafawaneyale dawa:beba:le,

Dia ili gaga:i dagoi.

⁵ Ilia se nabasu doaga:beba:le, Dima wele sia:i amola Di fidi.

Ilia Dima dafawaneyale dawa:i amomane se nabasu hame ba:i.

⁶ Be na da dunudafa agoai hame.

Na da daba: agoai.

Dunu huluane ilia da nama hagasa.

⁷ †Dunu huluane ilia da na ba:sea, nama lasogole oufesega:sa.

Amola gona:su da:da:gini, dialuma fofoga:ne dodona:gisa.

⁸ ‡Ilia amane sia:sa, "Di da Hina Gode Ea hou lalegogui dagoi.

E da abuliba:le di hame gaga:sala:?

E da dima asigi galea, abuliba:le di hame fidisala:?"

⁹ Di da na dudubuhadiga lalelegeba, Dia na noge:le ouligi.

Amola na mano fonobahadiga, Dia na noge:le ouligi.

† **22:7:** Ma:diu 27:39; Maga 15:29; Luge 23:35 ‡ **22:8:** Ma:diu 27:43

- 10** Di da na dudubuhadigiga lalelegeba, Dia na nogale ouligi.
 Di da eso huluane na: Gode esala.
- 11** Dia na mae yolesili esaloma.
 Se nabasu da nama gadenene misi.
 Be amomane na fidisu dunu da hame.
- 12** Na ha lai dunu ilia da na sisiga:le halo daha.
 Amo da Ba:isia:ne bulamagau gawali ilia halo sa:i agoai.
- 13** Ilia da laione wa:me agoane na gasomanusa:, ea lafi dagale
 amola bese ini gasomanusa: gesenenanebe ba:sa.
- 14** Na gasa da hamedafa, amo da hano osobo da:iya sogadigi agoai.
 Na mese disisi da duduga:i agoane
 amola na dogo da daeane sa:i dagoi.
- 15** Na gona:su amola da:gisu da mage da:gimu hamedei agoai gala.
 Amaiba:le, na gona:su da lafi gadofo bidiga legela heda:i diala.
 Dia da na mage hafoga:le bogoma:ne yolesi dagoi.
- 16** Wadela:i bagade dunu ilia da na sisiga:sa.
 Wa:me gilisi agoai ilia na doagala:musa:
 maha.
 Ilia da na lobo amola emo a:le manusa: mina maha.
- 17** Na da geloga:iba:le, gasa dabua ba:lala,
 amola na ha lai dunu ilia nama si godonasili sosodolala.
- 18** \$ilia da na abula lamusa: ululuasu hedelalu,

abula momogili ladilala.

19 Hina Gode! Na mae yolesiagama!

Na gaga:musa:, hedolo misa.

20 Na da gobiheiga fane legesa:besa:le, hedolo gaga:ma.

Wadel:i wa:me agoai dunu ilia na fane legesa:besa:le,

Dia na esalusu gaga:ma.

21 Laione wa:mega gasonasa:besa:le, gema!

Sigua nimi bagade bulamagau gawali da na fane legesa:besa:le, Dia na gema.

22 **Dia da nama nog:a:le hamoi.

Dia nama hamoi, amo na fi dunu da gilisia, na da ilima adole imunu.

23 Dilia! Hina Gode Ea hawa: hamosu dunu!

Hina Godema nodoma!

Dilia! Ya:igobe egaga fi dunu.

Hina Godema nodone dawa:ma!

Isala:ili fi dunu! Ema nodone sia:ne gadoma!

24 E da hame gagui dunu hame yolesisa, amola ilia se nabasu Ea dawa:lala.

E da ilima hame baligi fa:sa, be ilia Ema fidima:ne wele sia:sea, E da alofesa.

25 Dunu huluane da gilisisu hamosea, na da Dia hamobeba:le, Dima nodomu.

Dunu huluane da Dima nodone sia:ne gadosa, amo dunu ilia ba:ma:ne, na da gobele salasu na Dima imunusa: sia:i, amo hamomu.

26 Hame gagui dunu, ili sadima:ne, ili hanai defele manu.

Nowa dunu da Hina Gode Ea hou lalegagu-sia, da Ema nodomu.

Ilia da bagade gaguiwane mae bogole
esalalalumu da defea.

²⁷ Osobo bagade fifi asi gala huluane da Hina
Gode dawa:mu.

Ilia da sinidigili, Ema fa:no bobogemu.

Fifi asi gala, sia: hisu hisu,
amola hou hisu hisu da Ema nodone sia:ne
gadomu.

²⁸ Hina Gode da Hina Bagadedafa!

E da fifi asi gala huluane ouligisa.

²⁹ Gasa fi dunu huluane da Ema begudumu.

Osobo bagade dunu hulanedafa da Ema
begudumu.

³⁰ Hobea fifi mabe dunu, ilia da Ema hawa:
hamomu.

Dunu oda da hobea fifi mabe dunu ilima, Hina
Gode Ea sia: olelemu.

³¹ Ilia da dunu wali hame lalelegei, ilima
amané olelemu,

“Hina Gode da Ea fi dunu amo gaga:i dagoi.”

23

Hina Gode da Ninja Sibi Ouligisu Esala

¹ Hina Gode da na sibi ouligisu dunu.

Na da hahanidafa hame esalumu.

²* E da na gisi nasegagi amo da:iya helefimusa:,
oule ahoa.

³ E da nama gasa gaheabolo iaha.

E da nama ilegele sia:i defele, esalusu logo
moloidafa amoga na oule ahoa.

⁴ Hina Gode! Na da bogosu gasidunasi amo
ganodini ahoasea,

* ^{23:2:} Wamolegei Sia: Olelesu 7:17

- na da hame beda:mu.
 Bai Di ani gilisili esalebeba:le.
 Dia sibi ouligisu galiamo da na gaga:lala.
- ⁵ Dia nagili lolo nasu hamonana.
 Na ha lai dunu ilia ba:ma:ne, Di hamonana.
 Di nama yosia:ne, nama hahawane nodone
 aowasa.
 Di da na faigelei nabalesilala.
- ⁶ Na dawa:. Dia asigi hou amola nogai:dfa hou
 da eso huluane na esalea, nama dialumu.
 Amola na da Dia diasu ganodini Fifi ahoanusu
 ba:mu.

24

Hina Bagadedafa

- ¹ *Osobo bagade amola liligi huluane amo
 ganodini dialebe
 da Hina Gode Ea: fawane. Osobo bagade
 dunu fifilai huluane
 amo ganodini esala da Hina Gode Ea:
 fawane.
- ² Ea da osobo bagade amo hano lugudu osobo
 hagudu dialebe amo da:iya hiougi.
 Amola Ea da hano wayabo bagade amo, ea
 lugudu sogebi
 amoga osobo bagade ea bai fa:si.
- ³ Nowa dunu da Hina Gode Ea agoloba:le
 hedam:mu da defele galoma:bela:?
 Nowa dunu da Ea sia:ne gadosu hadigi diasu
 ganodini
 golili sa:imu da defele galoma:bela:?

* **24:1:** 1 Golidia 10:26

- 4** †Nowa ilia hou amola asigi dawa:su amo ganodini ledo hame galea,
amola loboga hamoi liligi amoma hame sia:ne gadobeba:le,
amola ogogosu hou hame dawa:beba:le,
amo dunu fawane da Hina Godema hedamu defele ba:mu.
- 5** Hina Gode da amo dunuma hahawane bagade imunu.
Amola E da ilia wadela:i hou da dodofei dagoi sia:mu.
- 6** Dunu amo da Godema maha, ilia hou da agoaiwane gala.
Agoai dunu da Ya:igobe Ea Gode Ea midadini maha.
- 7** Logo ga:su ha:gi gaguia gama! Hina Bagade ganodini misa:ne,
hea logo ga:su, ili doasima!
- 8** Amo Hina Bagade da nowala:?
E da Hina Gode amola E da baligili gasa bagade.
E da gegesu ganodini hasala.
- 9** Logo ga:su ha:gi gaguia gama!
Hina Bagade ganodini misa:ne, hea logo ga:su, ili doasima!
- 10** Amo Hina Bagade da nowala:?
Hasalasu Hina Gode, Hi fawane da amo Hina Bagadedafa.

25

*Gaga:ma:ne amola Logo Olelema:ne Sia:ne
Gadosu*

† **24:4:** Ma:diu 5:8

- ¹ Hina Gode! Na da Dima fawane sia:ne gadosa!
- ² Na Gode! Na da Dima fawane dafawaneyale dawa:sa.
- Hasalasu houba:le, na gogosiasi:besa:le, Dia na gaga:ma.
- Nama ha lai dunu da nama hidale habosesesa:besa:le, fidima.
- ³ Nowa da Dima dafawaneyale dawa:sa, ilima ha lai dunu da ilima hame hasalasimu. Be nowa da Dima lelesea, da ilia ha lai amoga hasali dagoi ba:mu.
- ⁴ Hina Gode! Dia hou huluane nama olelema! Na da amo dawa:digima:ne, nama olelema!
- ⁵ Na da Dia dafawanedafa hou defele esa-loma:ne, Dia nama olelema.
- Bai Di da na Gode amo da na gaga:lala.
- Na da Dima eso huluane dafawaneyale dawa:lala.
- ⁶ Hina Gode Di bu dawa:ma!
- Di da musaganini wali, asigi amola olfosu hou olelelalusu.
- ⁷ Na ayeligia wadela:i hou amola giadofasu hou huluane
- Dia gogolema:ne olfoma.
- Hina Gode, Dia mae fisili asigidafa hou, amoga nama bu dawa:ma!
- ⁸ Hina Gode da wadela:i hamosu dunu ilia logo moloi
- amoga ahoasu hamoma:ne agoane olelesa.
- Bai Hina Gode da moloidafa amola nogai:da.
- ⁹ E da asaboi amola hi hou fonoboi dunu amo, hou moloi amoga oule ahoa,
- amola Ea hanai hamoma:ne olelesa.

- 10** E da Ea gousa:su nogá:le ouligisu dunu,
 amola Ea hamoma:ne sia:i nogá:le nabasu
 dunu,
 amo E da asigiwane amola mae fisiliwane ili
 oule ahoa.
- 11** Na wadela:i hou da bagohame gala.
 Be Hina Gode! Dia ilegele sia:i defele,
 na wadela:i hou gogolema:ne olofoma!
- 12** Dunu amo da Hina Gode Ea sia: didili
 hamosea da,
 Ema Ea logodafa amoga masa:ne, dawa:
 lamu.
- 13** Ilia da eso huluane bagade gaguiwane
 ba:mu.
 Amola ilia mano da Isala:ili soge gagu-
 laligimu.
- 14** Hina Gode da Hi sia: nabasu dunu ilima
 sama hamosa.
 Amola E da ilima Ea Gousa:su bu ilegesa.
- 15** Na da eso huluane Hina Gode da na fidimu,
 amo dafawaneyale dawa:be.
 Amola na se mae nabima:ne, E da eso
 huluane na gaga:lala.
- 16** Hina Gode! Nama ba:le guda:le, nama
 asigima!
 Bai na da fofagi amola gasa hamedei.
- 17** Na da:i dioi huluane lalegama!
 amola na da bidi hamosu mae ba:ma:ne, na
 gaga:ma!
- 18** Na da:i dioi amola se nabasu, Dia ba:ma!
 amola na wadela:i hou huluane gogolema:ne
 olofoma!
- 19** Nama ha lai dunu bagohame amo Dia ba:ma!
 Ilia nama higasu hou, Dia ba:ma!

- ²⁰ Ilia da Na hasalasa:besa:le, Dia na gaga:ma!
Na da Dia na gaga:ma:ne, Dima mana!
- ²¹ Na noga:i hou amola moloi hou da na
gaga:mu da defea.
Bai na da Di dafawaneyale dawa:beba:le.
- ²² Gode! Dia dunu fi Isala:ili, ilia bidi hamosu
bagade galebeba:le, ili gaga:ma.

26

Moloidafa Dunu ea Sia:ne Gadosu

- ¹ Hina Gode! Na da moloidafa dunu agoane, Di
sia:ma!
Bai na da moloi hou fawane hamosa
amola Dima molole dafawaneyale dawa:sa.
- ² Na hou abodele ba:ma amola adoba:ma!
Na dawa:su amola na hanai hou amo ba:lu
fofada:ma!
- ³ Dia mae fisili asigidafa hou da na logo olelesu
gala.
Dia hame fisisu hou da eso huluane na sigi
ahoa.
- ⁴ Na da hamedei wadela:i dunu ilima hame
gilisia.
Na da dabua fawane moloi dunu ilima hame
gilisia.
- ⁵ Na da wadela:i dunu ilima gilisimu higasa.
Na da ilima hame gilisia.
- ⁶ Hina Gode! Na da wadela:i hou hame
hamosa.
Amo olelema:ne, na lobo ni dodofesa.
Amola na da nodone sia:ne gadoiwane,
Dia gobele salasu oloda amo beba:le
mogodigili sisiga:la.
- ⁷ Na da Dima nodone gesami hea:sa

amola Dia nog:a:idafa hamobe houba:le,
eno dunuma alofele adodosa.

⁸ Hina Gode! Na da Dia esalebe diasu amo
bagade hanasa.

Bai amo ganodini Dia hadigi da diga:i diale-
beba:le.

⁹⁻¹⁰ Di da wadela:i hamosu dunu amo
wadela:lesisia, na ilima mae gilisilisima.

Fane legesu dunu (dunu amo da eso huluane
wadela:i hou hamonana
amola eso huluane hano suligimusa: mo-
mägele esala)
amo dunu ilia se dabe lasu amoga na ga-
heginisima.

¹¹ Be nina: da moloidafa hamosa.

Nama asigima amola na gaga:ma.

¹² Na da se nabasu amoga huluane gaga:i ba:sa.
Hina Gode Ea fi ilia gilisisu ganodini, na Hina
Godema nodone sia:sa.

27

Nodone Sia:ne Gadosu

¹ Hina Gode da na hadigi amola na gaga:su
gala.

Na da eno dunuba:le hame beda:mu.

Hina Gode da na se nabasu huluane mae
ba:ma:ne, gaga:sa.

Na da hamedafa beda:mu.

² Wadela:i hamosu dunu ilia da na medole
legemusa: doagala:sea,
ilia da didigabone dafasa.

³ Dadi gagui dunu wa:i da na fane legemusa:
eale sisiga:le disisia,
na da hame beda:mu.

Amola nama ha lai dunu da na doagala:sea
 amolawane,
 na da gebewane Godema dafawaneyale
 dawa:lalumu.

- ⁴ Na da Hina Godema liligi afae fawane adole ba:i.

Na da liligi afae fawane hanai gala.
 Na hanai amo da, Na da eso huluane esalea,
 Hina Gode Ea diasu ganodini esalumu na da hanai.

Na da amogawi ea nogai:idafa hou amoma
 fofogadigili nodone ba:mu,
 amola Ema E da Ea hou nama olelema:ne
 adole ba:mu.

- ⁵ Bidi hamosu esoga, E da na ougihalesimu.
 E da na Ea Debolo diasu ganodini gemu.
 Amola magufu sedade, amo da:iya E da na gemu.

- ⁶ Amaiba:le, na da nama ha lai dunu nama eale sisiga:le disibi ili hasalimu.

Na da nodone wele sia:nanawane Hina Gode
 Ea Debolo diasu
 amo ganodini Ema gobele salasu hamomu.
 Amola na da Hina Godema gesami hea:mu
 amola nodone sia:mu.

- ⁷ Hina Gode! Na da Dima wele sia:sea, na wele sia:be nabima!

Nama asigiba:le, na sia: alofema!

- ⁸ Di da nama, “Nama nodone sia:ne gadola misa!” amane sia:noba,

na da bu adole i, “Hina Gode! Na da misunu!

- ⁹ Di da nama mae wamoaligima!”

Nama mae ougima! Na da dia hawa:
 hamosu dunu.

Dia na hamega mae fisiagama.

Di da na fidisu dunu galu.

Gode, na Gaga:sudafa! Na mae yolesiagama!

¹⁰ Na ada amola ame ela da na gogolesa ganoma:bela:?

Na hame dawa:.

Be Hina Gode da na noga:le ouligimu.

¹¹ Hina Gode! Dia na hamoma:ne hanai amo nama olelema.

Nama ha lai dunu da bagohame gala.

Amaiba:le, Dia na oule, se hame nabimu logo amoga oule masa.

¹² Nama ha lai dunu da ogogosu amola beda:ma:ne magagisu

amoga na doagala:sa.

Ilia da nama hasalasisa:besa:le, na mae yolesiagama.

¹³ Na da na osobo bagadega esalusu amo ganodini,

Hina Gode Ea noga:idafa hou ba:mu, amo na da dawa:digisa.

¹⁴ Hina Gode Ea hou dafawaneyale dawa:ma!

Baligili da:i dione mae heawini dawa:ma!

Hina Gode Ea hou dafawaneyale dawa:ma!

28

Fidima:ne Sia:ne Gadosu

¹ Hina Gode! Na gaga:su dunu!

Na da Dima wele sia:sa! Na Dima dini ianebe nabima!

Dia da nama dabe hame adole iasea, na da dunu ilia bogosu sogebi

amoga dabe, ilima madelamu agoai galebe ba:mu.

² Na da Dia fidima:ne wele sia:sea,

amola Dia hadigi Debolo diasu amoga ba:le
 gusuli, na lobo gaguia gadosea,
 na wele sia:be nabima.

³ Di da wadela:i hamosu dunuma fofada:nanu,
 se dabe iasea,

nama amola se dabe mae ima.

Wadela:i hamosu dunu ilia da da:i aheagini
 sia:sa,

be dogo ganodini higale ba:sa.

⁴ *Amo dunu ilia wadela:i hou hamobeba:le,
 ilima se dabe ima.

ilia da wadela:le bagade hamobeba:le se
 dabe lamu da defea.

Amaiba:le, Di se dabe ilima ima.

⁵ Ilia da Hina Gode Ea hamoi amola osobo
 bagade liligi hahamoi amo ba:sa,
 be hame dawa:digisa.

Amaiba:le, E da ilima se bidi iawane, ili
 dafawanedafa wadela:lesimu.

⁶ Hina Godema nodoma! E da na fidima:ne, na
 dini iabe amo nabi dagoi.

⁷ Hina Gode da na ouligisa amola na gaga:sa.
 Na da E dafawaneyale dawa:sa.

E da na fidisa amola na nodoma:ne hamosa.
 Na da hahawane gesami hea:su amoga Ema
 nodosa.

⁸ Hina Gode da Ea fi dunu gaga:lala.

Amola E da Ea ilegei hina bagade amo
 gaga:sa.

⁹ Hina Gode! Dia fi dunu gaga:ma!

Amola Dia: dunu ilima hahawane hou ima!
 Di sibi ouligisu ea hou defele, ilima ouligima.
 Amola eso huluane ili nog:a:le gagagulama!

* **28:4:** Wamolegei Sia: Olelesu 22:12

29

Hina Gode da Mulu ganodini Sia:sa

- ¹ *Dilia Hebene fi! Hina Godema nodone sia:ma!
 Ea hadigi amola gasa bagade hou amoma nodoma.
- ² Hina Gode Ea Hadigi Dio amoma nodoma.
 E da doaga:sea Ea midadi beguduma.
- ³ Hina Gode Ea sia: da hano wayabo bagade da:iya naba.
 Hadigi Gode Ea sia: da gugelebe agoane naba.
 Ea sia: da hano wayabo bagade da:iya gobagala:sa.
- ⁴ Hina Gode Ea sia: da gasa bagade amola gadodafa agoane lalaba ahoa.
- ⁵ Hina Gode Ea sia: da Lebanonone dolo ifa amo fifila ahoa.
- ⁶ Ea sia:beba:le, Lebanonone goumi alelaloi da bulamagau mano agoane soagala:be agoane hamosa. Amola Ea sia:beba:le,
 Hemone Goumi da waha debe bulamagau gawali agoane soagala:sa.
- ⁷ Hina Gode Ea sia:
 da ha:ha:na da:gini gagala:be agoane hamosa.
- ⁸ Ea sia:beba:le, hafoga:i soge da igugusa.
 E da Ga:idesie hafoga:i soge igugulisia.
- ⁹ Hina Gode Ea sia: da 'ouge' ifa igugusa amola ea lubi da gahea dudugini dadafulala.

* **29:1:** Gesami Hea:su 96:7-9

Amogalu dunu huluane Ea Debolo diasu ganodini,

"Hina Gode da Hadigidafa!" amane wele sia:sa.

¹⁰ Hina Gode da hano lugudu osodogoi amoga ouligisa.

E da eso huluane mae fisili, Hina Bagade agoane ouligilalumu.

¹¹ Hina Gode da Ea fi dunuma gasa iaha.

Amola E da ilima hahawane dogolegele olo-fosu hou iaha.

30

Gode Ea Fidisu Ba:i amoga Nodone Sia:ne Gadosu

¹ Hina Gode! Na da Dima nodosa!
Bai Dia da na gaga:i dagoiba:le.

Amola Di da nama ha lai dunu
ilia nama hidale habosesesu logo hedofai
dagoi.

² Na Hina Gode! Na da Dia fidima:ne Dima dini
i.
Amola Di da na uhinisi dagoi.

³ Di da na bogosa:besa:le gaga:i dagoi.
Na da bogosu hagudu amoga ahoanu galu,
be Di da na bu esaloma:ne hamoi.

⁴ Hina Gode Ea mae fisili dafawaneyale
dawa:su dunu, dilia!

Hina Godema nodone Gesami hea:ma!
Hadigi Gode Ea hamoi amo dawa:beba:le,
Ema nodone sia:ma.

⁵ Ea ougisu hou da wahamusu diala.
Be Ea nogai:idafa asigi hou da gebewane
dialumu.

Gasi ganodini, si hano da dalumu.
 Be soge hadigisia, hahawane hou da
 doaga:mu.

6 Na da gaga:i dagoi dawa:beba:le, nisu amane
 sia:i,

“Na da enoga hamedafa hasalimu.”

7 Hina Gode! Di da nama hahawane hamosu.
 Di da nama goumi da:iya gagili sali diasu
 agoane galu.

Be amalu Di da na, Di mae ba:ma:ne,
 wamoaligimusa: asi.

Amola na da beda:i galu.

8 Hina Gode! Na da Dima wele sia:i.
 Na da Dia na fidima:ne edegei.

9 Na da bogosea, adi bidi da doaga:ma:bela:?
 Na da bogole, uli dogosea, adi bidi da
 doaga:ma:bela:?

Bogoi dunu da Dima nodone sia:mu
 dawa:sala:?

Ilia da Dia mae fisili nogaa:idafa hou amo eno
 dunuma olelemu dawa:sala:?

Hame mabu!

10 Hina Gode! Na sia: nabima!
 Nama asigima! Hina Gode! Na fidima!

11 Di da na da:i diosu hou afadenene, nodone
 gosa:le iasu hamoi.

Di da na da:i dioi hou fadegale fasili
 amola hahawane hou amoga na sisiga:lesi.

12 Amaiba:le, na da hame ouya:i dialumu.
 Na da Dima nodone gesami hea:su hamomu.
 Hina Gode! Di da na Godedafa!
 Na da gebewane dima nodone sisia:
 ahoanumu.

31

*Godema Mae Yolele Dafawaneyale Dawa:su
Sia:ne Gadosu*

¹ Hina Gode! Na da Dia gaga:ma:ne Dima maha.

Dia na enoga maedafa hasalasima:ma.

Di da moloidafa Gode.

Na da Dima sia:ne gadosa! Na gaga:ma!

² Na sia: nabima! Wahadafa na gaga:ma!
Na gaga:ma:ne, fedege agoane Dia na dabe fasa:besa:le sogebei dialoma!

³ Dia da na gado sogebei amola na gaga:su gala.
Dia sia:i ilegei defele, nama logo olelema amola amoga na oule masa.

⁴ Na sa:ima:ne sanenisi dialebe amoga dasa:besa:le, na fidima.

Se nabasu da nama doagasa:besa:le, na ougi-halesima.

⁵ *Hina Gode! Na da Dia ouligisu hou amoga ouligima:ne Dima yolesimu.

Di da na gaga:mu.

Bai Di da mae fisili didili hamosu Gode.

⁶ Di da ogogole 'gode' ilima nodone sia:ne gadobe dunu, ili higasa.

Be na da Dima dafawaneyale dawa:sa.

⁷ Di da nama maedafa fisili asigi hou diale-beba:le,

na hahawane amola obenai dialumu.

Di da na hahanibi amo ba:sa

amola na bidi hamoi amo huluane Dia dawa::

⁸ Di da nama ha lai dunu da na doagala:le fedele lama:ne hame hamoi.

* **31:5:** Luge 23:46

Di da nama soge na hanai amoga udigili
laloma:ne nama sia:i dagoi.

⁹ Hina Gode! Nama asigima!

Bai na da bidi hamosu amo ganodini esalebe
ba:sa.

Na si da dinana helesa.

Na da helei baligili nabi dagoi.

¹⁰ Na da da:i dioiba:le, helele ha:ha:i dagoi.

Dinanasu da na esalusu dunumuginisi dagoi.

Na bidi hamosu bagade ba:beba:le, gasa
hamedei gala.

Na gasa amolawane da wadela:lala.

¹¹ Nama ha lai dunu huluane, amola na
gadenene dunu iliamusu,
nama higale ba:sa.

Dunu oda na dawa: dunu da naba:le beda:sa.
Ilia da na logoa ba:sea, hobeale afia:sa.

¹² Dunu huluane ilia da na bogoiyale, gogolele
fisi dagoi.

ilia na galagai liligi agoai ba:sa.

¹³ Nama ha lai dunu bagohame ilia nama
sadoga sia:dalebe, na naba.

Na da bagadewane beda:i.

Nama ha lai dunu da na fane legemusa:, sia:
ilegesa.

¹⁴ Be Hina Gode! Na da Dima dafawaneyale
dawa:sa.

Bai Di da na Godedafa.

¹⁵ Na da eso huluane Dia ouligibi hou ganodini
esala.

Nama ha lai dunu, amo da nama se bagade
iaha, ilia da na wadela:sa:besa:le,

Dia gaga:ma.

¹⁶ Na da Dia hawa: hamosu dunu.

Nama asigiwane ba:ma! Dia mae fisili asigi
hou amoga na gaga:ma.

¹⁷ Hina Gode! Na da Dima wele sia:sa!
Na da mae gogosiasu hamoma:ma!
Be wadela:i hamosu dunu ilia gogosiasu
ba:mu da defea.
Ilia da ouiya:lewane bogosu sogebi amo
gudu sa:imu da defea.

¹⁸ Gasa fi nimi bagade dunu da moloidafa dunu
ilia hou olelema:ne,
ogogole higale sia:sa.
Hina Gode! Amo ogogosu dunu
ouiya:lesima!

¹⁹ Dunu da Dima nodone hamosa,
amo da Dia baligili nogai:dfa imunusa:
momagei dialebe ba:mu.
Di da nogai:dfa! Amola dunu amo ilia Dima
dafawaneyale dawa:sa
amo nogai:ledafa gaga:sa.
Dunu huluane da amo hou dawa:..

²⁰ Eno dunu da ili wadela:ma:ne ilegesa.
Be Di da Dia midadi amoga ili gaga:musa:
wamolegelesisa.
Ilima ha lai dunu da ilima mae gadele
sia:ma:ne,
Di da ougihai gado amoga ili wamolegesa.

²¹ Hina Godema hahawane nodoma!
Nama ha lai ilia da na doagala:le, eale
sisiga:le disiba:le,
E da Ea asigidafa hou nama olelei.

²² Na da beda:i galu amola na da Ea yolesi-
bala:le dawa:i galu.

Be na da Ea fidima:ne dini iabeba:le, E da na
dibi nabi.

²³ Hina Godema mae fisili dafawaneyale
dawa:su dunu huluane, dilia!

Hina Godema asigima!

Hi da dili gaga:sa! Be E da gasa fi dunu ilima
se bidi iaha.

Bai ilia da amo se iasu lamu da defea.

²⁴ Dilia! Hina Gode da hobea misunu liligi
huluane ouligisa.

Amo dafawaneyale dawa:su dunu, dilia!

Gasa fili, gesa:idafa ba:ma.

32

Godema Wadela:i Hou Sisane Fofada:su Amola Gogolema:ne Olofosu

¹* Nowa dunu ilima Hina Gode da ea wadela:i
hou gogolema:ne olofoi dagoi,
ilia da hahawane gala.

² Nowa dunu da ogogosu hame dawa: amola
wadela:i hou hame hamobeba:le,
Hina Gode da ema diwane hame udidisa,
amo dunu da hahawane gala.

³ Na da na wadela:i hou hame sisane fofada:i
ganiaba,
amogalu na da eso huluane dini ianu, na da:i
da gasa hame ba:i.

⁴ Hina Gode! Di da nama hayoga amola gasia
nama se budi iasu.
Hano da odega esoi amoga hafoga:sa amo
defele,
na gasa huluane da gogaea:i ba:i.

* ^{32:1:} Louma 4:7-8

- 5** Amalalu, na da na wadela:i hou amo Dima sisane fofada:i.
 Na wadela:i hou huluane, na da Dima hame dedeboi.
 Na da huluane Dima sisane fofada:musa: dawa:i.
 Amola Di da amo wadela:i hou huluane gogolema:ne olofoi.
- 6** Amaiba:le, Dima mae fisili dafawaneyale dawa:su dunu da bidi hamosu ba:sea,
 Dia fidima:ne sia:ne gadomu da defea.
 Amasea, bidi hamosu da hano hed:a:i defele manebe ba:sea,
 amo da ilima hame doaga:mu.
- 7** Di da na wamoaligisu sogebi agoai gala.
 Bidi hamosu da nama mae doaga:ma:ne, Di da na gaga:mu.
 Na da Dia gaga:su hou dawa:beba:le,
 ha:giwane gesami hea:sa.
 Bai Di da na gaga:lala.
- 8** Hina Gode da amane sia:sa, “Na da dia masunu logo agoane masa:ne olelemu.
 Na da dima dawa:digima:ne sisasu olelemu.
- 9** Hosi amola ‘miule’ da gagaoui agoane.
 Dunu da ili dawa:digima:ne, gula misili amoga adonana ahoa.
 Be amo defele, dilia gagaoulewane mae hamoma.”
- 10** Wadela:i hamosu dunu da se nabasu ba:mu.
 Be dunu amo da Hina Godema dafawaneyale dawa:sa,
 amo da Ea mae fisili asigidafa hou amoga gaga:i dagoi ba:sa.

11 Dilia moloidafa dunu! Obenane amola
hahawane nodoma!
Bai Hina Gode Ea hamoi da noga:idafa.
Ema nabasu dunu, dilia! Hahawaneba:le,
wele sia:ma!

33

Nodoma:ne Gesami Hea:su

- 1** Molole hamosu dunu, dilia! Hina Gode Ea
hamoi dawa:beba:le,
hahawaneba:le wele sia:ma!
Ema nabasu dunu! Ema nodone sia:ma!
- 2** Hina Godema nodoma:ne, baidama amola
ilibu
amola sani baidama huluane dududu
sa:ima.
- 3** Ema gaheabolo gesami hea:ma.
Dawa:iwane sani baidama dumamola ha-
hawaneba:le, wele sia:ma.
- 4** Hina Gode Ea sia:i liligi huluane da
dafawanedafa.
Amola ea hamobe huluane da mugulumu
hamedei ba:sa.
- 5** Hina Gode da moloidafa hou amoma do-
golegesa.
Osobo bagade da Ea asigidafa hou amoga
nabai gala.
- 6** Hina Gode da Ea sia:ga fawane mu amola eso
amola oubi
amola gasumuni huluane hahamoi dagoi.
- 7** E da hano wayabo huluane gagadolesi.
E da fedenge agoane, hano wayabo bagade
lugudu huluane gagadole legei.
- 8** Osobo bagade dunu huluane! Hina Godema
beda:ma!

- Ema nodone sia:ma!
 9 Ea sia:beba:le fawane, E da osobo bagade
 hahamoi dagoi.
 Liligi huluanedafa da Ea sia:beba:le fawane
 doaga:i.
- 10 Hina Gode da fifi asi gala ilia ilegesu amo
 hedofasa.
 E da ilia ilegei mae hamoma:ne, logo ga:sa.
 11 Be Ea ilegei da mae yolele, amanewane
 dialumu.
 Ea hanai ilegei da gebewane dialumu.
- 12 Fifi asi gala amo da Hina Gode da ilia
 Godedafa sia:sa, amo da hahawane gala.
 Hina Gode Ea ilegele lai dunu da hahawane
 bagade gala.
- 13 Hina Gode da Hebene gadonini,
 dunu fifi asi huluane ba:le gudusa.
- 14 Ea ouligisu sogebi amoganini,
 E da osobo bagade fifi asi dialebe ilima ba:le
 gudusa.
- 15 E da ilia asigi dawa:su huluane hahamosa
 amola ilia hamobe huluane dawa:
 16 Osobo bagade hina bagade da ea gasa
 bagade dadi gagui wa:i,
 amoba:le hame hasalasa.
 Dadi gagui dunu da ea gasa bagadeba:le,
 hame hasala.
- 17 Gejesu hosi da hasalimu hamedei.
 Ilia da gasa bagade, be amoga gaga:su da
 hame ba:mu.
- 18 Hina Gode da dunu amo da Ema nabawane
 fa:no bobogesa
 amola Ea mae fisili asigidafa hou
 dafawaneyale dawa:sa,

amo noge:le ouligisa.

19 Ili da mae bogoma:ne, E da ili gaga:sa.

Amola ha:i esoga, ili esaloma:ne fidisa.

20 Hina Gode da ninima hobea misunu hou
amo noge:le ouligimu,

ninia dafawaneyale dawa:sa.

E da ninia gaga:su dunu amola ninia fidisu
dunu.

21 Ninia da Ea houba:le hahawane gala.

Ninia da Ea Hadigi Dio dafawaneyale
dawa:sa.

22 Hina Gode! Dia mae fisili asigidafa hou da
ninima dialoma:ma!

Bai ninia da Diba:le, dafawane
hamoma:beyale dawa:beba:le,

Dima fa:no bobogesa.

34

Gode Ea Noga:idafa Hahawane Hou amoma Nodosu

1 *Na da eso huluane Hina Godema nodone
sia:mu.

Na da Ema nodone sia:su hamedafa yoles-
imu.

2 Na da Ea hamobeba:le, Ema nodone sia:mu.

Dunu huluane amo da enoga banenesi,
amo da na nodosu nabimu amola hahawane
ba:mu da defea.

3 Hina Gode Ea bagadedafa hou amo ninia
gilisili sisia:i lala:di!

amola ninia huluane gilisili Ea Dio amoma
nodone sia:na:di.

* **34:1:** 1 Sa:muele 21:13-15

4 Na da Hina Godema sia:ne gadobeba:le, E da nama dabe adole i.

E da na beda:su hou amo huluane fadegale fasi.

5 Inia: houga banenesisi dunu, ilia da Emaba:le hahawane nodogia:mu.

Amola ilia dafawaneyale hamoma:beyale
dawa:lusu logo
bu hame hedofai ba:mu.

6 Gogobihei dunu Ema wele sia:sea, E da dabe adole iaha.

Amola ilia bidi hamosu da ilila:
wadela:sa:besa:le, E da ili gaga:sa.

7 Hina Gode Ea a:igele dunu da Ea sia:
nabawane hamobe dunu amo gaga:sa.

Amola se nabasu ilima mae doaga:ma:ne
gaga:sa.

8 †Dilisu Hina Gode Ea nog:a:idafa hou hogole
ba:ma!

Dunu amo Ea gaga:su hogole ba:beba:le, ilia
da hahawane bagade ba:sa.

9 Dilia! Hina Gode Ea fi dunu huluane!

Ea sia: nabawane hamoma!

Dunu amo da Ea sia: nabawane hamobe,
ilia da ilia wali esaloma:ne lamu liligi defele
huluane ba:sa.

10 Laione wa:me amolawane da ha:su hou
dawa:.

Be nowa dunu da Hina Gode Ea sia:
nabawane hamosea,
da liligi nog:a:idafa ba:lala.

11 Na sama ayeligi dunu! Dilia misini amola na
sia: nabima!

† 34:8: 1 Bida 2:3

Na da dilima Hina Godema nodosu hou
olelemu.

¹² [‡]Dilia hahawane nodone esalumusa: hanabela:?

Dilia da esalusu sedagili amola hahawane
esalumusa: hanabela:?

¹³ Amai galea, wadela:i ledo hamoi sia: sia:su
amola ogogosu hou yolesima!

¹⁴ Wadela:i hou yolesili, noga:i hou fawane
hamoma!

Olofosu hou hamoma:ne, logo hogoi helema!

¹⁵ Hina Gode da moloidafa dunu ilima ba:le
gasa,

amola ilia dini ianebe naba.

¹⁶ Be E da wadela:i hamosu dunu ili higale
ba:sa.

Amaiba:le, ilia da bogosea, hedolowane
gogolei dagoi ba:mu.

¹⁷ Moloidafa dunu ilia da Hina Godema wele
sia:sea, E da naba.

E da ilia bidi hamosu, amo bu mae ba:ma:ne
gaga:sa.

¹⁸ Hina Gode da da:i dioi dunu ilima gadenene
esala.

Amola E da dafawane hamoma:beyale
dawa:lusu fisi dunu, amo ili gaga:sa.

¹⁹ Moloidafa dunu da bidi hamosu bagohame
ba:sa.

Be Hina Gode da ili amo huluane bu mae
ba:ma:ne gaga:sa.

²⁰ §Hina Gode da agoaiwane dunu
dafawanedafa gaga:sa.

Amola ea gasa afae hamedafa fi ba:sa.

21 Wadela:le hamosu dunu ilia da wadela:i hou amoga medole legei dagoi ba:mu.

Nowa da moloidafa hou higasea, e da se bidi lamu.

22 Hina Gode da Ea fi dunu gaga:mu.

Amola nowa dunu da Ea gaga:ma:ne Ema ahoasea, e da gaga:i dagoi ba:mu.

35

Fidima:ne Sia:ne Gadosu

1 Hina Gode! Nama higale ba:su dunu amo Di higale ba:ma!

amola nama gegesu dunu ilima, Dia gegema!

2 Dia ga:su amola da:igene ga:su,
amo lale, na gaga:ma:ne misa.

3 Nama se bobogebe dunu amo nama mae hasalasima:ne,

Dia goge agei amola Dia goahei amo gaguia gadoma.

Di da nama Di da na gaga:mu, amane sia:ma!

4 Dunu amo da na medole legemusa: hanasa,
amo ilia da gogosia:i amola hasali dagoi ba:mu da defea.

Dunu amo da nama se imunusa: ilegesa,
amo ilia da ogobele ededenagia:ma:mu.

5 Hina Gode Ea a:igele dunu da amo wadela:i hamosu dunu ilima se bobogesea,

ilia da widi hafogai: gisi foga mini ahoabe agoai ba:mu da defea.

6 Hina Gode Ea a:igele dunu da ilima se bobogebe, ili gufalole salasea,

ilia logo da gasi agoane amola sadenei ba:mu da defea.

⁷ Ilia bai hamedene, na sa:ima:ne sanenisi.

Amola ilia da na sa:ima:ne, uli sedade dogonesi.

⁸ Be ilia da mae dawa:iwane esalea, ili da wadela:le gugunufinisi dagoi ba:mu.

Ilia da ilila: sani amoga ili gobele sa:i dagoi ba:mu.

Amola ilia da wadela:lesimusa:, dafamu.

⁹ Amasea, na da Hina Gode Ea gaga:su ba:beba:le,

hahawane bagade ganumu.

¹⁰ Na da dawa:su huluane, amoga na da Hina Godema amane sia:mu,

“Dunu afae Di agoai da hamedafa gala.

Di da gasa bagade dunu ilia gasa hamedei dunu ili mae hasalasima:ne,
amo gasa hamedei dunu gaga:sa.

Amola gasa fi dunu da hame gagui dunu mae banenisima:ne, ili gaga:sa.

¹¹ Wadela:i dunu ilia da nama wadela:i hou amo na da hame hamoi
amola hamedafa dawa:, amomane nama udigili diwaneya udidisa.

¹² Ilia da na noga:idafa hou ilima hamoi, amoga wadela:i dabe iaha.

Amola na da baligliwane da:i diosa.

¹³ Be ilia da oloi dialea, na disa ga:su abula ga:i.
Na da ha:i manu mae nawene, na dialuma fili sa:ili,

ili uhinisima:ne Godema sia:ne gadoi.

¹⁴ Na da sama o olalalia amo fidima:ne sia:ne gadobe defele,

na da ili dawa:ma:ne, heawini dinanawane beguduli ahoasu.

Dunu da ea:me bogoiba:le dibi agoane, na da
ili dawa:beba:le dinanu.

¹⁵ Be na da bidi hamosu ba:beba:le, ilia hulu-
ane da nodogia:i.

Amola ilia da na sisiga:le aliligili, da:da:lole
lalasogole oufesega:su.

Degabo misi dunu da na fai amola gebewane
fananu.

¹⁶ Ilia da dunu amo da emo gasuga:igi dunu
ilima lasogole oufesega:su defele,
ilia na hihini odagi hagusa:ili, si godonasia
sosodolalu.

¹⁷ Hina Gode! Habowali seda Di da udigili
ba:lesisilaloma:bela:?

Ilia da nama doagala:musa: manebe, Dia na
gaga:ma!

Ilia da laione wa:me agoane nama doa-
gala:sa!

Ilia na mae hasalasima:ne, gaga:ma!

¹⁸ Amasea, na da Dia fi dunu dadalei dialea,
amogai Dima nodone sia:mu.

Na da ilia huluane ba:lea, amogai Dima
nodone sia:mu.

¹⁹ *Nama ogogosu ha lai dunu ilia da na
hasalasibba:le amola hidale

habosesema:ne sia:sa:besa:le, Dia ilia logo
hedofama.

Nama ha lai da udigili na higasa, ilia da na
da:i dioi amo ba:sea,

nama ohomogini nodone, mae ba:ma:ma.

²⁰ Ilia da asigiwane hame sia:sa.

Be ilia da ogogosu sia: bagohame, amoga
olofosu hanai dunu ilia hou

* **35:19:** Gesami Hea:su 69:4; Yone 15:25

wadela:ma:ne hamosa.

²¹ Ilia da diwaneya udidili, amane wele sia:sa,
“Ninia da dia hamobe ba:i dagoi.”

²² Be, Hina Gode! Di da amo hou hamonanebe
ba:i dagoi!

Amaiba:le, mae ouiya:ma! Sedagawane mae
esaloma!

²³ Hina Gode! Disu wa:legadole, na gaga:ma!
Na Gode!

Di wa:legadole, amola na hamomu hanai
amo fuligala:le sia:ma!

²⁴ Hina Gode! Di da moloidafa!

Amaiba:le, na da moloidafa hamoi dagoi, Di
sia:ma!

Nama ha lai dunu ilia nama mae hidale
habosesema:ne sia:ma!

²⁵ Ilia da ilima agoane sia:sa:besa:le, amo,
“Ninia da amo dunu sefasi dagoi.

Ninia da e fadegamu hanai galu,” agoane
sia:sa:besa:le, ilia logo hedofama.

²⁶ Nama ha lai amola hidale habosesele sia:su
dunu da hasali dagoi

amola ededenagia:i dagoi ba:mu da defea.

Dunu amo da ilia hou da na hou baligisa
sia:sa,

ilia da baligili gogosiasu ba:mu da defea.

²⁷ Nowa da na fofada:na asi giadofai hame ba:i
amo hamobe ba:mu hanai galea,

ilia da hahawaneba:le wele sia:mu amola
eno enoia amane sia:mu,

“Hina Gode da bagadedafa!

E da Ea hawa: hamosu dunu ea didili
hamobeba:le nodosa!”

²⁸ Amasea, na da Dia moloidafa hou amo sisia:i
lamu.

Na da hahabe asili daeya amoga Dima gebe-wane nodonanumu.

36

Osobo Bagade Dunu Ilia Wadela:i Hou

¹ *Wadela:i hou da wadela:i hamosu dunu ea dogo ganodini osodogone sia: daha.

E da Godema higale amola Ema hame nodosa.

² E da Gode da ea wadela:i hou hame ba:sayale amola amoga se dabe hame ima:bela:le dawa:lala.

Bai hi da hidale hina:musu baligili gadodafa dafawaneyale dawa:lala.

³ Ea sia: da wadela:idafa amola ogogosu amoga nabai gala.

E da noge:le dawa:su hou amola noge:idafa hou, amo fisi dagoi.

⁴ E da ea golasu da:iya diala, wadela:le hamomusa: ilegele dadawa:lala.

Ea hamobe amoga afae noge:idafa hame gala.

Amola wadela:i hou amoga ea higamu afae da hame gala.

Gode Ea Noga:idafa Hou

⁵ Hina Gode! Dia mae fisili asigidafa hou da hedae:le, muagado amoga sasanosa.

Dia mae fisili fidisu hou da muagado amoga sasanosa.

⁶ Dia moloidafa hou da goumi agoane gagilisa hedae:sa.

* **36:1:** Louma 3:18

Dia moloidafa fofada:su hou da hano
wayabo lugudu oso dogoi defele gala.

Di da dunu amola ohe fi ouligisa.

⁷ Gode! Dia mae fisili asigidafa hou da bidiga
lamu hamedei galebe!

Ninia da Dia ougiahha gaga:su ba:sa.

⁸ Dia da ninima ha:i manu bagohame iabeba:le,
ninia da sadini naha.

Dia noga:idafa hou da hano agoane, amola
ninia da amo moma:ne,
Dia da logo doasisa.

⁹ Di da esalusu huluane ea baidafa gala.

Amola Di da Hadigidafa.

Amaiba:le, ninia da hadigi ba:sa.

amola moloidafa hou hamonanebe, ilima
asigima! ¹⁰ Dia mae fisili, dunu ilia da Dima
dawa:i dialebe amola moloidafa hou hamo-
nanebe, ilima asigima!

¹¹ Gasa fi dunu ilia da nama mae doa-
gala:ma:ma!

amola wadela:i hamosu dunu na hobeale
masa:ne, mae sefasima:ma!

¹² Wadela:i hamosu dunu ilia dafai hou ba:ma!
Amogai ilia da diala, amola wa:legadomu
gogolesa.

37

*Wadela:i Dunu amola Noga:i Dunu Ilia da
Habidili Doaga:ma:bela:?*

¹ Wadela:i hamosu dunu ilia hou hamobeba:le,
mae da:i dioma!

Giadofale hamobe dunu da liligi bagade
lasea, mae mudale ba:ma!

² Ilia da gisi amo da hedolo bioi gia:su defele,
hedolowane alalolesimu.

Ilia da bugi amo bioi gia:su defele, hedolo
bogomu.

³ Dilia! Hina Gode Ea hou dafawaneyale
dawa:le, moloidafa hou hamoma!

Soge amoga fifilale, gaga:iwane esaloma!

⁴ Hina Gode Ea hou amo ganodini hahawane
hou hogoi helema!

E da dia dogoga, hanasu hou hamoma:mu.

⁵ Dina: disu Hina Godema ima, amola Ema
dafawaneyale dawa:ma!

Amasea, E da di fidimu.

⁶ E da dima moloidafa hou hahamonesimu.

Amola Ea hamobeba:le, di da esomogoa eso
diga:be agoai ba:mu.

⁷ Hina Gode Ea hanaiga hamoma:ne,
ha:aligima!

Wadela:i dunu ilia da liligi bagade gagusia,
amola hahawane wadela:i ilegesu hou amo
hamosea,

mae da:i dione ba:ma.

⁸ Da:i dione amola ougili mae hamoma!

Amoga da bidi hamosu fawane ba:mu.

⁹ Be nowa dunu ilia da Hina Godema
dafawaneyale dawa:sea,

ilia fawane da osobo bagade ouligimu.

Be wadela:i hamosu dunu da gadili sefasi
dagoi ba:mu.

¹⁰ Wadela:i hamosu dunu da hedolowane
alalolesi dagoi ba:mu.

Dia da ili hogoi helemu, be hame ba:mu.

11 *Bodogi dunu da osobo bagade ouligimu.

Amola bagade gaguiwane amola olofoiwane
esalebe ba:mu.

12 Wadela:i hamosu dunu da noga:le hamosu
dunu amo wadela:lesimusa: ilegesa,
amola ema higaleougili ba:sa.

13 Be Hina Gode da wadela:le hamosu dunu
iliba:le, ousa.

Bai E dawa:.

Ilia da hedolowane gugunufinisi dagoi
ba:mu.

14 Wadela:i hamosu dunu da hame gagui dunu
amola moloidafa hamosu dunu medole leg-
emusa:,

ilia gegesu gobihei amo duga:le gadosa,
amola ilia oulali disa.

15 Be ilia da ilila: gegesu gobihei amogawane
ilia: fane legei dagoi ba:mu.

Amola ilia oulali da fifili sali ba:mu.

16 Moloidafa dunu ea fonobahadi gagui
da wadela:i hamosu dunu huluane ilia
bagade gagui amo baligisa.

17 Bai Hina Gode da wadela:i hamosu dunu ilia
gasa fadegale fasimu.

Be E da molole hamosu dunu ili gaga:mu.

18 Hina Gode da Ea sia: nabawane hamosu
dunu amo noga:le ouligisa.

Amola Ea nana liligi da eso huluane ilia:
fawane dialumu.

19 Wadela:i eso da doaga:sea, ilia da se hame
nabimu.

Ha:i da doaga:sea, ilia da hame ha:gia:mu.

20 Be wadela:i hamosu dunu ilia da bo-
gogia:mu.

* **37:11:** Ma:diu 5:5

Hina Godema ha lai dunu, ilia da mosoi
giliidabe defele gilisa:i dagoi ba:mu.
Mobi da hedolowane geale asi.
amo defele ilia da hedolowane alalolesi
dagoi ba:mu.

21 Wadela:i hamosu dunu da fa:no bidi
imunusa: liligi udigili laha
be fa:no hame iaha.

Be nogai dunu da hahawane mae
dawa:iwane iaha.

22 Nowa dunu ilia da Hina Gode Ea hahawane
dogolegele ba:su galea,
ilia da osobo bagade nana liligi defele amo
lamu.

Be nowa da Ea gagabui amoga aligi galea,
ilia da gadili sefasi dagoi ba:mu.

23 Hina Gode da dunu Ea masa:ne dawa:i logo,
amoga masa:ne nogae ouligisa.

Amola E da nowa dunu amo da E nodoma:ne
hamosa, amo nogae ouligisa.

24 Ilia da dafasea, gebe gudu hame dialumu.
Bai Hina Gode da ili wa:legadolesimu.

25 Na da waha da:i hamoi dagoi.

Na da fifi misi helei.

Be na da Hina Gode nogai dunu afae fisiagai
amo hamedafa ba:i.

Amola nogai dunu ea mano ha:i manu
hameba:le,
edegenanebe hamedafa ba:i.

26 Noga:i dunu da eso huluane udigiliwane
enoma sagosa.

Amola e da enoma liligi bu hi lamusa:
hahawane iasisa.

Amola ea mano da eno dunuma hahawane
dogolegele hamosa.

²⁷ Wadela:i hamonanu fisiagale, moloidafa hou hamoma.

Amasea, digaga fifi manebe da eso huluane esalalalumu.

²⁸ Bai Hina Gode da moloidafa hou amoma asigisa.

Amola E da Ea dafawaneyale dawa:be dunu amo hame fisiagasa.

E da mae fisili, ili gebewane gaga:lala.

Be wadela:i hamosu dunu iligaga fifi manebe dunu

da gadili sefasi dagoi ba:mu.

²⁹ Moloidafa dunu ilia da osobo bagade nana liliyi agoane amo lale,

amola amo ganodini, eso huluane fifi lalalumu.

³⁰ Noga:idafa dunu ea sia: da bagade dawa:su gala.

Amola e da eso huluane moloidafa hou hamonana.

³¹ E da ea Hina Gode Ea malasu sia: ea dogo ganodini dawa:i diala.

Amola e da amo malasu nabawane hamonaneawane hamedafa yolesisa.

³² Wadela:i hamosu dunu da nogai:idafa dunu amo ba:lala.

Amola e fane legemusa: logo hogosa.

³³ Be nogai: i dunu da ema ha lai dunu ea gasaga wadela:lesi,

amo hamedafa ba:mu.

Amola fofada:su ganodini, se dabe hame lamu.

Bai Hina Gode da e fisiagamu hamedafa dawa:.

34 Hina Gode da dima hobe a misunu hou amo ouligimu,

amo dafawaneyale dawa:ma,

amola Ea hamoma:ne sia:i, amo nabawane hamoma.

Amasea, E da dima nodoma:ne, soge dima imunu.

Amola, di da wadela:i hamosu dunu gadili sefasi dagoi ba:mu.

35 Na da ha afaega, gasa fi wadela:i hamosu dunu dawa:i galu.

E da dolo ifa gahe Lebanonone sogega ha-hawane lelebe agoai ba:i.

36 Be fa:no na amo baligisa ba:loba, e da amogai hame ba:i.

Na da e hogoi be hame ba:i.

37 Dilia! Dunu nogai amo nogale hogole ba:ma!

Ea moloidafa hou nogale hogoma!

Olofole hamosu dunu da egaga fifi ahoanebe ba:mu.

38 Be wadela:i hamosu dunu ilia da wadela:lesidafa ba:mu.

Amola iligaga fi da halesali dagoi ba:mu.

39 Hina Gode da moloidafa dunu ili gaga:sa.

Bidi hamosu eso da ilima doaga:sea, E da ili gaga:sa.

40 E da ili fidisa amola gaga:sa.

Wadela:i hamosu dunu da ili wadela:lesisa:besa:le, E da ili gaga:sa.

Bai ilia da ilila: gaga:ma:ne, Ema ahoa.

- ¹ Hina Gode! Dia ougiba:le, nama se bidi mae ima!
- ² Di da na Dia dadi amoga fa:ginisi,
amola na fane sanasi.
- ³ Dia da nama ougiba:le, na se baligili nabala.
Na wadela:i hou hamobeba:le, na da:i hulu-
ane da olo bagade madelasa.
- ⁴ Na da nina: wadela:i hamonana fedege
agoane hano heda:i amoga gela daha.
Na wadela:i hou da fedege agoane,
liligi bagadedafa aguni masunu hamedei
agoai ba:sa.
- ⁵ Bai na da gagaoule hamobeba:le,
na aiya da dasale gahasa.
- ⁶ Na da se nabawane beguduli, gala:la sa:i.
Na da hahabe asili daeya, mae fisili, dinana.
- ⁷ Na da asugiba:le, da:i goaeasa.
Amola na da bogomu gadenei ba:sa.
- ⁸ Na da gasa hamedene, dafawane gala:la sa:i.
Na da da:i dioi, amola se nababeba:le gayasa.
- ⁹ Hina Gode! Na hanai amo Dia dawa:!
Na gayabe huluane Dia naba!
- ¹⁰ Na habe da ha:ha:sa, amola na gasa da asi
dagoi.
Na si da mobi sa:i dagoi.
- ¹¹ Na da aiya bagohame madelaiba:le,
na sama amola na na:iyado fi dunu ilia da
nama hame gadenenma maha.
Na sosogodafa amolalia na hagasa.
- ¹² Dunu da na medole legemusa: dawa:be, ilia
da na sa:ima:ne sanenisa.
Amola dunu da nama se ima:ne dawa:be,
ilia da na wadela:lesimusa: magagisa.

Ilia da na wadela:lesimusa: sia: fane ilegesu
hou hame yolesisa.

13 Na da ge ga:i dunu defele, hame naba.

Amola na da sia: hamedei dunu agoane,
hame sia:da.

14 Na da ge ga:iba:le,

dabe adole imunu hamedei dunu agoai gala.

15 Hina Gode, na da dima dafawaneyale
dawa:sa,

amola Di da na Hina Godeba:le, nama dabe
adole imunu.

16 Na da se nabasu baligilidafa nababeba:le,
nama ha lai dunu da na mae
habosesema:ma.

Ilia da na dafai hou ba:beba:le, Dia mae
habosesele sia:ma:ma!

17 Na da maedafa fisili, se naba.

Amola na da dafamu gadenei ba:sa.

18 Na da na wadela:i hou sisane fofada:sa.

Be na da amo dawa:beba:le, bagadewane
beda:sa.

19 Na ha lai dunu da dagumui noga:i amola
gasa fi gala.

Nama ha lai dunu bagohame da nama bai
hamedene, higale ba:sa.

20 Dunu amo da noga:le hamobe dunuma
wadela:i dabe iaha,

ilia da na higale ba:sa.

Bai na da moloi hou amoga hamomusa:, logo
hogobeba:le.

21 Hina Gode! Dia na mae fisiagama!

Na Gode! Nama gasigale mae aligima!

22 Hina Gode! Na Gaga:sudafa!

Wahadafa, na fidima!

39

Se Nabalebe Dunu ea Sisane Fofada:su

¹ Na da amane sia:i, “Na da dawa:iwane hamomu.

Na da na gona:su amoga mae wadela:le hamoma:mu.

Wadela:i hamosu dunu da na gadene aligisia, na da sia: hamedafa sia:mu.”

² Na da ouiya:le esalu.

Noga:i hou amolawane, na da hamedafa sia:i.

Be na da bu baligliwane se nabi.

³ Amalalu, beda:su hou da na hasali dagoi.

Na da bu dawa:lalu amola bu baligli beda:i galu.

Na da adole ba:su ouiya:mu da hamedei.

Na da Hina Godema amane adole ba:i,

⁴ “Hina Gode! Na da habowali seda esa-loma:bela:?”

Na da habogala bogoma:bela:?

Nama adoma! Na esalusu da habogala dagoma:bela:?”

⁵ Di da nama esalusu dunumuni fawane i dagoi.

Na esalusu da Dia siga hamedei agoane ba:sa.

Dafawane! Esalebe dunu huluane afae afae ea esalusu

da fog afae fulabole fasibi defele gala.

⁶ Ea esalusu da baba ba:be defele amola seda hame gala.

Ea hamobe huluane da udigli fawane hamosa.

E da muni amola liligi gagadosa.

Be amo fa:no lamu dunu e da hame dawa:..

⁷ Hina Gode! Amai galea, na da adi dafawane hamoma:beyale dawa:ma:bela:?

Na dafawane hamoma:beyale dawa:su da Dima dawa:lumu.

⁸ Na wadela:i hou hamoi huluane, amoga Dia na gaga:ma.

Amola gagaoui dunu ilia naba:le mae oufesega:ma:ma.

⁹ Na da ouiya:i dialumu, na da sia: afae hame sia:mu.

Bai na agoane se nabima:ne, Difawane agoane hahamonesi.

¹⁰ Di da nama dawa:ma:ne olelesu se iasu bu mae ima!

Na da Dia fane sali amoga bogomu agoai galebe.

¹¹ Dunu ilia da wadela:i hou galea fawane, Di da ilima se bidi iaha.

Amola Di da aowaba agoane, ilia liligi amoga ilia da asigi amo wadela:lesisa.

Dafawane! Osobo bagade dunu da foga afae fulabolesibi amo defele gala.

¹² Hina Gode! Na Dima sia:ne gadobe nabima! amola na Dima dini iabe nabima!

Na da dinanea, nama fidila misa!

Na da na aowalali defele, wahamusu dima sofe misi esala.

¹³ Na da hedolowane asili, bu hame ba:muba:le,

Dia na fonobahadi hahawane hamoma:ne, na yolesima.

40

Nodone Gesami Hea:su

¹ Na da Hina Gode Ea fidima:ne gebewane ouesalu.

Amalalu E da na dini iabe amo nabi.

² Na da fafu wayabo amoga bogoma:ne bosona dalu.

Be Hina Gode da na hiougia gadoi.

E da na gaga:musa:, magufu da:iya asunasi.

³ E da nama gesami gaheabolo hea:ma:ne olelei.

Amo gesami da Godema nodone hea:su gesami.

Dunu bagohame da amoba:le dawa:digili ilia da Hina Godema dafawaneyale dawa:mu.

⁴ Nowa dunu ilia da Hina Godema dafawaneyale dawa:sa,

amola ogogole loboga hamoi 'gode' ilima hame fa:no bobogesa,

amola dunu ilia da ogogosu 'gode' ilima nodone sia:ne gadosea

ilima hame gilisia,

amo dunu ilia da hahawane bagade gala.

⁵ Ninja Hina Gode! Di da ninima liligi bago-hame hamoi dagoi.

Dunu afae Di agoai da hamedafa gala.

Di da nini fidima:ne, ilegesu ida:iwane bago-hame hamoi dagoi.

Na da amo ilegesu huluane olelemu da hamedei.

Ili idimu da hamedei.

⁶*Di da gobele salasu amola Godema iasu amo

* **40:6:** Hibulu 10:5-7

hame hanai.

Di da ohe oloda da:iya gogo gobele salasu
amo hame adole ba:sa.

Amola Di da wadela:i hou fadegale
fasima:ne,

gobele salasu hou amo hame hanasa.

Be amo mae dawa:le, Di da nama nabasu
hou hamoma:ne, ge hahamonesi.

⁷ Amaiba:le, na da Dima amane adole i, "Na da goea!

Dia nama hamoma:ne sia:i da Sema Buga
amo ganodini dedei diala.

⁸ Na da Dia hanai amo hamomusa: bagade-
wane hanai galebe.

Dia malasu da na dogo ganodini diala."

⁹ Hina Gode! Dia dunu huluane gilisi amo
ganodini

na da sia: ida:iwane gala ilima olelei.

Amo sia: da 'Di da nini gaga:lala'.

Di dawa:! Amo sia: olelebe, na da hamedafa
yolesimu.

¹⁰ Na da Dia gaga:su hou olelebe amo nisu
hame gei dialu.

Na da eso huluane Dia mae fisili fidisu hou
olelelalu.

Dia dunu huluane gilisi amo ganodini
na da mae ouiya:le, Dia mae fisili asigidafa
hou olelelalu.

¹¹ Hina Gode! Na dawa:!

Dia da nama gogolema:ne olfosu asigidafa
hou hamedafa dagolesimu.

Dia da nama mae fisili asigidafa hou hamo-
nanebeba:le

na da gaga:i dagoi ba:lalumu.

*Fidima:ne Sia:ne Gadosu
(Gesami Hea:su 70)*

12 Na da bidi hamosu bagohame amoga sisiga:le disi.

Amo bidi hamosu da idimu gogolei ba:sa.

Na wadela:i hou ilia se dabe iasu da nama doaga:i dagoi.

Na da si dofoi agoai galebe.

Na wadela:i hou idi da nina: dialuma hinabo idi baligisa.

Amaiba:le, na da bagadewane beda:i.

13 Hina Gode! Na gaga:ma!

Wahadafa, na fidima!

14 Amo dunu na fane legemusa: manebe da hasalasili amola ededenanesima:ma!

Amola dunu amo da na bidi hamosu ba:beba:le

hahawane gala, ilia da ogobele gogosiasu ba:ma:ma!

15 Dunu amo da nama lasogole oufesega:sa, amo hasalasima!

Amasea, ilia da bagade beda:mu.

16 Dunu huluane da Dima masea, ilia da nodone hahawane ba:mu da defea.

Dunu huluane amo da Dia gaga:su lai dagoiba:le Dima nodosa

ilia da eso huluane, "Gode da baligili bagadedafa," sia:mu da defea.

17 Hina Gode! Na da gasa hamedeidafa amola hame gagui gala!

Be Di da na hame gogolei.

Di da na Gaga:su amola na Gode gala!

Nama hedolo fidila misa!

41

Oloi Dunu ea Sia:ne Gadosu

¹ Nowa dunu ilia da hame gagui dunuma asigiwane dawa:digisawane esala, ilia da hahawane gala.

Bidi hamosu da ilima doaga:sea, Hina Gode da ili fidimu.

² Hina Gode da ili gaga:mu, amola ili esa-loma:ne fidimu.

E da ili soge ganodini hahawane esa-loma:mu.

E da ilima ha lai dunu ilima hasalima:ne hamedafa yolesimu.

³ Ilia da oloi galea, Hina Gode da ili fidimu.

E da ili bu uhinisimu.

⁴ Na da amane sia:i, “Hina Gode! Na da Dima fawane wadela:le hamoi!

Be nama asigi gogolema:ne olfosu hou hamoma amola na uhinisima.

⁵ Nama ha lai dunu ilia da na hou higale sia:sa.

Ilia da na bogole, gogole dagoi ba:mu hanai gala.

⁶ Dunu ilia da na oloi ba:la mabe amo da ogogole ba:la maha.

Ilia da na hou olelemusa: baligidu sia: lalabalasa.

Amasea, ilia da gadili asili, amo sia: soge huluane sisia:i laha.

⁷ Nama higa:i dunu huluane ilia da ilisu sadoga sia:daha.

Ilia da ilia asigiga na da wadela:lesi dagoi dawa:lala.

⁸ Ilia da agoane sia:daha, “E da bogomusa: fawane oloi.

E da ea golasu hamedafa bu yolesimu.”

9 *Na sama ni dogolegeidafa
ani ha:i segele nasu, ea amolawane da ogob-
ele halasa.

10 Hina Gode! Nama asigima amola na oloi
uhinisima!

Amasea, na da na ha lai dunu ilima dabe
imunu.

Amasea, Di da nama hahawane gala, amo na
da dawa:digimu. **11** Ilia da na hame hasalimu.
Amasea, Di da nama hahawane gala, amo na da
dawa:digimu.

Bai na da moloidafa hou amo hamosa. **12** Dia
da na fidimu. Bai na da moloidafa hou amo
hamosa.

Dia da na Dia midadi fifi ahoanoma:ne
hamomu.

13 †Hina Gode, Isala:ili Gode, Ema nodone
sia:ma!

Ema wali amola eso huluane
nodonanuma:ma! Ama! Ama!

Buga Ageyadu

(Gesami Hea:su 42 asili 72)

42

Mugululi Asi Dunu ea Sia:ne Gadosu

1 Gode! ‘Dia’ gebo da hano anegagi manusa:
hohogola ahoa
amo defele Na da Di hogosa.

2 Esalusudafa Gode! Na Dima hanai da hano
hanai defele gala.

* **41:9:** Ma:diu 26:23; Maga 14:18; Luge 22:21; Yone 13:18

† **41:13:** Gesami Hea:su 106:48

Na da habogala Dia midadi, Dima nodone
sia:ne gadomusa: masa:bela:?

³ Eso haga amola gasia huluane na da disa,
amola na si hano da na ha:i manu agoane
gala.

Eso huluane nama ha lai dunu da nama
amanе adole ba:sa,
“Dia Gode da habila:?”

⁴ Na da ni musa: hamoi amo dadawa:sea, na
dogo da sesa.

Na da Hina Gode Ea diasu ganodini ma-
sunusa: gilisi amo ilima madelale
ili da na bisili oule ahoasu, amola amo
gilisisu
ilia da Godema hahawane gesami heheal:a
amola wele sia:sa ahoasu.

⁵ Abuliba:le na da bagadewane da:i dioi gan-
abela:?

Abuliba:le na da na dogo ganodini bagade-
wane se nabawane dawa:sala:?
Na da dafawane hamoma:beyale dawa:su
amo Godema fawane dawa:mu,
amola na da bu enowane Ema nodone,
“Na Gaga:su amola na Gode,” agoane sia:mu.

⁶⁻⁷ Na da goeguda: mugululi misi.

Amola na da na dogo ganodini bogomuwane
se naba.

Amaiba:le, na da na asigi dawa:su Godema
bu sinidigili dawa:sa.

E da nama se bagadedafa iasi.

Bidi hamosu da hano hedai defele nama
gosa.

Bidi hamosu da Hemone Goumi amola Misa
Goumi

amoga hano nawa:li mogosobe, Yodane
 Hano amoga gudu daha,
 amo defele, gugelebe agoane nama gole
 wesa.

⁸ Hina Gode da Ea mae fisili asigidafa hou amo
 esoga olelemu da defea.

Amasea na da gasia Ema gesami hea:mu
 amola na esalusu ouligisu Gode, Ema sia:ne
 gadomu.

⁹ Na da na gaga:su Gode, Ema sia:sa, “Dia da
 abuliba:le na gogoleila:?

Nama ha lai gasa fi dunu da nama gebewane
 se iaha.

Na da abuliba:le eso huluane se nabala:?

¹⁰ Ilia da nama gebewane odagia gadele
 sia:beba:le, na da gala:la sa:i dagoi ba:sa.

Ilia da gebewane nama amane adole ba:lala,
 “Dia Gode da habila:?”

¹¹ Na da abuliba:le baligili da:i diobel:a:?

Na da abuliba:le dogo se nabawane esala-
 bela:?

Na Godema dafawane hamoma:beyale
 dawa:mu.

Na da bu enowane Ema nodone sia:mu.

Bai E da na Gaga:sudafa amola na Godedafa.

43

Mugululi Asi Dunu ea Sia:ne Gadosu

(Gesami Hea:su 42 amoga alolofela asi)

¹ Gode! Na da moloidafa dunu, amo Di sia:ma!
 Ogogole amola wadela:i hamosu dunu da
 nama diwaneya udidisa.
 Be Dia na gaga:ma.

² Di da na gaga:su! Be Dia da abuliba:le na yolesila:?

Na da abuliba:le nama ha lai dunu ilia nimi
bagade wadela:i hamobeba:le
se nabawane esaloma:bela:?

³ Dia dafawanedafa hou amola hadigi hou amoga

Dia na oule ahoanoma:ne iasima!

Dia na Dia sema agolo Saione amola Dia Debolo Diasu

(amo ganodini Di da esala), amoga na bu oule misa!

⁴ Amasea, Gode, na da Dia oloda amoga masunu.

Bai Di fawane da na hahawane hou, amo ea bai gala.

Gode, na Gode!

Na da na sani baidama dumu amola Dima nodone gesami hea:mu.

⁵ Na da abuliba:le baligili da:i diobel:a:?

Na da abuliba:le dogo se nabawane esalala:?

Na da Godema dafawane hamoma:beyale dawa:mu.

Na da bu enowane Ema nodone sia:mu.

Bai E da na Gaga:sudafa amola na Godedafa.

44

Gaga:ma:ne Adole Ba:su

¹ Gode! Di da hemonega, ninia aowalali ilia esalebe eso amoga

gasa bagade hou hamoi dagoi.

Ninia amo hou ninina: ge amoga nabi dagoi.

Amola amo ninia aowalali ilia da ninima alofele olelei.

- ² Di Disu da Dia hou hame dawa: dunu, amo Ga:ina:ne sogega gadili sefasili,
amola Dia fi dunu ilia soge ganodini ha:ini
fima:ne hamoi.
Di da fifi asi gala eno ilima se bidi i.
Be Dia fidafa dunu amo hahawane bagade
gaguiwane esaloma:ne hamoi.
Amo sia: ninia da nabi dagoi.
- ³ Dia fi dunu ilia gegesu gobihei amoga amola
ilila: gasaga hame hasali.
Be ilia da Dia gasaga hasali.
Di da ilima esalu amola ilima asigisa, amo Di
da ilima olelei.
Amola ilia amo dawa:beba:le, hasali dagoi.
- ⁴ Di da na Hina Bagade amola na Gode.
Di da Dia fidafa dunu ilima hasalasu hou
iaha.
- ⁵ Amola ninia da Dia gasaga
niaha lai dunu ilima hassalasisa.
- ⁶ Na dadi amola na gegesu gobihei da na
gaga:mu,
amo na dafawaneyale hame dawa:be.
- ⁷ Be Di fawane da ninia ha lai amoga gaga:i
dagoi,
amola ninima higa:i dunu amo hasali dagoi.
- ⁸ Ninia eso huluane mae fisili, Dima
nodonanumu.
- ⁹ Be wali, Dia da nini yolesi dagoi.
Amola ninima ha lai amo nini hasalimusa:,
logo doasi dagoi.
Di da ninia dadi gagui dunu wa:i, ilima wali
hame gilisili mogodigisa.
- ¹⁰ Dia nini hame fidibiba:le, ninia da ninia ha
lai amoba:le hobea:i.

Amola ilia da ninia gagui liligi iligili gagumusa: lai.

¹¹ Di da nini sibi fane legebe agoane hamoma:ne ninima gua:si.

Di da nini ga fi soge amoga esaloma:ne afagogolesi.

¹² Dia da Dia fidafa dunu amo bidi fonobahadi adole, amoga bidi lai.

Ilia da hamedei liligi, amo Di dawa:bela:?

¹³ Ninia fi gadenene fi dunu ilia da Dia ninima hamoi amoba:le
niniba:le habosesesa amola oufesega:sa.

¹⁴ Dia hamobeba:le, fifi asi gala dunu huluane da ninima higale ba:sa.

Amola ninia da hamedei liligi, ilia dawa:sa.

Ilia da ninima higale, dialuma fofoga:sa.

¹⁵⁻¹⁶ Na da eso huluane gogosianana.

Na da nama ha lai amola higa:i dunu ilia nama odagia adoleba:le amola lasogole sia:beba:le na baligiliwane gogosiasa.

¹⁷ Amo hou huluane da ninima doaga:i dagoi.
Be ninia da Di hame gogolei.

Ninia da sema gousa:su amo Di ninima hamoi, amo hamedafa fi.

¹⁸ Ninia Dima fa:no bobogebe hame yolesi.

Ninia da Dia hamoma:ne sia:i nabawane hamonanu.

¹⁹ Be Di da fedege agoane nini sigua ohe amoga gasomoma:ne udigili yolesi.

Di da gasidafa amo ganodini esaloma:ne nini yolesi dagoi.

²⁰ Ninia da ninia Godema nodone sia:ne gadosu amo yolesi ganiaba

amola ga fi ogogosu ‘gode’ ilima sia:ne
gadoloba,

²¹ Di da amo dafawane ba:lə:loba.

Bai Di da ninia muguniai asigi dawa:su
huluane dawa:.

Be ninia da Di hame yolesi.

²² *Be ninia Dima fa:no bobogebeba:le, eso
huluane bogosu ba:lala.

Ninima ha lai dunu da dunu amo da sibi
medole legelala

amo defele nini medole legelala.

²³ Hina Gode! Di nedigima! Dia abuliba:le
golai dianabela:?

Disu wa:legadoma! Ninima higa:iba:le, eso
huluane nini mae yolesima!

²⁴ Dia abuliba:le ninima wamoaligi dianabela:?
Ninia se nabasu amola bidi hamosu amo
mae gogolema!

²⁵ Ninia da osoboga gala:la daha.

Ninia enoga hasali dagoiba:le, osobo gulu
da:iya diafula.

²⁶ Nini fidila misa! Nini gaga:ma!

Bai Di da mae fisili, asigidafa hou gala.

45

Hina Bagade ea Uda Lasu Lolo Nabe Gesami

¹ Na da Hina Bagade ema imunusa:, amo
gesami laha.

Na asigi dawa:su da nogai:dfa sia: amoga
nabai gala.

Noga:i dedesu dunu ea nusi defele

* **44:22:** Louma 8:36

na gona:su da gesami lamusa: momagei
diala.

² Dia nogai ba:su da eno dunu ilima ba:su
baligisa.

Di da dedenoma:ne sia: dasu dunu gala.

Gode da eso huluane, Dima hahawane
hamoi dagoi.

³ Hina bagade! Dia gegesu gobihei sanawene
idiniginisima!

Di da hadigi amola bagadedafa.

⁴ Hosi fila heda:le, gasa bagadewane hasal-
imusa: masa!

Dafawane hou amola moloidafa hou nogai:
ouligima.

Di da gasa bagadeba:le, ha lai dunu bago-
hame hasalimu.

⁵ Dia dadi da agesoi nogai:idafa.

Ilia da Dia ha lai ilia dogo sosa.

Fifi asi gala dunu da Dia emo bega: dafamu.

⁶ *Gode da Dima Hinadafa Hou i dagoi.

Amo da eso huluane mae yolele gebewane
dialumu.

Dia da moloidafawane Dia dunu ouligisa.

⁷ Di da nogai:idafa hou hanasa amola wadela:i
hou higasa.

Amaiba:le, Gode (Dia Gode) da Di ilegei
dagoi.

Amola E da Dima hahawane hou (amo da
eno hina bagade ilia hahawane hou
baligisa) bagadedafa i dagoi.

⁸ Dia abula amoga ‘me’ amola ‘a:lousi’ ilia
gabusiga: da naba.

* **45:6:** Hibulu 1:8-9

Hina bagade diasu gaguli gagai ganodini
(‘aifoli’ amoga nina: hamoi) gesami hea:su
amola baidama dusu dunu
ilia da Di nabima:ne hea:lala.

- ⁹ Dia hina bagade diasu sosogo fi gilisisu
amo ganodini da hina bagade ilia
idiwilali da esalebe ba:sa.
Amola Dia fisu lobodafadili la:idi,
Hina Bagade ea udadada da lelebe ba:sa.
E da gouliga nina: hamosu liligi amoga
gaga:i.

¹⁰ hina bagade idua! Na sia: nabima!
Dia fidafa amola fi dunu amo gogolema!

- ¹¹ Di da nog:a:idafa ba:beba:le, hina Bagade da
di hanamu.
E da dia Ouligisu Dunu.

Amaiba:le, Ea sia: nabawane hamoma!

- ¹² Daia fi dunu da dima hahawane dogolegele
iasu liligi gaguli misunu.
Bagade gagui dunu da di ili hahawane
ba:ma:ne, dima hahawane hamomu.

- ¹³ Eno soge hina bagade idowi da hina bagade
diasu ganodini esala.

E da nog:a:idafa ba:sa.

Ea abula da gouliga gobia ha:i amoga hamoi.

- ¹⁴ Ilia da amo ea nog:a:idafa abulaga salawene,
Hina Bagadema oule ahoa.
Ea fidisu a:fini da ema fa:no bobogesa
amola ilia amolawane da Hina Bagade Ema
oule misi dagoi ba:sa.

¹⁵ Ilia hahawane bagadewane maha.

Ilia Hina Bagade Ea diasu ganodini golili datha.

16 Na Hina Bagade! Dia mano da bagohame esalebe ba:mu!

Ilia da Dia aowalali amoga fa:no misunu
amola hina bagade hou hamomu.

Amola Di da ili osobo bagade huluane
ouligima:ne, ili hamomu.

17 Na da amo gesami hamoiba:le
osobo bagade dunu ilia da Dia hou eso
huluane mae fisili dawa:digimu.

Amola eso huluane, mae fisili, dunu huluane
da Dima nodonanumu.

46

Gode da Nini Esala

1 Gode da nini Ea ougiahaga:gaga:musa: dawa:,
amola E da Ea gasaga nini gaga:lala.

E da eso huluane ninima adi bidi hamosu
doaga:sea,
fidimusa: momagei diala.

2 Amaiba:le, osobo bagade da fogosea
amola goumi da agele
hano wayabo osodogoi amoga dasea,
ninia da hame beda:mu.

3 Amolawane, hano wayabo da goba gala:le
heda:sea,
amola agolo da gasa bagade igugusia, ninia
da hame beda:mu.

4 Amoga da hano gala. Amo hano da Gode Ea
Moilai Bai Bagadega
hahawane hou gaguli maha.

E da Gadodafa Gode Ea Sema Diasu
amoga hahawane hou gaguli maha.

5 Gode da amo Moilai Bai Bagade ganodini
esala

amola amo Moilai Bai Bagade da hamedafa
mugului dagoi ba:mu.

E da hahabedafa amo Moilai Bai Bagade
gaga:musa: misunu.

⁶ Fifi asi gala da beda:gia:sa.

Hina bagade ilia ouligisu soge da igugui
dagoi ba:mu.

Gode da gugelebe agoane sia:sea, osobo
bagade da daeyane daha.

⁷ Hina Gode Bagadedafa da nini esala.

Ya:igobe ea Gode da ninia wamoaligisu so-
gebi gala.

⁸ Hina Gode Ea hamoi ba:la misa!

E da osobo bagadega fofogadigima:ne ha-
hamoi, amo ba:la misa.

⁹ E da osobo bagadega gegesu amo huluane
gagabolesisa.

E da oulali fifisa.

E da goge agei wadela:lesisa.

Amola E da da:igene ga:su liligi laluga ulag-
isa.

¹⁰ E da amane sia:sa, “Gegesu yolesima!

Amola Na da Godedafa, amo dawa:ma!

Na da fifi asi gala huluane ouligisa.

Na da osobo bagade fifi asi gala huluane
ilima Ouligisudafa.”

¹¹ Hina Gode Bagadedafa da nini esala.

Ya:igobe ea Gode da ninia gaga:su
wamoaligisu gala.

- ¹ Dunu huluanedafa! Hahawane ba:le, lobo fama!
Godema nodomusa:, gesami ha:gi hea:ma!
- ² Hina Gode Bagadedafa amola Gadodafa, Ema beda:ma!
E da Hina Bagade amola E da osobo bagade huluanedafa ouligisa.
- ³ E da nini amo fifi asi gala dunu huluane ili hasalima:ne, nini fidi.
E da ninima osobo bagade fifi asi gala ouligima:ne, gasa ninima i.
- ⁴ Ninja waha esalebe soge amo E da ninima ima:ne ilegei.
Ninia da Gode Ea dogolegei fi dunu.
Amola ninja da amo soge gaguiba:le, hahawane nodosa.
- ⁵ Gode da Ea Fisu amoga hedas:sa.
Hina Gode da amoga hedas:sea
Ea fi dunu da nodone wele sia:sa amola 'dalabede' ha:giwane dusa.
- ⁶ Godema nodone gesami hea:ma!
Ninia Hina Bagade Ema nodone gesami hea:ma!
- ⁷ Gode da osobo bagade fifi asi gala huluane ilima Hina Bagade gala.
Ema nodone gesami hea:ma!
- ⁸ Gode da Ea sema Fisu da:iya fili
osobo bagade fifi asi gala huluane ili ouligilala.
- ⁹ Osobo bagade fifi asi gala ouligisu dunu huluane
da A:ibalaha:me ea Gode amo Ea fi dunu ilima gilisia.

Gode da dadi gagui wa:i huluane ilia gasa
amo baligisa.
Hi fawane da liligi huluane ouligisa.

48

Saione - Gode Ea Moilai Bai Bagade

¹ Hina Gode da bagadedafa.

Amola Ema baligiliwane nodomu da defea.
Ea Moilai Bai Bagade amola Ea sema agolo
amogai Ema baligiliwane nodomu da defea.

² *Gode Ea Goumi amo Saione, da gadodafa
amola ida:iwanedafa gala.

Hina Bagadedafa Ea Moilai Bai Bagade da
osobo bagade fifi asi gala dunu
huluane ilima hahawane hou iaha.

³ Gode da Ea gagili sali Moilai Bai Bagade amo
ganodini esala.

Amola nowa da amo ganodini E gilisili
esalea, amo dunu da gaga:su ba:mu.

Gode da amo hou olelei dagoi.

⁴ Osobo bagade hina bagade dunu da gilisili,
Saione Goumi doagala:musa: misi.

⁵ Be ilia da amo ba:loba, fofogadigili, bagade
beda:i.

Beda:iba:le, ilia hobea:i dagoi.

⁶⁻⁷ Uda da mano lalelegemu gadenesea se
nabasu amo defele,
amola dusagai bagade hano wayabo bagade
ahoanoba,
mulu amo ganodini gigiwigisu defele, ilia
beda:i bagade amola se nabi dagoi.

* **48:2:** Ma:diu 5:35

⁸ Ninja da Gode Ea hamobe amo ninia gega
nabi dagoi.

Amola wali ninia da ninia Hina Gode
Bagadedafa Ea Moilai Bai Bagade
amo ganodini Ea hamobe ninia siga ba:i
dagoi.

E da Ea Moilai Bai Bagade mae fisili
gaga:lalumu.

⁹ Gode! Ninja da Dia Debolo Diasu ganodini
Dia maedafa fisili asigidafa hou amo
dawa:lala.

¹⁰ Osobo bagade fifi asi gala dunu huluanedafa
da Dia hou dawa:.

Amola amoba:le nodosa.
Bai Di da moloidafawane ouligilala.

¹¹ Saione esalebe dunu ilia da hahawane
ba:mu da defea.

Bai Dia da moloidafa fofada:su hamosa.
Yudamoilai ganodini amo hahawane hou
dialumu da defea.

¹² Gode Ea fi dunu, dilia!
Saione Moilai Bai Bagade sisiga:le ahoa
gagagula hed:a:le gagai diasu amo idima!

¹³ Fa:no fifi mabe ilima olelemusa:, dobea fei
amola gagili gagoi amo abodema.

Bai dilia da fa:no fifi mabe ilima amane
sia:ma:ne,

¹⁴ “Goe Gode da ninia Gode.
E da eso huluane esalalalumu.
E eso huluane mae fisili, nini bisili ouligi-
lalumu.”

49

Bagade Gagumusa: Dawa:su da Gagaoui Agoai

¹⁻² Dunu huluanedafa! Nabima!

Fifi asi gala dunu huluane, bagade amola fonobahadi
bagade gagui amola hame gagui, dilia hulu-
ane nabima!

³ Na asigi dawa:su da osodogonewane ba:mu.

Na da bagade dawa:su sia: fawane sia:mu.

⁴ Na da malasu amo dawa:mu amola sani baidama dusia

amo malasu ea bai olelemu.

⁵ Nama ha lai dunu ilia na eale sisiga:le disibiba:le

na se nabimuba:le hame beda:sa.

⁶ Nama ha lai da wadela:i hamosu dunu.

Ilia da bagade gaguiba:le

hahawane gala amola ilia bagade gaguiba:le hidale sia:sa.

⁷⁻⁹ Osobo bagade dunu da hi esalusu bu bidiga lamu hamedei ba:sa.

E da Godema ea esalusu bidi defei imunu da hamedei.

Bai osobo bagade dunu ea esalusu bidi defei da baligili bagadedafa.

E bogosu mae doaga:ma:ne amola eso hulu-
ane fifi ahoanoma:ne,

Godema bidi imunu da baligili bagadedafaba:le, imunu hamedeidafa.

¹⁰ Bagade dawa:su dunu da gagaoui dunu defele bogosu dawa:.

Dunu huluane da amo hou dawa:.

ilia huluane defele, ilia gagui amo ilia fa:no
fifi manebe ilima ilia nana iaha.

11 Ilia da musa: soge gagui galu.

Be wali bogoi uli dogoi da ilia diasu agoai.

Amo ganodini ilia da eso huluane dialumu.

12 Dunu ea bagade hou da e hame gaga:mu.
E da ohe ea bogosu defele bogomu.

13 Dunu amo da ilila: hou dafawaneyale
dawa:sa

amola ilia bagade gagui amoga sadi agoai
ba:sa,

ilima doaga:mu hou ba:la misa!

14 Ilia da sibi agoane, hobeamu gogoleiba:le,
bogosu ba:mu.

Fedege agoane, Bogosu da ilia sibi ouligisu
dunu agoai ba:mu.

Bogosu soge ganodini ilia fifi lasu amoga
sedadewane dialea,
ilia da:i hodo da dasamu.

Amola moloidafa hamosu dunu ilia da amo
wadela:i hamosu dunu hasalimu.

15 Be Gode da na gaga:mu.

Amola bogosu ea gasa amoga E da na
gaga:mu.

16 Osobo bagade dunu da liligi bagade gagusia,
amola bu baligili gagusia,

mae mudale da:i dioma.

17 Bai e da bogosea, e da ea gagui liligi amo hi
hame gaguli masunu.

Ea gagui liligi amo bogoi uli dogoi amoga
gaguli sa:imu da hamedei.

18-19 Dunu amolawane da hi esalusu amoga
hahawane galea,

amola e da bagade gaguiba:le, eno dunu da
emanodosa,

be e da ea aowalali ilia bogoi ilima gilisimu.

Bogosu ganodini, gasi da eso huluane di-alalalumu.

²⁰ Dunu ea bagade dawa:su amola ea bagade gagui da ea bogosu hame gaga:mu.

E da ohe bogobe agoanewane bogomu.

50

Dafawanedafa Nodosu

¹ Hina Gode Bagadedafa da sia:sa.

E da osobo bagade fifi asi gala huluanedafa, gusudili asili guma:dini, ilima wele sia:sa.

² Saione Moilai Bai Bagade da isisima:goi ida:iwanedafa.

Amoganini, Gode Ea hadigi da diga:sa.

³ Ninja Gode da manebe.

Be E da ouiya:lewane hame maha.

Gegemoi lalu da E bisili ahoa.

Amola mulu bagade da E sisiga:le disisa.

⁴ E da Ea fi dunuma fofada:musa:, mu amola osobo bagade ba:su hou

hamoma:ne

elama ilegele wele sia:sa.

⁵ E da amane sia:sa, “Na mae fisili fa:no bobogesu dunu,

ilia da Nama gobele salawane gousa:su hamoi,

amo huluane Nama gegedole oule misa!”

⁶ Mu da amane sisia:laha,

“Gode da moloidafa amola Hisu da fofada:su dunudafa!”

⁷ Hina Gode da amane sia:sa, “Na fi dunu! Nabima! Na da sia:mu!

Na da dilia, Isala:ili dunu dilima diwaneya udidimu.

Na da Gode! Na da dilia Gode!.

⁸ Dilia da mae fisili gobei gobele salasu Nama gaguli maha.

Amoga, Na da dilima hame gagabole sia:sa.

⁹ Be bulamagau gawali dilia afugi amoga lai amola goudi dilia goudi fofoi wa:i
amoga lai, amo Na da hame hanasa.

¹⁰ Bai ohe huluane iwilaga esala da Na: fawane.

Amola bulamagau agolo osea:idafa amoga esala da Na: fawane.

¹¹ Sigua sio huluanedafa da Na: fawane.

Amola liligi huluane amo da moifufu sogega esalebe, da Na: fawane.

¹² Na da ha:i ganiaba, Na da dilima hame adola:loba.

Bai osobo bagade amola liligi huluane amo ganodini gala da Na: fawane.

¹³ Na da bulamagau gawali ilia hu nabela:?

Na da goudi ilia maga:me nabela:?

Hame naha!

¹⁴ Be dilia Godema gobele salasu hou dafawanedafa da Ema nodone sia:su.

Amola Hina Bagadedafa Ema dilia imunu ilegei

amo huluane defele Ema ima.

¹⁵ Bidi hamosu da dilima doaga:sea, Nama fidima:ne wele sia:ma!

Amasea, Na da dili gaga:mu.

Amola dilia da Nama nodomu."

¹⁶ Be Gode da wadela:i hamosu dunu ilima amane sia:sa,

"Dilia da abuliba:le Na hamoma:ne sia:i amo sia: daha?

Dilia da abuliba:le Na gousa:su hamoi,
amoga fada:i sia: dahabela:?

17 Na gagabole sia: amo dilia higasa.
Amola Na hamoma:ne sia:i higale,
nabawane hame hamosa.

18 Dilia da nowa wamolasu dunu ba:sea,
amo dilia dogolegei sama agoane hamosa.
Amola dilia da inia uda adole lasu dunu
ilima gilisia.

19 Dilia da eso huluane wadela:i hou fuli-
gala:ma:ne sia:musa: momagele esala.
Amola hedolowane ogogole sia: daha.

20 Dilia da diolalalidafa ilima diwaneya
udidima:ne momagele esala.
Amola ilia giadofai hogole, hedolowane ole-
lesa.

21 Amo hou huluane, dilia da hamoi dagoi.
Be Na da dilima hame sia:i.
Amaiba:le, dilia da Na hou da dilia hou
defele dawa:i.
Be wali Na da dilima gagabole sia:sa.
Dilia wadela:le hamoi, amo Na da dili noga:le
dawa:ma:ne, dilima oleesa.

22 Dilia Nama hame dawa:digisu dunu! Na sia:
nabima!

Dilia da Na sia: hame nabasea, Na da dili
wadela:lesimu.
Amola dilia da gaga:su dunu hame ba:mu.

23 Nama gobele salasu houdafa da Nama
nodone sia:ne gadosu hou, amo fawane.

Amola nowa da Na sia: nabawane hamosea,
Na da amo dunu dafawane gaga:mu.”

51

Gogolema:ne Olofosu Lama:ne Sia:ne Gadosu

¹ *Gode! Nama asigima!

Bai Di da mae fisili asigidafa hou amola
gogolema:ne olofosu hou dawa:.

Amaiba:le, na wadela:i hou huluane doga:le
fasima.

² Na da bu foloai ba:ma:ne,

na wadela:i ledo hou amo dodofele fasima.

³ Na da ni giadofale hamosu amo ea bai amo
ni ba:le, dawa:digisa.

Na da eso huluane wadela:i hou na hamoi,
amo dawa:digisa.

⁴ [†]Na da enoma hame wadela:le hamoi, be
Dima fawane wadela:le hamoi.

Amola Dia higa:i ba:su, amo na da giadofale
hamoi.

Amaiba:le Dia nama fofada:mu da defea,
amola Di da moloidafaba:le nama fofada:ne,
diwaneya udidili,

nama se dabe imunu da defea.

⁵ Na da na lalelegei esoha amogaini wadela:i
hou hahamona misi.

Na da na:me ea hagomoga mano hahamoia
amoganini wali,

wadela:i hou hahamona misi.

⁶ Dia da moloidafa amola dafawanedafa hou
amo ilegesa.

Amaiba:le Dia na asigi dawa:su amo Dia
bagade dawa:su amoga nabalesima.

⁷ Na wadela:i hou hamoi amo Dia doga:le
fasima.

* **51:1:** 2 Sa:muele 12:1-5 † **51:4:** Louma 3:4

Amasea na wadela:i hou da doga:iba:le, na
da foloai dagoi ba:mu.

Na wadela:i hou dodofelesima.

Amasea na da foloaidafa mu gohona: amo
baligi ba:ma:ma.

⁸ Na da hahawane nodosu sia: amo
nabima:ma,
be amomane Di da na dadalega:le amola
dadamunisali galu.

Be na da bu hahawane hamoi ba:mu.

⁹ Di da na wadela:i hou hamoi amoga si sisigili
mae ba:ma!

Amola na wadela:i hou hamoi huluane
doga:le fasima!

¹⁰ Gode! Nama dogo gaheabolo hahamonesili,
na da:i hodo ganodini salima!

Amola a:silibu gaheabolo amola Dima fa:no
bobogesu fisisu hame dawa:

a:silibu, amo na da:i hodo ganodini salima.

¹¹ Dia midadi amoga na mae fisiagama!

Dia A:silibu Ida:iwane Gala nama mae fade-
gale fasima!

¹² Di da dunu gaga:sea, ilia da hahawane
bagade ba:sa.

Amo hahawane hou nama bu ima.

Na da Dima bu nabawane fa:no bobo-
gema:ne, Dia hahamonesima!

¹³ Amasea, na da wadela:i hamosu dunu ilima
Dia hamoma:ne sia:i olelemu.

Amola ilia da amo nababeba:le, Dima bu
sinidigimu.

¹⁴ Gode! Na esalusu gaga:ma!

Amasea na da nonodoia Dia moloidafa hou
enoma sisia:i lamu.

¹⁵ Hina Gode! Na sia: sia:ma:ne fidima!

- Amasea, Na da Dima nodone sia:mu.
- ¹⁶ Di da gobele salasu lamu hame hanai.
 Di da amo lamu hanai ganiaba, na da amo
 Dima ia:noba.
 Di da gobei gobele salasu amoma hame
 nodosa.
- ¹⁷ Gode! Na Dima gobele salasu da asaboi
 a:silibu fawane.
 Na dawa!:!
 Di da asabole amola Dima sinidigimusa:
 dawa:su dunu amo hame higamu.
- ¹⁸ Gode!
 Saione Moilai Bai bagade amoma asigima! E
 fidima!
 Yelusaleme ea dobea fei amo bu gaguma!
- ¹⁹ Amasea, Di da gobele salasudafa
 amola ninia gobei gobele salasu amo nodone
 ba:mu.
 Amola bulamagau gawali da Dia oloda da:iya
 gobele salabe ba:mu.

52

*Gode Ea Fofada:su amola Wadela:i Hamosu
 Dunuma Hahawane Dogolegele Iasu*

- ¹ *Gasa fi dunu! Abuliba:le di da dia wadela:i
 houba:le hidasala:?
 Gode Ea asigidafa hou da eso huluane di-
 alalalumu.
- ² Di da eno dunu wadela:lesimusa: ilegesa.
 Dia gona:su da gobimedai mei agoai gala.
 Di da mae fisili, eso huluane ogogosu sia:
 hahamonesilala.

* **52:1:** 1 Sa:muele 22:9-10

3 Di da wadela:i hou hanane, hou nog:i amo higasa.

Di da ogogosu hanane, dafawane sia: amo higasa.

4 Di da ogogosu dunu! Di da dia sia:ga eno dunu se nabima:ne hanasa.

5 Amaiba:le Gode da di eso huluane amane dialoma:ne wadela:lesimu.

E da di gaguli, dia diasu amoga di mae esaloma:ne di fadegale fasimu.

E da di medole legemu.

6 Moloidafa dunu da amo hou ba:beba:le, beda:mu.

Amasea, ilia da dima oufesega:ne, amane sia:mu,

7 “Ba:ma! Amo dunu da Godema gaga:su lama:ne hame asi.

Be e da ea bagade gagui hou amola ea wadela:i hou

amoga e gaga:ma:beyale dawa:i.

8 Be na da olife ifa Gode Ea diasu ganodini hed:a:lebe, agoane ba:sa.

Na da Ea maedafa fisili asigidafa hou amo dafawaneyale dawa:lala.

9 Gode! Na da eso huluane Dia nama hamobe amoba:le Dima nodone sia:nana.

Amola Dia fi dunu ilia si da:iya, Dia nog:i idafa hou amo olelelalumu.

- 1** *Gagaoui dunu da ilisu amane sia:sa, “Gode da hamedafa esala.”
 Ilia huluane da wadela:i hou hamoi dagoi.
 Dunu afae hou moloidafa hamosu, amo da hame ba:su.
- 2** Hina Gode da Ea Hebene esalebe amoga osobo bagade dunu ba:lala.
 E da bagade dawa:su dunu Ema nodosu hamosu dunu hogosa.
- 3** Be hame ba:sa.
 Ilia huluane giadofai dagoi.
 Ilia da huluane defele wadela:idafa.
 Dafawane! Dunu afae da hou moloi hamedafa hamosa.
- 4** Hina Gode da amane adole ba:sa, “Ilia da hame dawa:bela?:
 Amo wadela:i hamosu dunu huluane da hame dawa:su dunula:?
 Ilia da hawa: hamosu hame hamosa.
 Be Na fi dunu ilima wamolasu fawane hamosa.
 Amola, ilia da Nama hame sia:ne gadosa.”
- 5** Be amomane ilia da baligili beda:i bagade ba:mu.
 Bai Gode da Ea fima ha lai dunu ilia gasa amo afagogolesimu.
 Hina Gode da wadela:i dunu higale, ili huluane fisiagai dagoi.
 Amaiba:le, Isala:ili fi da ili dafawane hasalasimu.
- 6** Na sia:ne gadosu da agoane.
 Hina Gode da Saione Goumi amoga Isala:ili fi ilima hasalasu hou imunu da defea.

* **53:1:** Louma 3:10-12

Amasea, Hina Gode da Isala:ili fi dunu ilima
 gagui hou bagade bu iasea,
 ilia da hahawane bagade ba:mu.

54

Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu

- 1 *Gode! Dia gasa bagade hou amoga na gaga:ma!
 Dia gasa bagade hou amoga na udigili hale-gale laloma:ma!
- 2 Gode! Na sia:ne gadobe nabima!
 Na sia:be nabima!
- 3 Gasa fi dunu da hidale nama doagala:musa:maha!
 Dodona:gi dunu, amo da Gode fada:ne hame dawa:su dunu
 Ilia da na fane legemusa: maha.
- 4 Be Gode da na Fidisu esala!
 Hina Gode da na Gaga:sudafa!
- 5 Gode da ilila: wadela:i hou amogawane nama ha lai dunu
 ilima se dabe imunu da defea.
 E da ili wadela:lesimu.
 Bai E da Ea fi dunu fisimu hame dawa:.
- 6 Hina Gode! Na da Dima nodonewane gobele salasu hamomu.
 Na da Dima nodone sia:mu.
 Bai Di da noga:idafa.
- 7 Di da nama bidi hamosu amo huluane gaga:i.
 Amola na da nama ha lai dunu huluane hasali dagoi ba:i.

* **54:1:** 1 Sa:muele 23:19; 26:1

55

Dunu amo da ea Samaga Hohono Hamoi, amo ea Sia:ne Gadosu

¹ Gode! Na sia:ne gadobe nabima!

 Na Dima egegebe amo mae yolesima!

² Na sia: nabima amola na sia:be goea bu dabe adole ima.

 Na da gufia:ne hamoiba:le, gasa hame gala.

³ Nama ha lai da nama magagibiba:le, na da bagade beda:i.

 Wadela:i hamosu dunu da na banenesi-biba:le, na da gala:la sa:i dagoi.

 Ilia da nama bidi hamosu gaguli maha.

 Ilia da nama ougi gala amola na higasa.

⁴ Na da baligili beda:i.

 Na da bogosa:besa:le bagade beda:i, amola banenesi dagoi ba:sa.

⁵ Na da beda:ga yagugulala.

 Na da beda:ne se nabasu amoga gagulaligi.

⁶ Na da ougia hamoi 'dafe' sio agoai ganeya:be.

 Amai ganiaba, na da amoga hagili asili, helefimu soge hogola:loba.

⁷ Na da hagili badiliadafa hafoga:i sogega fifi lasu hamona:noba.

⁸ Na da fo amola mulu gulubagebe amoga fasa:besa:le,

 ougiha wamoaligimusa: hedolowane fimusa: hogola:loba.

⁹ Hina Gode! Nama ha lai dunu ilia sia:mu liligi huluane ededenanesima!

 Na damoilai bai bagade ganodini,

gegesu amola bidi hamosu bagadewane
ba:lala.

¹⁰ Amo bidi hamosu da bagadeba:le, gasia
amola hayoga fedege agoane
moilai bai bagade sisiga:le disisa.

¹¹ Gugunufinisi hou da soge huluane ganodini
ba:sa.

Moilai bai bagade logo da banenesisu hou
amola fedele wamolasu amoga nabai gala.

¹² Be nama ha lai dunu da nama lasogole sia:sa
ganiaba,

na da hame da:i dione dawa:la:loba.

Amola nama dabesu dunu da nama hidale
sia:sa ganiaba,

na da ema hobeale wamoaligimu
dawa:la:loba.

¹³ Be di, na dogolegei sama disu da nama
lasogole amola hidale sia:nana.

¹⁴ Ani da musa: gilisili osodogone sia:dasu.

Ania da Debolo ganodini Godema nodone
sia:ne gadosu.

¹⁵ Nama ha lai dunu ilia da ilia bogosu eso mae
doaga:le, bogomu da defea.

ilia da esaleawane, bogoi sogega gudu
sa:imu da defea.

Wadela:i hou da ilia diasu gaguli gagai
amola ilia dogo amo ganodini dialebe ba:sa.

¹⁶ Be na da Hina Godema, na fidima:ne wele
sia:sa.

Amasea, E da na gaga:mu.

¹⁷ Hahabe amola esomogoa amola gasia,
na egasu sia: amola na gogonomosu da Ema
heda:sa.

Amola E da na sia: nabimu.

18 Na da nama ha lai dunu bagohame ilima gegena ahoa.

Be Hina Gode da na gaga:iwane bu goeguda: oule misunu.

19 Gode da musa: hemoneganini, ouligisa mana wali doaga:i.

E da na sia: nabimu amola nama ha lai dunu ili hasalimu.

Bai ilia da afadenemu higasa amola Godema hame beda:sa.

20 Na musa: dogolegei sama da ea sama ili amo doagala:le,

amola e da ea ilelegele sia:i amo fi dagoi.

21 Ea sia: da ha:i manu gugui defele nabi.

Be ea dogo ganodini, ougili higasu fawane galu.

Ea sia: da susuligi noga:i defele nabi.

Be amo sia: da gegesu gobihei agesoi defele, fa:ginisi.

22 Dilia! Dilia da:i dioi amola se nabasu huluane amo Godema yolesima.

Amasea, E da dili gaga:mu.

Ea fidibiba:le, moloidafa dunu da hamedafa hasali dagoi ba:sa.

23 Be Di, Gode! Di da amo fane legesu dunu amola wamolasu dunu amo fane legemu.

Ilia esalusu dogoa hame doaga:i galeawane, Di da ili bogoi uli dogosu sogebi amoga oule masunu.

Be amomane na da Dima fawane dafawaneyale dawa:mu.

56

*Gode Ea hou Dafawaneyale Dawa:beba:le
Sia:ne Gadosu*

¹*Gode! Nama asigiba:le, fidima!

Bai nama ha lai dunu da nama doagala:sa.

Ilia da eso huluane, nama se iaha.

² Hahabe asili daeya mae fisili, ilia da nama doagala:sa.

Nama gegebe dunu da bagohamedafa.

³ Hina Gode Bagadedafa! Na da beda:i galea,
na da Dima dafawaneyale dawa:mu.

⁴ Na da Godema dafawaneyale dawa:beba:le,
hame beda:sa.

Na da Ea hamomusa: ilegei amo ba:beba:le,
Ema nodosa.

Be osobo bagade dunu da na wadela:lesimu
hame dawa:..

⁵ Nama ha lai dunu da hahabe asili daeya amo
na se nabima:ne,

bidi hamosu hamonana.

Ilia da esoha huluane mae fisili, na se
nabima:ne ilegelala.

⁶ Ilia da wamoaligisu sogebi amo ganodini
gilisili, na hamobe huluane ba:lala.

Ilia da na medole legemu hanai.

⁷ Gode! Ilia wadela:i hou hamobeba:le, ilima
se dabe ima.

Dia amo dunuma ougili hasalima.

⁸ Na se nabasu huluane, amo Di dawa:.

Di da na disa si hano amo idili dedena sa:i
diala.

Amo da Dia buga ganodini dedei diala.

* **56:1:** 1 Sa:muele 21:13-15

- ⁹ Esoha amoga na da Dima wele sia:sea, nama ha lai dunu da sinidigili,
sefasi dagoi ba:mu. Amo na dawa:.
Bai Gode da namagai gala.
- ¹⁰ E da Hina Godedafa
amola na da Ea sia:i ilegei amoma nodosa.
- ¹¹ Na da Ema dafawaneyale dawa:sa.
Amaiba:le, na da hame beda:mu!
Amola osobo bagade dunu da na wadela:lesimu hamedeidafa.
- ¹² Gode! Na da Dima imunusa: ilegei liligi amo Dima dafawane imunu.
Na da Dia nodoma:ne gobele salasu amo Dima imunu.
- ¹³ Bai Dia da na mae bogoma:ne, na gaga:i dagoi.
Amola nama ha lai ilia na mae hasalima:ne hamoi.
Amaiba:le na da Gode Ea midadi, hadigi amo da esalebe dunuma diga:be,
amo ganodini lala.

57

Fidima:ne Sia:ne Gadosu

- ¹ *Gode! Nama asigima! Nama asigima!
Bai na da Dima gaga:su lamusa:ne maha.
Dia ougiahha baba gala:i amoga na da gaga:su ba:su.
Amogai esaleawane mulu maha gulubagebe amo dagoiba:le fawane yolesimu.
- ² Na da Gadodafa Godema wele sia:sa.

* **57:1:** 1 Sa:muele 22:1; 24:3

Bai E da na wali esaloma:ne lamu liligi defele
nama iaha.

³ E da Hebenega amogainini nama dabe adole
imunu amola na gaga:mu.

E da nama banenesi dunu ili hasalimu.
Gode da nama Ea mae fisili asigidafa hou
olelemu.

⁴ Nama ha lai dunu ilia na eale sisiga:le disisa.
Ilia da laione wa:me amo da dunu fane
manusa: hanai agoai.

Ilia bese da goge agei amola dadi agoai gala.
Amola ilia gona:su da gegesu gobihei ageisoi
agoai galebe.

⁵ Gode! Dia gasa bagade hou amo mu da:iya
olelema!

Amola Dia hadigi hou osobo bagade fifi asi
gala huluane ilima olelema.

⁶ Nama ha lai dunu da na sa:ima:ne efe gelesi
dagoi.

Na da se bagade nababeba:le, gala:la sa:i
agoai ba:sa.

Ilia da na sa:ima:ne uli dogonesi.

Be ilia da ili gobele ilila: amoga sa:i dagoi.

⁷ Gode! Na da Dima dafawaneyale dawa:i
dagoi.

Na da Dima nodosa gesami hea:mu amola
Dima nodomu.

⁸ Na a:silibu! Nedigima!

Na sani baidama amola na 'laia' dusu liligi!
Nedigima! Na da amoga eso didilisimu!

⁹ Hina Gode! Na da fifi asi gala amo ganodini
Dima nodomu!

Na da dunu fifi asi gala huluane amo gano-
dini Dima nodone sia:mu.

10 Dia mae fisili asigidafa hou da muagado doaga:sa!

Dia hame fisisu hou da muagado digila hedaa:sa!

11 Gode! Dia gasa bagade hou amo muagado ganodini olelema!

Amola Dia hadigi hou
amo osobo bagade fifi asi gala dunu huluane ba:ma:ne, olelema!

58

Gode da Wadela:i Hamosu Dunuma Se Dabe Ima:ne Sia:ne Gadosu

1 Dilia ouligisu dunu da afae moloidafa fo-fada:su dawa:sala:?

Dilia da dunu huluane ilima defeledafa fo-fada:sala:?

2 Hame mabu! Dilia da wadela:i hou amola soge ganodini sesele fane legesu hou

amo fawane hamomusa: dawa:lala.

3 Wadela:i hamosu dunu da ilia esalusu gano-dini wadela:i hou fawane hamonana.

Ilia da ilila: lalelegei eso amogainini ogogosu hou fawane hahamona mana.

4-5 Ilia da saya:be defo defele amoga nabai gala.

Ilia da saya:be hi gobele ge ga:be amo da ea ouligisu dunu

amola sema nabi dunu ea hamoma:ne sia:i hame naba,

amo defele, ilia da Gode Ea sia: hamedafa naba.

6 Gode! Ilia da nimi bagade laione wa:me agoai ba:sa.

Ilia bese guguma!

7 Ilia da hano yogo agoane asili hame ba:sa,

Amo defele, ilia amola da mini masunu da defea.

Ilia wadela:i gisi logo sa:ili, osa:gi agoai ba:ma:ma.

⁸ Ilia da gulu amo da hayoga ahoasea, eso gia:sea daeyabe,

amo defele agoane ba:mu da defea!

Ilia da mano bogoiwane lalelegele hayo hame ba:be

agoaiwane ba:mu da defea.

⁹ Ilia da hame dawa:igawane, wadela:i gisi damui agoai ba:mu.

Ilia da esaleawane, Gode da ougili ili fulabole fasimu.

¹⁰ Moloidafa dunu da wadela:i hamosu ilia se dabe labe ba:sea, hahawane ba:mu.

Ilia da wadela:i hamosu dunu ilia maga:me degele masunu.

¹¹ Osobo bagade dunu da amane sia:mu,
“Dafawane! Gode da moloidafa dunuma nog:i bidi sagosa!

Dafawane! Osobo bagade fifi asi gala ilima fofada:ma:ne,
Godedafa da esala!”

59

Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu

¹ *Na Gode! Nama ha lai dunu ilia na fane legesa:besa:le, Dia na gaga:ma!

Nama ha lai dunu da nama doagala:be amoga na gaga:ma!

² Amo wadela:i hamosu dunu ili na fane legesa:besa:le, na gaga:ma.

* **59:1:** 1 Sa:mieule 19:11

3 Ba:ma! Ilia da na fane legemusa: oulela.
Dodona:gi dunu ilia da na fane legemusa:
gegedosa.

Bai na wadela:i hou hamoiba:le, hame
amaha.

4 Hina Gode! Na da giadofale hame hamoi.
Be ilia da hedolowane na doagala:musa:
oulelefula.

5 Hina Gode Bagadedafa! Na fidimusa: wale
gadoma!

Isala:ili Gode! Disu ba:ma!
Walegadole, wadela:i hamosu dunuma se
bidi ima!

Wadela:i hohonosu dunu ilima mae asigima!

6 Ilia da wa:mega gesenebe agoane, daeya bu
misini,
moilai bai bagade ganodini gejesenesa ahoa.

7 Ilia odagia gadesa amola magagisu hou amo
nabima!

Ilia lafi ganodini gona:su da gejesu gobihei
agoai gala.

Be ilia hamobe amo da enoga hame naba-
hayale, ilisu dawa:sa.

8 Be Hina Gode! Di da iliba:le ousa!
Di da wadela:i hamosu dunu huluane
amoba:le oufesega:sa.

9 Gode! Di da gasa bagadeba:le,
na da hahawane bagade Dia hou
dafawaneyale dawa:sa.

Gode! Di da na wamoaligisu sogebi gala.

10 Na Gode da nama asigisa.
Amola E da nama fidimusa: misunu.
E da na siga ba:ma:ne, nama ha lai dunu ili
hasalimu.

11 Gode! Na fi dunu ilia Dia hou
gogolesa:besa:le,
nama ha lai dunu mae fane lelegema.
Be ninia Hina Gode! Ninia Gaga:su!
Dia gasaga ili afagogolesili, ili hasalima.

12 Ilia wadela:i hou da ilia lafi gadofo da:iya
diala.

Ilia sia:be huluanedafa da wadela:i sia:
fawane sia:sa.
Ilila: gasa hidale hou hamobeba:le,
ilia da fedege agoane saniga sa:i dagoi ba:mu
da defea.

13 Ilia da wadela:i sia: amola ogogosu bagade
sia:beba:le,

Dia ougi hou amoga ili dafawanedafa gu-
gunufinisima.
Amasea, dunu huluanedafa da Gode da
Isala:ili fi dunu
amola osobo bagade fifi asi gala dunu hulu-
anedafa ili ouligisa, amo dawa:mu.

14 Nama ha lai dunu, ilia da wa:mega gesenebe
agoane,

daeya bu misini, moilai ganodini gegesenesa
ahoa.

15 Ilia da wa:me ha:i manu hogola labe
amola ha:i manu hame galea gaga:nosa labe,
agoai gala.

16 Be na da Dia gasa dawa:beba:le, gesami
hea:mu.

Hahabe huluanedafa, na da Dia mae fisili
asigidafa hou
amoma nodoma:ne, gesami ha:gidafa
hea:mu.

Di da na bidi hamosu ba:i eso amoga, na
wamoaligisu sogebi dialebe ba:i.

- ¹⁷ Na Gaga:sudafa! Na da Dima nodomu!
Na wamoaligisu sogebi da Gode!
Amola Gode da nama hahawane dogolegesu
gala.

60

Gaga:su Lama:ne Sia:ne Gadosu

- ¹ *Gode! Di da nini higale, nini hasali.
Di da ninima ougi galu.
Be wali ninima bu beba:ma!
- ² Di da sage fogoma:ne hamoi amola Di da sage
damuni, a:lesi.
Soge da agele sa:imu gadeneiba:le, ea
fa:ginisi amo uhinisima.
- ³ Dia hamobeba:le, Dia fi da se bagade naba.
Ninia da adini ba:i dunu defele, amane
gigiawasa ahoa.
- ⁴ Di da dunu Dima beda:be,
ilima diwaneya udidibi amo mae ba:ma:ne
sisai dagoi.
- ⁵ Dia gasa bagade amoga nini gaga:ma!
Dunu amo da Dia dogolegei, ilia da gaga:su
ba:ma:ne,
ninia sia:ne gadosu amoma dabe adole ima.
- ⁶ Ea hadigi sogebi amogainini, Gode da amane
sia:i “Na da hasalasili,
Siegeme moilai bai bagade amola Sagode
Fago amo alalo hahamone,
huluane momogili Na fi dunuma imunu.

* **60:1:** 2 Sa:muele 8:13; 1 Hou Olelesu 18:12

⁷ Gilia:de da Na:..

Ma:na:sa amola da Na:..

Ifala:iime da Na dialuma figisu amola Yuda
da Na Hina Bagade Dagulu.

⁸ Be Na da Moua:be amo na lobo dodo:desu
ofodo hamomu.

Amola Na da Idome amo Ni lai dagoi, amo
enoga dawa:digima:ne,

Na da emo salasu gisa:le, Idomema
galagamu!

Filisidini dunu da Nama bagadewane
hasalasibiba:le,

Nama ha:gi wele sia:su hamomu, ilia da
dawa:bela:?

Amane hame!"

⁹ Gode! Nowa da na oule, gasa bagade gagili
salimoilai fi amoga heda:ma:bela:?

Nowa da na sigi aligili, Idome amoga
masa:bela:?

¹⁰ Di da dafawane nini higale fisiagabela:?

Di da ninia dadi gagui dunu ilima gilisili
mogodigili gadili masa:bela:?

¹¹ Ninima ha lai dunu da nini hasalasa:besa:le,
Dia nini fidima.

Bai osobo bagade dunu ilia fidisu da
hamedeida:fa gala.

¹² Gode da ninimagasea, ninia da ili
hasalasimu.

E da ninima ha lai dunu ili hasalimu.

61

Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu

¹ Gode! Na Dima diniyabe amo nabima!

Amola na Dima sia:ne gadobe nabima!

² Na da heawi amola fofagiba:le,
na fifi lasu badiliadafa amogainini Dima
wele sia:sa!

Di da na wamoaligisu sogebi amoga oule
masa.

³ Bai Di da nama ha lai dunu, ilia na hasala-
sisa:besa:le
gasa bagade gaga:sudafa gala.

⁴ Na esalabea gowane Dia Hadigi Sogebi gano-
dini esaloma:ma.

Amola na da Dia ougiahha amo ganodini
gaga:su ba:ma:ma.

⁵ Gode! Di da na sia: ilegebe amo nabi dagoi.
Amola Dia da Dima nodone sia:be ili iabe,
amo nama i dagoi.

⁶ Osobo bagade hina da mae bogole gebewane
esaloma:ma!

Amola e da esaloma:ne ea ode ga gasi-
gagama!

⁷ Gode! E da Dia midadi aligili, ea fi mae fisili
eso huluane ouligilaloma:ma.

Dia mae fisili asigidafa hou, amoga Dia e
gaga:ma.

⁸ Amaiba:le na da Dima hahabe asili daeya
huluane imunusa: ilegei amo iaha,

na da eso huluane Dima nodone gesami
hea:lumu.

62

Gode Ea Gaga:su Amoga Ga:nasili Aligisu

¹ Na da Gode Ea na gaga:ma:ne gebewane
ouesala.

Na da Ea fawane hamoma:ne ouesala.

² Ea fawane da na gaga:sa.

E da na Gaga:sudafa.

Amaiba:le na da enoga hamedafa hasali
dagoi ba:mu.

3 Nama ha lai huluane, dilia!

Na gasa da gagoi gadelale sa:i, amo defele gala.

Amaiba:le, habowali seda dilia da nama
doagala:ma:bela:?

4 Dilia da udigili fawane amo nama,
na nodosu soga amogainini gudu sa:ima:ne
hamosa

amola dilia da ogogole nodosu hamosa.

Dilia da nama nodoma:ne sia: sia:sa,
be dilia dogo ganodini da nama gagabusa.

5 Na da Godema fawane fa:no bobogesa.

Na dafawane hamoma:beyale dawa:su da
Ema fawane gala.

6 Gode Hisu fawane da na Gaga:sudafa gala.

Amaiba:le na da enoga hamedafa hasali
dagoi ba:mu.

7 Gode Hi fawane da hamonanebeba:le, na da
gaga:i dagoi,

amola eno dunu da nama nodone dawa:sa.

E da na Gaga:su gasa bagadedafa gala. E da
na ougihalesisu gala.

8 Na dunu! Eso huluane Godema
dafawaneyale dawa:ma!

Dilia bidi hamosu huluane Ema adoma!

Bai E da ninia wamoaligisu sogebi gala.

9 Osobo bagade dunu huluane da mifo afae
fulabolesibi agoai gala.

Dunu bagade amola fonobahadi huluane,
da defele hamedei amola wadela:i gala.

Ilia da dioi defesu da:iya ligisili ba:sea, dioi
defesu da heda:i hamedafa ba:sa,
ilia da mifo fulaboi afae ea hagi defele hagi
gala.

- ¹⁰ Dilia dafawaneyale dawa:su amoga gasa fili,
eno dunu banenesimusa: mae dawa:ma.
Liligi wamolale bagade gagumusa: mae
dawa:ma.
Amola dilia liligi gagui da bagade heda:sea,
amoma bagade mae fa:no bobogema.

¹¹⁻¹² *Na da Gode Ea agoane sia:be enoenoia
nabi.

“Gasa bagade hou da Na: fawane,
amola mae fisili asigidafa hou da Na:
fawane.”

Hina Gode! Di Disu fawane, dunu ilia hou
hamobe defele, ilima bidi iaha!

63

Godema Fofagiba:le Dawa:digisu

- ¹ *Gode! Di da Na: Gode!
Amola na da Di fofagili dadawa:lala!
Na da:i amoga Dima hanasu da hafoga:i soge
hano hamedei isui agoai gala
amo da hano hanai, amo defele, na a:silibu
da Dima hanai.

- ² Na da Dia Hadigi Sogebi amo ganodini
ba:ma:ma!
Amola na da Dia Bagadedafa hou amola Dia
Hadigi hou ba:ma:ma.

* **62:11-12:** Yoube 34:11; Yelemaia 17:10; Ma:diu 16:27; Louma
2:6; Wamolegei Sia: Olelesu 2:23 * **63:1:** 1 Sa:miuele 23:14

- ³ Dia maedafa fisili asigidafa hou da osobo bagade esalusu amo baligi!
Amaiba:le, na da Dima nodone sia:mu.
- ⁴ Na da na fifi ahoanusu huluanedafa amo ganodini Dima nodone sia:nanumu.
Amola na da lobo gaguia gadole, Dima nodone sia:ne gadomu.
- ⁵ Na a:silibu da lolo maiba:le, bagade sadiba:mu,
amola na da obenanewane dima nodone gesami hea:mu.
- ⁶ Na da golasu da:iya diala,
daeya asili hahabe Dima dadawa:lala.
- ⁷ Bai Di da nama eso huluane fidisu.
Dia ougiaga ougi gala:i amo ganodini, na da nodone gesami hea:lala.
- ⁸ Na da Dima madelagili gilisia.
Amola na da Dia loboga gebewane gaga:i diala.
- ⁹ Dunu amo da na fane legemusa: dawa:lebe,
ilia da bogosu sogebi amoga gudu sa:imu.
- ¹⁰ Ilia da gejesu amo ganodini fane lelegei ba:mu,
amola ilia da:i hodo huluane da wufi sigua wa:mega na dagoi ba:mu.
- ¹¹ Bai Gode da ema hasalasu hou iabeba:le,
Hina bagade dunu da Ema nodomu.
Nowa da Gode Ea Dioba:le ilegele sia:sea, ilia da Ema nodone sia:mu.
Be ogogole sia:su dunu ilia lafi da gadulisi dagoi ba:mu.

64*Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu*

- ¹ Gode! Bidi hamosu da nama doaga:i dagoi.
 Na sia:ne gadosu nabima!
 Na da nama ha lai dunu amoba:le beda:i
 galebe.
 Amaiba:le Dia na esalusu amo gaga:ma!
- ² Wadela:i hamosu dunu ilia da na fane lege-
 musa: ilegesa.
 Dia na gaga:ma!
 Amola ilia da na wadela:lesimusa: gege-
 dobeba:le, na gaga:ma.
- ³ Ilia fedege agoane, ilia gona:su amo gejesu
 gobihei debebe agoane debele,
 amola dodona:gi sia: bagohame dadi agoane
 gala:musa: disa.
- ⁴ Ilia hedolowane mae gogosiane, ogogosu sia:
 sia: laha.
 Ilia baligidu sia: amoga da dunu moloidafa
 wadela:lesisa.
- ⁵ Ilia da ilia wadela:i ilegele sia: fasu ganodini,
 dabele dogo denesima:ne ilia sia: daha.
 Ilia da sanenesimu sogebi ilegesa.
 Ilia da amane sia:sa, “Dunu afaega da ninia
 sanenesibi hame ba:sa.”
- ⁶ Ilia da wadela:ma:ne ilegele, amane sia:sa,
 “Ninia da wadela:i hou nogai:idafa hamo-
 musa: ilegei dagoi.”
 Osobo bagade dunu ea dogoga asigi dawa:su
 da hame dawa:mu liligi agoai galebe.
- ⁷ Be Gode da Ea dadiga ilima gala:le,
 amola ilia da hedolowane fofa:gi ba:sa.

- ⁸ Ilia sia: amoea baiga, Gode da ili gugunufinisimu.
 Ilima ba:be dunu da ilia dialuma fofoga:mu.
- ⁹ Ba:be dunu ilia da huluane beda:igia:mu.
 Ilia da Gode Ea hamoi amo dawa:mu
 amola Ea hamoi amo adodomu.
- ¹⁰ Moloidafa dunu huluane ilia da nodogia:mu.
 Bai Hina Gode Ea hamoi ba:beba:le.
 Ilia da Ema gaga:su ba:mu.
 Amola nogai dunu huluane ilia da Ema
 nodone sia:mu.

65

Nodosu amola Nodone Iasu

- ¹ Gode! Ninia da Saione Moilai Bai Bagade amo ganodini Dima nodone sia:mu
 amola Dima ilegele sia:i liligi dafawane
 hamomu da defea.
- ²⁻³ Bai Di da ninia sia:ne gadosu amoma dabe
 adole iaha.
 Dunu fifi asi huluane da ilia wadela:i hou
 dawa:beba:le,
 Dima sisane fofada:musa: misunu.
 Ninia giadofasu da nini hasalasa.
 Be Di da ninima gogolema:ne olofosu iaha.
- ⁴ Nowa dunu amo Dia ilegele lale,
 Dia Hadigi Sogebi amo ganodini esaloma:ne
 oule maha,
 amo dunu da hahawane bagade gala.
 Ninia da Dia sema Debolo Diasu hahawane
 dogolegele liligi lai dagoiba:le,
 denesi ba:mu.
- ⁵ Di da ninia sia:ne gadosu amoma dabe adole
 iasisia,
 ninia da ninima ha lai dunu ilima hasalasa.

Amola Di da ninima gaga:ma:ne, hou
noga:idafa hamosa.

Dunu osobo bagadega fifi asi gala dialebe
amola hano wayabo bagade la:idi fifi asi
dialebe,

huluane da Dima dafawaneyale dawa:sa

⁶ Di da Dia gasa bagade hou amo olema:ne,
Di goumi alelaloi amo ilia sogebi amogai
bugisisu.

⁷ Di da hano wayabo bagade ea gobe
amola hano gafulubi bagade amo
ouiya:lesisa.

Amola fifi asi gala dunu ilia gugulubi amo
ouiya:lesisa.

⁸ Osobo bagade fifi asi gala huluanedafa da Dia
hahamoi liligi ba:beba:le,

fofogadigili aligisa. Osobo bagade fifi asi gala
huluane,
la:idi bega: asili la:idi bega:, da Dia hahamoi
amo ba:le, nodone wele sia:sa.

⁹ Di da osobo bagade sage amoma gagagulasu
hou olelema:ne, gibu iaha.

Di da sage noge:nasegagima:ne hamosa.

Di da hano logo amo hanoga nabalesisa.

Di da osobo amo hulu ha:i nasu bugili iasisa.

¹⁰ Di da agoane hamosa.

Di da gibu bagadedafa amo osobo gidinaiga
soga:sisa.

Amola ilia da nanegai dagoi ba:sa.

Di da osobo dasama:ne, sasafi gilisia.

Amasea, ha:i manu waha heda:be, amo
noga:le heda:sa.

11 Dia hou nogai:idafa da gamisu bagadedafa ninima iaha.

Di da habi ahoasea, amogai da ha:i manu osea:idafa ba:mu.

12 Ohe fofole nasu soge huluane da ohe wa:i amoga nabai gala.

Agolo la:idi soge amoga hahawane hou da nabai.

13 Ohe fofole nasu soge da sibi amoga dedeboi dagoi.

Fago da widi sagaiga nabai.

Liligi huluanedafa da hahawaneba:le, ha:gi wele sia:sa amola gesami hea:lala.

66

Nodosu amola Nodone Iasu Gesami

1 Dunu huluane! Godema hahawane nodone wele sia:ma!

2 Ea Hadigi Dio amoma gesami hea:ma!
Amola hadigiwane Ema nodone sia:ma!

3 Godema amane sia:ma, “Dia hamobe liligi da nogai:idafa gala.

Dia da bagadedafaba:le, Dima ha lai dunu da beda:ga, Dia midadi begudusa.

4 Osobo bagade fifi asi gala dunu huluanedafa da Dima nodone sia:ne gadolala.

Ilia da Dima nodone gesami hea:sa.

Ilia da Dia Dio gagulia gadole gesami hea:sa.

5 Gode Ea hamobe amo ba:la misa!

Ea dunu fi amo ganodini Ea nogai:idafa hamobe amo ba:la misa.

- 6** *E da hano wayabo bagade afadenene, bu
hafoga:i sage hamoi.
Ninia aowalali da Yodane Hano amo emoga
degei.
Amogawi, ninia da Ea hamoi amo ba:lalu
bagade nodoi.
- 7** E da Ea gasaga fifi asi gala ouligilala.
E da fifi asi gala huluane Ea siga ba:lala.
Ema lelesu dunu ilia da Ema mae lelema:ma!
- 8** Osobo bagade fifi asi gala huluane!
Ninia Godema nodona:di!
Dunu huluane da dilia Ema nodobe nabimu
da defea!
- 9** E da nini gebewane esaloma:ne ouligi.
Amola nini mae dafama:ne ouligi.
- 10** Gode! Silifa da laluga gobele,
noga:i amola wadela:i afafama:ne adoba:be
agoane,
Di da nini adoba:i.
- 11** Di da nini saniga sa:ima:ne adodigi.
Di da ninia baligi da:iya dioi liligi ligisi.
- 12** Di da ninima ha lai dunu ninima
hasalasima:ne yolesi.
Ninia da lalu gelabodili amola hano heda:i
degele asi.
Be wali Di da ninia gado sagebi amoga oule
misi dagoi.
- 13** Na da Dima gobei gobele salasu liligi amo
Dia diasuga gaguli misunu.
Na da Dima ilegei liligi amo Dima imunusa:
olemu.
- 14** Na da nama bidi hamosu doaga:loba,

* **66:6:** Gadili Asi 14:21; Yosiuia 3:14-17

na da adi Dima imunusa: sia:i liligi, amo
Dima imunu.

¹⁵ Na da sibi amo oloda da:iya gobele
sanasimusa: imunu.

Na da bulamagau gawali amola goudi gobele
salimu.

Amola gobele salasu mobi da muagado
heda:mu.

¹⁶ Godema nodone dawa:su dunu huluane!
Naba misa!

Amola na da Ea nama hamobe amo huluane
dilima olelemu.

¹⁷ Na da Ema na fidima:ne dini i.

Na da gesami hea:su Ema nodone sia:i.

¹⁸ Na da na wadela:i hou banenesisa ganiaba,
Hina Gode da na sia:ne gadobe hame
naba:loba.

¹⁹ Be Gode da dafawane na sia:ne gadobe nabi.

²⁰ Na da Godema nodosa.

Bai E da na sia:ne gadosu hame higa:i.

Amola E da nama mae fisili Ea asigidafa hou
hame gagulaligi.

67

Nodone Gesami Hea:le Iasu

¹ Gode! Ninima olofosu hou amola hahawane
iasu hou ima.

Ninima asigili ba:ma!

² Amasea, osobo bagade fifi asi gala huluane
da Dia hanai amo dawa:mu.

Amola ilia huluane da Dia gaga:su hou
dawa:mu.

³ Gode! Osobo bagade fifi asi gala dunu
huluanedafa,

ilia da Dima nodone sia:mu da defea.

4 Osobo bagade fifi asi gala huluane
da hahawane nodone gesami hea:mu da
defea.

Bai Dia da ilima fofada:su moloidafa
hamosa.

Amola Di da fifi asi gala huluane amo ilia
ahoabe logo ilima olelesa.

5 Gode! Osobo bagade fifi asi gala dunu
huluanedafa,

ilia da Dima nodone sia:mu da defea.

6 Ninja soge da ha:i manu gamima:ne denesi
dagoi.

Ninja Gode da ninima hahawane hamoi
dagoi.

7 Gode da ninima hahawane hamoi dagoi.

Dunu huluanedafa habi esalebe Ema
nodomu da defea.

68

Isala:ili Fi ilia Hasalasu Gesami

1 Gode da wa:legadole, Ema ha lai dunu amo
afagogolesisa.

Dunu amo da Ema higabe dunu da hasali
dagoiba:le, hobeale ahoa.

2 Mobi da foga mini ahoabe agoane, E da ili se
bobogesa.

Ifa gamali da laluga daeyane dabe defele,
wadelai hamosu dunu da Gode Ea midadi
bogogia:sa.

3 Be moloidafa dunu da Ea midadi hahawane
nodosa.

Ilia da hahawaneba:le, nodone wele sia:sa.

4 Godema gesami hea:ma!

Ea Dioba:le, Ema nodone gesami hea:ma!

- E da mu mobi da:iya fila heda:le ahoa.
 Ea logo fodolesima! Ea Dio da Hina Gode!
 Ea midadi amoga hahawane hamoma!
- ⁵ Gode da Ea sema Debolo Diasuga esala.
 E da guluba: mano amola uda didalo amo ouligisa.
- ⁶ E da fofagi dunuma golama:ne diasu iaha.
 E da udigili hawa: hamosu dunu halegale laloma:ne, gadili oule ahoa.
 Be E da lelesu dunu amo wadela:i se nabasu soge amo ganodini esaloma:ne hamosa.
- ⁷⁻⁸ *Gode! Di da Dia dunu oule, mogodigili hafoga:i soge amodili ahoabeba:le,
 osobo bagade da fogoi amola mu da gibu hano sogadigi.
 Bai Sainai Gode, Isala:ili Gode, da manebe ba:i.
- ⁹ Dia soge da bugili nana daoui dagoi ba:i.
 Be Di da gibu bagade sa:ima:ne hamobeba:le, soge da bu nasegagi ba:i.
- ¹⁰ Dia fi dunu ilia da amogai fifi lasu hamoi.
 Dia nogai:idafa hou amoga hame gagui dunuma defele iasu. ¹¹ Hina Gode da hamoma:ne sia:i dagoi.
 Amalalu, uda bagohame da amo sia: amane alofele sisia:i lai, ¹² "Hina bagade ilia amola ilia dadi gagui wa:i, ilia da hobeale a:fia:be!
 Uda diasuga esalu ilia da doagala:le lai liligi amo momogili lai. ¹³ Doagala:le lai liligi

* **68:7-8:** Gadili Asi 19:18

mogili da 'dafe' sio loboga hamoi amoga silifa dedeboi.

Ilia ougia da gouli nogai:ga dedeboiba:le, nenemegi.

(Dilia mogili da abuliba:le gegesu eso amo-gala gegesu mae misini,
sibi gagili ga:su amo gadenene lelefulula:?)

¹⁴ Gode Bagadedafa da Sa:lamone Goumia, hina bagade dunu ili afagogolesi.

Amogalu, E da mugene su sa:ima:ne hahamonesi.

¹⁵ Ba:isia:ne Goumi da goumi bagadedafa.

E da bagadewane agesone fisiagagadoi.

¹⁶ Dilia da abuliba:le dilia bagadewane agesone fisiagagadoi goumi

amoga Gode Ea esalebe goumi (Saione) amo higale ba:sala:?

Bai amogawi (Saione Goumi) Hina Gode da eso huluane fifi ahoanumu.

¹⁷ Hina Gode amola Ea gasa bagade 'sa:liode' osea:idafa,

da Sainai Goumiga misini, Malei Sesei amo ganodini golili daha.

¹⁸ [†]E da gadodafa heda:le, doagala:le fedele lai dunu bagohame amo oule heda:sa.

Osobo bagade lelesu dunu da Ema hawane dogolegele liligi iaha.

Hina Gode da gadodafa sogebi amoga esalumu.

¹⁹ Hina Godema nodoma! E da ninia dioi bagade agui liligi eso huluane aguni ahoa. E da Gode amola E da nini gaga:sa.

[†] **68:18:** Efesase 4:8

20 Ninia Gode da Gaga:su Gode!

E da Hina Gode, ninia Hina Gode!

E da nini mae bogoma:ne gaga:sa!

21 Gode da Ea ha lai dunu, amo da mae fisili gebewane wadela:i hou hamonana,

E da ilia dialuma goudamu.

22 Hina Gode da amane sia:i dagoi,

“Na da dilia ha lai dunu Ba:isia:ne Goumia esala, amo bu oule misunu.

Dilia ha lai dunu hano wayabo bagade luguduga diala,

amo Na da bu oule misunu.

23 Amasea dilia da ilia maga:me degemu.

Amola dilia wa:me ilia da ilia hanaiga defele ilia maga:me heloa:mu.

Amo da Gode (na **24** Gode! Dunu huluane da Dia hasalasu mogodigisu ba:sa. Amo da Gode (na

Hina Bagade) Ea Hadigi Sogebi ganodini masa:ne mogodigisu.

25 Gesami hea:su dunu da bisili ahoa

amola gesami hea:su dusu dunu amo da fa:no mogodigisa.

Amola dogoa da uda a:fini da gulaga hamoi ilibu beano

amo dusa mogodigisa.

26 Gode Ea fi dunu ilia gilisili sia: dasu amo ganodini, Ema nodone sia:ma!

Dilia Ya:igobe egaga fifi manebe!

Dilia huluane Hina Godema nodone sia:ma!

27 Bisili da Bediamini ea sosogo fi fonobahadi amo maha.

Amalu da Yuda fi hina dunu da ilia sosogo fi amo bisili maha.

Amo baligiga da Sebiulane amola Na:fadalai
ele hina dunu ilia maha.

²⁸ Gode! Di da Dia gasaga nini fidi galu.
Amo gasa ninia ba:ma:ne olelema!

²⁹ Osobo bagade hina bagade dunu da Di amo
Dia Yelusaleme Debolo
Diasuga esala, amoga hahawane dogolegele
iasu Dima iaha.

Amoga Dia gasa bagade hou olelema!

³⁰ Idibidi fi da fedege agoane, sigua ohe saga:
ganodini esala agoane ba:sa.

Ilima gagabole sia:ma!

Fifi asi gala eno da fedege agoane bulamagau
gawali amola ilia mano agoane
ba:sa. Ilima gebewane gagabole sisia:
ahoaneawane,
ilia Dima beguduli ilia silifa Dima ia
dagoiba:le fawane yolesima.

Dunu amo da gegemusa: hanai gala, ili
huluane afagogolesima!

³¹ Alofele sia:ne iasu dunu da Idibidi sogega
misi dagoi ba:mu.

Suda:ne dunu ilia da lobo gaguia gadole
Godema sia:ne gadomu.

³² Osobo bagade fifi asi gala hina bagadega
ouligi fi huluane!

Hina Godema nodone gesami hea:ma!

³³ E da musa: hemonega hamoi mu, amo
ganodini ahoa.

E da gugelebe agoane gulula ahoa.

³⁴ Gode Ea gasa amo ha:giwane olema!
Ea gasa bagadedafa da Isala:ili fi ouligisa.

Ea gasa bagade hou da mu amo ganodini
ba:sa.
³⁵ Isala:ili fi ilia Gode da Ea Hadigi Sogebi
amoga masea,
 Ea hou da baligili gasa bagadeba:le, dunu
 huluane da fofogadigisa.
 E da Ea fi dunu ilima gasa iaha.
 Godema nodoma!

69

Fidima:ne Dini Wele sia:su

¹ Gode! Na gaga:ma! Hano da heda:le, na
 galogoalisi dagoi.
² Na da fafu lugudu amoga magufasa.
 Amogai da osobo ga:nasi da hame gala.
 Na da hano lugudu amoga gala.
 Hano gafului da na fabeba:le, na da gela
 sa:imu gadenei ba:sa.
³ Na da fidima:ne ha:giwane wele
 sia:nanebeba:le, gufia:i galebe.
 Na da:gisu da sesa.
 Na da Dia fidisu ba:musa: hogolalebeba:le,
 na si da seselei galebe.
⁴*Dunu amo da nama bai hamedene ougisa,
 ilia idi da na dialuma hinabo idi amo
 baligisa.
 Nama ha lai dunu da na wadela:musa:
 bagadewane ogogosa.
 Ilia da gasa bagade amola na fane legemusa:
 hanai gala.
 Ilia da liligi amo na hame wamolai, amo
 nama samogele lai dagoi.

* **69:4:** Gesami Hea:su 35:19; Yone 15:25

5 Gode! Na wadela:i hou da Dima hame wamolegesa.

Dia dawa:! Na da gagaoui hamoi dagoi.

6 Ouligisudafa Hina Gode Bagadedafa!

Na da dunu amo da Dima dafawaneyale dawa:be,

ilima na da gogosiasu mae gaguli misa:ma!

Isala:ili Gode! Na da dunu amo da Dima nodone sia:ne gadosa,

ilima na da gogosiasu mae gaguli misa:ma!

7 Na da Dima fa:no bobogebeba:le, nama ha lai da nama gadebeba:le,

na da gogosiasu amoga dedeboi dagoi.

8 Na nolalalia ilia siga, na da sofe misi dunu agoai ba:sa.

Amola na sosogo fi da na ga fi misi dunu agoai ba:sa.

9 †Na da Dia Debolo Diasuga asigi hou da na dogo ganodini lalu agoane nesa.

Dunu da Dima gadele sia:sea, na da Dima madelagiba:le,

ilia da defele nama gadesa.

10 Na da na hou asaboma:ne, ha:i mae nawene esala.

Amola eno dunu da nama gadesa.

11 Na da disa eboboi abula amoga gaga:sa.

Amola ilia da na ba:le oufesega:sa.

12 Ilia da logo bega: naba:le sia:daha.

Amola adini ba:i dunu da nama oufesega:ne, gesami ge lasa.

13 Be Hina Gode! Na da amo mae dawa:le Dima sia:ne gadomu.

† **69:9:** Yone 2:17; Louma 15:3

Dia eso ilegei amoga nama dabe adole ima.
 Dia da osobo bagade dunu ilima asigi
 bagadeba:le, nama adole ima.
 Bai Dia gaga:ma:ne ilegele sia:i, amo Di da
 hame gogolesa.

14 Na da fafu amoga bosona dasa:besa:le, na
 gaga:ma!

Nama ha lai dunu, ilia na fasa:besa:le, na
 gaga:ma!

Na da hano lugudu amo ganodini magu-
 fasa:besa:le, na gaga:ma!

15 Hano hedai da na dedebole fane leg-
 esa:besa:le, na gaga:ma!

Na da hano wayabo bagade lugudu amoga
 magufale gela dasa:besa:le,
 na gaga:ma! Na da bogoi uli dogoiga
 dasa:besa:le, na gaga:ma!

16 Hina Gode! Dia da mae fisili, nogai:idafa asigi
 hou dawa:.

Amaiba:le, na sia:ne gadosu amoma adole
 ima.

Nama ba:le guda:ma!

17 Na da Dia hawa: hamosu dunu.

Nama mae wamoaligima!

Na da bidi hamosu bagadewane ba:sa.

Wahadafa nama dabe adole ima.

18 Nama misini, na gaga:ma!

Nama ha lai da na hasalasa:besa:le, na
 gaga:ma!

19 Nama ha lai dunu ilia da nama gadesa
 amola na gogosiam:ne hamosa.

Dia da nama ha lai dunu huluane ba:lala.

20 Ilia da nama bagadewane gadebeba:le, na da
 gala:la sa:i agoai ba:sa.

Na da heawi agoai diala.

Na da eno dunu ilia da nama asigimu, na da dawa:i.

Be ilia da nama hame asigi galu.

Ilia da na dogo denesima:ne, na da hanai galu.

Be agoane hame ba:i.

21 [‡]Na da ha:i galea, ilia da nama bogoma:ne ha:i manu iasu.

Na da hano hanai galea, ilia da nama wadela:i gamoga:i waini hano iasu.

22 [§]Ilia lolo nasu da ili wadela:lesimu da defea.
Ilia hamoma:ne sia:i lolo nasu da ilila:
dafama:ne hamomu da defea.

23 Gode! Dia ilia si wadela:lesima!

Ilia baligi eso huluane gasa hamedenesima!

24 Dia ougi hou ili da:iya soga:sima!

Dia ougi hou da ilima baligili hed:a:ma:ma!

25 ^{**}Ilia fisisu sogebi da dunu hamedene ba:mu da defea!

Ilia abula diasu ganodini, dunu afae esalebe
hame ba:mu da defea!

26 Ilia da dunu ilima Di da se iasu, ilima baligili
se iaha.

Ilia da dunu amo Dia da fa:ginisi, amo ilia se
nabasu ba:beba:le,
oufesega:ne sia: daha.

27 Ilia wadela:i hou hamoi huluane dedene sa:i
dialoma!

Dia gaga:su amoga ilia afae mae lama:ma!

28 ^{††}Ilia dio Fifi Ahoanusu Meloa amo ganodini

[‡] **69:21:** Ma:diu 27:48; Maga 15:36; Luge 23:26; Yone 19:28-29

[§] **69:22:** Louma 11:9-10 ^{**} **69:25:** Asunasi Dunu Ilia Hou

1:20 ^{††} **69:28:** Gadili Asi 32:32; Wamolegei Sia: Olelesu 3:5;

13:8; 17:8

dedei dialebe, amo fadegama!

Dia fi ilia dio dedei, amoga ilia dio mae dialoma:ma!

29 Be na da heawini se bagade naba.

Gode! Na gaguia gadole, amola na gaga:ma!

30 Na da Godema nodone gesami hea:mu!

Na da Ema nodobeba:le, Ea gasa bagade hou eno dunuma sisia:i lamu.

31 Hina Gode da bulamagau gobele salasu amola bulamagau gawali noge:le dei,

amo gobele salasu hahawane ba:sa.

Be na da Ema dafawane nodosea,

E da amo hou da ohe gobele salasu amo baligisa ba:sa.

32 Banenesi dunu da amo hou ba:sea, hahawane ganumu.

Dunu amo da Godema nodosu da amo hou ba:sea, dogo denesi dagoi ba:mu.

33 Hina Gode da liligi hame gagui hahani dunu amo ilia adole ba:su naba.

E da Ea dunu amo da afugi diasu ganodini esalebe, hame gogolesa.

34 Hebene amola osobo bagade amola hano wayabo bagade!

Amo ganodini esalebe liligi huluane!

Godema nodoma!

35 E da Yelusaleme moilai bai bagade gaga:mu!

E da Yuda moilale gagai huluane bu gagumu.

Ea fi dunu da amogawi esalumu,

amola ilia da Isala:ili soge gaguli fimu.

36 Hina Gode Ea hawa: hamosu dunu iligaga fi dunu da amo soge,

nana agoane lamu. Amola dunu amo da Ema asigi,

ilia da amogai esalumu.

70

*Fidima:ne Sia:ne Gadosu
(Gesami Hea:su 40:13-17)*

- 1 Gode! Na gaga:ma! Hina Gode!
Wahadafa, na fidima!
- 2 Amo dunu na fane legemusa: manebe da hasalasili amola ededenanesima:ma!
Amola dunu amo da na bidi hamosu ba:beba:le, hahawane gala,
ili ogobele gogosiasu ba:ma:ma!
- 3 Dunu amo da nama lasogole oufesega:sa, amo hasalima!
Amasea, ilia da bagade beda:mu.
- 4 Dunu huluane da Dima masea, ilia da nodone hahawane ba:mu da defea.
Dunu huluane amo da Dia gaga:su lai dagoiba:le, Dima nodosa,
ilia da eso huluane, “Gode da baligili bagadedafa,” sia:mu da defea.
- 5 Na da gasa hamedeidafa! Gode! Nama hedolo misa!
Hina Gode! Di da na gaga:su gala! Nama hedolo fidila misa!

71

Dunu Da:i ea Sia:ne Gadosu

- 1 Hina Gode! Na da Dia gaga:ma:ne Dima misi.
Nama enoga maedafa hasalasima:ma!
- 2 Bai Di da moloidafaba:le, na fidili gaga:ma.
Na sia: nabawane, na gaga:ma!

³ Dia na ougihalisima! Na gaga:musa:, na gagili salima!

Di da na gagili salasu amola gaga:sudafa gala.

⁴ Na Gode!

Wadela:i amola dodona:gi dunu da na wadela:lesisa:besa:le, na gaga:ma!

⁵ Hina Gode! Na da Dima dafawane hamoma:beyale dawa:sa!

Na da na goihadini eso amoganini, Dima dafawaneyale dawa:su.

⁶ Na da na esalusu huluane Dima fa:no bobo-gesu.

Na lalelegei eso amoganini, Dia da na gaga:i.
Na da eso huluane Dima nodone sia:mu.

⁷ Na da Dia hou gasawane lalegaguiba:le, dunu bagohame da Dia hou lalegagui.

Bai Di da na gasa bagade gaga:su dunu galu.

⁸ Hahabe asili daeya, na da Dima nodone sia:sa amola Dia hadigi eno dunuma sisia:i laha.

⁹ Na da da:i hamoiba:le, na mae higale yolesima!

Na da da:i hamone gasa hamedeiba:le, na mae higale yolesima!

¹⁰ Nama ha lai dunu da na fane legemusa: hanai gala.

Ilia da na fane legemusa: ilegele sia:daha.

¹¹ Ilia da amane sia:sa, “Gode da amo dunu fisiagai dagoi.

Ninia da e bobogele, gagula:di!

E gaga:mu dunu da hame gala.”

¹² Gode! Nama badiliadafa mae esaloma!
Na Gode! Hedolo na fidila misa!

¹³ Dunu amo ilia da nama doagala:sa, amo hasalasili, gugunufinisima:ma!

Dunu amo ilia da nama se ima:ne hamosu dunu, amo gogosiama:ma!

¹⁴ Na da eso huluane Dima dafawane hamoma:beyale dawa:lumu.

Na Dima gebewane baligili nodone sia:nanumu.

Dia gaga:su hou amo na dawa:mu gogolesa.

¹⁵ Na da Dia noga:idafa hou amo eno dunuma sisia:i lamu.

Be hahabe asili daeya huluane, na da Dia gaga:su amo sisia:i lamu.

¹⁶ Ouligisudafa Hina Gode!

Na da Dia gasa bagade hou amoma nodonanumu.

Di fawane da noga:idafa.

Dia noga:idafa hou amo na da sisia:i lamu.

¹⁷ Dia da na goihadini esoganini nama Dia hou olelesu.

Amola na da mae fisili, Dia ida:iwane hamosu hou sisia:i lala.

¹⁸ Wali na da da:i hamone, na dialuma da gago aligi gala.

Be Gode! Dia na mae fisiagama!

Na da Dia gasa bagade hou fifi asi gala manebe dunu ilima sisia:i lasea,

Di da ani galoma:ma.

¹⁹ Gode! Dia moloidafa hou heda:le muagado doaga:sa.

Di da liligi bagadedafa hahamoiba:le, dunu afae da Di agoai hame gala.

²⁰ Di da nama bidi hamosu amola se nabasu amo huluane nama iasi dagoi.

Be Di da na gasa bu nama imunu.
 Di da na bogoi uli dogoi amo gudu mae
 sa:ima:ne gaga:mu.

21 Di da na bu baligili bagadedafa hahamones-imu,

amola Di da na bu hahawane hahamones-imu.

22 Na da dafawane Dima sani baidama dusa nodone sia:mu.

Bai Di da Isala:ili Hadigi Godedafa!

Na: Gode! Na da Dia mae fisili dafawane noga:i hou amoma nodone sia:mu.

23 Na sani baidama dusia, na da hahawane wele sia:mu.

Na da na da:i huluane amoga gesami hea:mu.

Bai Dia da na gaga:i dagoi!

24 Hahabe asili daeya huluane, na da Dia moloidafa hou sisia:i lamu.

Bai dunu ilia da nama se imunusa: dawa:i, ilia da hasalasali amola gogosia:i dagoi ba:sa.

72

Hina Bagade Fidima:ne Sia:ne Gadosu

1 Gode! Hina bagade da Dia moloidafa hou defele fofada:su hou hamoma:ne,

Dia ema olelema. Dia moloidafa fofada:su hou amo egefema ima!

2 Amasea, e da moloiwane Dia fi dunu ouligimu.

Amola e da banenesi dunu ilima moloidafa ouligimu.

3 Isala:ili sage da bagade gaguiwane dialumu.

Amo ganodini, moloidafa hou fawane da dialumu.

⁴ Hina bagade da hame gagui dunuma molole fofada:mu.

E da hahani hame gagui dunu amo fidimu, amola ilima banenesisu dunu amo hasalimu da defea.

⁵ Eso da digagala:sea, amola oubi da digagala:sea, eso huluane manebe amoga, dia fi dunu da dima nodonanumu.

⁶ Hina bagade da gibu amo da bugili nasu sogega dabe defele ba:mu.

Amola e da gibu soge da:iya dabe agoai ba:mu.

⁷ E da osobo bagadega esalea, moloidafa hou salusaluiwane heda:lebe ba:mu.

Amola oubi da eso huluane mae fisili diga:lebe,

amo defele ea soge ganodini bagade gagui hou dialoma:ma!

⁸*Isala:ili hina bagade ea ouligibi soge da hano wayabo bagade

la:idi bega: asili la:idi bega: doaga:mu.

Amola Iufala:idisi hano amogawi asili osobo bagade sinado la:idi asili eno sinado amoga doaga:mu.

⁹ Hafoga:i soge ganodini fi dunu da ea midadi begudumu.

Ea ha lai dunu da ili gobele osoboga gala:la sa:imu.

¹⁰ Siba:ini hina bagade dunu ilia amola ogaga esalebe hina bagade, ilia da ema iasu imunu.

* **72:8:** Segalaia 9:10

Ala:ibia amola Idioubia hina bagade dunu
ilia da ema iasu gaguli misunu.

¹¹ Osobo bagade hina bagade dunu huluane,
ilia da ea midadi begudumu.

Fifi asi gala dunu huluanedafa da ea hawa:
hamosu hamomu.

¹² E da hame gagui dunu amo da ema webe,
amo gaga:sa.

Amola e da hahani hame gagui dunu,
amola dunu amo da eno dunuga fisiagai,
amo gaga:sa.

¹³ E da gasa hame amola hame gagui dunu
ilima asigisa.

E da hahani hame gagui dunu ilia esalusu
gaga:sa.

¹⁴ Ilia da enoga banenesisa:besa:le amola
enoga fasa:besa:le, e da ili gaga:sa.

Bai e da ilia esalusu amoma asigisa.

¹⁵ Hina bagade da gebewane sedagili esalumu
da defea.

Ala:ibia dunu ilia da ema gouli imunu da
defea.

Dunu huluane da eso huluane e fidima:ne
sia:ne gadomu.

Amola eso huluane mae fisili ema
nodolalumu.

¹⁶ Isala:ili soge ganodini, gagoma defeledafa
dialumu da defea.

Amola agolo huluane amo da ha:i manu
bugiga nabai ba:ma:mu.

Amola amo ha:i manu gamisu da nog:iidafa,
Lebanone soge ea gamisu defele ba:ma:mu.

Amola moilale gagai amo da bugili nasu da
gisiga lele dedeboi dagoi agoai

ba:sa, ilia da dunuga nabai ba:ma:mu.

¹⁷ Hina bagade ea dio amo hamedafa gogolei
ba:mu da defea.

Eso da eso huluane dialumu
amola hina bagade ema nodone dawa:su da
amo defele dialoma:mu.

Fifi asi gala huluanedafa da ema
nodonanumu da defea.

Ilia da Gode da ema hahawane ima:ne,
Godema adole ba:ma:mu.

Amola e da hahawane fawane ba:ma:ne,
ema sia:mu da defea.

¹⁸ Hina Gode, Isala:ili fi ilia Gode, Ema
nodoma!

Hi fawane da amo fofogadigima:ne hou
ida:iwane gala hamosa.

¹⁹ Ea Hadigidafa Dio amoma eso huluane
nodonanoma!

Ea hadigi da osobo bagade huluanedafa
nabalesima:mu!

Ama! Ama!

²⁰ Da:ibidi (Yesi egefe) ea sia:ne gadosu da
goegai dagoi.

73

Buga Osoda

(*Gesami Hea:su 73 asili 89*)

Gode Ea Moloidafa Hou

¹ Gode da dafawane Ea nogai:idafa hou amo
Isala:ili dunu ilima olelesa.

E da nowa dunu ea dogo da ledo hamedei,
ilima asigisa.

² Be na dafawane hamoma:beyale hou

da gadenenewane fisi dagoi ba:i.

³ Bai na da hidale gasa fi dunu amoba:le mudai.

Na da wadela:i hamosu dunu hahawane
esalebe ba:beba:le, mudale ba:i.

⁴ Ilia da se hame naba.

Ilia gasa fili, dagamuiwane esala.

⁵ Ilia da dunu oda defele, se nabasu hame
ba:sa.

Bidi hamosu da noga:i dunu ilima doaga:sa.

Be wadela:i hamosu dunu da bidi hamosu
hame ba:sa.

⁶ Amaiba:le, ilia da gasa fi hou gisa:gisu defele
ga:sa,

amola gegesu hou abula agoane ga:sa.

⁷ Ilia dogoga, wadela:i hou fawane da gadili
aho.

Amola ilia asigi dawa:su ganodini ilia da mae
fisili,

wadela:i ilegesu fawane dawa:lala.

⁸ Ilia da eno dunuma oufesega:lala,
amola wadela:i liligi amo sia:daha.

ilia da gasa fili, eno dunu banenesimusa:,
ilegelala.

⁹ Ilia da Gode (Hebene ganodini esala) amo Ea
hou olelesea, wadela:le sia:sa.

Amola ilia da osobo bagade dunu ilima gasa
fili,

ilima agoane hamoma:ne sia:sa.

¹⁰ Amaiba:le, Gode Ea fi dunu amolawane da
ilima sinidigili,

hanaiwane ilia sia:be huluane dafawaneyale
dawa:sa.

¹¹ Ilia da amane sia:sa, “Gode da ninia hou
hame dawa:mu.

Gadodafa Gode da ninia hamobe hame hogole ba:mu."

¹² Wadela:i hamosu dunu da agoaiwane gala.
Ilia da sad i dagoi, be eso huluane eno liligi lamusa: dawa:lala.

¹³ Amaiba:le, na da udigili na hou ledo hamedei, amo udigili ouligibela:?

Na da wadela:i hou mae hamone, nog:i hou fawane hamoi,
agoane udigili hamobela:?

¹⁴ Gode! Di da hahabe asili daeya huluane, na se nabima:ne hahamonesi.

Hahabe huluane, Di da nama se bidi iasu.

¹⁵ Be na da agoai sia: sia:noba,
na da Dia fi dunu ilia sia:dafa agoane hame sia:na:noba.

¹⁶ Na da amo gasa bagade hou ea bai dawa:ma:ne, asigi dawa:su logo hogoi helei.

Be hamedei fawane ba:i.

¹⁷ Amalalu, na da Dia Debolo diasu ganodini golili sa:i.

Amalalu, na da wadela:i hamosu dunu ilima doaga:mu hou dawa:digi.

¹⁸ Di da ili sadenama:ne soge amoga asunasimu.

Amasea, Di da ili dafane gugunufinisimu.

¹⁹ Ilia da hedolowane wadela:lesi dagoi ba:mu.
Ilia da wadela:le dogonesi dagoi ba:mu.

²⁰ Ilia da simasia ba:su amo da hahabe asi dagoi ba:sa, amo defele ba:sa.

Hina Gode! Di da wa:legadosea, ilia da alalolesi dagoi ba:mu.

²¹ Musa, na dawa:su da gamoga:i agoai galea,
amola na dogo ganodini na da se nabaloba,

22 Na da gagaoui, ohe agoai galu.

Na da Dia hou nogal e hame dawa:digi.

23 Be amowane, na da eso huluane di gadene nene
lela,

amo Di da na lobolele lela.

24 Di da Dia olelebe amoga nama logo olelesa.

Amola na da logo bidiga amogai doaga:sea,
Di da nama nodone yosia:mu.

25 Na da Hebene ganodini fidisu dunu eno
hame gala.

Be Di fawane! Na da Di lai galeawane,
na da osobo bagadega eno dunu hame
hogomu.

26 Na asigi dawa:su amola da:i hodo da
gogaeamu.

Be Gode da nama gasa iaha.

Na da Ea hou laiba:le, defele gala.

27 Dunu amo da Di fisiagasea, ilia da dafawane
bogogia:mu.

Di da dunu amo da Dima baligi fa:sea, amo
wadela:lesimu.

28 Be amomane, na da Gode gadene newane
esalebeba:le, nodonana.

Na da Ouligisudafa Hina Gode Ea gaga:su lai
dagoiba:le, nodonana.

Na da Ea hamoi huluane sisia:i labeba:le,
nodonana.

74

*Isala:ili fi Dunu da Ili Gode Ea Gaga:ma:ne Ema
Sia:ne Gadosu*

1 Gode! Di da abuliba:le amaiwane nini higale
fisiagabel:a:?

Di da Dia fidafa dunu ilima eso huluane
ougiwane dialoma:bela:?

² Dia fi dunu amo bu dawa:ma!

Di da musa: hemonega Dia fi dunu Disu ili
ilegele lai.

Ilia da udigili hawa: hamonanu.

Be Di da ili amoga fadegale, Dia fidafa
esaloma:ne gadili oule asi.

Di da musa: Saione Goumia esalu.

Amo bu dawa:ma!

³ Saione Moilai Bai Bagade mugului amoba:le
ososa: masa.

Ninia ha lai da liligi huluane Debolo gano-
dini galu amo wadela:lesi dagoi.

⁴ Dima ha lai dunu ilia hasalasisa gugulubi da
Debolo diasu ganodini nabi dagoi.

ilia da ilia hasalasu olelema:ne,
ilia da ilia eso gosagisu amogawi bugi dagoi.

⁵ Ilia da ifa damusu dunuga ifa goaheiga
damuni salabe,
agoaiwane ba:su.

⁶ Ilia da ifa gaga:i huluane amo ilia goahei
amola ha:ma bagade
amoga gagoudane salasu.

⁷ Ilia da Dia Debolo wadela:lesili, laluga ulagisi.

ilia da sogebi amoga dunu da Dima nodone
sia:ne gadosu,

amo ledo hamone, wadela:lesi dagoi.

⁸ Ilia da nini hulanedafa gugunufinisimusa:
hanai galu.

Hadigi sogebi hulanedafa Isala:ili sage gan-
odini galu,

amo ilia da ulagili sali.

⁹ Ninja sema dawa:digima:ne olelesu liligi huluane da asi dagoi, hame ba:sa.

Balofede (Gode Sia: Alofesu dunu) afae yolesi da hamedafa.

Amola dunu afaega amo hou dagomu eso hame dawa:.

¹⁰ Gode! Habowali seda ninima ha lai dunu ilia da Diba:le oufesega:noma:bela:?

Ilia da eso huluane mae fisili gebewane Dia Dio gadela:loma:bela:?

¹¹ Abuliba:le Dia da nini fidimu higabela:?

Abuliba:le Dia lobo da baligiagai ganabela:?

¹² Gode! Di da osobo bagade hamoia amogainini, ninima Hina Bagade esalu.

Di da eso bagohame nini gaga:lalu.

¹³ *Di da Dia gasa bagade amoga hano wayabo bagade amo dogoa hedofalesi.

Amola hano wayabo bagade ohe fi liligi ilia dialuma goudai.

¹⁴ †Di da ohe bagade (Lefaiada:ne) ea dialuma sasalugufai amo goudanesili,

ea da:i amo hafoga:i sogega ohe fi iligili moma:ne i.

¹⁵ Di da hano bubuga:su amola gu hano masa:ne doasi.

Di da hano bagade amo hale, hafoga:lesi.

¹⁶ Di da gasi amola hayo hahamoi.

Di da eso amola oubi elea lelebe sogebi amoga sagasi.

¹⁷ Di da osobo bagade ea alalo hamoi.

Di da woufo amola ode i amo hahamoi.

* **74:13:** Gadili Asi 14:21 † **74:14:** Yoube 41:1; Gesami Hea:su 104:26; Aisaia 27:1

18 Be Hina Gode! Dima ha lai dunu ilia Dima
ousa.

Amola ilia Di hame dawa: amola Dima
higasa.

Amo Di bu dawa:ma.

19 Dia fi gasa hamedei dunu, ilia dodona:gi ha
lai dunu ilima hasalasisa:besa:le,
ili mae fisiagama!

Dia fi dunu da enoga se bagade nababeba:le,
amo mae gogolema.

20 Dia ninima sema gousa:su hamoi amo bu
dawa:loma!

Ninia soge amo ganodini, gasi dunasi la:idid
bega: asili la:idid bega:,
amo ganodini bidi hamosu amola wili
gala:su fawane ba:sa.

21 Dia banenesi fi dunu mae gogosiamma:
Amola hame gagui hahani dunu Dima
nodone sia:ma:ma!

22 Gode! Di wa:legadoma!
Dia hou hedama:ne gaga:ma!
Gode Ea hou hame dawa: dunu ilia hahabe
asili daeya huluane

Diba:le oufesega:sa, amo dawa:ma.

23 Dima ha lai dunu ilia da Dima ougiba:le, mae
fisili halalalebe,
amo mae gogolema!

75

Gode da Fofada:sudafa

1 Gode! Ninia da Dima nodone sia:sa!
Ninia da Dima nodone sia:sa!
Ninia da Di gasa bagade hou amo sisia:i laha.
Dia nogai:idafa hamoi liligi amo sisia:i laha.

² Gode da amane sia:sa, "Na da fofada:su eso amo ilegei dagoi.

Amola Na da moloidadafawane fofada:mu.

³ Osobo bagade hisu da igugumu,
amola esalebe liligi huluane da fofogomu.

Be na da osobo bagade ea bai amo mae
mugulumu:ne ga:nasilisimu.

⁴ Na da wadela:i hamosu dunu ilima,
ilia da mae gasa fama:ne sia:sa.

⁵ Ilia da ilia hidale sia:su yolesima:ne Na da
sia:sa."

⁶ Fofada:su houdafa da gusudili o guma:dini o
gadili (north) o la:idi gadili (south)
amoganini hame maha.

⁷ Be fofada:su dunudafa da Gode Hi fawane.
E da dunu mogili se dabe lama:ne iaha
amola mogili da moloiba:le, se dabe mae
lama:ne fisiagasa.

⁸ Hina Gode da fedege agoane faigelei ea
loboga gagusa.

Amo ganodini sali da gasa bagade waini
hano ba:sa.

Amo waini hano da fedege agoane Ea ougi
bagade.

E da amo sogadigili,
amola wadela:i hamosu dunu da amo nahा.
Ilia da amo waini hano huluanedafa nahा
ebelesa.

⁹ Be na da mae fisili, Ya:igobe ea Gode Ea hou
eno dunuma sisia:i lale,

Ema nodone gesami hea:lalumu.

¹⁰ E da wadela:i hamosu dunu ilia gasa amo
fifilisimu.

Be E da moloidafa dunu ilia gasa amo fufugilisimu.

76

Gode da Hasalasudafa

- 1 Yuda fi dunu da Gode dawa:.
Amola Isala:ili fi dunu da Ea Dio amoma nodone sia:sa.
- 2 E da Yelusaleme moilai bai bagade ganodini Ea fifi lasu gala.
E da Saione Goumia esala.
- 3 Amogawi E da ha lai dunu ilia dadi fifili sali.
Dafawane! E da ilia da:igene ga:su amola gegesu gobiheli
amola ilia gegesu liligi huluane fifili sali.
- 4 Gode! Di da hadigidafa!
Di da goumi amoga Di da Dima ha lai dunu hasali,
amolalu buhagilala, Dia da hadigi bagadedafa ba:sa.
- 5 Ilia nimi gesa:i dadi gagui dunu da da:i nabado agoane ba:sa.
Amola wali ilia da bogoi ilia diabe defele diala.
- 6 Ya:igobe ea Gode!
Di da ilima magagiba:le, ilia hosi amola amoga fila hedai dunu da bogole gala:la sa:i dagoi ba:i.
- 7 Be Hina Gode! Dunu huluane da Diba:le beda:sa!
Di da ougi galea, dunu afaea da Dia midadi aligimu hamedei ba:sa.

8-9 Di da Hebene amoganini Dia fofada:su
osobo bagade dunu dawa:digima:ne sia:i.

Di da wa:legadole, osobo bagade banenesi
dunu amo gaga:ma:ne,
fofada:su ea bai oleleloba, osobo bagade fi
dunu da amo nababeba:le,
beda:i amola beda:ne ouiyai dialu.

10 Dafawane! Osobo bagade dunu da Dima
ougiba:le,

Di da nodosu baligili lamu.

Dunu amo da gegesu ganodini hame bogoi
esalea,
da Dia lolo nasu hamonanumu.

11 Dilia da dilia Hina Godema imunu ilegei liligi
amo Ema ima.

Gadenene esalebe fifi asi gala! Dilia Ema
iasu gaguli misa!

Gode da osobo bagade dunu beda:ma:ne
hamosa.

12 E da gasa fi hina bagade mano amo fo-
fonobonesisa.

Amola E da gasa bagade hina bagade dunu
ili baligili beda:ma:ne hamosa.

77

Se Nabasu Doaga:be Eso amoga Dogo Denesisu

1 Na da ha:giwane Godema dini iaha.

Na da ha:giwane dini iasea, E da na dibi
naba.

2 Bidi hamosu eso da nama doaga:sea, na da
Hina Godema sia:ne gadosa.

Na da daeya asili hahabe, na lobo gaguia
gadole, sia:ne gadosa.

Be na da dogo denesisu hame ba:sa.

³ Na da Gode dawa:sea, amola bobolesa.

Na da na dogo ganodini dadawa: ahoasea,
na da da:i dione dawa:sa.

⁴ Gode da daeya asili hahabe na mae golama:ne si daganesisa.

Na da bagadewane se nabawane
dadawa:beba:le, sia:mu gogolesa.

⁵ Na da eso bobaligila asi amo dawa:lala.

Amola ode musa: bobaligila asi amo
dawa:lala.

⁶ Na da gasi ganodini osodogone asigi
dawa:suga dadawa: ahoa.

Na dogo ganodini dawa:be amoga na da nisu
agoane adole ba:sa,

⁷ “Hina Gode da eso huluane nini
higama:bela:?”

E da ninima eso huluane hahawane hame
ba:ma:bela:?”

⁸ E da ninima asigilalusu amo yolebela:?

Ea ninima ilegele sia:i amo da yolesila:?

⁹ Gode da ninima asigi gogolema:ne olfosu
hou amo gogolebela:?”

Ea asigi hou da afadenene bu ougi hou
amoga dedebobela:?”

¹⁰ Amalalu, na da amane sia:i, “Na baligili se
nabasu da agoaiwane gala.

Gode da Ea gasa hou fisi dagobela:?”

¹¹ Hina Gode! Na da Dia bagadedafa hamobe
hou bu dawa:lumu.

Na da nogai:dfa bagade hamobe Dia da
musa: hamoi, amo dawa:lumu.

¹² Na da Dia hamoi liligi huluane bu
dawa:lumu.

Dia gasa bagade hamobe liligi, amo na da dawa:lumu.

¹³ Gode! Dia hamobe liligi huluanedafa da hadigi fawane.

Eno 'gode' liligi da Di agoai hame.

Bai Di da baligili bagadedafa.

¹⁴ Di da Gode amo da degabo ba:su hou hamosa.

Di da fifi asi gala amo ganodini Dia gasa bagade hou olelesu.

¹⁵ Di da Dia gasa bagade amoga Dia fi dunu gaga:i.

Dia fi dunu da Ya:igobe amola Yousefe elagaga fi esala.

¹⁶ Gode! Hano huluane da Diba:le beda:i.

Amola hano wayabo bagade ea lugudu sogebi ilia da yagugui.

¹⁷ Mu mobi da gibu hano sogadigi.

Gugelebe da mu amoga gobagala:su.

Ha:ha:na da la:idi la:idi huluane digagala:su.

¹⁸ Gugelebe da gobagala:su.

Ha:ha:na digagala:su da osobo bagade hadigilisisu.

Osobo bagade da fofogoi dagoi.

¹⁹ Di da hano gafului amodili ahoasu.

Di da hano wayabo bagade lugudu amo degesu.

Be Dia emo osa:ibu da hamedafa ba:su.

²⁰ Mousese amola Elane ela da Dia fi ouligisu.

Be Di fawane, sibi ouligisu dunu agoane, ili oule asi.

78

Gode amola Ea Fi Dunu

- 1 Na fi dunu! Nabima!
Sia: na olelebe amo noga:le nabalu, noga:le
nabima!
- 2 *Na da bagade dawa:su malasu sia: amo da
musa: muguniai dialu,
amo dilima olelemu.
- 3 Amo liligi ninia nabi amola dawa:digi,
amola liligi amo da ninia aowalalia ninima
adole i, amo dilima olelemu.
- 4 Ninia da ninia mano amo ilia mae nabima:ne
ilima hame wamolegei dialumu.
Ninia da fa:no fifi mabe ilima Hina Gode Ea
gasa bagade hou,
amola liligi noga:idafa ninima hamoi amo
olelemu.
- 5 E da Isala:ili dunu fima sema iasi,
amola hamoma:ne sia:i amo Ya:igobe egaga
fifi manebe ilima iasi.
E da ninia aowalali amo ilima,
Ea malasu amo ilia mano ilima olelema:ne
olelelesi.
- 6 Amalalu, eno fa:no fifi manebe ilia da amo
dawa:ma:ne
amola ilia da bu alofele ili baligia fifi manebe
mano
ilia dawa:ma:ne lelema:ne sia:i.
- 7 Agoane hamobeba:le, ilia da Godema bu
bagadewane dawa:mu
amola Ea hahamoi hou amo hamedafa
gogolemu,
be eso huluane Ea hamoma:ne sia:i amo
fa:no bobogelalumu.

* **78:2:** Ma:diu 13:35

8 Ilia da ilia aowalali amo ili agoai hame ba:mu.

Ilia da lelesu amola hame nabasu hou
hamosu dunu galu.

Ilia da Godema mae yolele, dafawaneyale
dawa:su hou da gasa hame galu.

9 Ifala:ime dunu da dadi amola oulali gagui-
wane asili,

be gegesu eso da doaga:beba:le ilia da
hobeale afia:i.

10 Ilia da Godema Gousa:su sema hamoi, amo
hame dawa:i dialu.

Ilia da Ea hamoma:ne sia:i amoma fa:no
bobogemu higa:i galu.

11 Ilia da Ea hahamoi liligi amo gogolei
amola musa: hame ba:su hou ilima hamosu
ilia ba:su, amo gogolesu.

12 †Ilia aowalali da sosodolaloba, Gode da
musa: hame ba:su hou amo Soua:ne,
umi soge amo da Idibidi soge ganodini dialu,
amogai hamoi.

13 ‡E da hano wayabo amo dogoa damunisili,
ili amodili oule asi.

E da hano amo dobea fei agoane dialowane
hamoi.

14 §Esomogoa, E da mumobi amoga ili oule
ahoasu.

Amola gasia E da lalu amoga ili oule ahoasu.

15 **E da hafoga:i soge ganodini igi gouda-
gala:le amoga hano sa:i
amola amoga ilia moma:ne hano i.

† **78:12:** Gadili Asi 7:8 - 12:32 ‡ **78:13:** Gadili Asi 14:21-22

§ **78:14:** Gadili Asi 13:21-22 ** **78:15:** Gadili Asi 17:1-7; Idisu
20:2-13

16 E da si hano magufu damanadi misa:ne hamobeba:le,

hano da bagade sa:ili, hano bagade hamoi.

17 Be ilia da mae yolele Gode Ea ba:ma:ne wadela:i hou gebewane hamonanu,

amola hafoga:i soge ganodini

ilia da Gode Baligili Bagadedafa Ema lelesu hou hamosu.

18 †† Ilia da Godema adoba:musa; ha:i manu ilia hanaidafa

amo ilima ima:ne gebewane adole boba:su.

19 Ilia da Godema gadele amola agoane sia:i.

“Gode da hafoga:i soge ganodini ha:i manu ninima sagoma:bela:?

20 Amo da dafawane, E da igi damana fabeba:le hano da musa:le sa:i.

Be E da ninima agi ima:bela:?

Amola Ea fi dunuma hu moma:ne ima:bela:?”

21 Amaiba:le, Gode da ilia amane sia:dabe amo nababeba:le, E da ougi galu.

E da Ea fi dunu ilima lalu amoga doagala:i, amola Gode Ea ilima ougi hou bagadewane hedalalu.

22 Bai ili da Ema dafawaneyale hame dawa:i, amola E da ili gaga:mu amo ili dafawaneyale hame dawa:i.

23 Be E muagado ea logo ga:su doasisima:ne sia:i.

24 ‡‡ E da ilia moma:ne, ‘ma:na’ amo Hebenega gadonini salisisi.

- ²⁵ Amaiba:le, ilia da a:igele dunu ilia ha:i manu amo mai dagoi,
 amola Gode da ilia hanai amo defele i.
- ²⁶ E da gusudili mabe fo amo misa:ne hamosu,
 amola Ea gasa amoga ga (south) amodili
 mabe fo amoma fane susugai.
- ²⁷ Amola E da Ea fi dunu ilima sio osea:idafa
 amo da hano bega: sa:i boso su amo idi
 defele ilima iasi.
- ²⁸ Amo sio da ilia logoa helefisu diasu gaguli
 gagai, amo dogoa amogai
 amola abula diasu gaguli gagai amo beba:le
 huluane dafia:i.
- ²⁹ Amalalu, dunu huluane ilia da amo maiba:le
 bagade sadigia:i ba:i.
 Gode da ilia hanai amo defele ilima i.
- ³⁰ Be ilia edegenanusu da hamedafa yolei,
 amola ilia da mae yolele gebewane nana
 ahoana,
- ³¹ Gode da ilima ougiba:le, E da ilia gasa
 bagade dunu amola Isala:ili ganodini
 ayeligi dunu noga:idafa, amo fane lelegei.
- ³² Gode da ilima gasa bagade hame ba:su hou
 hamosu,
 be ilia da amo mae dawa:le, gebewane
 wadela:i hou hamonanusu
 amola ilia da Ema dafawaneyale hame
 dawa:su.
- ³³ Amaiba:le, E da ilia esalusu eso amo mifo
 heda:be defele hedolowane dagolesi,
 amola ilia esalusu da hedolodafa gugunufin-
 isi ba:i.
- ³⁴ E da dunu oda fane lelegeloba,

dunu mogili hame bogogia:i esalebe ilia da
Ema sinidigisu.

Ilia da ilia wadela:i hou hamoi huluane
sisane, dafawane Ema fofada:ne iasu.

³⁵ Ilia da dawa:loba, Gode da ili gaga:sudafa
esala,

amola Hina Bagadedafa da hidadea ili fidila
misi.

³⁶ Be ilia sia: huluane da ogogosu sia: fawane
sia:su.

ilia sia: da udigili sia: fawane sia:su.

³⁷ §§ Ilia da Ema hame fuligala:su.

ilia da Gode Ea Gousa:su iilima hamoi
amoma mae fa:no bobogele, yolesi dagoi.

³⁸ Be Gode da Ea fi dunuma asigi galu.

E da ilia wadela:i hou hamoi gogolema:ne
olofosu,

amola ili wadela:le hamoiba:le hame gu-
gunufinisisu.

Eso bagohame, E da Ea ougi hou amo Hi
gagulaligisu

amola Ea ougi hou bagade amo Hi gumini-
sisu.

³⁹ E da dawa:loba, ilia da osobo bagade dunu
fawane.

ilia da fo agoane misini bu asi hame ba:sa,
amo agoai defele ba:su.

⁴⁰ Ilia eso bagohamedafa, hafoga:i sage gano-
dini Ema lelesu hou hamosu.

Amola eso bagohamedafa ilia da Ema da:i
diosu ianusu.

⁴¹ Ilia da enoenoia Godema adoba:su hou
hamonanu,

amola Isala:ili fi dunu ilia Hadigi Gode Ema
se nabasu iasu.

⁴² Ilia da Ea gasa bagade hou amo gogolei,
amola ilima ha lai dunu ilia, ili
wadela:lesisa:besa:le
Ea gaga:i hou amo gogolei.

⁴³ Amola Ea gasa bagade hou hamosu
amola musa: hame ba:su hou amo da
Soua:ne umi soge amo da Idibidi soge
ganodini, hahamoi, amo gogolei.

⁴⁴ ***E da hano huluane afadenene maga:me
agoane hamoiba:le,

Idibidi dunu ilia da hano manu hamedei ba:i.

⁴⁵ †††Gode da Idibidi dunuma se nabasu
ba:ma:ne,
amola ilia soge wadela:lesima:ne, gagoba:
amola guama iasi.

⁴⁶ †††Gode da ilia ha:i manu bugi
wadela:lesima:ne, danuba: iasi.

⁴⁷ §§§Gode da ilia waini bugi amo fane sal-
ima:ne, mu gene iasi.

Amola ilia figi ifa bugi amo anegagi ofo
amoga dubu fili wadela:gia:ma:ne hamoi.

⁴⁸ Gode da ilia bulamagau fofoi amo mu gene
sa:ili fane bogogia:ma:ne,
mu gene iasi

amola ilia ohe fofoi amo ha:ha:naga fane
lelegema:ne hamoi.

⁴⁹ Gode da Ea gasa bagade hou amo Isala:ili
dunu ilia noga:le dawa:digima:ne,
ilima, Ea ougi hou amo iasi.

*** **78:44:** Gadili Asi 7:17-21 ††† **78:45:** Gadili Asi 8:1-6,20-24

††† **78:46:** Gadili Asi 10:12-15 §§§ **78:47:** Gadili Asi 9:22-25

Amo da sia: adola ahoasu dunu agoane
bogosu ilima oule misi.

50 E da Ea ougi hou amo hame gumi,
amola ilia esalusu amo hame gaga:i.
Be E da ili medole legemusa:, olo bagade
ilima iasi.

51 *E da Idibidi dunu ilia sosogo fi
amoga magobo dunu mano huluane fane
lelegei.

52 †Amalu Gode da Ea fi dunu amo sibi ouligisu
dunu ilia sibi ouligibi defele

Isala:ili dunu amo gadili oule asili, hafoga:i
soge ganodini ili noga:le fidisu.

53 ‡Gode da ili noga:le oule asi
amola ilia da hame beda:gia:i.

Be hano wayabo da ilima ha lai dunu amo
gadulisiba:le, ilia da bogogia:i.

54 §Gode da Isala:ili dunu amo Ea hadigi soge
amoga oule misi.

Amo goumia fi dunu Gode Hi Hisu hasalasi-
lalu samogene lai,
amo goumiga oule misi.

55 **Isala:ili dunu da gusuba:i mogodigili
ahoanoba,

Gode da ilia ha lai dunu gadili sefasilalu.

E da soge amo momogili, ilima sagolesi.

Amola ilia ha lai dunu ilia diasu amo lale, Ea
fi dunu ilima sagolesi.

* **78:51:** Gadili Asi 12:29 † **78:52:** Gadili Asi 13:17-22

‡ **78:53:** Gadili Asi 14:26-28 § **78:54:** Gadili Asi 15:17; Yosiua
3:14-17 ** **78:55:** Yosiua 11:16-23

56 ††Be Ea fi dunu da Gode Bagadedafa amoma odoga:i.

Amola Ema adoba:su hou hamoi.

Ilia da Ea hamoma:ne sia:i, amo hame nabasu.

57 Ilia da ilia aowalalia hou defele, lelesu bagade hamoi

amola Godemagale hame fuligala:i.

Ilia da gugaloj dadi defele, moloi hame ba:i.

58 Ilia da E ougima:ne, ogogosu loboga hamoi 'gode' ilima nodone sia:ne gadosu,

amola ogogole sia:ne gadosu sogebi hamoi.

59 Amo hou ba:beba:le, Gode da ougi bagade ba:i.

Amaiba:le, E da dafawanedafa Ea fima higale, ili fisiagai.

60 §§E da musa: Sialou moilai abula diasu ganodini nini esalu.

Be E da amo gahegi dagoi.

61 §§Gode Ea Gousa:su sema Gagili da ninima Ea gasa

amola hadigi hou dawa:digima:ne olelesu galu.

Be Gode da amo nini ha lai dunu amo samogema:ne, logo doasi dagoi.

62 E da Ea fidafa dunuma ougiba:le,

E da ilia ha lai dunu amo ili fane legema:ne yolesi.

63 Ayeligi dunu huluane da gegesu ganodini fane legei dagoiba:le,

uda a:fini ili lamu dunu da hame ba:i.

64 Gobele salasu dunu da nimi sa:li gegesu
amoga bogogia:iba:le,
ilia uda didalo ili da mae didigia:ma:ne
ilegei.

65 Fa:nodafa, Hina Gode da golai dialu
wa:legadobe agoane wa:legadoi.
E da gasa bagade dunu, amo da waini hano
maiba:le,
fogogadigili amola gasa bagade hamosa, amo
defele ba:i.

66 Gode da Ea ha lai dunu ili mae fisili gogosia:i
dialoma:ne,
ili se bobogele hasalasi.

67 Be E da Yousefe egaga fifi mabe ili higa:i.
Amola E da Ifala:ime fi amo hame ilegele lai.

68 Be amomane E da Yuda sosogo fi dunu amo
ilegele lai,
amola Saione Goumia fi dunu ilima Hi da
baligili asigi galu, amo E da lai.

69 Amogai E da Ea Debolo diasu (amo da
Hebene ganodini dialebe, amo agoai)
gagui.

E da amo Debolo Diasu ga:nasidafa osobo
bagade agoai,
eso huluane dialoma:ne, gagui dagoi.

70 ***Gode Ea hawa: hamosu Da:ibidi da ea
ohe fofoi ilia moma:ne gisi bugi,
amo ganodini esaloba, Gode da e ilegei.

71 Amogai e da ea sibi ouligilaloba,
Gode da e Isala:ili ilia hina bagade
hamoma:ne ilegei.

Amalu e da Gode Ea fi dunuma sibi ouligisu
defele ouligilaloma:ne,
ema ilegei.

⁷² Da:ibidi da Isala:ili fi ouligisia, e da ilia
gilisisu amo ganodini,
e da ilima uasu hou hame hamosu
amola hina fidimu mae dawa:le, ili noga:le
ouligi.

79

Isala:ili Fi Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu

¹ *Gode! Dia sia: hame dawa:su dunu ilia Dia
soge doagala:musa: golili sa:i.

Ilia Dia Hadigi Debolo diasu amo
wadela:lesili nigima: fili dagoi.

Amola ilia da Yelusaleme gugunufinisili,
yolesi.

² Ilia Dia fi dunu ilia bogoi da:i hodo amo sia
sioga moma:ne, yolesi.

Amola Dia hawa: hamosu dunu ilia bogoi
da:i hodo
amo sigua ohe fi ilia moma:ne, yolesi.

³ Ilia Dia dunu ilia maga:me amo hano agoane
soga:digima:ne hamosu,
amola maga:me da hano agoane Yelusaleme
ganodini aiasi.

Amalalu dunu afae da amo bogogia:i dunu
uli dogonesisimu hamedafa ba:i.

⁴ Nini beba:le fifi lai ilia da ninima gadele
sia:daha,
amola ilia da niniba:le oufesega:sa,

* **79:1:** 2 Hina bagade 25:8-10; 2 Hou Olelesu 36:17-19; Yelemaia 52:12-14

amola ninima higale ba:sa.

⁵ Hina Gode, Di da ninima mae yolele gebe-wane ougi dialoma:bela:?

Dia ougi hou amo da lalu agoane mae yolele nenanoma:bela:?

⁶ Di da delegili gale, Dia ougi hou amo fifi asi gala Dima hame nodone sia:be

amola Dima hame sia:ne gadobe dunu, amo ilima ima.

⁷ Bai ilia da Dia fi dunu fane lelegei amola ilia da Dia soge amo wadela:le gunufinisi dagoi.

⁸ Ninja aowalali ilia wadela:i hou hamoi amoga ninima se dabe mae ima.

Ninima waha asigima.

Ninja dafawane hamoma:beyale dawa:su da fisi dagoi.

⁹ Gode! Nini fidima, amola nini gaga:ma.

Dunu da Dima nodone dawa:ma:ne,
ninja wadela:i hou hamoi amo Dia gogolema:ne olofoma.

¹⁰ Abuliba:le fifi asi gala da ninima agoane adole ba:ma:bela:?

“Dilia Gode da habila:?” Fifi asi gala dunu ilia da Dia hawa: hamosu dunu fane legeiba:le, ninja ba:ma:ne, Dia ilima se dabe ima.

¹¹ Se iasu diasu sali dunu ilia gayasu amo nabima!

Ilia da se imunusa: fofada:i dagoi.

Be Dia gasa bagade hou amoga ilia se iasu diasu logo doasima.

¹² Hina Gode! Fifi asi gala eno da Dima bagadewane gadele sia:su.

Di ilima fesuale agoane se dabe ima.

¹³ Amasea, Dia fi dunu, (ninia da dia sibi wa:i
fi) da Dima mae yolele
fa:no misunu eso huluane amoga
nodonanumu.

80

Isala:ili Fi Ilia Bu Hahamoma:ne sia:ne Gadosu

¹ *Isala:ili fi Sibi Ouligisudafa! Ninia sia:be
nabima!

Di da Dia Hadigidafa Fisu da:iya ougia hamoi
esafulubi liligi
amo dabua gadodafa fisa.

² Ifala:ime fi, Bediamini fi, Ma:na:se fi amola
nini huluane ba:ma:ne,
Dia gasa bagade hou ninima olelema.
Nini gaga:la misa.

³ Gode! Nini Dima sinidigili misa:ne oule misa!
Dia asigili olfosu hou ninima olema.
Amasea, nini da gaga:i dagoi ba:mu.

⁴ Hina Gode Bagadedafa! Habowali seda Di da
Dia fi dunu ilia Dima sia:ne gadobe
amoga ougi dialoma:bela:?

⁵ Di da ninima se nabasu amo nabima:ne iasi.
Amola Di da nini dinanoma:ne si hano
faigeleiga nabai agoai ninima iasi.

⁶ Di da nini guba:le fifi lai, ilia ninia soge amo
sia:ga gegema:ne yolesi.
Amaiba:le, ninima ha lai dunu ilia da ninima
gadesa.

⁷ Gode Bagadedafa! Nini Dima sinidigili
misa:ne oule misa!

* **80:1:** Gadili Asi 25:22

Dia asigili gogolema:ne olofosu hou ninima
ima!

Amasea, nini da gaga:i dagoi ba:mu!

⁸ Di da Idibidi sage amogainini waini efe gaguli
misi.

Di da eno fifi asi ili sefasilalu, ilia sagea
amogai waini efe bugi.

⁹ Di da amo efe bugi heda:ma:ne none yo abi.
Amo efe bugi ea difi da gududafa sa:ili,
Isala:ili sage huluane gigisila asi.

¹⁰ Amo efe da gigisila asili agolo sage huluane
ougigala:i.

Amola ea amoda da agologa afufuli, dolo ifa
bagadedafa amo ougihai.

¹¹ Ea amoda da bu baligili sa:loba afufuli,
Medidela:inia hano wayabo bagade bega:
doaga:i
amola asili Iufala:idisi hano bega: doaga:i.

¹² Abuliba:le Dia da amo efe bugi beba:le gagoi
amo mugululi sanasibala:?

Waha eno dunu amodili bobaligilalebe,
ilia da amo efe fage wamo faili manus:
dawa:.

¹³ Gebo sigua da amo waini efe sagai dogone
muwane sala,
amola sigua ohe da amo nana.

¹⁴ Gode Bagadedafa! Ninima ba:le guda:ma!
Hebene gadonini ninima ba:leguduma.
Di da misini, Dia fi dunu gaga:la misa!

¹⁵ Di da misini, waini efe Dia bugisi, amola gasa
fili heda:ma:ne hamoi,
amo noge:le gaga:ma.

16 Ninima ha lai dunu amo waini sagai laluga ulagisili dadamuni sali dagoi.

Dia ilima ougili ili gugunufinisima!

17 Dia da fi Dia ilegei amola gasa bagade hahamoi,

amo nogale ouligima amola gaga:ma!

18 Ninia da Dima bu hamedafa baligi fa:mu.

Nini da esalomane, Dia hamoma.

Amasea, ninia da Dima nodone sia:nanumu.

19 Hina Gode Bagadedafa! Nini Dima sindigima:ne, oule misa!

Ninima Dia gogolema:ne olfosu ima!

Amasea, nini da gaga:i dagoi ba:mu.

81

Lolo Nasu Gesami Hea:su

1 Ninia Gaga:su Hina Gode Ema nodone wele sia:ma!

Ya:igobe ea Gode Ema nodone gesami hea:ma!

2 Ilibu muni ba:gu da la:idi la:idi figi amoga duma.

Noga:le hanai nabima:ne, ilibu amola sani baidama duma.

3 *Lolo nasea, oubi da genoni aligila heda:i lelea

amola oubi da ufa manea, dalabede fulaboma.

4 Amo da Isala:ili fi ganodini sema agoane hamoi,

amola amo Ya:igobe ea Gode Hi hamoma:ne sia:i.

5 Gode da Idibidi soge amoma doagala:loba,

* **81:3:** Idisu 10:10

E da amo hamoma:ne sia:i Isala:ili dunu
ilima iasi.

Na da Dia hame dawa: sia: amoga agoane
sia:be nabala,

6 "Na da dilia baligia dioi dialu amo fadegale
fasi.

Na da osoboga hamoi igi dilia gaguli ahoasu
amo ligisima:ne logo doasi.

7 †Dilia da dilima bidi hamosu doaga:beba:le
Nama wele sia:i,

amola Na da dili gaga:i.

Na da Na wamoaligisu soge mulu amo gan-
odini esala,

dia sia: amoma dabe sia:i.

Na da Meliba guhano amoga dilima adoba:su
hamoi.

8 Na dunu, Na sisa:ne sia:be amo nabima.

Isala:ili fi! Abuli hamone Na sia:
nabima:bela:?

9 ‡Dilia da eno Godema maedafa nodone sia:ne
gadoma.

10 Na da dilia Hina Gode.

Dili Idibidi soge ganodini esaloba, Nisu da
dili fadegai.

Dilia lafi dagale gama, amasea Na da diligili
ha:i manu mugusimu.

11 Be Na dunu ilia da Na sia:be hame nabi.

Isala:ili ilia da Na sia:be didili hame hamoi.

12 Amaiba:le, Na da ilisu gasa fi hou hamo-
nanoma:ne yolesi,

amola ili hanai hamoma:ne yolesi.

13 Abuli hamone Na fi dunu ilia da Na sia:
nabima:bela:,

† **81:7:** Gadili Asi 17:7; Idisu 20:13 ‡ **81:9:** Gadili Asi 20:2-3;
Mousesea Malasu 5:6-7

abuli hamone ilia da Na sia: didili
hamoma:bela:?

- ¹⁴ Ilia da agoai hamomu ganiaba,
Na da hedolowane ilima ha lai dunu ili
hasalasila:loba,
amola ilima ha lai dunu huluane ilima gasa
fili hasalasila:loba.
- ¹⁵ Nama higale ba:su dunu ilia da beda:iba:le,
na midadi dialuma fili begudumu.
Ilima se bidi iasu da maedafa yolele, gebe-
wane dialumu.
- ¹⁶ Be amomane Na da dilima widi ha:i manu
ianumu
amola na da dili sadima:ne soge agime hano
moma:ne imunu.”

82

Gode Da Ouligisu Bagadedafa

- ¹ Gode da hawa: hamosu amo ganodini Ea
ouligili hawa: hamomusa: dawa:sa,
amola ‘gode’ dadalei amo ganodini Ea ilegei
sia: amane sia:sa,
- ² “Dilia ogogole fofada:su hou yolesima,
amola wadela:i hamosu dunuma afaididisu
hou yolesima.
- ³ Hame gagui dunu amola guluba: mano ilia
dafawanedafa lamusa: dawa:i
lama:ne fidima
amola fidisu hamedei dunu amola hahani
dunu huluane defele, dilia fidima.
- ⁴ Wadela:i hou hamosu dunu amo da ilia
gasaga hanani
amola hame gagui dunu amo banene-
sisa:besa:le, dilia gaga:ma

5 “Dilia da gagaoui dunu! Dilia da wadela:idafa!

Dilia da dafawanedafa dafaiba:le amola moloidafa fofada:su, dilia da osobo bagade amoma afafai.

6 *Na da sia:sa, ‘Dilia da ‘gode’ esala!

Dilia huluane da Baligili Gadodafa Gode amo Ea manolali.

7 Be dilia da osobo bagade dunu defele bogogia:mu.

Dilia da hina bagade ea mano bogobe amo defele bogomu.”

8 Gode! Di misa! Amalu osobo bagade huluane Dia ouligima!

Bai fifi asi gala huluane da Dia: fawane.

83

Isala:ilima ha lai Fi Hasalasima:ne Sia:ne Gadosu.

1 Gode, Di ouiya:le mae dialoma! Di hamedigili mae dialoma!

Mae ouiya:ma!

2 Ba:ma, Dima ha lai dunu da dodona:gi bagade,

amola Dima higa:i dunu da Dima odoga:sa.

3 Ilia da Dia dunu fi ilima hamomusa: sia: wamo ilegesa!

Ilia da Dia gaga:i dunu fi amo wadela:lesimusa: wamo sia: ilegesa.

4 “Misa!” ilia da sia:sa.

“Ninia da ilia fifi asi amo wadela:lesila:di,

* **82:6:** Yone 10:34

amasea, Isala:ili da gogolesa, gogoleidafa dialoma:ne."

⁵ Ilia da ilia hamomusa: ilegei amo hamomusa: sia:nu

amola Dima didili hamomusa:, eno dunuma gilisia.

⁶ Idome fi dunu amola Isiama:iele fi dunu,
Moua:be fi dunu amola Ha:galaide fi,

⁷ Giba:le, A:mone amola A:malege fi dunu,
amola Filisidini amola Daia fi dunu.

⁸ Asilia fi amolawane da ilima madelale amola
gasa bagade fili,

A:moulaide amola Moua:be (Lode egaga fi)
ilima gilisia.

⁹*Di da Midia:ne fi amola Sisela amola Ya:bini
ilima Gisione Hanoga hamoi,
amo defele ilima hamoma.

¹⁰ Di da ili Enedo sogebia hasalasibiba:le,
ilia da:i hodo da osobo da:iya dasale sa:i.

¹¹ †Di Olebe amola Sibe, elama hamoi defele,
ilia bisilua amo ilima hamoma.

Di da Siba amola Sa:lamouna hasalasi defele,
ilima hamoma.

¹² Elea da amane sia:i,
“Ania da Gode Ea Soge amo anigili lamu.”

¹³ Gode! Gulu defele ili dudulisima!
Widi gisi bioi defele foga mini masa:ma.

¹⁴ Lalu da iwila soge nesea,
lalu gona:su da agolo soge amo madelala
asili, nene ahoa.

¹⁵ Amo defele, wadelai hou hamosu dunu
Dia gasa bagade mulu amoga sefasima!

* **83:9:** Bisisu 4:6-22, 7:1-23 † **83:11:** Bisisu 7:25; 8:12

Amola Dia gasa bagade fo amoga ili
beda:ma:ma.

¹⁶ Hina Gode! Ilia odagi amo gogosiasuga
dedebosima,

amola Dia gasa bagade hou amo
dawa:digima:ma.

¹⁷ Ilia da mae fisili eso huluane,
hasalasu amola beda:su bagade fawane
ba:mu da defea.

Ilia da dafawane gugunufinisi galea fawane
bogogia:ma:ma.

¹⁸ Difawane da Hina Gode, amo ilia dafawane
dawa:ma:ma!

Amola Difawane da osobo bagade amo gan-
odini Ouligisudafa
amo ilia dawa:ma:ma.

84

Gode Ea Diasuga Heda:musa: Hanasu

¹ Hina Gode Bagadedafa,
na da Dia Debolo diasu amo bagadewane
hanai gala!

² Na da amoga esalumusa: hanai bagadewane
gala.

Na da Hina Gode Ea Debolo Diasu
amo ganodini esalumusa: bagadewane
hanai gala.

Na da:i huluane amoga na da esalebe
Godema hahawane nodone gesami
hea:sa.

³ Gogobe amolawane da ea musugai gala
amola segena:dia amolawane da ilila: diasu
gala

amola ilia da ilia mano amo Dia oloda
gadenene dialoma:ne hamosa.

Hina Gode Bagadedafa da na Hina Bagade
amola na Gode!

4 Dia Debolo ganodini esalebe dunu ilia da eso
huluane hahawane bagade gala!

ilia da Dima nodone eso huluane gesami
hea:lala.

5 Dimadi misi gasa lai dunu ilia da hahawane
bagade gala.

ilia da Saione goumi amoga masunusa:
bagadedafa hanai gala

6 Ilia da Ba:iga hafoga:i fago amodili baligisa
ba:loba,

amo soge da bubuga:su soge hamonanebe
ba:sa,

amola woufo dialu gibu dabe amoga da si
hano nabale gagai.

7 Ilia mae gogaeane gasa filiwane ahoa.

ilia da Gode (E da eno 'gode' bagade baligisa)

Saione goumi da:iya ba:mu.

8 Gode Hina Bagade Ya:igobe ea Gode,
na sia:ne gadobe nabima!

9 Gode, nini Hina Bagade amo Di ilegelesi,
Ema hahawane hou ima!

10 Eso afae Dia Debolo diasu ganodini esalumu
da eso 1,000 eno sogega esalumu bagade-
wane baligisa.

Na da na Gode Ea diasua logo ga:su gadili
lelumu da defea,

be wadela:i hamosu dunu ea diasu ganodini
esalumu da defea hame.

11 Ninja Hina Gode da nini Gaga:sudafa amola
hadigidafa Hina Bagade.

E da ninima olofosa amola nodone dawa:sa.
 E da molole hamonanebe dunu amo ea adi
 liligi adole ba:sea, amo ema iaha.

- ¹² Hina Gode Bagadedafa! Nowa dunu Dima
 dafawaneyale dawa:le
 fa:no bobogebe dunu, ilia da hahawane
 bagadedafa gala.

85

*Isala:ili Fifi Asi amo Noga:le Ouligima:ne
 Sia:ne Gadosu*

- ¹ Hina Gode, Di da Dia soge amoma asigi hou
 hamoi,
 amola Di da Isala:ili bu noga:le hahamonesi.
² Di da Dia dunu ilia wadela:i hou gogolema:ne
 olofoi dagoi,
 amola ilia wadela:i hou huluane
 gogolema:ne olofolesi dagoi.
³ Di da ilima ougisu amo yolesi dagoi,
 amola gasa bagade nimi hou amo Di gumin-
 isi dagoi.
⁴ Nini gaga:su Gode, nini bu oule sinidigma,
 amola ninima hahawane hame ba:su amo
 yolesima!
⁵ Di da mae yolele ninima gebewane ougi
 dialoma:bela:?
 Dia ougi da mae gumini gebewane di-
 aloma:bela:?
⁶ Nini bu gasa filisima,
 amola Dia fi dunu ninia da Dima nodone
 sia:nanumu.
⁷ Hina Gode, Dia mae fisili asigidafa hou amo
 ninima olema,
 amola Dia nini fidili gaga:ma.

8 Na da Hina Gode Ea sia:be amo nabala.

E da Ea fi dunuma hahawane olofosu hou
amo imunusa: ilegele sia:sa,

be amo da ninia musa: gagaoule hamo-
nanusu hou amoga hame buhagisia,

9 E da dafawanedafa Ema nodone sia:be dunu
amo gaga:musa: momagele ouesa:la,

amola Ea gaga:su hou da ninia soge amo
ganodini dialumu.

10 Asigi hou amola didili hamosu hou da ela
disimu!

Moloidafa hou amola olofosu hou da ela
yosia:mu.

11 Dunu ilia madelagisu hou da osoboga
gudunini gado heda:mu,

amola Gode Ea moloidafa hou amo da fedege
agoane

Hebenega gadonini gudu ba:legudumu.

12 Hina Gode da nini bu nog:a:le hahamones-
imu

amola ninia soge da ha:i manu nog:a:le
heda:mu.

13 Moloidafa hou da Hina Gode Ea midadi
bisili,

E misa:ne logo fofodola masunu.

86

Fidima:ne Sia:ne Gadosu

1 Hina Gode! Na sia:be nabima!

Amola nama dabe sia:ne ima!

Bai na da gogobihei amola da:i gogaiya:i
gala.

2 Na bogosa:besa:le, Dia na gaga:ma!

Bai na da Dima madelagi dagoi! Amaiba:le
na gaga:ma!

Na da Dia hawa: hamosu dunu
amola na da Dima dafawaneyale dawa:sa.

³ Di da na Gode! Amaiba:le nama asigi hou
hamoma.

Na da eso huluane Dima sia:ne gadolala.

⁴ Hina Gode, Dia hawa hamosu dunu ha-
hawane ganoma:ma!

Bai na sia:ne gadobe da hedale, Dima
doaga:sa.

⁵ Di da ninima hahawane gala
amola ninima gogolema:ne olfosu amola
mae fisili asigidafa hou
da Dima sia:ne gadobe dunu ilima iaha.

⁶ Hina Gode, na Dima sia:ne gadobe amo
nabima,

amola Dia na fidima:ne Dima dini iabe amo
nabima.

⁷ Bidi hamosu da nama doaga:sea, na da Dima
wele sia:sa!

Bai Di da na Dima sia:ne gadobe amo naba.

⁸ Hina Gode, eno 'gode' Di agoai defele da
hame gala.

Enoga da Dia hamobe amo defele hamedafa
hamosa.

⁹ *Fifi asi gala Dia hahamoi amo huluane da
misini

Dima ilia dialuma begudumu!

Ilia da Dia hahamoi bagadedafa amo ba:le,
Dima nodone sia:mu.

¹⁰ Di da bagadedafa amola nogai:idafa gala!
Difawane da Gode.

* **86:9:** Wamolegei Sia: Olelesu 15:4

¹¹ Hina Gode, Di da na hamoma:ne hanai amo
Dia nama olelema!

Amola na da Dima molole fa:no bobogele
amola Dia sia: didili hamomu.

Na Dima mae fisili Dia hawa: hamosu
hamoma:ne, nama olelema.

¹² Na: Hina Gode, na da na dogoga huluane
Dima nodone sia:mu.

Na da Dia gasa bagade hou amo mae yolele
sisa:i lalumu.

¹³ Dia nama asigi hou amo da mae yolele
gebewane diala!

Di da uli dogoi amo ganodini na dasa:besa:le,
na noge:gaga:i.

¹⁴ Gode, hidasu dunu da nama mabe.

Dodona:gi wamolasu dunu da na fane lege-
musa: mana.

Amo dunu ilia da Dia sia: hame naba.

¹⁵ Be amomane Hina Gode Di da asigisu

amola gogolema:ne olofosu dawa:.

Di da eso huluane asabole ouesala
amola eso huluane asigisa amola eso hulu-
ane didili hamosa.

¹⁶ Nama ba:leguda:le, na wadela:i hou hamoi
Di gogolema:ne olofoma!

Nama gasa ima amola na gaga:ma.

Bai na ame ea hou defele, na da Dia hawa:
hamosu hamonana.

¹⁷ Na noge:gaga:i dawa:digima:ne, Dia noge:idafa
hou amo na ba:ma:ne nama olema,

amola Di da na noge:gaga:i lale salawane ouligibi
ba:sea,

nama higa:i dunu ilia da gogosiagia:mu.

87*Yelusalemema Nodosu.*

¹⁻² Hina Gode malei agolo sogebi amogai Ea
moilale fi.

Amomoilale fibi da Isala;ili soge amo gano-
dini moilai dialebe amo baligimu
amola E da Yeluselemema bagadewane
asigisa.

³ Gode Ea Moilai Bai Bagade fi!

Noga:idafa liligi E da dilima sia:be amo
nabima.

⁴ “Na da fifi asi gala, amo da Na sia: nababe
amo dedena dasea,

Na da Idibidi amola Ba:bilone ela dedemu.
Amola Na da Filisidia, Daia amola Idiouobia
amo Yelusaleme soge fifilai ilima gilisili
idimu.”

⁵ Saione Goumi ea hou olelema:ne, ilia da
amanesia:mu,

‘Fifi asi gala da amogai dialumu da defea.
Amola Hina Bagadedafa da Saione amoga
gasa imunu.’

⁶ Hina Gode da fifi asi gala huluane dedesa
sa:ili,

ili huluane Yelusaleme fidafa hamoi dagoi
dedene legemu.

⁷ Ilia da goса:le iaha amola amane gesami
hea:sa,

“Saione amo ganodini da hahawane do-
golegesu hou huluane ea bai diala.”

88*Fidima:ne Dini Iasu*

- 1** Hina Gode na Gaga:sudafa!
Na da eso huluane Dima wele sia:nana,
amola gasia na da Dia midadi Dima maha.
- 2** Na Dima sia:ne gadobe amo nabima!
Na da Dia fidima:ne digini wele sia:be amo
nabima!
- 3** Bidi hamosu bagohame da nama misiba:le,
na da bogomu gadenei.
- 4** Na gasa huluane da fisi dagoi!
Na da dunu oda agoane bogomu gadenei
agoai galebe.
- 5** Na da bogogia:su sogebi amoga dialoma:ne
fisi dagoi ba:sa!
Na da fane legesu dunu agoane ilia uli dogoi
ganodini dialebe agoai
amo da Dia fidimu hamedene gogolesa
gogoleidafa.
- 6** Di da bogoi salasu uli dogoi gududafa amoga
na sanasi dagoi.
Amo gelabo da gasi dunasi amola
sedadedafa.
- 7** Dia ougi da na da:i hodo da:iya dioi bagade
diala
amola amoga na da banenesi diala.
- 8** Di da hamobeba:le, na dogolegei dunu da
nama gahegisa,
amola na dogolegei dunu ilia siga na da
wadela:idafa ba:sa.
Na da halegale hobeamu hamedei ba:sa.
- 9** Na da se nababeba:le, ba:mu gogolei.
Hina Gode, na da eso huluane Dima wele
sia:sa,
amola na lobo gaguia gadole sia:ne gadolala.

¹⁰ Di da bogoi dunuma musa: hame ba:su hou
hahamoma:bela?

Ilia da bu wa:legadole Dima nodone
sia:ma:bela:?

¹¹ Dunu ilia da Dia mae fisili asigi hou
bogoi uli dogoi gelaba ganodini sia:ma:bela:?

Dia didili hamosu da gugununfinisisu sage
amo ganodini dialoma:bela:?

¹² Dia hame ba:su liligi hou da, amo gasi sagebi
amo ganodini ba:ma:bela:?

Dunu ilia eno dunu amo da bogoi sagega
daha hedolo gogolesa.

Amo sage ganodini, Dia noga:idafa hou da
dialoma:bela:?

¹³ Hina Gode, na da Dia na fidima:ne Dima
wele sia:sa.

Eso huluane hahabe na da Dima sia:ne
gadosa.

¹⁴ Hina Gode, abuliba:le Di da nama higale
ba:sala:?

Abuliba:le Di da nama baligi fa:sala?

¹⁵ Na da goifonoboga ganiniwane se nabasu
amola na da bogomu gadenenewane
esalusu.

Na da Dia dawa:ma:ne se bidi iasu dioi
bagadeba:le,

amoga sesele gasa hame galebe.

¹⁶ Dia ougi hou bagadedafa amoga na da
banenesi dagoi.

Dia gasa fili doagala:su amoga na da gu-
gunufinisi dogoi.

¹⁷ Eso huluane ilia da na sisiga:le aliligibi amo
ba:sea,

da hano hihi hedai agoai ba:sa, ilia da na
beba:le huluane eale disisa.

¹⁸ Di da na dogolegeidafa ani sasamogene nabe
dunu amo na fisiagama:ne hamoi,
amola gasi fawane da na sama agoai gala.

89

*Fifi Asi amo Ganodini Bidi Hamosu da
Doaga:sea, Gesami Hea:su*

¹*Hina Gode, na da eso huluane Dia mae fisili
asigi hou
amoga ligiagale gesami hea:lumu.

Na da mae fisili Dia didili hamosu hou
amo fifi asi gala hulanema adodolalumu.

² Na dawa:, Dia asigidafa hou da mae fisili eso
huluane dialumu.

Amola Dia didili hamosu hou da bagadedafa
amola fisimu hamedei muagado haisewe
agoai dialumu.

³ Di da amane sia:i, “Na da Ni ilegele fi dunu
amo anisu gaguli gousai:dagoi,
amola Na da Na hawa: hamosu dunu
Da:ibidi,
ema hamomusa: ilegele sia:i dagoi.

⁴ †‘Digaga fifi ahoanebe amoga da eso huluane
hina bagade dunu hamonanumu.

Na da mae fisili dia sosogo fi amoga
enoga wadela:lesisa:besa:le gaga:lalumu.’ ”

⁵ Hebene da Dia nogai:liligi hahamoi amoga
gesami hea:sa,

* **89:1:** 1 Hina bagade 4:31 † **89:4:** 2 Sa:miuele 7:12-16; 1
Hou Olelesu 17:11-14; Gesami Hea:su 132:11; Asunasi Dunu Ilia
Hou 2:30

amola hadigidafa a:iгеle dunu
 da Hina Gode Dia didili hamosu amoga
 gesami hea:sa.

⁶ Hina Gode, Hebene amo ganodini da Di agoai
 afae hame gala.

Hebene amo ganodini galebe liligi amoga da
 Dila defemu afae hamedafa.

⁷ Amola a:iгеle gasolo ilia hadigi malei sesei
 amo ganodini ilia da Dima beda:sa,
 amola ilia huluane da Dima sosodo aligi
 diala.

⁸ Hina Gode Bagadedafa, bagadedafa Di agoai
 afae da hame gala.

Hina Gode, Di da liligi huluanedafa amoma
 moloidafa ba:sa.

⁹ Di da hano wayabo gasa bagade amo ouligisa.
 Di da hano ea gasa bagade gafulusu amo
 asabolesisa.

¹⁰ Di da ohe bagadedafa, La:iha:be,
 amo Di gasa bagadedafa amoga fane
 dadalega:le salalu,
 amola Dia ha lai dunu hasalasi.

¹¹ Hebene amo da Dia:;
 amola osobo bagade amola liligi huluane
 amo ganodini diala
 amo da Di fawane hahamoi.

¹² Di da ga (north) amola ga (south) amo
 hahamoi.

Dabo goumi amola Hemone goumi da Dima
 nodone gesami hea:sa.

¹³ Dia nimi da bagadedafa gala!
 Dia gasa da baligili bagadedafa!

¹⁴ Dia Hinadafa hou da moloidafa hou,
 moloidafa fofada:su hou, asigi hou

amola dafawaneyale dawa:su hou amo
da:iya bugiba:le,

Dia hamobe hou huluane da noga:le olelesa.

¹⁵ Dunu ilia da Dima nodone gesami
hea:beba:le, hahawane bagadedafa gala,
amola ilia da Dia hadigi amola asigisu amo
ganodini esala agoane hamosa!

¹⁶ Bai ilia da yoga eso huluane Dima,
Dia noga:idafa hou amoga nodone sia:nana.

¹⁷ Di da ninima hasalasisu hou bagadedafa i.
Dia asigidafa hou amoga Di da ninima
hasalasisu i.

¹⁸ Di, Hina Gode, Di fawane da ninia gaga:su
dunu ilegei.

Di, Isala:ili ilia Hadigidafa Gode da ninia
hina bagade ninima i.

Gode da Da:ibidima Ilegele Sia:i

¹⁹ Di, Hina Gode, Di da mae fisili noga:idafa
hawa: hamosu dunu,
esala ba:su ganodini ilima amane sia:i,
“Na da mimogo dadi gagui dunuma
fidima:ne ilegei dagoi.

Na da Isala:ili fi dunu amoga ouligisu dunu
ilegei.

²⁰ [‡]Na da Na hawa: hamosu dunu Da:ibidi ea
dialuma da:iya

malei susuligi sogagala:lu, e hina bagade dunu
hahamonesi.

²¹ Na gasa da eso huluane e amola gilisili
lalumu.

[‡] **89:20:** 1 Sa:mieule 13:14; Asunasi Dunu Ilia Hou 13:22; 1
Sa:mieule 16:12

Na nimi hou amoga e da gasa bagade
heda:mu.

²² Ema ha lai dunu ilia da ema hasalimu da
hamedei ba:mu,
amola wadela:i hamosu dunu, ilia da e hame
hasalasimu.

²³ Na da ea ha lai dunu amo fane dadega:le
fofasimu
amola ema higale ba:be dunu amo huluane
fane lelegemu.

²⁴ Na da ema asigilalumu amola ema madelag-
imu.
Na da ema eso huluane ea hasalasisu fawane
hamonanoma:mu.

²⁵ Na da ea hina bagade hou amo Medidela:inia
hano wayabo bagade amogainini,
Iufala:idisi hanoga alofele galesimu.

²⁶ E da Nama amane sia:mu. “Di da na Ada
amola na Gode,
amola Di da na gesu amola na gaga:su.

²⁷ \$Hina dunu bagohame amo ganodini, Na da
ema Na magobo mano hamomu.

²⁸ Na da Na hamomusa: ema ilegele sia:i da eso
huluane dawa:i dialumu,
amola Na da gousa:su ema ilegele sia:i da
mae fisili amanewane dialumu.

²⁹ Ea sosogo fi da mae mumugululi, muagado
haisewe agoaiwane dialumu.

Egaga fifi manebe da eso huluane hina
bagade dunu hamonanusu hamomu.

³⁰ “Be ilia da Na sema amo hame fa:no bobo-
gesea,

amola Na hamoma:ne sia:i amo hame
hamosea,

³¹ Ilia da Na sema amo hame nabasea,
amola Na hamoma:ne sia:i amoma hame
fa:no bobogesea,

³² amasea, Na da ilia wadela:i hou amo dabe
ilima se bidi imunu.

Ilia da giadofale hamoiba:le,

Na da ilima se bidi iabeba:le, ilia da se naba
hahaninanumu.

³³ Be amomane Na da Da:ibidima asigi hou da
hame yolesimu

amola Na ema hamomusa: ilegele sia:i da
hame yolesimu.

³⁴ Na ema gousa:su da hame yolesimu,
amola ema Na da hamomusa: ilegei amoga
hodo afadafa Ni hame lalegamu.

³⁵ “Afae dafawane, amo huluane Na da Na
malei Dioba:le ilegele sia:sa.

Na da Da:ibidima hamedafa ogogomu.

³⁶ E da eso huluane egaga fifi ahoanumu,
amola Na da ea hina bagade hawa: hamosu
amo ganodini eso digaga:la:be galu, ema
sosodo lelumu.

³⁷ Oubi da muagadodili mae fisili lela.

Amo defele Da:ibidi egaga fi da Isala:ili
ouligisa esalumu.”

Hina bagade da Hasaliba:le Fofagini Disu

³⁸ Be amomane Di da dia ilegei hina dunuma
ougi galebe,

Di da e yolesiaga:le, e gogolei dagoi galebe.

³⁹ Di da Dia hawa: hamosu dunuma gousa:su
amo fisi dagoi

amola ea habuga da udigili isu da:iya galagai
dagoi.

40 Di da eamoilai fi dobea fei amo gadelale
sanasi dagoi,

amola ea gasa bagade gagili sali amo
wadela:lesi dagoi.

41 Dunu ilia da amodili baligisia, ilia da ea liligi
amo wamolasa,

amola e gadenee fifilai dunu ilia da e ba:le
oufesega:sa.

42 Di da ea ha lai dunuma hasalasu hou ilima i
dagoi,

amola Di da ili hahawane galoma:ne hamoi.

43 Di da ea gegesu liligi amo gasa hamedene
hahamonesi,

amo e da gegesu amo ganodini ema hasal-
ima:ne hamoi.

44 Di da ea malei galiamo fadegale fasili,

amola ea hadigi fisu amo osoba gudu
muwane sanasi.

45 Di da ea eso hame doaga:iya asagia, e da:i
hahamonesi,

amola Di da ema gogosiasu iasi.

Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu.

46 Hina Gode, Dia odagi mae olele gebewane
wamoaligi dialoma:bela:?

Dia ougi da lalu agoane habowali seda ne-
nanoma:bela:?

47 Na esalusu da dunumunihadi amo Di
dawa:ma.

Dunu nini huluane da Di hahamoi, amo Di
dawa:ma!

48 Nowa da mae bogole fifi ahoanoma:bela:?
Dunudafa ninia da, nini bogoi uli dogoi

amoga dasa:besa:le habodane
gaga:ma:bela:?

⁴⁹ Hina Gode, ninia da Dia musa: asigi hou amo
dawa:digisu da habila:?

Dia Da:ibidima hamomusa: ilegei amo da
habila:?

⁵⁰ Mae gogolema, na, Dia hawa: hamosu dunu!
Ilia da nama gadele sisa:nosa.

Ilia da nama gagabusu aligima:ne sia: daha.

⁵¹ Hina Gode, Dima ha lai ili da Dia ilegele lai
Hina Bagade

Ema gadele sisa:nosa!

Ilia da E habodili ahoanebe ba:sea, Eba:le
gadele sisa:nosa.

⁵² Hina Godema eso huluane nodone sia:noma!
Ama! Ama!

90

Buga Dedei 4

(*Gesami Hea:su 90 asili 106*)

*Gode Ea Hou Amola Osobo Bagade Dunu ilia
Hou*

¹ Hina Gode, Di da eso huluane ninia esalebe
galu.

² Musa:dafa Di da agolo sage amola osobo
bagade amo hame hahamoiawane,

Di da mae dagole fifi ahoanusu Gode esalu
amola Di da ninia Gode esalumu.

³ Di da nini musa: esalua amogai buhagima:ne
sia:sa.

Di da nini afadenene bu gulu hamosa.

⁴ *Ode 1,000 gidigisia, amo Dia ba:sea da ha

* ^{90:4:} 2 Bida 3:8

afaedafa agoai ba:sa,

amo da aiya eso baligi amo agoai ba:sa,
amola eso dunumunidafa gasia agoai ba:sa.

⁵⁻⁶ Di da nini hano heda:iga mini ahoabe
agoane gisa ahoa,

be ninia golaia ba:be amoali seda da hame
gala.

Nini da gisi fage hahabe fadegalalu heda:le
osomo

amo da falegalu bu daeya biobe agoai gala.

⁷ Nini da Dia ougi hou amoga gugunufinisi
dagoi,

nini da Dia gasa bagade ougi hou amoga
beda:i gala.

⁸ Di da ninia wadela:i hou nini wamo hamobe
Dia ba:be amo huluane Dia midadi
ligisisa.

⁹ Ninia fifi ahoanusu da Dia ougi hou amoga
gasiguda:le dunumuniginisisa,

amola sia: sadoga sia:sea fofonobona
ahoabe agoai gala.

¹⁰ Nini da ode 80agoane esalumu galu,

be amomane ninia da ode 70 amoga fawane
doaga:sa,

ninia da gasa galu ganiaba, ilia ninima
gaguli mabe da bidi hamosu

amola disu fawane gala, esalusu da
gadenene baligimu,

amola ninia da asi hame ba:mu.

¹¹ Nowa da Dia gasa bagade ougi hou amo
bagade nabibala:?

Dia ougi hou gasa bagade mabe amoga
beda:su hou da Nowa dawa:ma:bela:?

¹² *Ninia esalusu da habowali seda ganumu, amo ninima olelema!*

Amasea ninia da noga:le dawa:su dunu esalumu.

¹³ *Dia ougi hou da habowali seda dialoma:bela:?*

Hina Gode, Dia hawa: hamosu dunuma asigima!

¹⁴ *Eso huluane hahabe Dia da nini Dia mae fisili asigidafa hou amoga ianoma,*

amasea ninia da esaleawane Dima nodone gesami hahawane hea:lumu.

¹⁵ *Di da ode bagohame amoga da:i diosu fawane ninima ianusu.*

Be waha Di da ninima hahawane hou bagade ima.

¹⁶ *Ninia da Dia hawa: hamosu dunu.*

Ninia da Dia hamobe hou bagadedafa amo ba:ma:ma.

Niniga fifi ahoanebe ilia da Dia Hina bagade hou ba:ma:ma.

¹⁷ *Ninia Hina Gode, Dia hahawane dogolegele fidisu hou da ninima dialoma:ma.*

Ninia hamobe huluane da didili hamoma:ma.

91

Nini Gaga:su Gode

¹ *Nowa da Hina Gode Ea gaga:ma:ne ma-sunusa: dawa:sea,*

amola nowa da Bagadedafa Ea gaga:su amoha esalumusa: dawa:sea,

² *ilia da Ema agoane sia:musa: dawa:,*

“Di da na gesu amola na Gaga:sudafa! Di da na: Gode!

Na da Dima fawane dafawaneyale dawa:le,
lalegagusa!"

³ Hina Gode da se nabasu, bogosu, olo bagade
amola fa:no misunu wamo dialebe huluane
dima doagasa:besa:le,
amoga di gaga:mu.

⁴ E da di Ea ougia amoga usilimu, amasea di da
Ea gene gaga:i ba:mu
amola Ea didili hamosu hou amoga di da
gene gaga:i ba:mu.

⁵⁻⁶ Di da gasia se nabasa:besa:le beda:su amo
hame ganumu
amola ha yoga hedolole se nabasu hame
ba:mu,
amola gasi ganodini se nabasu bagade
doaga:su hame ba:mu,
amola ha yoga doagala:su hame ba:mu.

10,000 ⁷ Dunu bagohamedafa 10,000 agoane da
dia guga gala:lasa:ili bogogia:i dialebe
ba:sea, be di da hame wadela:lesi ba:mu.

⁸ Di da ba:le gale ba:sea,
wadela:i hou hamosu amoma se bidi i hou
amo ba:mu.

⁹ Di da Hina Gode Baligili Bagadedafa
amo dia Gaga:su hamoi dagoi.

¹⁰ Amaiba:le se nabasu amoga da di hame fane
legemu,
amola gegene susugudasu da dia diasua
hame misunu.

¹¹ *Hina Gode da di habodili ahoasea ouligi-
laloma:ne,
Ea a:i gele dunu dima asunasimu.

* **91:11:** Ma:diu 4:6; Luge 4:10

12 †Ilia da dia emo gele damana daba-gala:sa:besa:le,
ilia loboga di da:mu.

13 ‡Di da laione wa:me gasa bagade
amola sania amo gasonasea bogosu lili
galebe,
amo huluane banene osa:gilisimu.

14 Gode da amane sia:sa, “Na da dunu Nama
hanabe amo fawane gaga:mu,
amola Na da ilia Hina Gode, amane
dawa:digibi amo fawane Na da gaga:mu.

15 Ilia da Nama wele sia:sea, Na da ilima dabe
adole imunu.

Se nabasu da ilima doaga:sea, Na da ili
amola gilisili esalumu.

Na da ili gaga:mu amola ilima nodone
sia:mu.

16 Na da ilima fifi ahoanusu sedadedafa bidi
imunu.
Na da ili gaga:mu”

Gesami He:su

92

Nodone Gesami He:su

1 Hina Gode Baligili Gadodafa, Dima nodone
sia:mu
amola Dima nodone gesami hea:mu da de-
feadafa.

2 Dia mae fisili asigidafa amo eso huluane
hahabe sia:nanumu da defea,
amola Dia didili hamosu hou amo gasia
huluane sia:nanumu da defea.

† 91:12: Ma:diu 4:6; Luge 4:11 ‡ 91:13: Luge 10:19

- ³ Sani baidama amola baidamadafa,
 amoga dus, Dima nodonanumu da defea.
- ⁴ Hina Gode, Dia baligili bagadedafa hamobe
hou amoga na da nodosa,
 amola Dia hahamoi liligi amo ba:beba:le, na
 da nodone gesami hea:sa.
- ⁵ Hina Gode, Dia hahamobe liligi da
bagadedafa!
 Dia dawa:su da oso dogoidafa gala!
- ⁶ Goe hou da gagaoui dunu,
 amo ea da dawa:mu gogolei,
- ⁷ Wadela:i hamosu dunu da wadela:i gisi
agoane heda:mu,
 amola giadofale hamosu dunu ilia da liligi
 bagade gagui dialebe ba:mu,
 be amomane ilia da bagadedafa gugunufinisi
 ba:mu.
- ⁸ Bai Hina Gode da Gadodafa
 amola Fifi Ahoanusudafa.
- ⁹ Ninia dawa:, Dima ha lai dunu ilia da
bogogia:mu,
 amola wadela:i hou hamosu dunu da
 hasalasi dagoi ba:mu.
- ¹⁰ Di da bulamagau sigua amo ea gasa defele
nama gasa i,
 amola Di da hahawane dogolegele hou nama
 hamoiba:le,
 na da hahawane bagade.
- ¹¹ Na da nama ha lai ilima hasalasibi amo ba:i
 amola wadela:i hou hamosu dunu ilia didi-
 gia:be amo nabi.
- ¹² Molole hamosu dunu ilia da gumudi dulu
waha faselale salabe agoai ba:mu.

Ilia da Lebanonone soge ganodini dolo ifa
heda:be agoai ba:mu.

¹³⁻¹⁴ Ilia da ninia Hina Gode Ea Debolo diasu
ganodini

bugi ifaga osomo falegabe agoai,
amo da yalo idalo hamone,
gebewane lubi dialuli fage legelalebe,
gasa bagade ifa agoai ba:mu.

¹⁵ Amoga ninia ba:sea da Hina Gode da
moloidafa olelesa.

E da na Gaga:su gala.

Amola Ea hou amo ganodini, giadofale
hamobe hamedafa ba:sa.

93

Gode Da Hina Bagade

¹ Gode da Hina Bagadedafa.

E da Hinadafa hou amola gasa bagade hou
amoga ga:i gala.

Osobo bagade da fogomu gogolele noga:le
bugisiba:le fogomu gogolei.

² Hina Gode, Dia hadigi fisu da musa:dafa
osobo bagade hame hahamoi eso

amoganini mae fogole amaiwane dialu.

³ Hina Gode!

Hano wayabo bagade da ha:giwane gosa.

⁴ Hina God gadodafa da Hebene amo ouligisa.

Ea gasa da hano wayabo amo ea fugala: gobe
amo baligisa,

amola hano wayabo bagade ea gafulubi gasa
amo baligidafa.

⁵ Hina Gode, Dia sema da mae yolele
amanewane dialusu,

amola Dia Debolo diasu da dafawanedafa
 hadigi mae fisili
 amanewane dialumu.

94

Gode Da Fifi Asi Dunu Huluane Ilima Fo-fada:sudafa Gala.

¹ Hina Gode, Di da Gode amo da se imunusa:
 dawa:.

Dia ougi hou olelema!

² Di da fifi asi gala dunu huluane ilima fo-fada:su esala!

Di wa:legadole amola hina: da:ima hidale
 nodone hamobe dunu
 ilima hi giadofale hamobe defele amo dabe
 ima!

³ Habowali seda wadela:i hou hamosu dunu da
 nodoma:bela:?

Hina Gode, habowali seda ganoma:bela:?

⁴ Wadela:le hamoi dunu da habowali seda
 nodonanoma:bela:,

amola ea wadela:le hamoi amoga hidale
 sia:noma:bela:?

⁵ Hina Gode, ilia da Dia dunu amo fane
 dalega:le sala,

amalu ilia da Dimagai dunu ososa:gilisia.

⁶ Ilia da uda didalo amola guluba: mano amola
 sofe misi dunu

ninia sage ganodini esalebe dunu amo hulu-
 ane fane lelegesa.

⁷ Ilia da amane, sia:sa “Hina Gode Ea da nini
 hame ba:sa.

Isala:ili Gode da nini hame dawa:digi.”

⁸ Na dunu fi! Dilia da abuli gagaoui agoane
 ganoma:bela:?

Dilia da habogala noge:le dawa:ma:bela:?

⁹ Dilia da adi dawa:bela:?

Gode da ninia ge hahamoi. E da sia: hame nabala:?

Gode da ninia si hahamoi. E da hame ba:sala:?

¹⁰ E da fifi asi gala ilima ouligisa! E da ilima se bidi ima:bela:?

E da osobo bagade dunu huluane ilima olelesu dunu.

E da dawa: hame ganabela:?

¹¹ *Hina Gode da dunu huluane ilia asigiga dawa:be huluane dawa:sa,

E da ilia dawa:su da hamedene liligi amo dawa:

¹² Hina Gode! Nowa dunu amo Di da ema Dia sema olelebe.

e da hahawane bagade gala!

¹³ Bidi hamosu eno da ema mae doaga:ma:ne, Di da helefisu ema iaha,

amogainini wadelai hou hamosu dunu ili sa:ima:ne uli dogoi da dogosa.

¹⁴ Hina Gode da Ea dunu fi hame fisiagamu.

E da Ea dunu fi ilima hame gogolemu.

¹⁵ Moloidafa fofada:su hou da fofada:su diasu ganodini bu ba:mu,

amola moloidafa dunu ilia da amo hou fuligala:mu.

¹⁶ Nowa da wadelai hou hamosu amoma higale nama ga:musa: wa:legadobelai:?

Nowa da wadelai hou hamosu dunu ilima higale, namagale aligibala:?

¹⁷ Hina Gode da na hame fidzi ganiaba,

* ^{94:11:} 1 Golidia 3:20

na da hedolowane ouiya:i soge amoga asi
gala:loba.

¹⁸ Na da amane sia:i “Na da dafabe!”
be Hina Gode Dia mae fisili asigidafa hou
amoga, Dia na fidi.

¹⁹ Habogala na da da:i dione dadawa:sea,
Di da na lalesalawene hahawane hamosa.

²⁰⁻²¹ Di da giadofale fofada:su dunu ilima
hamamomu hou da hame gala,
amo ilia da giadofale fofada:su hamoma:ne
sia:sa,
amola amo ilia da noga:i dunu amo fane
legemusa:,
wamo sia: ilegele amola molole hamosu
dunu amo fane lelegesa.

²² Be na: Hina Gode da na gaga:sa.
E da na ouligisa.

²³ Be eno dunu ilia da wadela:i hou
hamobeba:le,
Ninia Hina Gode da ilima se bidi imunu,
amola ilia da wadela:i hou hamobeba:le ili
gugunufinisimu.

95

Nodone Gesami Hea:su.

¹ Misa! Nini da Hina Godema nodone sia:na:di.
Ninia da nini Gaga:su Gode Ema nodone
gesami hea:la:di.

² Ninia da Ea midadi misini, Ema nodone iasu
ia:di,
amola hahawane nodone gesami hea:la:di.

³ Bai Hina Gode da Gadodafa
amola ‘gode’ huluane amo baligisa.

⁴ E da osobo bagade huluane amola osobo
magufu gelabo gaga:i gududafa
amogainini hedale, agolo gagai gadodafa
amoga doaga:le,
amo huluane ouligisa.

⁵ E da hano wayabo Hi hahamoi amola soge Hi
hahamoi
amo huluane ouligisa.

⁶ Misa! Ninia da Hina Gode nini hahamosu
dunu,
Ema muguni fili guduli amola dialuma be-
guduli,
Ema nodone sia:ne gadola:di!

⁷ *E da ninia Gode! Amola E da nini gilisi
dialebe dunu amo nogale ouligili,
ninima ninia hanai liligi amo iana.

⁸ †Wali, Ea sia:be amo nabima! Dilia aowalali
da Meliba sogega amogai esala,
ilia da amo haga Masa hafoga:i sogega esalebe
agoane
asigi dawa:su gawamaga:i, amo agoane mae
hamoma.

⁹ Amogai ilia Na ilima hamobe ba:i.

Be amomane, ilia da Nama adoba:i.

¹⁰ Ode 40 agoane Na da amo dunu ilia hamobe
amoga hihini ba:lusu.

Na da amane sia:i, “Ilia da Nama hagasa!

Ilia da Na hamoma:ne sia:be amo nabimu
higasa.

* **95:7:** Hibulu 3:7-11 Hibulu 3:15; 4:7 † **95:8:** Gadili Asi
17:1-7; Idisu 20:2-13

11 ‡Na da ougiba:le, dafawane hamomusa: sia:
amane ilegei,

“Dilia da soge Na diligili helefima:ne
imunusa: ilegele sia:i,
amoga da hamedafa doaga:mu.”

96

Gode da Baligili Gadodafa Hina.

1 Hina Godema gesami gaheabolo hea:ma!

Osobo bagade fifi asi gala huluane!

Hina Godema gesami hea:ma!

2 Hina Godema gesami hea:le hahawane
nodone sia:ma!

Eso huluane Ea nini gaga:i sia: noga:idafa
amo sisa:i lama!

3 Fifi asi gala ilima Ea hadigi amo dili ima!

Fifi asi gala dunu huluanema Ea gasa bagade
hou hamobe dili ima.

4 Hina Gode da bagadedafaba:le, Ema baligili
nodomu da defea.

Eno ‘gode’ da gudulisili, Ema fawane da
baligili nodone dawa:mu da defea.

5 Eno ‘gode’ fifi asi gala amoga galebe da
ogogole ‘gode’ fawane,

be Hina Gode da Hebene huluane hahamoi.

6 Hadigi amola baligili gasa bagade da E
sisiga:sa,

gasa bagade amola noga:idafa ba:su da Ea
Debolo diasu amo nabalegalasa.

7 *Osobo bagade dunu huluane! Hina Godema
nodone sia:ma!

‡ 95:11: Idisu 14:20-23; Hibulu 4:3-5; Mousesea Malasu
1:34-36; 12:9-10 * 96:7: Gesami Hea:su 29:1-2

Ea gasa bagade hou amola Ea hadigidafa
amoma nodone sia:ma!

⁸ Hina Gode Ea Hadigi Dio amoma nodone
sia:ma.

Ea Debolo diasu ganodini Ema iasu gaguli
misa.

⁹ E da doaga:sea, E da maleiba:le,
osobo bagade dunu dilia da Ea midadi be-
guduma!

Osobo bagade fifi asi gala dunu huluane!

Ea midadi beda:ga yagugusa misa!

¹⁰ Fifi asi gala hulanema sia:ma, "Hina Gode
da Hina bagade!"

Osobo bagade da noga:le ligisiba:le fogomu
gogolei gasa bagade galebe.

E da fofada:sea moloidafa fofada:su amoga
fofada:mu.

¹¹ Osobo bagade amola mu da:i! Nodoma!

Hano wayabo bagade! Di amola nodoma!

Di amola liligi dima ganodini esalebe hulu-
ane! Godema nodone wele sia:ma!

¹² Amola soge ganodini liligi huluane nodone
sia:ma!

Ifalabo aligi da hahawaneba:le, nodone
sia:mu.

¹³ Hina Gode da osobo bagade ouligimusa:
masea,

E da defeledafa Ea moloidafa fofada:su
amoga fifi asi huluane ouligimu.

Hano wayabo bagade ganodini ogaga dialebe
gala!

Dilia da nodoma!

² Mu mobi amola gasi da E sisiga:sa.
E da moloidafa amola moloidafa fofada:su
amoga ouligisa.

³ Lalu da Ea midadi bisili ahoana,
Ema ha lai dunu E sisiga:le aliligi amo nene
aho.

⁴ Ea da:gini gala:be amoga osobo bagade hulu-
ane da digaga:la:sa!
Amola osobo bagade da amo ba:sea yagu-
gusa.

⁵ Agolo huluane da osobo bagade Hina Gode Ea
midadi
gamali ulagisia daeane dabe agoai ba:mu.

⁶ Hebene da Ea moloidafa hou amo olelesa,
amola fifi asi gala huluane da Ea hadigi amo
ba:sa.

⁷ Ogogole ‘gode’ huluane da Hina Gode Ea
midadi begudusa,
amaiba:le dunu huluane ogogole ‘gode’ il-
ima nodone sia:ne gadobe
da gogosiasu fawane ba:mu.

⁸ Hina Gode! Saione fi dunu amola Yuda
moilale gagale fi dunu
da hahawaneba:le nodosa.

Bai Dia fofada:su hou da moloidafa.

⁹ Hina Gode Bagadedafa! Di da osobo bagade
fifi asi gala huluane Ouligisudafa.

Di da ogogole ‘gode’ amo huluane baligi
dagoi.

¹⁰ Hina Gode da nowa da wadela:i hamosu amo
higabe, ilima nodosa.

E da Ea dunu ilia esalusu amo gaga:sa.
 Wadela:i hou hamosu dunu ilia gasa amoga
 Ea fi dunu wadela:lesisa:besa:le,
 E da ili gaga:sa.

¹¹ Hadigi da moloidafa dunu amodili diga:sa.
 Amola hahawane hou da noga:i dunu amod-
 ili diga:sa.

¹² Molole hamobe dunu dilia huluane da Hina
 Gode Ea hahamobe hou
 amo dawa:le, hahawane ba:ma!
 Hadigi Gode Ea hamobe bu dawa:ma amola
 Ema nodone sia:ma!

98

Gode da osobo bagade Ouligisudafa Gala.

¹ Hina Gode da ninima liligi noga:idafa ha-
 hamoiba:le,
 Ema nodone gesami gaheabolo hea:ma!
 Ea hadigi gasa amoga fawane E da hasalasi
 dagoi.

² Hina Gode da Ea Hisu hasalasi amo sisa:i lai.
 Ea da Ea gaga:su gasa amo fifi asi gala ilia
 dawa:digima:ne hamoi.

³ E da Isala:ili dunu ilima Ea mae fisili asigi hou
 da ilima dialoma:ne sia:i.
 Amola E da ea ilegele sia:i didili hamoi.
 Fifi asi gala dunu huluane da ninia Gode Ea
 hasalasisu hou
 amo huluane ba:i dagoi.

⁴ Osobo bagade fifi asi huluane! Hina Godema
 nodone gesami hea:ma!
 Ema nodone gesami hea:ma
 amola nodoiba:le wele sisia:ma!
⁵ Hina Godema nodone gesami hea:ma!

Sani baidama duni, Hina Godema nodone sia:ma.

⁶ Ninia Hina Bagade Godema nodone dalabede duni

amola fulabosu hono amo fulabosa, nodone wele sia:ma.

⁷ Hano wayabo bagade! Di ganodini esalebe lili gi huluane, huma!

Amola osobo bagade di da:iya dialebe lili gi huluane nodone gesami hea:ma!

⁸ Hano amola agolo huluane dilia da Gode Ea midadi aligili,

dilia lobo fane, Hina Godema nodone gesami hea:ma.

⁹ Bai E da osobo bagade fifi asi huluane ouligimusa: maha.

E da defeledafa Ea moloi fofada:su amoga fifi asi gala huluane ouligimu.

99

Gode da Baligili Gadodafa Hina

¹*Hina Gode da Hina bagadeba:le, dunu huluane da Eba:le yagugusa.

E da ougia hamoi esalebe lili gi aduna amo ela dabua gado Ea hadigi fisu da:iya fisa, amasea osobo bagade da fogosa.

² Saione amo ganodini Hina Gode da bagadedafa esala.

E da fifi asi amo ganodini huluane baligili gadodafa esala.

³ Dunu huluane da Ea Hina bagade Dio amoma nodone sia:mu.

* **99:1:** Gadili Asi 25:22

E da Hadigidafa.

⁴ Hina Bagadedafa! Di da moloidafa hou bagade hanai gala.

Di da Isala:ili amo ganodini Dia moloi fo-fada:su

amo huluane dawa:digima:ne ligisi.

Di da moloidafa amo defele oule misi.

⁵ Ninia Hina Godema nodone sia:ma!

Ea hadigi fisu midadi amodili Ema nodomusa: gilisima!

E da Hadigidafa!

⁶ Mousese amola Elane, ela da Ea gobele salasu dunu galu,

amola Samiuele da Ema sia:ne gadosu.

Ilia da Hina Godema wele sia:beba:le, E da ilima dabe adole i.

⁷ [†]E da mu mobi ganumu amogaini ilima sia:i.

Ilia da Ea sema amola hamoma:ne sia:i, amo huluane fa:no bobogeji.

⁸ Na Hina Gode! Di da Dia dunu ilima dabe adole i.

Di da ilima, ilia wadela:i hou hamobeba:le se bidi i.

Be amomane Di da Gode amo da gogolema:ne olofosu dawa:, amo ilima olelei dagoi.

⁹ Ninia Hina Godema nodoma!

Amola Ea Hadigi agolo amo da:iya Ema nodone sia:ne gadoma.

Ninia Hina Gode da Hadigidafa

100

Nodone Gesami Hea:su

† 99:7: Gadili Asi 33:9

- ¹ Osobo bagade fifi asi gala dunu huluane!
Godema nodone gesami hea:ma!
- ² Hina Godema hahawane nodone sia:ne
gadoma!
Ea midadi misini, hahawane gesami hea:ma!
- ³ Hina Gode da Godedafa.
Amo maedafa gogolema!
E da nini hahamoi, amola nini da Ea:.
Nini da Ea fi dunu, amola Ea sibi wa:i gala.
- ⁴ Debolo logo holei amoga nonodona golili
sa:ima.
Debolo diasu gagoi amo ganodini nonodona
golili sa:ima.
Ema hahawane nodone, Ea Dio gaguia
gadoma.
- ⁵*Hina Gode da noga:idafa!
Ea asigisu hou da eso huluane dialumu.
Ea dafawane didili hamosu hou
da eso huluane mae fisili amanewane di-
alumu.

101

Hina bagade ea Ilegele Sia:su

- ¹ Na gesami da dafawanedafa dogolegei hou
Amola moloidafa fofada:su hou oleesa.
Amo na da Hina Gode, Dima nodone gesami
hea:le iaha.
- ² Na hou amo ganodini giadofai da hamedafa
ba:mu.
Di da habogala nama misa:bela:?

* **100:5:** 1 Hou Olelesu 16:34; 2 Hou Olelesu 5:13; 7:3; Esela 3:11; Gesami Hea:su 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yelemaia 33:11

Na da na sosogo fi amo ganodini, foloai
agoane esalumu.

³ Na da na sosogo fi amo ganodini, wadela:i
hou dialosa:besa:le, logo hedofamu.

Dunu ilia da Godema baligi fa:be, amo ilia
hamobe na higasa.

Na da ilima hamedafa gilisimu.

⁴ Na da wadela:i hou hame dawa:mu.

Na da wadela:le hamomusa: hame made-
lamu.

⁵ Na da dunu amo da eno dunu ea hou
wadela:ma:ne sadoga sia:dasea,

amo fadegale fasimu.

Nowa da hidale hina hou gaguia gadosea, na
da amo dunu fadegale fasimu.

⁶ Nowa da Godema mae fisili fa:no bobogesea,
na da ilima hahawane ba:mu,

amola ili na hina bagade diasua esaloma:ne
sia:mu.

Nowa da dafawanedafa moloidafa galea,
ilia fawane da na hawa: hamoma:mu.

⁷ Ogogosu dunu da na hina bagade diasu
ganodini hame esalumu.

Dabua fawane moloi dunu ilia da na midadi
hame esalumu.

⁸ Eso huluane na da wadela:i hou hamosu
dunu ninia soge ganodini esafulubi

ilia gugunufinisusu hou ianumu.

Na da wadela:i hou hamosu dunu
amo da Hina Gode Ea Moilai Bai Bagade

ganodini esafulubi,

amo huluane fadegale fasimu.

102

Se Nababe Goi amo ea Sia:ne Gadosu

- 1 Hina Gode! Na sia:ne gadobe nabima,
amola na fidima:ne disa sia:ne gadobe
nabima.
- 2 Na da se nabasu ganodini esalea, Dia na mae
yolesima.
Na sia: nabawane, na wele sia:be hedo-
lowane alofema.
- 3 Na esalusu da lalu mobi defele hedolo alalole-
sisa.
Na da:i da lalu dogolo agoai dala.
- 4 Na da gisi bioi agoai, banenesi dagoi ba:sa.
Na da ha:i manusa: dawa:su fisi dagoi.
- 5 Na da ha:giwane gogonomosa.
Na da:i da geloga:le, gasa dabua ba:la.
- 6 Na da gugunia sio hafoga:i soge ganodini
esalebe agoai defele ba:sa.
Na da sio sia, gugunufinisi mebu ganodini
esalebe, agoai ba:sa.
- 7 Na da molole dala lalabolala.
Na da sio amo da diasu dabuamogoa hisu
olobolalebe, agoai ba:sa.
- 8 Eso huluane mae fisili, na ha lai dunu da
nama gadelala.
Dunu amo da nama habosesa, ilia da na
dioba:le gagabui aligima:ne sia:sa.
- 9-10 Na da nasubu nah
amola na si hano da na hano nasu amoga
gilisia.
Bai Dia da nama baligili ougi galu.
Di da na gaguia gadole, bu galagudui.

¹¹ Na esalusu da daeya baba gala:be agoai ba:sa.

Na da gisi bioi agoai gala.

¹² Be Hina Gode! Di da Fifi Ahoanusu Hina Bagade esala.

Fa:no fifi manebe dunu huluane ilia Di hamedafa gogolemu.

¹³ Di da wa:legadole, Saione fi ilima asigiba:le fidimu.

Ilegei esodafa da doaga:i dagoi.

Dia ilima asigimu eso da doaga:i dagoi.

¹⁴ Saione Moilai Bai Bagade da gugunufinisi dagoi.

Be Dima hawa: hamosu dunu ilia da Saione amoma asigi amola fofagisa.

¹⁵ Fifi asi gala dunu huluane da Hina Godema beda:mu.

Osobo bagade hina bagade dunu ilia da Ea gasa bagade houba:le beda:gia:mu.

¹⁶ Hina Gode da Saione Moilai Bai Bagade amo bu buga:le gagusia,

E da Ea gasa bagade hou dunu hulanema olelemu.

¹⁷ E da Ea musa: fisiagai fi dunu, ilia sia: amola ilia sia:ne gadobe nabimu.

¹⁸ Fa:no fifi manumu, ilia Hina Gode Ea hamoi dawa:ma:ne

amola Ema nodone sia:ma:ne, Ea hamobe huluane dedene legema.

¹⁹ Hina Gode da Ea gadodafa Hadigi Sogebi (Hebene)

amogainini osobo bagadega ba:legudui.

²⁰ E da se iasu diasu esalebe dunu ilia gogonomosu amo nabalu,

dunu da se imunusa: fofada:i dagoi, ili
halegale masa:ne fadegalesi.

²¹ Amasea, Saione Moilai Bai Bagadega, ilia da
Ea Dio gaguia gadomu,

amola Yelusalemega, Ema nodone
sia:nanumu.

²² Fifi asi gala amola hina bagade ilia fi dunu
da gilisili,

Hina Godema nodone sia:ne gadosea, amo
hou da ba:mu.

²³ Na da goi ayeligiawane, Hina Gode da na
gogaeanesi.

E da na esalusu dunumuginisi.

²⁴ Gode! Na da:i hame hamoiawane,
na waha bogoma:ne mae oule masa.

Hina Gode! Di da eso huluane fifi ahoana!

²⁵ *Musa: hemonega, Di da osobo bagade
hahamoi.

Amola Dia loboga, mu hahamoi.

²⁶ Ilia da alalolesili, hame ba:mu.

Be Di da amanewane fifi ahoanamu.

Ilia da abula agoane, nuini abubula masunu.

Di da dunu amo da abula gisa:le ha:digisu
defele,

mu amola osobo bagade ha:digimu amola ili
da alalolesi dagoi ba:mu.

²⁷ Be Di da afadenesu hou hame dawa:.
Dia esalusu da hamedafa dagomu.

²⁸ Dia da ili gaga:beba:le,
ninia mano amola iligaga fi da eso huluane
gaga:iwane esalumu.

* **102:25:** Hibulu 1:10-12

103

Gode Ea Asigidafa Hou

¹ Hina Godema nodoma!

Na asigi dawa:su amola na esalusu huluane
amoga Hina Gode Ea Hadigi Dio amoma
nodomu da defea.

² Na asigi dawa:suga na da Hina Gode Ea Dio
nodone gaguia gadosa.

Na da Ea asaboi asigi hou, amo hame
gogolemu.

³ E da na wadela:i hou huluane gogolema:ne
olofosa.

Amola na olo huluane uhinisisa.

⁴ E da na bogosa:besa:le gaga:sa.

E da nama asigiba:le amola nama
gogolema:ne olofosu iabeba:le,
na da hahawane bagade.

⁵ E da liligi noga:idafa nama baligili iaha.

Amaiba:le, na da buhiba agoai gasa bagade
ayeligiwane esalumu.

⁶ Hina Gode da enoga banenesi dunu ilima
asigiba:le,

ilima moloidafa fofada:su hamosa,
amola ilima ilia hamobe defele bidi iaha.

⁷ E da Ea hamomusa: ilegei amo Mousesema
olelei.

Amola Ea gasa bagade hamobe hou amo
Isala:ili fi dunuma olelei.

⁸ *Hina Gode da bagadewane asigisa,
amola gogolema:ne olofosu hou dawa:.

E da hedolo hame ougisa.

Be E da mae fisili, asigilala.

* **103:8:** Ya:mese 5:11

9 E da gagabole sia:sa, be gebewane hame sia:nana.

E da wadela:i hou amoma ougili higasa.

Be gebewane ougi hame diala.

10 E da ninia wadela:i hou hamobe amo defele, ninima se dabe hame iaha.

11 Mu amo da osobo bagade badilia gadodafa agoane diala.

Amola nowa dunu da Hina Godema nodone dawa:sa,

Hina Gode da amo sedade defei defele ilima asigisa.

12 Eso mabe gusudili amola eso dabe guma:dini defei,

amo defei defele Gode da ninia wadela:i hou hamoi

amo ninima fadegale fasisa.

13 Osobo bagade ada da ea manoma asigibi defele,

Gode da Ema nodone dawa:be dunu ilima asigisa.

14 E da nini hahamoiba:le, ninia da:i hodo huluane dawa:.

Nini da osoboga hamoi, amo Hi dawa:.

15 Be ninia esalusu da gisi agoai.

Ninia da hame nasu sogea agoai hedale, falegasa.

16 Amasea, fo da fulabosea, sogea da mini asi dagoi ba:sa.

Amola bu hame ba:mu.

17-18 Be dunu amo da Hina Godema nodone dawa:be,

ilia da Ea asigidafa hou eso huluane ba:lalumu.

Amola fa:no fifi manebe dunu huluane, amo
da Ea Gousa:su hamoi,
amola Ea hamoma:ne sia:i, amoma mae fisili
fa:no bobogelalebe,
ilia da Ea nog:a:idafa hou ba:lalumu.

¹⁹ Hina Gode da Ea Fisu Hebene ganodini ligisi.
E liligi huluanedafa amoma Hina
Bagadedafa.

²⁰ Dilia gasa bagade a:igele dunu, amo da Ea
hamoma:ne sia:be nabawane
hamosa! Hina Godema nodoma!

²¹ Dilia Hebene ganodini esalebe hawa:
hamosu dunu,
amo da Hina Gode Ea hanai defele hamosa!
Hina Godema nodoma!

²² Hina Gode Ea hahamoi esalebe liligi hulu-
ane,
amo da Ea ouligibi soge huluane amo gano-
dini esalebe!
Dilia Hina Godema nodoma! Na asigi
dawa:su! Hina Godema nodoma!

104

*Mu amola Osobo Bagade Hahamosu Dunu,
Ema Nodosu.*

¹ Na asigi dawa:su amoga Hina Godema
nodoma!

Hina Gode! Na Gode! Di da baligili
Bagadedafa!

Di da fedege agoane, hadigi amola hou
noga:idafa
amo abula agoanega ga:i dagoi.

² Di da Disu hadigi amoga dedebosa.

Di da diasu gagusu abula fa:sia gagai defele,
mu fa:i.

³ Di da mu hano da:iya, Dia diasu gagui.

Di da mu mobi amo Dia sa:liode agoane
hamone,

fo ea ougia da:iya fila hedale, wa:le ahoa.

⁴ *Di da fo amo Dia sia: adola ahoasu dunu
agoane hamosa,

amola ha:ha:na ea bagele gala:be da Dia
hawa: hamosu dunu agoane hamosa.

⁵ Di da osobo bagade amo ea bai da:iya
ga:nasili ligisi.

E da hamedafa fogomu.

⁶ Di da hano wayabo bagade abula agoane,
osobo dedeboi.

Hano da goumi dedeboi.

⁷ Di da hano amoma gagabole sia:beba:le, ilia
da hala sa:i dagoi.

Di da gasigama:ne wele sia:beba:le, ilia da
hobeale asi.

⁸ Hano da goumi da:iya ahoanu, bu fagoga
sa:ili,

Dia ilegei sogebi amoga asi.

⁹ Hano da bu osobo bagade dedebosa:besa:le,
Di da hano mae baligili masa:ne, alalo ilegei.

¹⁰ Di da hano bubuga:su fagoba:le ligisia.

Amola hano bagade agolo gilisi dogoa
ahoabe hamosa.

¹¹ Sigua ohe da amo hano naha.

Amola amoga sigua dougi da ilia hano hanai
gumisa.

¹² Sio fi ilia da ifa amo hano gadene bibisa,

* **104:4:** Hibulu 1:7

amola gesami hea:sa.

¹³ Di da muagadonini agolo sogega gibu iaha.
Amola osobo bagade da hahawane liligi
amoga nabai ba:sa.

¹⁴ Di da bulamagau ea ha:i moma:ne, gisi
heda:ma:ne iaha,
amola ninia moma:ne, ha:i nasu liligi
heda:ma:ne hamosa.

¹⁵ Di da ninia hahawane ba:ma:ne, waini hano
amola olife susuligi ninima iaha.

Amola ninia gasa lama:ne, agi ninima iaha.

¹⁶ Lebanone sogega, dolo ifa da gibu dabe
defele ba:sa.

Amo da Hina Gode Hi bugi liligi.

¹⁷ Amo ifa boua, sio fi ilia bibisa.

Amola 'sidoge' sio da amo ifa boua bibisa.

¹⁸ Sigua goudi da goumi sedade amogai fi diala.
Ulia ohe da goumi gafulu gele haguga fi
diala.

¹⁹ Di da oubi amo oubi eso dawa:digima:ne
hahamoi.

Amola eso da ea dabe ilegei dawa:sa.

²⁰ Di da gasi hahamoi dagoi.

Amogalu, sigua ohe da gadi afia:sa.

²¹ Waha debe laione wa:me da ha:i manu amo
Dia ilima i,
amo hogomusa: benea ahoasea, ilia da
gesenesa.

²² Be eso masea, ilia da sinidigili,
ilia diasuga molole diaha.

²³ Amasea, dunu ilia da gadili hawa: hamo-
musa: ahoa.

Ilia gebewane hawa: hamonanea, daeyagisa.

²⁴ Hina Gode! Di liligi bagohamedafa hahamoi.

Di da liligi huluane nogale dadawa:le ha-hamoi.

Osobo bagade da esalebe liligi, Dia hahamoi liligi, amoga nabai diala.

25 Hano wayabo bagade ba:ma!

E da bagadedafa amola ba:dedafa.

Amo ganodini esalebe liligi, bagade amola fonobahadi,

idimu hamedei fi diala.

26 †Amo da:iya, dusagai da ahoa.

Amola amo ganodini, ohe bagade ea dio amo Lifaiada:ne,

(Dia hahamoi liligi) e da hedesa.

27 Ilia huluane da ilia ha:i manusa: dawa:i liligi,

Dia ilima ima:ne edegefisa.

28 Di da ilima iaha, amola ilia da amo naha.

Di da ilima ha:i manu iaha, amola ilia nasea sadisa.

29 Di da ilima baligi fa:sea, ilia da beda:gia:sa.

Dia ilia mifo samogesea, ilia da bogogia:sa.

Ilia da:i da osoboga hamoiba:le, ili da osoboga buhagisa.

30 Be Di da ilima mifo iasea, ilia da hahamoi dagoi ba:sa.

Di da osobo bagadega, esalusu gaheabolo iaha.

31 Hina Gode Ea hadigi hou eso huluane di-alalalumu da defea.

Hina Gode da Ea hahamoi liligi

amo eso huluane hahawane ba:lumu da defea.

† **104:26:** Yoube 41:1; Gesami Hea:su 74:14; Aisaia 27:1

³² Hina Gode da osobo bagade ba:sea, osobo bagade da fofogosa.

E da goumi digili ba:sea, mobi da bubuga:ne gala:sa.

³³ Na esalusu huluane amo ganodini,
na da Hina Godema gesami hea:le gala:lumu.
Na da esalea, na da na Godema nodone gesami hea:le gala:lumu.

³⁴ E da na gesami hea:le gala:be, amo hahawane ba:mu da defea.

Bai na hahawane hou da Hi iabeba:le fawane nama iaha.

³⁵ Wadela:i hamosu dunu da gugunufinisili,
osobo bagadega esalebe bu hame ba:mu da defea.

Na asigi dawa:su amoga Hina Godema nodone sia:ma!

Hina Godema nodoma!

105

Gode amola Ea fi Dunu

(*1 Hou Olelesu 16:8-22*)

¹ Hina Godema nodone sia:ma!
Ea gasa bagade hou olelema!

Ea hamobe amo fifi asi gala hulanema olelema!

² Hina Godema nodone gesami hea:le ima!
Amola liligi nogai:idafa Ea hamobe amo adodoma.

³ Nini da Ea fi dunuba:le, hahawane nodoma.
Amola dunu huluane Ema nodone sia:ne gadobe

amo da hahawane nodoma:ma.

⁴ Hina Gode Ea fidima:ne lala masa,

amola Ema mae yolele nodonanoma!

⁵⁻⁶ Dilia da Gode Ea hawa: hamosu dunu A:ibalaha:me amola Ya:igobe,

Hi ilegele lai, egaga fifi mana.

Dilia da Gode Ea musa: degabo hame ba:su hou hamoi amo dawa:ma,

amola se imunusa: fofada:su Ea hamoi, amo bu dawa:ma.

⁷ Hina Gode da ninia Gode.

Ea hamoma:ne sia:i, E da osobo bagade fifi asi huluane ilima sia:i.

⁸ E da Ea Gousa:su sema hamoi

amo eso huluane mae fisili ouligilalumu.

E hamomusa: ilegei da fifi manebe 1,000 bobaligila masunu, ilima dialumu.

⁹ *E da A:ibalaha:me amola Aisage elama hamomusa: ilegele sia:i,

amo E da gagui dialumu.

¹⁰ †Hina Gode da Ya:igobema eso huluane dialoma:ne gousa:su hamoi.

¹¹ E amane ilegele sia:i, “Na da Ga:ina:ne soge dima imunu.

Amo soge da di fawane gaguli esalumu.”

¹² Gode Ea fi dunu da bagahame galu.

Ilia da Ga:ina:ne soge ganodini ga fi dunu agoane ba:i.

¹³ Ilia da soge enoga enogaia udigili lafiadalu.

Ilia da fililai enoga enogaia udigili lafiadalu.

¹⁴ ‡Be Gode da ili gaga:iba:le, eno fi da ili hame banenesi.

Ili gaga:ma:ne, Gode da eno hina bagade dunu ilima amane sisane i,

* **105:9:** Mui 12:7; 17:8; 26:3 † **105:10:** Mui 28:13 ‡ **105:14:** Mui 20:3-7

15 “Na ilegei hawa: hamosu dunu, ilima mae se nabasima.

Na balofede dunuma, mae digili ba:ma!”

16 §Hina Gode da ilia sogega ha: iasi amola ilia ha:i manu logo hedofai dagoi.

17 ***Be E da dunu ea dio amo Yousefe, (e da udigili hawa: hamomusa: bidi lai)

amo ili bisima:ne asunasi.

18 ††Ea emo da sia:inega la:gi amola ea galogoa sisiga:le,

ouli gisa:gisu ba:i.

19 E da se nabawane ouesalu amogainini ea musa: ba:la:lusu liligi da dafawane doaga:i dagoi ba:i.

Hina Gode Ea sia: da ea ba:la:lusu da dafawane olelei.

20 §§Amalalu, Idibidi hina bagade (e da fifi asi gala bagohame ouligisu)

ea se iasu diasu logo doasima:ne sia:i.

21 §§E da Yousefe amo Idibidi gamane ouligima:ne sia:i.

E da Idibidi soge huluane, ea fawane ouligima:ne sia:i.

Yousefe da eagene dunu amola hina bagade

22 Hina bagade ea sia:beba:le, Yousefe da eagene dunu amola hina bagade

ea fada:i sia:su dunu huluanema ouligi galu.

23 ***Amalalu, Ya:igobe da Idibidi sogega asili, ha:ini fi.

§ **105:16:** Mui 41:53-57 ** **105:17:** Mui 37:28; 45:5

†† **105:18:** Mui 39:20 - 40:23 §§ **105:20:** Mui 41:14

§§ **105:21:** Mui 41:39-41 *** **105:23:** Mui 46:6; 47:11

24 ††† Hina Gode da Ea fi dunuma, mano bagohame i.

E da ilima ha lai dunu baligima:ne, gasa bagade Ea fi dunuma i.

25 Hina Gode da hamobeba:le, Idibidi dunu da Gode Ea fi dunuma bagade higasu.

Idibidi dunu da Isala:ili dunuma bagadewane ogogosu.

26 §§§ Amalalu, Gode da Ea ilegei hawa: hamosu dunu Mousese

amola Elane ela asunasi.

27 Ela da Gode Ea gasa bagade hou amola musa: hame ba:su hou

amo Idibidi soge ganodini hamoi.

28 §§§ Gode da Idibidi sogeega gasi iasi.

Be Idibidi dunu da Ea hamoma:ne sia:i nabawane hame hamoi.

29 *E da ilia hano huluane maga:me a:i asili, menabo huluane bogogia:i.

30 †Guama da ilia soge huluane nabalesi.

Hina bagade ea diasu amolawane guamaga nabalesi.

31 ‡Gode da hamoma:ne sia:beba:le, gagoba: amola mimini da soge huluane ganodini bagadewane wa:le lafia:su.

32 § E da gibu mae iawane, mugene amola ha:ha:na fawane ilia sogeega iasi.

33 Amoga E da ilia waini efe amola figi ifa amola ifa huluane gugunufinisi dagoi.

††† **105:24:** Gadili Asi 1:7-14 §§§ **105:26:** Gadili Asi 3:1 - 4:17

§§§ **105:28:** Gadili Asi 10:21-23 * **105:29:** Gadili Asi 7:17-21

† **105:30:** Gadili Asi 8:1-6 ‡ **105:31:** Gadili Asi 8:16-17,20-24

§ **105:32:** Gadili Asi 9:22-25

34 **E da hamoma:ne sia:beba:le,
danuba: wa:i osea:i, idimu hamedeidafa,
amo ilima asunasi.

35 Ilia da ifalaboo amola ha:i manu bugi
amo huluane na dagoi.

36 ††E da Idibidi sosogo fi magobo dunu mano
huluane fane lelegei.

37 §§Amalalu, E da Isala:ili dunu gadili oule asi.
Ilia da silifa amola gouli gisawene gadili asi.
Ilia huluane da dagumui amola gasa bagade
ba:i.

38 Idibidi dunu da iliba:le beda:i,
amola ili ahoabeba:le hahawane ba:i.

39 §§Gode da Ea fi dunuma mu mobiga dede-
boi.

Amola gasia hadigima:ne lalu iasi.

40 ***Ilia Ema edegeiba:le, e da ilima aiyei
(quail) sio i.

E da Hebeneganini, ili sadima:ne, ha:i manu
i.

41 †††E da igi da:iya fabeba:le, hano fudagala:le,
musa:le sa:ili,
hano bagadewane hafoga:i sogega hano
yogo asi.

42 E da musa: Ea hawa: hamosu dunu
A:ibalaha:mema hadigi ilegele sia:su,
amo bu dawa:i.

43 Amaiba:le, e da Ea ilegei fi dunu gadili oule
asi.

** **105:34:** Gadili Asi 10:12-15 †† **105:36:** Gadili Asi 12:29

§§ **105:37:** Gadili Asi 12:33-36 §§ **105:39:** Gadili Asi 13:21-22

*** **105:40:** Gadili Asi 16:2-15 ††† **105:41:** Gadili Asi 17:1-7;
Idisu 20:2-13

Amola ilia da hahawaneba:le, nodone
gesami hea:i amola wele sia:i.
 44 ***- 45 Ea fi dunu da Ea sema amo nogale
nabawane hamoma:ne,
amola Ea hamoma:ne sia:i amo huluane
nogale fa:no bobogema:ne,
E da eno dunu fi ilia soge samogene, Ea fi
dunuma i.
Amola Ea fi dunu da eno dunu ilia bugili
nasu soge gesoama:ne,
E da logo doasi. Hina Godema nodoma!

106

*Hina Gode Ea Fi Dunuma Noga:idafa Hamosu
Hou*

- 1 *Hina Godema nodoma!
Hina Godema nodone sia:ma!
Bai E da nogae:idafa,
amola Ea asigi hou da mae fisili dialumu.
 2 Nowa da Ea gasa bagade hamoi amo
adoma:bela:?
Nowa da Ema defele nodoma:bela:?
 3 Nowa dunu ilia da Ea hamoma:ne sia:i amo
nabawane hamosea,
amola eso huluane moloi hou hamosea, ilia
da hahawane gala.
 4 Hina Gode! Di da Dia fi dunu fidisia
amola ili gaga:sea, na mae gogolema!
 5 Na da Dia fi dunu ilia bagade gagui hou
ba:ma:ne,

*** 105:44: Yosiua 11:16-23 * 106:1: 1 Hou Olelesu 16:34;
2 Hou Olelesu 5:13; 7:3; Esela 3:11; Gesami Hea:su 11:5; 107:1;
118:1; 136:1; Yelemaia 33:11

amola ilia hahawane nodone hidasu hou
 amoma gilisima:ne,
 Dia logo doasima.

6 Ninja da ninia aowalali defele wadela:i hou
 hamoi.

Ninia da baligiliwane wadela:le hamoi.

7 [†]Ninia aowalali da Idibidi soge ganodini,
 Gode Ea nog:a:idafa hamosu hou hame
 dawa:digi.

E da eso bagohame ilima asigidafa hou
 hamoi.

Be ilia amo gogolele, Maga:me Hano Wayabo
 Bagade

amoga Gode Bagadedafa Ema odoga:gia:i.

8 Be Hina Gode Ea gasa bagade hou olelema:ne,
 Ea musa: ilegele sia:i defele, ili gaga:i.

9 [‡]E da Maga:me Hano Wayabo amo dogoa
 damuni hamoma:ne sia:beba:le,
 e da dogoa damuna asili, hafoga:i ba:i.

E da amo hafoga:i logoga hano degema:ne,
 Ea fi dunu oule asi.

10 E da ilia higabe ha lai dunu ili mae
 hasalasima:ne, gaga:i.

11 Be hano da ilima ha lai dunu huluane
 dedebole, ilia hano mai da:gini bogogia:i.

Dunu afae esalebe hame ba:i.

12 [§]Amalalu, Hina Gode Ea fi dunu
 ilia da Ea ilegele sia:i huluane dafawaneyale
 dawa:i.

Ilia da Ema nodone gesami hea:i.

13 Be ilia da hedolowane Ea ili fidi amo gogolei.

[†] **106:7:** Gadili Asi 14:10-12 [‡] **106:9:** Gadili Asi 14:21-31

[§] **106:12:** Gadili Asi 15:1-21

Ilia da Ea fada:i sia:su mae oualigili, hedolowane ili hanaiga hamosu.

¹⁴ **Ilia da hafoga:i sage ganodini, Gode Ea iabe mae dawa:le,
baligili lamusa: hanai galu.

Ilia Godema adoba:su hou hamoi.

¹⁵ Amaiba:le, E da ilia adole ba:i defele, ilima i.
Be wadela:i olo bagade gilisili ilima i.

¹⁶ ††Amo hafoga:i sogega, ilia da Mousese
amola Elane (Hina Gode Ea hadigi
hawa: hamosu dunu) elama mudasu.

¹⁷ Amalalu, osobo bagade da eala asili,
Da:id:a:ne amola Abaila:me amola ea sosogo
fi huluane, mogosali.

¹⁸ Lalu da wadela:i dunu elama fa:no bobo-
gesu, amo ilima sa:ili, ili nene dagoi.

¹⁹ ‡‡Ilia da Sainai sogega, bulamagau gawali
gouliga hamone,
amoma nodone sia:ne gadosu.

²⁰ Ilia da Gode Ea hadigi amoma nodone sia:su
afadenene,
bu ohe gisi nabe agoaila, amoma nodone
sia:ne gadosu.

²¹ Gode da Idibidi sogega gasa bagadewane
hamobe hou, amoga ili gaga:i.
Be ilia da amo gogolei.

²² Gode da Idibidi sogega hou nog:a:idafa
hamoi.

E da Maga:me Hano Wayabo amoga
fofogadigisu musa: hame ba:su hou hamoi.

²³ Gode da Ea ilegei fi amo gugunufinisimusa:
dawa:beba:le,

Mousese da amo logo mae hamoma:ne
ga:laligi.

²⁴ §§Amalalu, Isala:ili dunu da Ga:ina:ne
noga:idafa soge higa:i galu.

Bai ilia da Gode Ea ilima hamomusa: ilegele
sia:i,

amo dafawaneyale hame dawa:i.

²⁵ Ilia da ilia abula diasu ganodini esafula,
egane sia: dalusu.

Amola, Hina Gode Ea sia: hame nabasu.

²⁶ Amaiba:le, E da ilima sisasu gasa bagade
sia:i.

E da ili huluane hafoga:i soge ganodini fane
legele,

²⁷ ***amola iligaga fifi mabe huluane,
Gode Ea hou hame dawa:su dunu ilia soge
ganodini afagogolessili,
amogawi ilia huluane da bogogia:mu, E sia:i.

²⁸ †††Amalalu, Bio goumi sogega,
Gode Ea fi dunu da ogogosu 'gode' Ba:ilema
nodone sia:ne gadosu hou,
amoma gilisi. Ilia da gobele salasu ha:i
manu,
hame esalebe ogogosu 'gode' ilima iasu liligi,
mai dagoi.

²⁹ Ilia da Hina Gode E bagade ougima:ne
wadela:i hou bagade hamobeba:le,
wadela:i olo bagade da ilima madelai.

30 Be Finia:se da wa:legadole, wadela:i hamosu
dunuma se dabe iabeba:le,
wadela:i olo da fisi ba:i.

31 Dunu ilia da Finia:se ea hamoi amo nodone
dawa:sa,

amola mae fisili eso huluane dawa:lalumu.

32 *** Meliba hano bubuga:su amoga,
Isala:ili dunu da bu Hina Gode ougima:ne
hamoi.

Amola ilia hamobeba:le, Mousese da se nabi.

33 E da ilima ougiba:le, mae dawa:le, momabo
sia:i

34 \$\$\$ Hina Gode da Isala:ili dunuma, ilia
Godema higa:i dunu medole legema:ne sia:i.

Be ilia da amo dunu hame medole legei.

35 Be ilia da amo dunuma gilisili, uda lasu hou
hamosu,

amola ilia ogogosu 'gode' ilima nodone
sia:ne gadosu hou lalegagui.

36 Gode Ea fi dunu da ogogosu loboga hamoi
'gode' ilima nodone sia:ne

gadobeba:le, ilia da gugunufinisi dagoi ba:i.

37 * Ilia da Ga:ina:ne ogogosu loboga hamoi
'gode' ilia oloda da:iya,

ilisu dunu mano amola uda mano gobele
salasu.

38 † Ilia da mano, amo da wadela:le hame
hamoi, amo udigili medole lelegei.

Amaiba:le, soge huluane da ledo hamoi
dagoi ba:i.

*** **106:32:** Idisu 20:2-13 \$\$\$ **106:34:** Bisisu 2:1-3; 3:5-6

* **106:37:** 2 Hina bagade 17:17 † **106:38:** Idisu 35:33

39 Ilia da wadela:le hamoiba:le, nigima: agoai ba:i.

Amola ilia Godema baligi fa:su.

40 ‡Amaiba:le, Hina Gode da Ea fi dunuma ougi galu.

E da ili bagadedafa higasu.

41 E da ili Gode Ea hou hame dawa: dunu banenesima:ne, ilima yolesi.

Amola ilima ha lai dunu fawane da ili ouligi.

42 Ilima ha lai dunu da ili banenesi.

Amola Isala:ili dunu da ilima ha lai dunu, amo ilia hamoma:ne sia:be fawane nabawane hamoi.

43 Eso bagohame, Hina Gode da Ea fi dunu gaga:su.

Be ilia da Ema odoga:su fawane hamoi,
amola bu baligiliwane wadela:le hamosu.

44 Be ilia da se nabawane Ema digini wele sia:beba:le, E da ilia wele sia:be nabi,
amola ilia se nabasu asigiwane ba:i.

45 E da ilima asigiba:le, E da Ea musa: gousa:su ilima hamoi, amo bu dawa:i.

Ea asigidafa hou da bagadeba:le, E da ilima se dabe ianoba amo yolesi.

46 Gode da Isala:ili dunu ilima banenesisu dunu ilia asigi dawa:su afadenene,
ilia da bu Isala:ili dunuma asigisu.

47 §Hina Gode! Ninia Gode! Nini gaga:ma!

Ninia da fifi asi gala amo ganodini esala,
amoga nini Isala:ili sogega buhagimusa:
oule misa.

‡ **106:40:** Bisisu 2:14-18

§ **106:47:** 1 Hou Olelesu 16:35-36

Amasea, ninia da Dia Hadigi Dio amoma
nodone sia:mu.

- ⁴⁸ Hina Godema nodoma!
Isala:ili ilia Godema nodoma!
Wali amola eso huluane mae fisili, Ema
nodone sia:nanoma!
Dunu huluane da “Ama” sia:ma:ma.
Hina Godema nodoma!

107

Buga Bi

(*Gesami Hea:su 107-150*)

*Gode Ea Noga:idafa Hou amoma Nodone
Sia:su*

- ¹* Hina Godema nodone sia:ma!
Bai E da noga:idafa, amola Ea asigisu hou da
mae fisili dialumu.
- ² Hina Gode Ea gaga:i dunu huluane!
Amo Hina Godema nodone sia:be bu
dabuasili sia:ma.
E da dilia ha lai dunu amo dilima bu se mae
ima:ne, dili gaga:i.
- ³ Amola E da dili ga fi dunu ilia soge gusudili,
guma:dini,
ga (south) amola ga (north) amodili, buhag-
ima:ne oule momafui.
- ⁴ Isala:ili fi dunu mogili ilia da logo hamedei
hafoga:i sogega, dadoula lafiadalusu.
Ilia da moilai bai bagade amogai fimusa:
hogoi helele, hame ba:i.
- ⁵ Ilia da ha:i amola hanohana,

* **107:1:** 1 Hou Olelesu 16:34; 2 Hou Olelesu 5:13; 7:3; Esela
3:11; Gesami Hea:su 100:5; 106:1; 118:1 136:1; Yelemaia 33:11

amola dafawane hamoma:beyale dawa:lusu
huluane fisi dagoi.

⁶ Amalalu, ilia bidi hamosu ganodini, ilia Hina
Godema digini wele sia:i.

Amola Hina Gode da ilia se nabasu
yolema:ne gaga:i.

⁷ E da ili logo moloidafa amoga
moilai bai bagade amoga esaloma:ne oule
asi.

⁸ Hina Gode da eso huluane mae fisili ilima
asigiba:le,

amola ili fidima:ne hou nogai:da fa hamo-
nanebeba:le,

ilia Ema nodone sia:mu da defea.

⁹ E da hano hanai dunu bu guminisisa.

E da ha:i dunu sadima:ne liligi nogai:ilima
iaha.

¹⁰ Mogili ilia da alalo yo, amola gasi ganodini
esalu.

ilia da se iasu diasu ganodini, sia:inega
la:gili, se nabawane esalu.

¹¹ Bai ilia da Gode Bagadedafa Ea hamoma:ne
sia:i amo mae nabawane,
Ema odoga:i.

¹² Ilia da gasa bagade hawa: hamobeba:le,
gufia:i.

ilia da dafane, fidisu dunu hame ba:i.

¹³ Amalalu, ilia bidi hamosu ganodini, ilia Hina
Godema digini wele sia:i.

Amola Hina Gode da ilia se nabasu
yolema:ne gaga:i.

¹⁴ E da ilia alalo yo amo gasi ganodini esalu,
amoga gadili oule asili,
ilia sia:ine fifilisi.

- ¹⁵ Hina Gode da eso huluane mae fisili ilima
asigiba:le,
amola ili fidima:ne hou noga:idafa hamo-
nanebeba:le,
ilia Ema nodone sia:mu da defea.
- ¹⁶ Hina Gode da balasega hamoi logo ga:su
gadelale sala,
amola ouliga hamoi galiamo amo gagoudane
salasu dawa:.
- ¹⁷ Mogili ilia da gagaoui dunu esalu.
ilia da wadela:i hou hamoiba:le, se nabasu.
- ¹⁸ Ilia da ha:i manu ba:mu higale,
amola bogomu gadenei ba:.
- ¹⁹ Amalalu, ilia bidi hamosu ganodini, ilia Hina
Godema digini wele sia:.
- Amola Hina Gode da ilia se nabasu
yolema:ne gaga:i
- ²⁰ E da ilima uhima:ne sia:beba:le, ilia uhini,
amola bogoi uli dogoiga hame sa:.
- ²¹ Hina Gode da eso huluane mae fisili ilima
asigiba:le,
amola ili fidima:ne hou noga:idafa hamo-
nanebeba:le,
ilia Ema nodone sia:mu da defea.
- ²² Ilia da Godema nodomusa:, gobele salasu
hamomu da defea.
Amola hahawane gesami hea:su amoga
Ea noga:idafa hamonanu olelemu da defea.
- ²³ Mogili da dusagai da:iya fila heda:le, hano
wayabo bagade da:iya ahoasu.
Ilia da amo hamobeba:le, bidi lasu.
- ²⁴ Ilia da Hina Gode Ea noga:idafa hou,
E da hano wayabo bagade da:iya hamoi, amo
ba:i dagoi.

- ²⁵ E da sia:beba:le, fo bagadedafa da muni fulabobeba:le,
hano da bagadewane fugagala:i.
- ²⁶ Hano gafului da dusagai da:ne gagadole,
amalu bu hano lugudua legela dadafui.
Se nabimu agoai ba:beba:le,
dusagai da:iya hawa: hamosu dunu da
bagadewane beda:gia:i.
- ²⁷ Ilia da adini ba:i dunu agoane, feloale
dadoula asi.
Ilia hawa: hamomusa: dawa:su huluane da
hamedei agoai ba:i.
- ²⁸ Amalalu, ilia bidi hamosu ganodini, ilia Hina
Godema digini wele sia:i.
Amola Hina Gode da ilia se nabasu
yolema:ne gaga:i.
- ²⁹ Hina Gode da isu bagade amola hano gafului
amo bu legela sa:i.
Hawa: hamosu dunu da hano gafului legela
sai:ba:le, hahawane nodoi.
Amola, Hina Gode da ilia hanai hano bega
dusagai ligisila masu sogebi,
amoga ilia noga:le ligisila masu.
- ³¹ Hina Gode da eso huluane mae fisili ilima
asigiba:le,
amola ili fidima:ne hou noga:idafa hamo-
nanebeba:le,
ilia Ema nodone sia:mu da defea.
- ³² Ilia da Ea gasa bagade hou amo dunudafa
ilia gilisisu amo ganodini olelema:ma.
Ilia da asigilai dunu ilia fada:i sia:su gilisisu
amo ganodini Ema nodoma:ma.
- ³³ Hina Gode da hano oda hafoga:lesisi.

E da bubuga:su hano mae sa:ima:ne damunisisi.

³⁴ E da nasegagi soge afadenene, hafoga:i sali dialebe osobo hamoi.

Bai dunu amogai esalu da wadela:le bagade hamoi.

³⁵ E da hafoga:i soge afadenene, bu hano wayabo agoai hamoi.

Amola hafoga:i soge eno bu bubuga:su hano dasu hamoma:ne hamoi.

³⁶ E da amo sogega ha:aligi dunu fifi lama:ne, logo doasi.

Amola ilia da amo ganodini firma:ne, moilai bai bagade gagai.

³⁷ Ilia da ha:i manu bugi, amola waini efe bugili gagai.

Amola amoga ilia ha:i manu bagade gamini gagai.

³⁸ E da Ea fi dunu hahawane ba:ma:ne hamoi, amola ilia mano bagohame lalelegei.

E da ilia bulamagau afugili gagai ilia idi amo mae hagia:ma:ne hamoi.

³⁹ Gode Ea fi dunu ilima ha lai dunu da ili hasalasili,

se bagade ilima ianoba,

⁴⁰ Hina Gode da ilima ha lai dunuma higale ba:i.

E da ili sefasili, hafoga:i soge amo ganodini da logo hame,

ili udigili dadoula masa:ne yolesi.

⁴¹ Be E da hahani dunu amo bu se mae nabima:ne, gaga:i dagoi.

E da ilia sosogo fi, ohe wa:i defele, bu bagade hamoi.

⁴² Moloidafa dunu da amo hou ba:beba:le,
nodosa.

Be wadela:i hamosu dunu da amo hou
ba:beba:le, ouiya:lesisa.

⁴³ Bagade dawa:su dunu ilia amo hou
dawa:digimu da defea.

Ilia da Hina Gode Ea mae fisili asigidafa hou
dawa:ma:ma.

108

*Ha Lai Dunu Hasalasima:ne Sia:ne Gadosu
(Gesami Hea:su 57:7-11; 60:5-12)*

¹ Gode! Na da Dima dafawaneyale dawa:i
dagoi.

Na da Dima nodosa gesami hea:mu amola
Dima nodomu.

² Na a:silibu! Nedigima!

Na sani baidama amola na 'laia' dusu liligi!
Nedigima! Na da amoga eso didilisimu!

³ Hina Gode! Na da fifi asi gala amo ganodini
Dima nodomu!

Na da dunu fifi asi gala huluane amo gano-
dini Dima nodone sia:mu.

⁴ Dia mae fisili asigidafa hou da muagado
doaga:sa!

Dia hame fisisu hou da muagado digila
heda:sa!

⁵ Gode! Dia gasa bagade hou amo muagado
ganodini olelema!

Amola Dia hadigi hou
amo osobo bagade fifi asi gala dunu huluane
ba:ma:ne, olelema!

⁶ Dia gasa bagade amoga nini gaga:ma!

Dunu amo da Dia dogolegei, ilia da gaga:su
 ba:ma:ne,
 ninia sia:ne gadosu amoma dabe adole ima.

⁷ Ea hadigi sogebi amogainini, Gode da amane
 sia:i "Na da hasalasili,

Siegememoilai amola Sagode Fago amo alalo
 hahamone,
 huluane momogili Na fi dunuma imunu.

⁸ Gilia:de fi da Na:.

Ma:na:sa fi amola da Na:.
 Ifala:ime fi da Na dialuma figisu amola Yuda
 fi da Na Hina Bagade Dagulu.

⁹ Be Na da Moua:be amo Na lobo dodofesu
 ofodo hamomu.

Amola Na da Idome amo Ni lai dagoi, amo
 enoga dawa:digima:ne,
 Na da emo salasu gisa:le, Idomema
 galagamu!

Na da Filisidini dunu hasalasiba:le, hasalasu
 halasu wele sia:mu.

¹⁰ Gode! Nowa da na oule, gasa bagade gagili
 salimoilai bai bagade

Amoga hedama:bela:?

Nowa da na sigi aligili, Idome amoga
 masa:bela:?

¹¹ Di da dafawane nini higale fisiagabela:?

Di da ninia dadi gagui dunu ilima gilisili
 mogodigili ga hame masa:bela:?

¹² Ninima ha lai dunu da nini hasalasa:besa:le,
 Dia nini fidima.

Bai osobo bagade dunu ilia fidisu da
 hamedeida gafa gala.

¹³ Gode da ninimagasea, ninia da ilima
 hasalasimu.

E da ninima ha lai dunu ili hasalasimu.

109

Dunu amo da Bidi Hamosu Ba:i amoea Egasu

¹ Gode! Na Dima nodosa!

Amaiba:le, mae ouiya:le fima!

²⁻³ Wadela:i hamosu dunu amola ogogosu dunu da nama doagala:i.

Ilia da na hou ogogolewane olelesa.

Ilia da bai hame amomane nama udigili doagala:sa.

⁴ Na da ilima asigisa, amola ili fidima:ne Dima sia:ne gadosa.

Be amomane, ilia da nama higale ha lai gala.

⁵ Na da ilima nogai hou amola asigi hou hamosa.

Be ilia nama wadela:i dabe iaha.

⁶ Nama ha lai dunuma fofada:ma:ne, ogogosu fofada:su dunu ilegema.

Ema ha lai dunu da e diwaneya udidimu da defea.

⁷ E da fofada:nanu, dafawane wadela:i hou hamoi dagoi ba:mu da defea.

Ea sia:ne gadosu amolawane da fofada:su ganodini,

wadela:i sia:ne gadosu ba:mu da defea.

⁸ *E da hedolo bogomu da defea.

Amola ea bidi lamusa: hawa: hamosu, enoga gesoamu da defea.

⁹ Ea mano da guluba: mano agoane ba:mu da defea.

Amola ea uda da didalomu da defea.

* **109:8:** Asunasi Dunu Ilia Hou 1:20

10 Ea mano da diasu hamedene, udigili edegeza doulalalumu da defea.

Dunu oda ilia da ea mano ilia diasu mebua esalebe,
amodili sefasimu da defea.

11 Dunu ilima e da muni imunu gala,
ilia ea gagui liligi huluanedafa samogemu da defea.

Liligi huluane e bidi lamusa: hawa: hamoi,
amo huluane ga fi dunu ilia lamu da defea.

12 Amola dunu afadafa da ema hamedafa dogolegemu da defea.

Amola ea guluba: mano yolesi da enoga hamedafa ouligimu da defea.

13 Egaga fifi mabe huluane bogogia:mu da defea.

Amola eno buga:le fifi mabe, ilia da ea dio gogolemu da defea.

14 Hina Gode da eso huluane ea aowalalia wadela:i hou dawa:lalumu da defea.

Amola eme ea wadela:i hou hamedafa gogolema:ne olofomu da defea.

15 Hina Gode da eso huluane ilia wadela:i hou hamedafa gogolemu da defea.

Be fa:no fifi mabe, ilia da ili hamedafa dawa:mu da defea.

16 Amo dunu da eno dunuma asigimusa: hamedafa dawa:i,

amola e da hamedafa gagui dunu amola hahani dunu huluane se iawene fane legesu.

17 E da dunu gagabui aligima:ne hanasa.

Be e da gagabuiga aligimu da defea.

E da enoma hahawane dogolegele hou imunu higasa.

Amaiba:le, enoga ema hahawane dogolegele
hou hame imunu da defea.

18 E da eso huluane abula ga:nelala defele,
e da eso huluane eno dunuma gagabui
aligima:ne dawa:i.

Ea gagabui da hima hano agoane ea da:i
ganodini gasogimu da defea,
amola ea gasa ganodini susuligi agoane
gasogimu da defea.

19 Amo gagabui aligisu da hina: da:i abulaga
sosobe agoane
amola eso huluane bulu idinigibi agoane
aligimu da defea.

20 Hina Gode! Na ha lai dunu ilia da nama
lasogole sia:sa.

Amo dunuma agoane se dabe ima.

21 Be Na Ouligisudafa Hina Gode!
Dia ilegele sia:i defele, na fidima. Amola na
gaga:ma!

Bai Di da Dia nogai:daifa hou amola asigidafa
hamosu dawa:.

22 Na da hame gagui amola hahanisa,
amola na da se bagadedafa naba.

23 Na da daeya galu da:i baba agoai hedo-
lowane alalolesimu agoai gala.

Na da danuba: agoai, foga mini asi dagoi.

24 Na da ha:i hame nabeba:le, muguni gasa
hamedene emo healesa.

Na da:i da geloga:le gasa dabua heda:i.

25 †Dunu ilia da naba:le oufesega:sa,
amola ilia nama higale busa:gi fofoga:sa.

26 Na Hina Gode! Na fidima!

† **109:25:** Ma:diu 27:39; Maga 15:29

Dia eso huluane mae fisili asigidafa hou,
amoga na gaga:ma.

²⁷ Di fawane da na gaga:su dunu.
Na ha lai dunu, ilia amo dawa:digima:ne, Di
hamoma.

²⁸ Ilia da na aligima:ne gagabumu.
Be Di da na hahawane esaloma:ne hamomu.
Nama se iasu dunu, amo Di hasalasima.
Na, Dia hawa: hamosu dunu, da hahawane
ba:mu da defea.

²⁹ Na ha lai dunu da gogosiamu da defea.
Ilia gogosiasu da abula agoane ili dedebomu
da defea.

³⁰ Na da Hina Godema ha:giwane nodone wele
sia:mu.
Na da dunu ilia gilisisu amogai Ema nodone
sia:mu.

³¹ Bai E da hame gagui dunu gaga:sa.
Dunu mogili da hame gagui dunuma
medoma:ne fofada:sa.
Be Hina Gode da ili gaga:sa.

110

Hina Gode amola Ea ilegei Hina Bagade

¹*Hina Gode da na Hina Godema amane sia:i,
“Na lobodafadili fili, amogai
esaleawane, Na da Dia ha lai dunu da Dia
emoga osa:laligima:ne hasalasimu.

² Saione Goumia, Hina Gode da Dia Hina
Bagade hou sedagilisimu.

* **110:1:** Ma:diu 22:44; Maga 12:36; Luge 20:42-43; Asunasi
Dunu Ilia Hou 2:34-35; 1 Golidia 15:25; Efesase 1:20-22; Golosia
3:1; Hibulu 1:13; 8:1; 10:12-13

E amane sia:sa, "Dia ha lai dunu ili ouligima."

³ Dia ha lai dunuma gegebe eso amoga,
Dia fi dunu da hahawane Di fuligala:musa:
misunu.

Hehebolo mabe galu oubi mogele defele,
Dia ayeligi dunu da Di hadigi agologa esalea,
amogai Di fidimusa: misunu.

⁴ [†]Hina Gode da dafawanedafa ilegele sia:i.
Amo E da bu hame afadenemu. E amane
sia:i, "Di da Melegisedege gobele
salasu dunu ea sosogo fi amo ganodini
eso huluannedafa gobele salasu dunu
esalumu."

⁵ Hina Gode da Dia lobodafadili lela.
E da ougi hedasea, osobo bagade hina
bagade dunu hasalasimu.

⁶ E da fifi asi gala huluannedafa:mu.
E da gegesu sogebi amo, bogoi da:i hodo
amoga nabalesimu.

E da osobo bagade huluane amo ganodini,
Hina bagade dunu huluane hasalasimu.

⁷ Hina Bagade da hano amo logo bega: dalebe,
amoga dili manu.

Amola amoga gasa laiba:le, E da gasa fili
aligili, gegenanu hasalasimu.

111

Hina Godema Nodosu

¹ Hina Godema nodoma! Na asigi dawa:su
huluane amoga,

† **110:4:** Hibulu 5:6; 6:20; 7:17,21

na da dunu ilia gilisisu ganodini, Hina
Godema nodone sia:mu.

² Hina Gode Ea hamobe da noga:idafa.

Dunu huluane ilia da Ea hamonanebe ha-
hawane ba:sa,
ilia da amo hou dawa:digimusa: hanai gala.

³ Ea hamobe huluane da hadigidafa amola
noga:idafa.

Ea moloidafa hou da eso huluane mae fisili,
dialalalumu.

⁴ Hina Gode da Ea noga:idafa hou, ninia mae
gogolema:ne, hamosa.

Ea hou da asigidafa
amola E da gogolema:ne olfosu dawa:.

⁵ E da nowa dunu da Ema nodone dawa:lalebe,
ilima ha:i manu iaha.

E da Ea gousa:su ninima hamoi, amo
hamedafa gogolesa.

⁶ E da ga fi dunu ilia soge samogene, Ea fi
dunuma iabeba:le,

Ea gasa bagade hou ilima olelei dagoi.

⁷ Ea hamobe huluane amo ganodini,

E da mae afadenene moloidafa fawane
hamosa.

Amola Ea hamoma:ne sia:be da hamedafa
afadenesa.

⁸ Hina Gode da dafawane amola moloidafa
agoane, Ea sema ninima i.

Ea hamoma:ne sia:i liligi da eso huluane
dialumu.

⁹ E da Ea fi dunu halegale masa:ne, ilia se iasu
diasu logo doasi dogoi.

E da ilima eso huluane dialumu gousa:su
hamoi.

E da hadigidafa amola gasa bagade gala.

10 *Dilia asigi dawa:su bagade lamusa:
dawa:sea,
Hina Gode Ea Dio nodone gaguia gadoma.
E da nowa: dunuma Ea hamoma:ne sia:i
amo nabawane hamosea,
hou eno da noga:i, amola eno da wadela:i
amo dawa:digima:ne, dawa:su iaha.
Eso huluane mae fisili, Ema nodonanumu da
defea.

112

Dunu Noga:idafa da Hahawane Esalumu

1 Hina Godema nodoma!

Nowa da Hina Godema nodone dawa:sea
amola Ea hamoma:ne sia:be amo hahawane
noga:le hamosea,
e da hahawane bagade gala.

2 Noga:idafa dunu ea mano da Isala:ili soge
ganodini gasa bagade ganumu.

Amola egaga fifi mabe da hahawane ba:mu.

3 Ea sosogo fi da bagade gaguiwane ba:mu.

Amola e da hahawane, bagade gaguiwane
fifi ahoanumu.

4 Noga:idafa dunu (ilia da asigidafa amola
moloidafa amola gogolema:ne olofosu
dawa:), ilia da gasi ganodini esalea, hadigi
ba:sa.

5 Nowa dunu da mae hihini eno dunuma fa:no
lamusa: muni iasea,
amola bidi lamusa: molole hawa: hamosea,
e da hahawane gala.

6 Noga:idafa dunu da hamedafa dafamu.

Amola eno dunu da ea hou hame gogolemu.

* **111:10:** Yoube 28:28; Malasu 1:7,9:10

- 7** E da da:i diosu sia: nabasea, hame beda:sa.
 Bai ea dafawaneyale dawa:su hou da gasa
 bagade.
 Amola e da Hina Godema dafawaneyale
 dawa:sa.
- 8** E da da:i dione bagade hame dadawa:sa,
 amola hame beda:sa.
 E da dafawane ea ha lai dunu ili hasalasi
 dagoi ba:mu.
- 9** *E da mae hihini hahani dunuma iaha.
 Ea dogolegei hou da hamedafa dafasa.
 E da gasa bagade amola mimogo dunu
 agoane esalumu.
- 10** Wadela:i hamosu dunu da amo hou ba:sea,
 ougisa.
 Ilia da higale ha:giwane sosodola aligili,
 alalolesisa.
 Ilia dafawane hamoma:beyale dawa:su
 ahoawane,
 bu hamedafa ba:ma:ne, asi dagoi ba:sa.

113

Hina Gode Ea Noga:idafa Hou amoma Nodosu

- 1** Hina Godema nodoma!
 Dilia Hina Gode Ea hawa: hamosu dunu! Ea
 Dio amoma nodone sia:ma!
- 2** Ea Dio amoma mae yolele,
 wali amola eso huluane nodonanumu da
 defea.
- 3** Gusudili amola guma:dini fi!
 Dilia Hina Gode Ea Hadigi Dio amoma
 nodone sia:ma.

* **112:9:** 2 Golidia 9:9

⁴ Hina Gode da fifi asi gala, amo huluane ouligisa.

Ea hadigi da mu sasanoi.

⁵ Ninia Hina Gode agoai eno da hamedafa gala.
E da gadodafa amoga fisa.

⁶ Be E da mu amola osobo bagade ba:musa:
begudusa.

⁷ E da hame gagui dunu amo da gulu dabolei
esalebe, amo gaguia gadosa.

E da hahani dunu se nabawane esalebe, amo
gaguia gadosa.

⁸ E da amo hame gagui amola hahani dunu
ili Ea fi hina bagade dunu mano ilia sama
agoane hamosa.

⁹ E da aligime uda ea diasu ganodini esalebe ili
nodone fidisa.

E da e hahawane ba:ma:ne, mano ema iaha.
Hina Godema nodoma!

114

“Baligisu” Gesami Hea:su

¹*Isala:ili dunu (Ya:igobe egaga fi) ilia da ga fi
soge amo Idibidi fisili,
gadili ahoanoba,

² Hina Gode da Yuda fi Ea hadigi fi ilegei dagoi.
Amola E da Isala:ili fi Ea fidafa ilegei.

³ †Maga:me Hano Wayabo da ili ba:lalu,
hobea:i.

Yodane Hano da yogodalu yolei.

⁴ Goumi ilia da goudi agoane hahadiasu.

* **114:1:** Gadili Asi 12:51 † **114:3:** Gadili Asi 14:21; Yosiua
3:16

Amola agolo ilia da sibi mano agoane hahaha:
dia lafia:su.

⁵ Hano wayabo! Di da adiba:le hobeabela:?

Amola Yodane hano di da abuliba:le yogo
ahoanu amo fisibala:?

⁶ Goumi! Di da abuliba:le goudi manoga
hadiabe defele hadialula:?

Agolo soge!

Dilia da abuliba:le, sibi manoga suagagala:
gagadobe defele hamosula:?

⁷ Osobo bagade! Hina Gode da mabeba:le,
Ya:igobe ea Gode Ea midadi yaguguma.

⁸ [‡]Bai E da igi amo afadenene hano wayabo
hamosa,

amola magufu adobo amo hano bubuga:su
agoane hamosa.

115

Gode da Afadafa Fawane Esala

¹ Hina Gode! Ninja da Dia hadigidafa hou
amoma fawane nodomu da defea.

Dunu da nini hadigi gala sia:mu da defea
hame.

Bai Di fawane da mae fisili, asigidafa hou
hamonana,

amola nini fisima:ne hame dawa:.

² Fifi asi gala dunu da abuliba:le,
“Dilia Gode da habila:?” amane sia:sala:?

³ Bai ninia Gode da Hebene ganodini esala.
Amola E da Hi hanaiga fawane hamosa.

[‡] **114:8:** Gadili Asi 17:1-7; Idisu 20:2-13

- 4** *Eno fifi asi gala ilia 'gode' da silifa amola gouliga hamoi liligi,
osobo bagade dunu ilia loboga hamoi fawane.
- 5** Ilia da lafi gala, be sia: baoumu hame dawa:.
Ilia da si gala, be ba:mu gogolesa.
- 6** Ilia da ge gala be nabimu hamedei.
Ilia da mi gala, be amoga gaha amola gabusiga: nabimu hamedei.
- 7** Ilia da lobo gala, be digili ba:mu hamedei.
Ilia da emo gala be masunu gogolesa.
Ilia da ouiya:le diala.
- 8** Dunu da amo loboga hamoi ogogosu 'gode'
hahamoi
amola ilima dafawaneyale dawa:sa,
ilia da amo ogogosu liligi ilia hamoi, amo defele hamomu da defea.
- 9** Be dilia Isala:ili fi dunu! Hina Godema dafawaneyale dawa:ma!
E da dili fidisa amola gaga:sa.
- 10** Dilia Gode Ea gobele salasu dunu!
Hina Godema dafawaneyale dawa:ma!
E da dili fidisa amola gaga:sa.
- 11** Dilia Hina Godema nodone sia:ne gadolalebe dunu!
Hina Godema dafawaneyale dawa:ma.
E da dili fidisa amola gaga:sa.
- 12** Hina Gode da nini dawa:lala, amola ninima hahawane hou imunu.
E da Isala:ili fi dunu amola Gode Ea gobele salasu dunu huluane
Ilima hahawane imunu.

* **115:4:** Gesami Hea:su 135:15-18; Wamolegei Sia: Olelesu 9:20

¹³ †E da dunu huluane, bagade amola fonoba-hadi defele,
ilia da Ema nodone dawa:sea, ilima ha-hawane hou imunu.

¹⁴ Hina Gode da dili amola diligaga fi dunuma mano imunu da defea.

¹⁵ Hina Gode da mu amola osobo bagade hahamoi.

E da dilima hahawane hou imunu da defea.

¹⁶ Hebene da Hina Gode Ea Hisu soge.

Be E da osobo bagade amo nini osobo bagade dunuma i dagoi.

¹⁷ Bogoi dunu ilia da ouiya:i soge amoga gudu daha.

Bogoi dunu, ilia Hina Godema nodone sia:mu hamedei ba:sa.

¹⁸ Be nini esalebe dunu, ninia da Ema eso huluane mae fisili, nodonanumu.

Hina Godema nodoma!

116

Dunu Afae amo da Mae Bogoma:ne Gaga:i, e da Godema Nodosa

¹ Na da Hina Gode dogolegesa.

Bai E da na sia:ne gadosu naba.

² Na da eso huluane Ema wele sia:sea,

E da na wele sia:su naba.

³ Na da baligliwane da:i dioi amola beda:i galu.

Bai na bogole, bogoi uli dogoiga gudu sa:imu gadenene ba:i.

⁴ Amalalu, na da Hina Godema amane wele sia:i,

† **115:13:** Wamolegei Sia: Olelesu 11:18; 19:5

"Hina Gode! Na Dima ha:giwane edegesa!
Na gaga:ma!"

⁵ Hina Gode Ea hou da noga:idafa,
amola E da asigisa amola gogolema:ne olo-
fosu dawa:.

⁶ Hina Gode da gasa hamedei hahanibi dunu
gaga:sa.

Na bogomu se nabaloba, E da na gaga:i.

⁷ Na da mae beda:iwane hahawane esalumu
da defea.

Bai Hina Gode da na noga:le fidi.

⁸ Hina Gode da na bogosa:besa:le, gaga:i.
E da na si hano logo ga:i
amola na ha lai amoga mae hasalasima:ne
hamoi.

⁹ Amaiba:le, na da mae bogole, esaleawane,
Hina Gode Ea midadi ahoa.

¹⁰ *- ¹¹ Na da musa: amane sia:i, "Na da
gugunufini dagoi."

Na da beda:iba:le amane sia:i, "Dunu hulu-
anedafa da ilima dafawane
hamoma:beyale dawa:mu da hamedei."
Be amomane na da Hina Godema
dafawaneyale dawa:lusu hame fisi.

¹² Hina Gode da nama hou ida:iwane hamo-
nanebeba:le,

na da Ema adi ima:bela:?

¹³ E da na gaga:i dagoi.
Amaiba:le, na Ema nodomusa:,
waini hano iasu Ema imunusa:, gaguli mis-
unu.

¹⁴ Na da Ema imunusa: ilegei liligi,
amo dunu ilia gilisisu amo ganodini, Ema
imunu.

* **116:10:** 2 Golidia 4:13

- ¹⁵ Hina Gode Ea fi dunu afae bogosea,
Gode E da se bagade naba.
- ¹⁶ Hina Gode! Na da Dia hawa: hamosu dunu.
Na ame da Dima hawa: hamoi amo defele,
na da Dima hawa: hamosa.
Di da na mae bogoma:ne, gaga:i.
- ¹⁷ Na da Dima nodone gobele salimu,
amola Dima nodone sia:ne gadomu.
- ¹⁸⁻¹⁹ Dia dunu ilia gilisisu ganodini,
Dia hadigi sogebi Yelusaleme Debolo diasu
ganodini,
na da Dima imunusa: ilegele sia:i liligi amo
Dima imunu.
Hina Godema nodoma!

117

Hina Godema Nodone Sia:su

- ¹*Fifi asi gala huluane! Hina Godema nodoma!
Dunu huluanedafa! Ema nodoma!
- ²Ea ninima asigi hou da gasa bagade!
Amola Ea mae fisili ouligisu hou da eso
huluane dialumu.
Hina Godema nodoma!

118

Ha Lai Hasalasuba:le, Nodone Sia:ne Gadosu

- ¹*Hina Gode da nogaa:idafa,
amola Ea asigidafa hou da eso huluane
dialumu.
Amaiba:le, Ema nodone sia:ma!
- ²Isala:ili fi dunu ilia amane sia:ma:ma,

* **117:1:** Louma 15:11 * **118:1:** 1 Hou Olelesu 16:34; 2 Hou Olelesu 5:13; 7:3; Esela 3:11; Gesami Hea:su 100:5; 106:1; 107:1; 136:1; Yelemaia 33:11

“Ea asigidafa hou da eso huluane dialumu.”

³ Hina Gode Ea gobele salasu dunu ilia amane sia:ma:ma,

“Ea asigidafa hou da eso huluane dialumu.”

⁴ Ema nodone sia:ne gadobe dunu huluane, ilia amane sia:ma:ma.

“Ea asigidafa hou da eso huluane dialumu.”

⁵ Na da se nabalalu, Na da Hina Gode Ea fidima:ne wele sia:i.

E da na wele sia:be nababeba:le, na ha-hawane masa:ne asunasi.

⁶ [†]Hina Gode da namagaiba:le, na da hame beda:sa.

Dunu enoga da nama adi hamoma:bela:?

⁷ Hina Gode da na noga:le fidibiba:le,

Gode da nama ha lai dunu banenesibi ba:mu.

⁸⁻⁹ Ninia da osobo bagade dunuma dafawaneyale hamoma:beyale mae ouligili,

Godema fawane dafawaneyale hamoma:beyale dawa:mu da defea.

¹⁰ Nama ha lai dunu bagohamedafa da na eale disi.

Be Hina Gode Ea gasa bagade amoga na ili gugunufinisi.

¹¹ Nama ha lai dunu da na eale disi.

Be Hina Gode Ea gasa bagade amoga na ili gugunufinisi.

¹² Ilia da agime wa:i agoane na guba:le eale disi.

Be ili da laluga hedolodafa soge nene ahoanoba ha:ba:dobe agoane,

[†] **118:6:** Hibulu 13:6

Hina Gode Ea gasa bagade amoga na ili
gugunufinisi.

¹³ Na da ha lai dunu ilia nimiga banenesimu
agoaiwane ba:i.

Be Hina Gode da na fidi.

¹⁴ ‡Hina Gode da na nimi filisili, gasa i.

Amola na gaga:i.

¹⁵ Gode Ea fi dunu ilia ha lai dunu banenesi-
biba:le,

abula diasua hahawane wele sia:be nabima,
“Hina Gode da Ea gasa bagadedafa amoga,
ninia ha lai dunu hasalasi dagoi.”

¹⁶ Hina Gode Ea gasa bagade hou gegebe amo
ganodini

da ninima hasalasisu hou i dagoi.

¹⁷ Na da hame bogomu.

Be amomane, na da esalawane Hina Gode Ea
hamoi hou olelelalumu.

¹⁸ E da nama se bagade i dagoi.

Be amomane, E da na mae bogoma:ne fidi.

¹⁹ Na golili sa:ima:ne, Debolo diasu logo ga:i
doasisima!

Na da golili sa:ili, Hina Godema nodone
sia:mu.

²⁰ Amo da Hina Gode Ea logo ga:su.

Moloidafa dunu ilia fawane golili sa:ima:ne,
logo da doasi ba:sa.

Eno dunu hame.

²¹ Hina Gode! Di da na sia: nabalu, nama
hasalasisu gasa iabeba:le,
na Dima nodosa.

²² §Igi amo diasu gagusu dunu ilia higale yolesi,

‡ **118:14:** Gadili Asi 15:2; Aisaia 12:2 § **118:22:** Luge 20:17;
Asunasi Dunu Ilia Hou 4:11; 1 Bida 2:7

amo da wali mimogodafa igi agoane hamoi
dagoi.

23 **Hina Gode Hi fawane da amo hou hamoi.
Amola amo hou, ninia fofogadigili, ha-
hawane ba:sa.

24 Wali eso da Hina Gode Ea hasalasu eso.
Ninia da hahawaneba:le, gilisili Ema
nodomu da defea.

25 ††Nini gaga:ma! Hina Gode! Nini gaga:ma!
Hina Gode, ninia noga:le didili hamoma:ne
fidima.

26 ‡‡Gode da Dunu amo da Hina Gode Ea
Dioba:le mabe,
Ema hahawane dogolegele hamomu da de-
fea.

Ninia da Hina Gode Ea Debolo Diasu
amoga Dima hahawane dogolegele hou
ima:ne sia:sa.

27 Hina Gode da Godedafa.
E da ninima noga:idafa hamoi dagoi.
Dunu dilia! Ifa amoda gaguli, hahawane lolo
manusa: muni gilisima.
Amola oloda sisiga:le mogodigili lafia:ma.

28 Di da na Gode.
Na Dima nodosa.
Na da Dia gasa bagade hou amo sisia: lamu.

29 Hina Godema nodone sia:ma!
Bai E da noga:idafa.
Amola Ea asigidafa hou da eso huluane mae
fisili dialumu.

** **118:23:** Ma:diu 21:42; Maga 12:10-11 †† **118:25:** Ma:diu
21:9; Maga 11:9; Yone 12:13 ‡‡ **118:26:** Ma:diu 21:9; 23:39;
Maga 11:9; Luge 13:35; 19:38; Yone 12:13

119

Hina Gode Ea Sema

- 1 Nowa dunu ilia da giadofasu mae hamone,
Hina Gode Ea Hamoma:ne sia:i nabawane
hamonanea,
ilia da hahawane bagade.

2 *Nowa da ilia asigi dawa:su huluane amoga
Hina Gode Ea hamoma:ne sia:i
amoma nogale fa:no bobogesea, ilia da
hahawane bagade.

3 Ilia da giadofasu hame dawa:.
ilia da Hina Gode Ea logodafa, amoga ahoa.

4 †Hina Gode! Di da Dia
hamoma:ne sia:i ninima ianu,
amo mae yolele nabawane hamoma:ne sia:i
dagoi.

5 Na da Dia hamoma:ne sia:i
amo defele hamomusa: bagadewane hanai
gala.

6 Na da Dia sema amo nogale nabawane
hamosea,
na da gogosiasu hame ba:mu.

7 Na da Dia moloidafa fofada:su hou nogale
ado boba:lalea,
na dogo da fofoloiba:le, na da Dima nodomu.

8 Na da Dia hamoma:ne sia:i nabawane
hamomu.
Na maedafa yolesima!

*Hina Gode Ea Sema amoma Nabawane
Hamusu Hou.*

* **119:2:** Gesami Hea:su 112:1; Aisaia 56:2; 1 Hou Olelesu 16:11; Mousese ea Malasu 10:12 † **119:4:** Mousese ea Malasu 6:17

⁹ Ayeligi da habodane ea esalusu fofoloiwane ouligima:bela:?

E da Dia hamoma:ne sia:i amo nabawane hamosea,
ea esalusu da fofoloi ba:mu.

¹⁰ Na dogoga huluane, na da Dima fa:no bobogemusa: dawa:.

Na da Dia hamoma:ne sia:i amo na da giadofasa:besa:le, Dia na fidima.

¹¹ [‡]Na da Dia hamoma:ne sia:i amo na dogo ganodini dawa:i diala,

amasea na da Dia hamoma:ne sia:i hame giadofale hamomu.

¹² Hina Gode! Na da Dima nodone sia:sa.
Dia noga:idafa hou nama olelema.

¹³ Na da Dia hamoma:ne sia:i huluane nama i,
amo eso huluane bu ha:giwane dabuasili adolalumu.

¹⁴ Dia hamoma:ne sia:i amo na da nodone amo fawane baligili fa:no bobogesa.

Na liligi bagade amo gagumusa: hame dawa:sa.

¹⁵ Na da Dia hamoma:ne sia:i amo dadawa:le bai hogosa.

Na da Dia olelesu hou amo abodesa.

¹⁶ Na da Dia sema hamoi amoma bagadewane nodonana,

amola Dia hamoma:ne sia:i, amo na hamedafa gogolemu.

Hina Gode Ea Sema Hamoi Amo Ganodini Hahawane Hou

¹⁷ Na da Dia hawa: hamosu dunu.
Nama nodone ba:ma.

[‡] **119:11:** Mousesea ea Malasu 6:6; Yoube 22:22

Amasea na da esalawane Dia hamoma:ne
olelei amo hamonanumu.

18 Na si Dia fadegalesima,
amasea na da Dia sema hamoi moloidafa
amo ba:mu.

19 §Na da eso bagahame fawane osobo
bagadega esalumu.

Amaiba:le, Dia hamoma:ne sia:i amo nama
mae wamolegema.

20 Na da eso huluane Dia moloidafa fofada:su
hou dawa:ma:ne bagadewane
hanaiba:le, na dogo ganodini se naba.

21 Di da hidale gasa fibi dunuma gagabole
sia:sa.

Nowa da Dia hamoma:ne sia:i hame
nabasea, gagabusu da ilima aligisa.

22 Na da ilia gadesu amola higasu hou bu mae
ba:ma:ne, Dia na fidima.

Bai na da Dia sema huluane nabawane
hamonanu.

23 Ouligisu dunu da gilisili, na wadela:ma:ne
ilegelala.

Be na da Dia olelesu amo dawa:digima:ne
bai hogosa.

24 Na da Dia hamoma:ne sia:i hahawane ba:sa.
Dia hamoma:ne sia:i liligi huluane da nama
fada:i sia:su dunu agoane gala.

*Dafawanedafa Gasa Fili, Hina Gode Ea Sema
Nabawane Hamosu Hou*

25 Na da hasalasiba:le, gulu dabolei diala.

Na da Dia ilegele sia:i defele, Dia na esa-
loma:ne bu uhinisima.

26 Na da na wadela:i hou hamoi huluane sisane fofada:i.

Amola Di da amo nabawane bu dabe adole i.

Dia moloidafa hou nama olelema.

27 Dia sema hamoi na noga:le dawa:digima:ne, na fidima.

Amola na da Dia noga:idafa olelebe noga:le dadawa:lalumu.

28 **Na da bagadedafa fofagiba:le, hasalasi dagoi ba:sa.

Dia ilegei sia:i defele, nama gasa ima.

29 Na giadofale ahoasa:besa:le, noga:le ouligima.

Dia fidimusa: ilegele sia:i defele, nama gasa ima.

30 Na da Dia hou noga:le nabawane hamomusa: ilegei.

Na da Dia moloidafa fofada:su noga:le nabawane dadawa:i galu.

31 Hina Gode! Na da Dia hamoma:ne sia:i, amoma noga:le fa:no bobogei.

Na gogosiamane mae hamoma.

32 Na da Dia hamoma:ne sia:ne iasu hanaiwane nabawane hamomu.

Bai Di da nama fada:ne dawa:su bagade imunu.

Fada:i Dawa:musa: Sia:ne Gadosu

33 Hina Gode! Dia sema ea bai dawa:loma:ne nama olelema.

Amola na da Dia sema amoga eso huluane fa:no bobogemu.

34 Dia sema ea bai nama noga:le olelema.

** **119:28:** Aisaia40:29; 41:10

Amasea, na da na gasa huluane
 amoga Dia hamoma:ne sia:i fa:no boboge-
 lalumu.

35 Dia hamoma:ne sia:i na noge:le fa:no bobo-
 gelaloma:ne, Dia ouligima.

Bai amo hamoma:ne sia:i da nama ha-
 hawane hou iaha.

36 Di da nama bagade gagumusa: hanasu mae
 iawane,

Dia sema amoma fa:no bobogema:ne hanai
 fawane nama ima.

37 Na da hamedei liligi amoma bagadewane
 dawa:sa:besa:le,

na amo mae hamoma:ne fidima.

Dia ilegele sia:i defele, nama noge:idafa hou
 hamoma.

38 Di da nowa dunu da Dia sia: nabawane
 hamosea,

ema hahawane hamomusa: ilegele sia:i.

Amo na da Dia hawa: hamosu dunuba:le,
 Dia ilegele sia:i amo nama hamoma.

39 Na da nama ha lai dunu ilia nama gadesu,
 amoga beda:sa.

Dia na gaga:ma.

Dia moloidafa fofada:su hou da noge:idafa.

40 Na da Dia hamoma:ne sia:i amo nabawane
 hamomu hanai gala.

Esalusu gaheabolo nama ima.

Bai Di da moloidafaba:le.

Hina Gode Ea sema Dafawaneyale Dawa:su

41 Hina Gode! Dia nama asigi hou da
 habowaliyale amo nama olelema!

Dia ilegele sia:i defele, na gaga:ma!

42 Amasea, na da dunu amo da nama gadebe,
ilima dabe sia:musa: dawa:mu.

Bai na Dia sia: dafawaneyale dawa:sa.

43 Na da eso huluane moloidafa sia: amo
sia:noma:ne, Di hamoma.

Bai na dafawane hamoma:beyale dawa:su
da Dia fofada:su hou amo ganodini diala.

44 Na da Dia sema huluane, mae fisili,
eso huluane nabawane hahamona
ahoanumu.

45 Na da halegale nog:a:ledafa lalalumu.

Bai na da Dia olelesu adoba:le fa:no boboge
ba:sa.

46 Na da Dia hamoma:ne sia:be, amo hina
bagade ilia odagiaba olelemu.

Na da hame gogosiamu.

47 Na da Dia hamoma:ne sia:i nabawane hamo
nanebeba:le, hahawane ba:sa.

Bai na da amo bagade hanasa.

48 Na da Dia hamoma:ne sia:i amo gaguia
gadosa, amola amoma hanasa.

Na da Dia: hamoma:ne sia:i amo
dadawa:lalumu.

Hina Gode Ea sema amoma Dafawaneyale Dawa:su Hou

49 Na da Dia hawa: hamosu dunu, amola Di da
nama hahawane ilegele sia:beba:le,

na da dafawane hamoma:beyale dawa:lusu
lai dagoi.

Amo ilegele sia:i bu dawa:ma.

50 Na se nabasu ganodini amolawane, na dogo
da denesi.

Bai Dia ilegele sia:i da nama fifi ahoanusu i
dagoi.

51 Hidale gasa fi dunu da eso huluane nama higale ba:sa.

Be na Dia sema amo fa:no bobogebé hame yolesi.

52 Dia musa: hemonega fofada:su hou, na da dawa:lala.

Hina Gode! Amo da na dogo denesisa.

53 Wadela:idafa dunu da Dia sema wadela:lesilalebe na ba:sea, na da ougi bagadewane ba:sa.

54 Na da osobo bagadega ode bagahame esalu. Be na da Dia sema olelema:ne, gesami hea:su hahamosa.

55 Hina Gode! Na da gasia Di fofagini dadawa:lala.

Amola na da Dia sema dadawa:lala.

56 Na da Dia hamoma:ne sia:i nabawane hamobeba:le, hahawane bagade ba:sa.

Hina Gode Ea Sema Amoma Dogolegesu Hou

57 Hina Gode! Na da Dima fawane hanai. Na da Dia sema fa:no bobogemusa: ilegele sia:sa.

58 Na Dima ha:giwane edegesa!

Dia ilegele sia:i defele, na wadela:i hou gogolema:ne olofole, nama asigima.

59 Na da nina: hou abodele,

Dia hamoma:ne sia:i amoma fa:no bobogemusa:, ilegele sia:sa.

60 Mae oualigili, na da hedolowane

Dia hamoma:ne sia:i nabawane hamomusa: ahoa.

61 Wadela:i hamosu dunu da na sa:ima:ne sanenesi.

Be na da Dia sema hame gogolesa.

62 Gasi dogoa, na da nedigili,

Dia moloidafa fofada:su hou amoma nodosa.

63 Na da dunu huluane ilia da Dima hawa:
hamosa

amola Dia sema nabawane hamosa,

ili huluane na dogolegei na:iyado agoane
ba:sa.

64 Hina Gode! Osobo bagade da Dia mae fisili
asigidafa hou amoga nabai gala.

Dia hamoma:ne sia:i, amo nama olelema.

Hina Gode Ea Sema da Haboda:i Bagade Gala

65 Hina Gode! Di da Dia ilegele sia:i didili
hamoi dagoi.

Na da Dia hawa: hamosu dunu,

amola Di da nama noga:le hamosa.

66 Nama bagade dawa:su amola hamoma:ne
dawa:su ima.

Bai na da Dia hamoma:ne sia:i amo
dafawaneyale dawa:sa.

67 Musa:, Di da nama se bidi hame i amogalu,
na da giadofale ahoasu.

Be wali, na da Dia sia: amo nabawane
hamosa.

68 Di da noga:idafa amola asigidafa.

Dia hamoma:ne sia:i, amo nama olelema.

69 Hidale gasa fi dunu da na hou ogogole olelei.

Be na da na dogo huluane amoga

Dia hamoma:ne sia:i amo nabawane hamo-
nana.

70 Ilia da asigi dawa:su hame gala.

Be na da Dia sema hamonanebeba:le, ha-
hawane ba:sa.

71 Nama se bidi iasu da na hou noga:le fidi.

Bai amoga na da Dia hamoma:ne sia:i
noga:le dadawa: ahoasu.

⁷² Na ba:loba, sema amo Dia nama i,
da osobo bagade su huluanedafa baligisa.

Hina Gode Ea Sema Moloidafa Fofada:su Hou

⁷³ Hina Gode! Di da na hahamoi,
amola Di da na gaga:lala.

Na da Dia sema huluane dadawa:musa:
asigi dawa:su nogai nama ima.

⁷⁴ Nowa dunu da Dima nodone dawa:sea, ilia
da na ba:sea, nodomu.

Bai na da Dia ilegele sia:su amo
dafawaneyale dawa:sa.

⁷⁵ ††Hina Gode! Dia fofada:su hou da
moloidafa, amo na dawa:.

Amola dia nama se bidi iasu, bai da Dia mae
fisili asigidafa hou olelesa.

⁷⁶ Dia mae fisili asigidafa hou da na dogo
denesimu da defea.

Bai na da Dia hawa: hamosu dunu,
amola Di da amo nama defele hamoma:ne
sia:i.

⁷⁷ Na esaloma:ne, Dia nama asigima!

Bai na da Dia sema hahawane hamonana.

⁷⁸ Hidale gasa fibi dunu da ogogole nama
diwaneya udidiba:le,

ilia gogosiamu da defea.

Be na da Dia hamoma:ne sia:su
amo na asigi dawa:su ganodini
dadawa:lalumu.

⁷⁹ Nowa dunu da Dima nodosa
amola Dia hamoma:ne sia:i nogai le dawa:sa,
ilia da nama misunu da defea.

80 Na da Dia hamoma:ne sia:i noga:ledafa nabawane hamomu da defea.

Amasea, na da hame hasalasiba:le, hame gogosiamu.

Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu

81 Na da Dia gaga:su hou ba:musa: ouesale-beba:le, na da gufia:i dagoi.

Na da Dia sia: fawane dafawaneyale dawa:sa.

82 Na da Dia ilegele sia:i hou doaga:ma:ne sosodo aligibiba:le, na da si sebe.

Na da amane adole ba:sa, “Di da habogala na fidima:bela:?”

83 Na da ohe gadofoga waini hano disu ha:digi dagoi defele ba:sa.

Be na da Dia hamoma:ne sia:i hame gogolei.

84 Na da habowali seda ouesaloma:bela:?

Dia da habogala nama se iabe dunu, ilima se dabe ima:bela:?

85 Hidale gasa fibi dunu amo da Dia sema nabawane hame hamosa,

ilia da na sa:ima:ne uli dogonesi.

86 Dia hamoma:ne sia:i huluane da dafawaneyale dawa:mu defele gala.

Dunu eno ilia da na hou ogogole sia:beba:le, nama se bagade iaha.

Dia na fidima!

87 Ilia da na gadenenewane fane legei dagoi.

Be na da Dia hamoma:ne sia:su amo hame fisiagai.

88 Di da eso huluane mae fisili asigidafa hou hamonana.

Amaiba:le, Dia nama asigidafa hou hamoma.

Amasea, na da Dia sema nabawane hamomu.

*Hina Gode Ea sema amoma Dafawaneyale
Dawa:su Hou*

⁸⁹ Hina Gode! Dia Sia: da eso huluane dialumu. Dia Sia: da Hebene ganodini, eso huluane dialumu.

⁹⁰ Dia mae fisili, asigidafa hou da eso huluane dialumu.

Di da osobo bagade ea dialoba amogai ligisi. E da amogaiwane diala.

⁹¹ Di da liligi huluane ouligisa.

Di da amo hamoma:ne sia:beba:le, liligi huluanedafa da ilia dialoba amogaiwane diala.

⁹² Na da se nabawane esalu.

Be Dia sema da nama hahawane hou ea bai hame ganiaba,

na da se nabawane bogola:loba.

⁹³ Na da Dia hamoma:ne sia:su amo mae fisili nog:a:ledafa ouligimu.

Bai amoga Di da na esaloma:ne fidi.

⁹⁴ Na da Dia:! Na fidima!

Na da Dia hamoma:ne sia:i amo adoba:le fa:no bobogei.

⁹⁵ Wadela:i hamosu dunu da na fane legema:ne ouesala.

Be na da Dia sema amo na asigi dawa:su ganodini dawa:lalumu.

⁹⁶ Na da ba:loba, liligi huluane da dagomu bidi gala.

Be Dia hamoma:ne sia:i da nog:a:idafa.

Hina Gode Ea Sema amoma Asigi Hou

⁹⁷ Na da Dia sema amoma bagadewane asigisa.

Na da hahabe asili daeya, eso huluane
amoga Dia sema dadawa:lala.

⁹⁸ Dia hamoma:ne sia:i da eso huluane nama
gilisia.

Dia hamoma:ne sia:i da na dawa:su hou
amo nama ha lai dunu ilia dawa:su hou
baligima:ne hamosa.

⁹⁹ Na dawa:su da nama olelesu dunu ilia
dawa:su amo baligisa.

Bai na da Dia hamoma:ne sia:su amo na asigi
dawa:su ganodini dadawa:lala.

¹⁰⁰ Na asigi dawa:su da da:i hamoi dunu ilia
asigi dawa:su baligisa.

Bai na da Dia hamoma:ne sia:su amo
nabawane hamosa.

¹⁰¹ Na da wadela:i hou hamosu amoma hame
gilisi.

Bai na da Dia sia: nabawane hamomusa:
hanai gala.

¹⁰² Na da Dia hamoma:ne sia:su hame fisia-
gasu.

Bai Dia Disu da na Olelesu Dunu.

¹⁰³ Dia hamoma:ne sia:su da hedai bagade.

Ilia hedai da agime hano ea hedai baligisa.

¹⁰⁴ Dia sema da bagade dawa:su nama iaha.

Amaiba:le, na da wadela:i hou hamobe hu-
luane higasa.

Hina Gode Ea Sema da Hadigi Iaha

¹⁰⁵ ##Dia sia: da nama logo olelesu gamali
defele gala.

Dia sia: da na logo ba:ma:ne hadigi diga-
gala:sa

¹⁰⁶ Na da Dia moloidafa hamoma:ne sia:i

amo nabawane hamomusa: ilegele sia:i
dagoi.

Amo ilegele sia:i, na da hame gogolemu.

¹⁰⁷ Hina Gode! Na da baligiliwane se naba.

Dia musa: ilegele sia:i defele, na mae bogole
esaloma:ne fidima.

¹⁰⁸ Hina Gode! Na Dima nodone sia:ne gadosu
amo nabima.

Dia hamoma:ne sia:su amo nama olelema.

¹⁰⁹ Na Dima fa:no bobogemusa:, na esalusu
fisimusa: momagele esala.

Na da Dia sema hame gogolei.

¹¹⁰ Wadela:i hamosu dunu da na sa:ima:ne
sanenesisa.

Be na da Dia hamoma:ne sia:i mae fisili
nabawane hamonana.

¹¹¹ Na da Dia hamoma:ne sia:su mae fisili, eso
huluane gagui dialebe ba:mu.

Dia hamoma:ne sia:i da nama hahawane
hou iaha.

¹¹² Na da agoane ilegei dagoi.

Na da Dia sema amo fa:no bobogelaleawane,
na bogomu eso doaga:mu.

Hina Gode Ea Sema da Gagagulasu Gala

¹¹³ Dunu amo da Dima nog:a:le hame fa:no
bobogebe, na da higasa.

Be na da Dia sema amoma asigisa.

¹¹⁴ Di da na gesu amola na gaga:su.

Na dafawane hamoma:beyale dawa:su ea
bai da Dia ilegele sia:su.

¹¹⁵ Dili wadela:i hamosu dunu! Gasigama!

Na da na Gode Ea hamoma:ne sia:i
nabawane hamomu.

116 Hina Gode! Dia ilegele sia:i defele, nama gasa ima!

Amasea, na da esalumu.

Na dafawane hamoma:beyale dawa:su fisisa:besa:le, Dia fidima.

117 Na dafasa:besa:le, na gaguma.

Amasea, na da gaga:i dagoi ba:mu.

Amola na da mae fisili,

Dia hamoma:ne sia:i dadawa:lalu, nabawane hamomu.

118 Di da nowa dunu da Dia sema nabawane hame hamosea,

Di da ili higale fisiagasa.

Ilia ogogole ilegesu da hamedei liligi.

119 Di da wadela:i hamosu dunu huluane isu agoane ha:digisa.

Amaiba:le, na da Dia hamoma:ne sia:i amoma nodosa.

120 Na da Diba:le beda:sa.

Dia moloidafa fofada:su houba:le, na da bagadewane beda:sa.

Hina Gode Ea Sema Amoma Nabasu Hou

121 Na da hou nogaidafa amola moloidafa hamoi dagoi.

Na ha lai dunu da na hasalasisa:besa:le, na mae yolesima.

122 Na da Dia hawa: hamosu dunuba:le, Dia na fidima:ne ilegele sia:ma.

Hidale gasa fifi dunu da na banenesisa:besa:le, Dia na fidima.

123 Na da Dia gaga:musa: ilegele sia:i amo nama doaga:ma:ne,

sosodo ousalebeba:le, na da si sebe.

¹²⁴ Dia mae fisili asigidafa hou defele, Dia na fidima.

Amola Dia hamoma:ne sia:su nama olelema.

¹²⁵ Na da Dia hawa: hamosu dunu.

Na da Dia olelesu nogaa:le dawa:musa:, asigi dawa:su bagade nama ima.

¹²⁶ Hina Gode! Dia hawa: hamomu eso da doaga:i dagoi.

Bai dunu ilia da Dia sema nabawane hame hamosa.

¹²⁷ Na da Dia hamoma:ne sia:su amoma hanai hou da gouli nogaa:idafa amoma hanai hou bagadewane baligisa.

¹²⁸ Amaiba:le, na da Dia hamoma:ne sia:su huluane amoma fa:no bobogesa.

Na da wadela:i hamosu logo amoga masunu higasa.

Hina Gode Ea Sema Fa:no Bobogemusa: Hanasu Hou

¹²⁹ Dia olelesu da nogaa:idafa.

Na da na dogoa asigi dawa:su huluane amoga Dia olelesu nabawane hamosa.

¹³⁰ Dunu ilia da Dia olelesu liligi amo dawa:loma:ne olelesea, hadigi da maha amola hame dawa:su dunu da asigi dawa:su laha.

¹³¹ Na da Dia hamoma:ne sia:su dawa:musa: bagadewane hanaiba:le, na da helega ha:ha:sa.

¹³² Dia da Dima asigi dunu huluane ilima hamobe defele, nama ba:leguda:le, asigima.

¹³³ §§Dia ilegele sia:i defele, na dafasa:besa:le,
amola wadela:i houga hasalasisa:besa:le, na
fidima.

¹³⁴ Na da Dia hamoma:ne sia:i noga:le
nabawane hamomusa:,
nama ha lai dunu da na mae banenesima:ne,
Dia na gaga:ma.

¹³⁵ Na hahawane ganoma:ne, Di nama misini,
amola Dia sema nama olelema.

¹³⁶ Na si hano da hano yogo agoane dahan.
Bai dunu eno ilia Dia sema nabawane hame
hamosa.

Hina Gode Ea Sema da Moloidafa Fofada:su Liligi

¹³⁷ Hina Gode! Di da moloidafa,
amola Dia sema da moloidafa fofada:musa:
defele gala.

¹³⁸ Hamoma:ne sia:i Dia i da dafawane
moloidafa
amola moloidafa fofada:musa: defele gala.

¹³⁹ Na ougi hou da na dogo ganodini lalu
agoane nenana.

Bai na ha lai dunu ilia da Dia hamoma:ne
sia:su
da hamedei liligi agoai ba:sa.

¹⁴⁰ Dia ilegele sia:i da dafawanedafa dialumu.
Na da Dia ilegele sia:i bagadewane hanasa.

¹⁴¹ Na da hamedei dunu agoai,
amola eno dunu ilia da na higasa.

Be na da Dia olelesu liligi hame fisiagasa.

¹⁴² Dia moloidafa hou da mae fisili eso huluane
dialumu.

Dia sema da eso huluane dafawanedafa diala.

¹⁴³ Na da da:i dioi bagade
amola bidi hamosu bagade ba:sa.

Be Dia hamoma:ne sia:su da nama ha-hawane hou iaha.

¹⁴⁴ Dia hamoma:ne sia:su da eso huluane moloidafa fofada:su defele gala.

Na esaloma:ne, asigi dawa:su noga:i amo nama ima.

Gaga:ma:ne sia:ne Gadosu

¹⁴⁵ Na asigi dawa:su huluane amoga na dima wele sia:sa.

Hina Gode! Na sia:be amo dabe adole ima.
Amasea, na da Dia hamoma:ne sia:su amo nabawane hamomu.

¹⁴⁶ Na Dima wele sia:sa.

Na gaga:ma! Amasea, na da Dia sema didili hamomu.

¹⁴⁷ Eso da hame misia, na da Dia na fidima:ne wele sia:sa.

Na da Dia ilegele sia:i nababeba:le,
na da dafawane hamoma:beyale dawa:lusu lai dagoi.

¹⁴⁸ Daeya ganini hadigibi galu, na da mae golale si dagane esala,

Dia hamoma:ne sia:su dadawa:sa esala.

¹⁴⁹ Hina Gode! Dia asigidafa hou da mae fisili dialebeba:le, na sia: nabima.

Na esaloma:ne, Dia gogolema:ne olofole asigidafa hou nama olelema.

¹⁵⁰ Nama se iabe dunu da dodona:gi,
amola Dia sema hamedafa fa:no bobogesa.
Ilia nama gadenena maha.

151 Be Hina Gode! Di da na gadenene lela,
amola Dia hamoma:ne sia:su da eso huluane
dialumu.

152 Musa:ganiniwane, na da Dia hamoma:ne
sia:i amoga dawa: lai.

Dia hamoma:ne sia:i da eso huluane di-
aloma:ne hahamoi.

Fidima:ne Edegesu

153 Na se nabasu ba:ma! Amola na gaga:ma!
Bai na da Dia sema noga:le ouligi.

154 Na hamobe hou amo gaga:ma,
amola na halegale esaloma:ne hamoma.
Dia ilegele sia:i defele, na gaga:ma.

155 Wadela:i hamosu dunu da gaga:su hame
ba:mu.
Bai ilia da Dia sema nabawane hame
hamosa.

156 Be Hina Gode! Di hahanibi dunuma
bagadedafa asigisa.

Dia gogolema:ne olofole asigi hou nama
olelema, amola na gaga:ma.

157 Nama ha lai dunu amola nama banenesisu
dunu da bagohame esafula.

Be na da Dia sema fa:no bobogesu hame
fisia.

158 Na da amo hohonosu dunu ba:sea, na da
bagadewane higale ba:sa.

Bai ilia da Dia hamoma:ne sia:i amoma hame
fa:no bobogesa.

159 Hina Gode! Ba:ma! Na da Dia hamoma:ne
sia:su bagadewane hanasa.

Dia asigidafa hou da afadenesu hame dawa:.
Amaiba:le, na gaga:ma!

160 Dia sema bai da dafawanedafa hou.

Amola Dia moloidafa fofada:su huluane da
eso huluane dialumu.

Hina Gode Ea Sema amoma Ligiagasu

¹⁶¹ Gasa bagade dunu da bai hamedene, udigili
nama doagala:sa.

Be na da Dia sema amo fa:no bobogesa.

¹⁶² Dunu amo da gobolo liligi bagadedafa
hahawane hogole ba:sea,

amo defele na da Dia ilegele sia:su ba:sea,
hahawane bagade gala.

¹⁶³ Na da ogogosu hou huluane bagade higasa.

Be na da Dia sema bagade hanasa.

¹⁶⁴ Di da moloidafa fofada:su hou hamo-
nanebeba:le,

na da eso huluane amoga, fesuale agoane
Dima nodone sia:sa.

¹⁶⁵ ***Nowa da Dia sema hamoma:ne hanai-
wane esalea,

ilia da gaga:iwane esala.

Ilia da dafasu hame dawa:.

¹⁶⁶ Hina Gode! Dia na gaga:ma:ne, na da
ouesala.

Amola na da Dia hamoma:ne sia:be defele
hamonana.

¹⁶⁷ Na da Dia olelesu nabawane hamonana.

Na da na dogo huluane amoga Dia olelesu
hanasa.

¹⁶⁸ Na da Dia hamoma:ne sia:su amo
nabawane hamosa.

Dia da na hamobe huluane ba:lala.

Fidima:ne Sia:ne Gadosu

¹⁶⁹ Hina Gode! Na fidima:ne digini wele sia:su
amo Dima doaga:ma:ne, logo doasima.

*** **119:165:** Aisaia 26:3,12; 27:5; 32:17; 57:19

Dia ilegele sia:i defele, dawa: lama:ne asigi
dawa:su nama ima.

¹⁷⁰ Na sia:ne gadobe nabima.

Amola Dia hamomusa: ilegei defele, na
gaga:ma!

¹⁷¹ Na da eso huluane Dima nodone
sia:nanumu.

Bai Di da nama, Dia sema amo olelesa.

¹⁷² Na da Dia sema amoga gesami lale hea:mu.

Bai Dia hamoma:ne sia:su da moloi fo-
fada:musa: defele gala.

¹⁷³ Di eso huluane, na fidimusa:, momagele
ouesaloma.

Bai na da Dia hamoma:ne sia:su amoma
fa:no bobogelala.

¹⁷⁴ Hina Gode! Dia fidima:ne gaga:su hou
nama doaga:ma:ne,

na da bagadewane hanasa.

Na da Dia sema amo ganodini hahawane
hou ba:sa.

¹⁷⁵ Na da Dima nodone sia:nanumusa:, esalusu
nama ima.

Dia hamoma:ne sia:su na fidimu da defea.

¹⁷⁶ Na da sibi fisi defele, doulalala.

Na da Dia hawa: hamosu dunu.

Amaiba:le, Dia na hogomusa: misa!

Bai na da Dia hamoma:ne sia:i nogale ouligi.

120

Fidima:ne Sia:ne Gadosu

¹ Na da bidi hamosu ba:beba:le, Hina Godema
wele sia:i.

Amola E da nama dabe adole i.

² Ogogosu dunu da nama hasalasisa:besa:le,
Dia na gaga:ma.

- ³ Dilia ogogosu dunu! Gode da dilima adi hamoma:bela:?
 E da habodane dilima se dabe ima:bela:?
- ⁴ Amabela:?
 E da dadi gagui dunu ea dadi agei o lalu oso
 gia:i bagade
 amoga se dabe ima:bela:?
- ⁵ Dili bisili fifi labe da wadela:idafa Misiege
 amola Gida dunu fi
 amo ganodini ili bisili fifi labe defele gala.
- ⁶ Na da eso bagohamedafa fifi lai amo da
 olofosu higasa,
 amo ganodini esalebe ba:i.
- ⁷ Na da olofoma:ne ilima sia:sea, ilia da ha
 lamusa: fawane dawa:sa.

121

Hina Gode, Ninja Gaga:su

- ¹ Na da goumiga ba:le gadosa.
 Na fidisu da habodili misa:bela:?
- ² Nama fidisu da Hina Gode,
 mu amola osobo bagade hahamosu, Emadi
 maha.
- ³ E da di dafama:ne logo hame doasimu.
 Di Gaga:su dunu da mae golale esala.
- ⁴ Isala:ili fi dunu ilia Gaga:su Dunu
 da golamu hamedafa dawa:..
- ⁵ Hina Gode da di sosodo aligimu.
 E da dia afoguga aligili, di gaga:sa.
- ⁶ Eso yoga, di da esoga hame gia:mu.
 Gasia, di da oubi yoga se hame nabimu.
- ⁷ Hina Gode da di se mae nabima:ne, di
 ouligimu.
 E da di gaga:mu.

- ⁸ Di da misini bu ahoasea,
E da eso huluane mae fisili di gaga:lalumu.

122

Yelusaleme Moilai Bai Bagade amoma Nodosu

- ¹ Ilia da nama amane sia:i, “Ninia Hina Gode Ea diasuga ahoa:di!”
Amo sia: nababeba:le, na da hahawane ba:i.
- ² Amola wali ninia da guiguda: lela,
Yelusaleme gagoi ganodini lelefula.
- ³ Yelusaleme damoilai bai bagade nogaledafa
bu buga:le gagui diala.
- ⁴ Isala:ili fi huluane da amogawi Hina Gode Ea
hamoma:ne sia:i defele,
Ema nodone sia:musa: maha.
- ⁵ Goegawi, Isala:ili hina bagade dunu
da ilia fi dunuma fofada:musa: fi dialu.
- ⁶ Yelusaleme da olofosu ba:ma:ne, Godema
amanne sia:ne gadoma,
“Dunu amo da di Yelusaleme, amoma asigi
galea,
ilia bagade gaguiwane esalumu da defea.”
- ⁷ Dia gagoi dobea ganodini amola dia hina
bagade diasu ganodini,
olofosu amola gaga:su hou fawane dialumu
da defea.”
- ⁸ Na da na sosogo fi amola na na:iyado dunu
amoma asigiba:le,
na da Yelusaleme amoma amane sia:sa, “Olo-
fosu dima dialoma!”
- ⁹ Na da ninia Hina Gode Ea diasu amoma
asigiba:le,

na da Yelusaleme da bagade gaguiwane
dialoma:ne Godema sia:ne gadosa.

123

Asigili Gogolema:ne Olofosu Lama:ne Sia:ne Gadosu

¹ Hina Gode! Di da Hebene fi ouligisa.
Na da Dima ba:le gadosa.

² Hawa: hamosu dunu da ea hina dunu da e ouligima:ne dawa:sa,
amola hawa: hamosu uda da ea hina uda e ouligima:ne dawa:sa.

Amo defele, ninia Hina Gode,
Dia ninima asigili gogolema:ne olofosu ima:ne, nini da ouesalumu.

³ Hina Gode! Dia asigili gogolema:ne olofosu ninima ima!

Dunu eno da ninima bagadewane higasu.

⁴ Bagade gagui dunu da eso bagohamedafa baligili ninima haboseselalu.

Hidale gasa fi dunu da eso bagohamedafa nini higale ba:lalu.

124

Gode da Ea Fi Dunuma Gaga:su Esala

¹ Hina Gode da ninimagale hame fidisu gani-aba, ninia da adi hamona:nobela:?

Isala:ili fi! Dabe adole ima!

²⁻³ Nini ha lai dunu da ninima doagala:beba:le,
Hina Gode da ninimagale hame gegei gani-aba,
niaha lai dunu da ougi bagadeba:le, nini esalumuna:wane mogo sala:loba.

4-5 Amola hano fili gala:le, nini mini ahoa:noba
amola hano da nini dedebola:loba, nini da
mogososone gela da:loba.

6 Hina Gode da ninima ha lai dunuga nini
gugunufinisisa:besa:le,

Ilia logo hedofaiba:le, Ema nodomu da defea.

7 Ninja da sio sanisu dunu ea sani amoga
dasa:besa:le hobeasa,

amo defele ninja hobe:a:i.

Sani da gadelale sa:iba:le, ninia da halegale
lala.

8 Nini fidisu da Hina Gode, mu amola osobo
bagade hahamosu dunu,

Emadini maha.

125

Gode Ea Fi Dunu da Gaga:i Dagoi

1 Hina Godema dafawaneyale dawa:su dunu
da mae fogole amola mae iguguli,
Saione Goumi agoane diala.

2 Goumi da Yelusaleme moilai bai bagade amo
sisiga:i defele,

Hina Gode da Ea fi gaga:musa:, eso huluane
mae fisili, sisiga:le ouligilala.

3 Wadela:i hamosu dunu da eso huluane
moloidafa dunu ilia soge hame ouligi laluma.
Ilia da amo hamoi ganiaba, moloidafa dunu
da wadela:i hou hamona:nobela:?

4 Hina Gode! Moloidafa dunu amo da Dia
hamoma:ne sia:su nabawane hamosa,
ilima hou ida:iwane hamoma.

5 Be Di da wadela:i hamosu dunuma se dabe
iasea,

gilisili dunu amo da Dia moloi logo fisia-gasea, ilima se dabe ima.
Isala:ili fi ilima olfosu dialumu da defea!

126

Halegale Masa:ne Sia:ne Gadosu

- 1 Hina Gode da nini Yelusalemega bu oule manoba,
ninia da simasia ba:su defele ba:i.
- 2 Ninia da hahawaneba:le, ousa gesami hea:lalu.
Amalalu, fifi asi gala dunu eno da ninia hou olelema:ne amane sia:i,
“Hina Gode da Isala:ili dunu fidima:ne, gasa bagade hou hamoi dagoi.”
- 3 Dafawane! E da nini fidima:ne, hou nogai:idafa hamoi.
Ninia da hahawane bagade ba:i.
- 4 Hina Gode! Gibu da hano ahoanusu hafoga:i,
amo hano bu iabe defele,
ninia sogedafa amoma bu oule masa.
- 5 Dunu amo da digini ilia ha:i manu bugi,
ilia da hahawane ha:i manu gamisa ba:ma:ne, Dia logo doasima.
- 6 Amasea, dunu da digini ha:i manu bugimusa:,
hawa: gaguli asi,
ilia da ha:i manu gami amo gaguli, hawane gesami hehe:a:la buhagimu.

127

Gode Ea Noga:idafa Hou amoma Nodosu

- 1 Hina Gode da diasu hame gagui ganiaba,

diasu gagui dunu ilia hawa: hamomu da
hamedela:loba.

Hina Gode da moilai bai bagade hame gaga:i
ganiaba,
sosodo aligisu dunu da udigili sosodo alig-
ila:loba.

² Abuliba:le hahabedafa wa:legadole,
bagadewane hawa: hamonana gasimogoa
fawane bu golama:bela:?

Bai Hina Gode Ea dogolegei fi dunu ilia da
golai dialeawane,
E da ilia ha:i manu amola labe liligi huluane
ilima iaha.

³ Mano ilia da Hina Gode Ea hahawane do-
golegele iasu liligi.

E da nini hahawane ba:ma:ne, mano ninima
iaha.

⁴ Nowa da ayeligiawane, dunu mano lalelege-
sea,
amo dunu mano da dadi gagui dunuga ea
dadi hodo gagui agoai ba:sa.

⁵ Nowa da amo dadi hodo bagohame gagusia,
e da hahawane bagade gala.

E da ea ha lai dunu amo fofada:su diasuga
fofada:sea,
ilia da ema hamedafa hasalasimu.

128

Hina Godema Nabawane Fa:no Bobogesea, Bidi Lamu

¹ Nowa da Hina Gode Ea hamoma:ne sia:i
nabawane hamone,

Ema fa:no bobogesea, ilia da hahawane
bagade ba:mu.

- ² Di da di hawa: hamobeba:le, ha:i manu amola labe huluane defele ba:mu.
 Di da bagade gaguiwane amola hahawane esalebe ba:mu.
- ³ Dia uda da waini efe (amo da fage bagohame legesa) amo defele dia diasu
 ganodini esalebe ba:mu. Amola dia mano ilia da waha hedab:be olife ifa
 amo da dia ha:i manufafai sisiga:le bugi dialebe agoai ba:mu.
- ⁴ Nowa da Hina Gode Ea sia: nabawane hamosea,
 e da amo hahawane hou ba:mu.
- ⁵ Hina Gode da Saione Goumiga amodili hahawane dogolegesu dima imunu da defea.
 Di da dia esalebe eso huluane ganodini,
 Yelusaleme bagade gaguiwane dialebe ba:mu da defea.
- ⁶ Di da dia aowalalia fifi mabe ba:musa:, esalumu da defea.
 Isala:ili fi dunu da olofole esaloma:ma!

129

*Isala:ili Fi Dunu ilia Ha lai Hasalasima:ne
 Sia:ne Gadosu*

- ¹ Isala:ili fi! Dia ha lai da di ayeligia amogainini dima se bagade iasu.
 Amo hou adodoma.
- ² “Dafawane! Na ayeligia amoganini,
 nama ha lai dunu da dodona:giniwane nama se bagade iasu.
 Be ilia na hame hasalasi.
- ³ Ilia da na baligia oso dogone fofa:gi.
 Na baligi da osobo gidinasuga dogoi agoai ba:i.

⁴ Be Hina Gode da moloidafa amola E da na halegale masa:ne hamoi dagoi."

⁵ Dunu huluane amo da Saione Moilai Bai Bagade higasa,

ilia da hasali dagoiba:le baligidu masa:ne se boboge ba:mu da defea.

⁶ Ilia huluane da gisi amo diasu figisu da:iya bugi dialebe agoai ba:mu da defea.

Amo gisi da mae hedale, hedolo biosa.

⁷ Dunu afae da amo gisi hame gagadosa
amola gilisili la:gili hame gaguli ahoa.

⁸ Dunu afae da baligili ahoasea, amane hame sia:mu,

“Hina Gode da dima hahawane dogolegele
bagade imunu da defea!

Ninia da Hina Gode Ea Dioba:le,
dima hahawane dogolegele ganoma:ne
sia:sa.”

130

Fidima:ne Siane Gadosu

¹ Hina Gode! Na da baligliwane da:i dione heawini esalebeba:le,
Dima wele sia:sa!

² Hina Gode! Na digini wele sia:be nabima! Na fidima:ne wele sia:be nabima!

³ Di da ninia wadela:i hou hamoi huluane dedene legei ganiaba,
ninia huluanedafa da se imunusa: fo-fada:la:loba.

⁴ Be Di da ninima gogolema:ne olofosu hamosa.
Amaiba:le, ninia Dia midadi nodone bebeda:iya lelumu da defea.

5 Na da Hina Gode Ea fidisu nama misa:ne hanaiwane ouesala.

Amola na da Ea sia: dafawaneyale dawa:sa.

6 Na da Hina Gode Ea fidisu ba:musa: hanaiba:le ouesalebe,

amo da sosodo aligisu dunu da hehebolo misa:ne hanaiba:le ouesalebe,
amo baligisa.

7 Isala:ili fi dunu! Hina Gode Ea hou dafawaneyale dawa:ma!

Bai Ea asigidafa hou da hamedafa fisisa.

E da eso huluane dili gaga:mu hanai gala.

8 *E da Ea fi Isala:ili dunu, ilia wadela:i hou hamobe

amoga mae gugunufinisima:ne, ili gaga:mu.

131

Asabole Dafawaneyale Dawa:su Sia:ne Gadosu

1 Hina Gode! Na da na hidale gasa fisu hou yolesi dagoi.

Na da mimogo hou, amola liligi huluane amo
nama da gasa bagade ba:sa,
na da bu hame dawa:lumu.

2 Be amomane, na da hahawane olofole esala.
Mano amo da eme hi fei dialea, ouiya:le
dialebe defele,
na dogo da denesini diala.

3 Isala:ili fi! Hina Gode Ea hou eso huluane
mae fisili,
dafawaneyale dawa:laloma!

* **130:8:** Ma:diu 1:21; Daidase 2:14

132

Debolo Diasua Nodosu

- ¹ Hina Gode! Da:ibidi amola ea se baligili nabasu,
amo mae gogolema!
- ² Hina Gode! Di da Ya:igobe ea Gode Bagadedafa.
Da:ibidi ea Dima ilegele sia:i amo mae gogolema! E amane ilegele sia:i,
- ³⁻⁵ “Na da na diasua hame masunu amola hame golamu,
amola hele mae fili galeawane,
Hina Gode (Ya:igobe ea Gode Bagadedafa)
Ea: diasu gagumu.”
- ⁶ *Ninia da Bedeleheme moilaiga esaloba,
Dia Gousa:su Sema Gagili ea hou nabi.
Ninia da amo hogolala, Yialimi soge ganodini dialebe ba:i.
- ⁷ Ninia amane sia:i, “Ninia Hina Gode Ea diasuga afia:la:di.
Ninia Ea Fisu midadi nodone sia:ne gadomusa: afia:la:di.
- ⁸ Hina Gode! Debolo diasuga misa!
Amola Dia Gousa:su Sema Gagili
da Dia gasa bagade hou dawa:digima:ne olelesuba:le,
amo Dia gaguli misini, amogawi mae fisili,
eso huluane esalalaloma!
- ⁹ Dia gobele salasu dunu da eso huluane moloidafa hou
abula agoane salimu da defea.

* **132:6:** 2 Hou Olelesu 6:41-42

Dia fi dunu ilia hahawaneba:le gesami
hea:mu da defea.

¹⁰ Di da Dia hawa: hamosu dunu Da:ibidi, ema
ilegele sia:i dagoi.

Amaiba:le, Dia ilegei hina bagade amo higale
mae yolesima.

¹¹ †Di da Da:ibidima dafawanedafa ilegele
sia:su hamoi,
amola amo ilegele sia:i Di da hamedafa
bugimu.

Di amane ilegele sia:i,

“Na da dia mano afae amo hina bagade
hamomu,

amola e da di bagia Isala:ili fi ouligilalumu.

¹² Dia mano ilia Na gousa:su nog:a:le nabasea,
amola Na hamoma:ne sia:i ilima i, amo
nabawane hamosea,
ilia mano amola da di bagia, eso huluane
mae fisili, Isala:ili fi ouligilalumu.”

¹³ Hina Gode da Saione Moilai Bai Bagade
amo ganodini E esaloma:ne, ilegei dagoi.

¹⁴ E amane ilegele sia:i, “Na da Saione Moilai
Bai Bagade

amo ganodini eso huluane fifi ahoanumu.

Na da amogawi Isala:ili fi ouligilalumu hanai
galebe.

¹⁵ Na da Saione fi dunu ilia esaloma:ne lamu
liligi defele ilima imunu.

Na da Saione Moilai Bai Bagadega esalebe
hame gagui dunu,
ilima sadima:ne ha:i manu imunu.

† **132:11:** 2 Sa:mieue 7:12-16; 1 Hou Olelesu 17:11-14; Gesami
Hea:su 89:3-4; Asunasi Dunu Ilia Hou 2:30

16 Na da Saione fi ilia gobele salasu dunu,
ilia hamobe huluane amo ganodini, gaga:su
hou abula agoane ilima imunu.

Amola Saione fi dunu da hahawaneba:le,
gesami hea:mu amola wele sia:mu.

17 ‡Goegawi, Na da Da:ibidi egaga fi Dunu afae
amo Hina Bagadedafa hamomu.

Amola Na da Na ilegei Hina Bagade Ea
ouligisu hou nog:a:le gaga:mu.

18 Na da Ea ha lai dunu amo gogosiamane
hamomu.

Be Ea ouligibi da bagade gaguiwane
heda:mu.”

133

Olofole Esalebeba:le Nodosu

1 Gode Ea fi dunu da olofole, hahawane gilisili
esalea, hahawane bagade ba:sa.

Amo hou da nog:a:idafa.

2 Amo hou da nog:a:idafa mogili gagasu susuligi
amoga Elane ea dialuma da:iya sogadigili,
ea mayaboba:le aisa:ili, ea abula nimi amoga
doaga:sa, amo hou defele gala.

3 Hina Gode Ea fi hahawane olofole gilisisu hou
da oubi moge

amo da Hemone Goumiganini, Saione
Goumia dabe, amo defele gala.

Hina Gode da Saione Moilai Bai Bagadega Ea
olofole hahawane dogolegele
hou da dialoma:ne ilegele sia:i.

‡ 132:17: 1 Hina bagade 11:36

Amo da eso huluane mae bogole Fifi
Ahoanusu.

134

Hina Godema Nodomusa: Wele Sia:su

- 1 Dilia Hina Gode Ea hawa: hamosu dunu
amo da gasia Ea Debolo diasu ganodini Ema
hawa: hamonana!
Misa! Amola Ema nodone sia:ma!
- 2 Debolo diasu ganodini, dilia lobo gaguia
gadole,
Hina Godema nodone sia:ne gadoma.
- 3 Hina Gode da mu amola osobo bagade ha-
hamoi.
E da Saione Moilai Bai Bagadega esala,
amodili, dilima hahawane dogolegei hou
dialoma:ne sia:mu da defea.

135

Nodone Gesami Hea:su

- 1 Hina Godema nodoma! Dilia Hina Gode Ea
hawa: hamosu dunu!
Hina Gode Ea Dio nodone gaguia gadoma!
- 2 Dilia amo da ninia Hina Gode Ea Debolo diasu
ganodini lela.
Ema nodoma!
- 3 Hina Godema nodoma! Bai E da nogaidafa.
Ea Dio nodone gaguia gadoma!
Bai E da asigidafa.
- 4 E da Ya:igobe Emagama:ne ilegei.
E da Isala:ili fi dunu Emagama:ne ilegei.
- 5 Na dawa:, Hina Gode da bagadedafa.
E da eno ‘gode’ huluane baligi dagoi.

6 E da mu amola osobo bagade amola hano wayabo bagade,

amola hano wayabo lugudu, amo ganodini
Ea hanaiga fawane hamosa.

7 E da osobo bagade bega:, mulu misusa:
ginafoi amo oule maha.

E da mulu misa:ne, ha:ha:na gala:sa.

E da Ea liligi ligisisu diasuga, fo oule maha.

8 E da Idibidi sogega, magobo dunu mano,
amola ohe fi magobo gawali,

amo huluane defele, fane lelegei.

9 Amogawi, E da hina bagade, amola ea eagene
ouligisu dunu

ilima se dabe ima:ne, musa: hame ba:su gasa
bagade hou hamoi.

10 E da fifi asi gala bagohame gugunufinisili,
amola gasa bagade hina bagade dunu fane
lelegei.

11 E da Saihone (A:moulaide fi dunu ilia hina
bagade)

amola Oge (Ba:isia:ne fi hina bagade)

amola Ga:ina:ne soge hina bagade dunu
huluane fane lelegei.

12 E da ilia soge huluane samogene, Ea Isala:ili
fi dunu ilima sagoi dagoi.

13 Hina Gode! Eso huluane, dunu ilia da Di
fawane da Godedafa sisia: lamu.

Fifi manebe huluanedafa, ilia da Di hame
gogolemu.

14 Hina Gode da Ea hawa: hamosu dunu ili
gaga:mu.

Bai ilia da hahani amola E da ilima asigisa.

- 15** *Dunu fifi asi gala ilia ‘gode’ da dunu ilia loboga
 silifa amola gouliga hamoi dagoi
- 16** Ilia da lafi gala, be sia: baoumu hamedei.
 Ilia da si gala, be ba:mu gogolesa.
- 17** Ilia da ge gala be nabimu hamedei.
 Ilia da mi gala, be amoga gaha amola gabusiga: nabimu hamedei.
- 18** Dunu da amo loboga hamoi ogogosu ‘gode’
 hahamoi
 amola ilima dafawaneyale dawa:sa, ilia da afadenene,
 amo ogogosu liligi ilia hamoi, amo defele hamomu da defea.
- 19** Isala:ili fi dunu! Hina Godema nodoma!
 Gode Ea gobele salasu dunu! Ema nodoma!
- 20** Dilia Lifai dunu! Hina Godema nodoma!
 Dunu huluane amo da Ema nodone sia:ne gadosa! Ema nodoma!
- 21** Saione Moilai Bai Bagade amo ganodini,
 Hina Godema nodoma!
 Yelusaleme da Ea esalebe moilai.
 Amo ganodini, Ema nodoma!
 Hina Godema nodoma!

136

Hina Godema Nodone Gesami Hea:su

1 *Hina Godema nodone sia:ma! Bai E da nogaa:idafa

* **135:15:** Gesami Hea:su 115:4-8; Wamolegei Sia: Olelesu 9:20

* **136:1:** 1 Hou Olelesu 16:34; 2 Hou Olelesu 5:13,7:3; Esela 3:11;
 Gesami Hea:su 100:5; 106:1; 107:1; 118:1; Yelemaia 33:11

amola Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

² E da ‘gode’ huluane ilia hou bagadewane baligisa.

Ema nodone sia:ma! Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

³ E da hina dunu huluane ilia hou bagadewane baligisa.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

⁴ Hi fawane da gasa bagade musa: hame ba:su hou hamosa.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

⁵ †E da Ea bagade asigi dawa:suga, mu hahamoi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

⁶ ‡E da osobo bagade, amo hano wayabo lugududafa amo bai da:iya gagui.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

⁷ §E da eso amola oubi hahamoi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

⁸ Eso da esoha amoma ouligisu gala.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

⁹ Oubi amola gasumuni da gasi amo ouligisa.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

† 136:5: Mui 1:1 ‡ 136:6: Mui 1:2 § 136:7: Mui 1:16

10 **E da Idibidi magobo dunu mano huluane fane lelegei.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

11 ††E da Isala:ili fi dunu Idibidi soge ganodini esalu, amo gadili oule asi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

12 E da amo Ea gasa bagade loboga hamoi dagoi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

13 §§E da Maga:me Hano wayabo amo dogoa mogilasi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

14 E da hano degemusa: amo mogilisi logoa Ea fi oule asi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

15 Be E da Idibidi hina bagade amola ea dadi gagui wa:i huluane

amo mogososone gela sa:ima:ne hamoi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

16 E da Ea fi dunu hafoga:i sogedili oule asi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

17 E da gasa bagade hina bagade fane lelegei.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

18 E da mimogo hina bagade dunu fane lelegei.

** **136:10:** Gadili Asi 12:29 †† **136:11:** Gadili Asi 12:51

‡‡ **136:13:** Gadili Asi 14:21-29

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

19 §§E da Saihone (A:moulaide hina bagade) fane legei.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

20 ***E da Oge (Ba:isia:ne hina bagade) fane legei.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

21 E da ilia soge amo samogene, Ea fi dunuma sagoi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

22 E da ilia soge amo Ea hawa: hamosu fi Isala:ili amo ilima i.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

23 Ninia da hasalasi dagoiba:le, E da nini hame gogolei.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

24 Ninia ha lai dunu da nini gagulaligiba:le, E da nini halegale masa:ne hamoi.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

25 E da esalebe liligi huluane ilima ha:i manu iaha.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

26 Hebene esalebe Godema nodone sia:ma.

Ea asigidafa hou da mae fisili, eso huluane dialumu.

137

Mugululi Asi Isala:ili fi Dunu ilia Fofagini Disu

- ¹ Ba:bilone hano bega: ninia da fi dialu.
Amogawi, ninia da Saione Moilai Bai Bagade
dawa:beba:le, fofagini dinanu.
- ² Ninja da 'yodima' ifa damana, ninia sani
baidama gosagisi.
- ³ Dunu amo da nini gagulaligi, ilia da ninima
amane sia:i,
“Ninia hahawane nabima:ne, Saione ea hou
olelema:ne, gesami hea:ma.”
- ⁴ Be ninia da habodane ga fi sage ganodini,
Hina Godema nodone gesami hea:ma:bela:?
- ⁵ Yelusaleme! Na da di gogolesea,
na da sani baidama bu hamedafa dumu da
defea.
- ⁶ Na da di gogolesea,
amola di da na baligili hahawane hou bai
diala amo hame dawa:sea,
na da bu gesami hea:mu logo hamedafa
ba:mu da defea.
- ⁷ Hina Gode! Idome dunu ilia da Yelusaleme
doagala:le, hasalasi dagoi,
Dia amo hou bu dawa:ma.
Ilia amane sia:i, “Yelusaleme dafawanedafa
muguluma.”
Dia amo hou bu dawa:ma.
- ⁸ *Ba:bilone moilai bai bagade! Di da gu-
gunufinisi dagoi ba:mu.
Di da ninima wadela:i hou bagade
hamobeba:le,

* **137:8:** Wamolegei Sia: Olelesu 18:6

nowa da dima se dabe iasea, da hahawane
bagade ba:mu.

⁹ E da dia mano dudubu amo sasamogene,
gele da:iya gisalu gagala:mu da defea.

138

Hina Godema Nodone Sia:ne Gadosu

¹ Hina Gode! Na dogo huluane amoga Dima
nodone sia:sa.

Na da ogogosu ‘gode’ huluane ilia midadi
Dima nodone gesami hea:mu.

² Na da Dia hadigi Debolo diasu amoga
ba:legale, beguduli,

Dia Dio amoma nodone sia:sa.

Bai Dia asigidafa hou da hame fisisa.

Amola Dia Dio amola Dia hamoma:ne sia:su
da baligili bagade,
amo Di da olelei dagoi.

³ Na da Dima wele sia:beba:le, Di da nama dabe
adole i.

Di da Dia gasaga, nama gasa i.

⁴ Osobo bagade hina bagade dunu huluane, ilia
da Dima nodomu.

Bai ilia da Dia ilegele sia:su nabi dagoi.

⁵ Ilia da Dia hawa: hamoi
amola Dia hadigidafa hou olelema:ne,
gesami hea:mu.

⁶ Di da gadodafa esala.

Be Di da amo mae dawa:le, fonoboi dunu
amo noge:le ouligisa.

Amola hidale gasa fibi dunu da Dima
wamoaligimu hame dawa:.

⁷ Na da bidi hamosu amoga sisiga:i ba:sea, Dia
na gaga:sa.

Di da nama ha lai dunu ilima dabe gegesa
amola Dia gasa bagade amoga na gaga:sa.

- ⁸ Di da Dia ilegele sia:i defele, didili hamomu.
Hina Gode! Dia asigidafa hou da mae fisili,
eso huluane dialumu.
Dia hawa: muni hamobe amo didili
hamoma.

139

Gode Ea Bagade Dawa:su Hou amola Ouligisu Hou

- ¹ Hina Gode! Dia da na hou abodele,
huluane dawa:.
- ² Dia da na hamobe huluanedafa dawa:.
Di da badiliawane lela, na asigi dawa:su
huluane dawa:.
- ³ Na da hawa: hamonanea amola hele esalea,
na hamobe huluane Dia dawa:.
- ⁴ Na da hame sia:iawane,
na sia:musa: dawa:i huluane Dia dawa:.
- ⁵ Di da na sisiga:le,
Dia gasaga na gaga:i diala.
- ⁶ Dia na hou dawa:digi da oso dogoi.
Be na da Dia hou dawa:digimu da hamedei.
- ⁷ Na da Diba:le hobeamu da hamedei.
Na da Dia midadi fisili hobeamu da hamedei.
- ⁸ Na da muagado hedai:ganiaba, Di da amo-
gawi esalebe ba:la:loba.
Na da bogosu sogebia asiaba, Di da amogawi
esalebe ba:la:loba.
- ⁹ Na eso maba gusu hagili ahoa ganiaba,
o guma:dini badiliadafawane esala ganiaba,
- ¹⁰ Di da amogai na oule bisili masa:ne
amola na fidima:ne esalebe ba:la:loba.

- ¹¹ Na da gasi ea na wamolegema:ne adole ba:loba,
 o hadigi nama sisiga:i dialebe amoea afadenene bu gasima:ne adole ba:loba,
 na da wamolegei dagoi hame ba:la:loba.
- ¹² Bai gasi dunasi da Dima gasi hame gala,
 amola gasi da Dia siga eso ea hadigi agoai ba:sa.
 Gasi amola hadigi da Dima defele ba:sa.
- ¹³ Di da na da:i huluane hahamoi.
 Di da na da:i huluane na:me ea hagomo ganodini disisi.
- ¹⁴ Dunu huluane da Diba:le beda:mu da defea.
 Amaiba:le, na Dima nodosa.
 Dia hamobe huluane da degabo amola nogai:idafa.
 Amo huluane na dawa:.
- ¹⁵ Di da na gasa na:me ea hagomo ganodini nogai:le hahamone, disisilaloba,
 na da amogawi wamowane alelaloba, na da amogawi esaloba,
 Di da na dawa:digi dagoi.
- ¹⁶ Na da hame lalelegeiawane, Dia na dawa:i.
 Na da hame lalelegeiawane na esaloma:ne ilegei,
 amo Di da Dia meloa amo ganodini dedene legei.
- ¹⁷ Gode! Dia asigi dawa:su amo na dawa:mu bagadewane gogolesa.
 Dia asigi dawa:su da bagohame gala.
- ¹⁸ Na da Dia asigi dawa:su idisa ganiaba,
 ilia da idimu gogolei, sa:i boso su idi agoai gala:loba.

Na da nedigisia, Di amola ani gilisili esalebe
ba:sa.

¹⁹ Gode! Na dawa:loba da Dia wadela:i hamosu
dunu fane lelegemu.

Na dawa:loba da mosolasu dunu na yoles-
ima:mu.

²⁰ Ilia Dima lasogole baligidu sia: daha.

Ilia Dia Dio amoma lasagole sia:sa.

²¹ Hina Gode! Na da Dima higabe dunu ilima
bagade higasa.

Na da Dima ododoga:be dunu ilima higasa.

²² Na da ili dafawaneda fa higasa.

Ilia da nama ha lai dunu agoai ba:sa.

²³ Gode! Na asigi dawa:su, Dia abodema!

Nama adoba:le, na asigi dawa:su hogole
ba:ma.

²⁴ Na wadela:i yale, Dia hogole ba:ma!

Amola Dia fifi ahoanusu logoga masa:ne,
nama logo olema.

140

Gaga:ma:ne Sia:ne Gadosu

¹ Hina Gode! Wadela:i hamosu dunu amola
nimi bagade gegesu dunu

da nama hasalasisa:besa:le, Dia na gaga:ma.

² Ilia da eso huluane wadela:le hamomusa:
ilegelala.

Ilia da eso huluane sia:ga gegesa amola
sia:waisa.

³ *Ilia gona:su da medosu sania defele gala.

Ilia sia: da saya:be ea medosu defo hano
defele gala.

* **140:3:** Louma 3:13

4 Hina Gode! Wadela:i hamosu dunu ilia
gasaga na banenesisa:besa:le,
na gaga:ma.

Nimi gegesu dunu da na dafama:ne ilegesa.
Dia na gaga:ma!

5 Hidale gasa fibi dunu da na sa:ima:ne sanen-
esisi.

Ilia da na gagulaligima:ne, logoba:le sanene-
sisu.

6 Na da Hina Godema amane sia:sa, “Di da na
Gode! Hina Gode!

Na fidima:ne digini wele sia:be nabima!

7 Na ouligisudafa Hina Gode! Na gasa bagade
Gaga:su Dunu!

Dia da gegesu ganodini na gaga: i.

8 Hina Gode! Wadela:i hamosu dunu ilia hanai
liligi ilima mae ima.

Ilia wadela:i hamoma:ne ilegesu amo hedo-
fama.

9 Na ha lai dunu da na hasalasisa:besa:le, ilia
logo hedofama.

Ilia nama se ima:ne sia:su da sinidigli, ilima
se ima:ne, Dia hamoma.

10 Gia:i bagade lalu oso da ili da:iya sa:imu da
defea.

Ilia da uli dogoi ganodini dafane, bu hame
heda:mu da defea.

11 Dunu amo da eno dunuma ogogole di-
waneya udidisia,

ilia hamobe da didili hame hamomu da defea.
Dodona:gi gegesu dunu da wadela:su liligi
amoga gugunufini dagoi ba:mu da defea.

12 Hina Gode! Na dawa:, Di da hame gagui
dunu

amola hahanibi dunu ilia hou gaga:sa.

13 Moloidafa dunu ilia da Dima nodone sia:ne,
Dia midadi esalumu.

141

Daeya Sia:ne Gadosu

1 Hina Gode! Na Dima wele sia:sa! Wahadafa,
na fidima!

Na Dima wele sia:sea, Dia nabima!

2 *Na sia:ne gadosu amo gabusiga: gobele
salasu defele, Dia lama.

Na lobo gaguia gadobeba:le, Dia amo hou
daeya gobele salasu defele ba:ma.

3 Hina Gode! Na lafi noga:le sosodo aligima!
Na lafi logoga, sosodo aligisu dunu
asunasima!

4 Na da wadela:i hou hanasa:besa:le, Di fidima.
Amola na da wadela:i hamosu dunuma mae
gilisima:ne,

amola ilia lolo nasu amoga mae masa:ne, Di
fidima.

5 Dunu noga:idafa da nama asigiba:le,
dawa:ma:ne se iasu amola gagabosu nama
imunu da defea.

Be wadela:i hamosu dunu ilia nama nodosu,
amo na da hame lale salimu.

Bai na da eso huluane ilia wadela:i hou
fisima:ne sia:ne gadolala.

6 Ilia ouligisu dunu da igi gafulua bogoma:ne
fulisali ba:sea,
dunu eno da na sia:i liligi da dafawane
galebeyale dawa:le sia:mu.

7 Lalu ifa da gaga:ne habele dudunumiai
ba:mu.

* **141:2:** Wamolegei Sia: Olelesu 5:8

Amo defele, amo dunu ilia gasa da bogoi
ulidogoi bega: afagogoi ba:mu.

⁸ Be Ouligisudafa Hina Gode! Na Dima
dafawaneyale dawa:lala.

Na da Dia gaga:su hou hogosa.

Amola na mae bogoma:ne, Di gaga:ma.

⁹ Wadela:i hamosu dunu, ilia da na sa:ima:ne
sani dilisia.

Dia na gaga:ma!

¹⁰ Wadela:i hamosu dunu illila: sani amoga
illila: sa:imu da defea.

Amola na da hahawane masa:ne, Di fidima!

142

Godea Fidima:ne Sia:ne Gadosu

¹*Na da Hina Godema fidima:ne wele sia:sa.
Na Ema edegeisa.

² Na da:i dione Ema egane iaha.

Na se nabasu huluane Ema olelesa.

³ Na da hamomu hamedei galea, yolesimusa:
dawa:sea,

E da na hamoma:ne dawa: olelesa.

Logo na ahoabega, amogai wadela:i hamosu
dunu ilia da na sa:ima:ne,
wamo sanisia.

⁴ Na ba:le gasea, na fidisu amola gaga:su eno
hame ba:sa.

Dunu eno da na hame gagagulasa.

⁵ Hina Gode! Na da Dia fidima:ne digini wele
sia:sa.

Hina Gode, Di da na Gaga:su Gode.

Na fifi ahoanebe amo ganodini, na da Di
fawane hanai gala.

* **142:1:** 1 Sa:mieule 22:1,24:3

6 Na digini wele sia:be nabima! Bai na da baligili da:i dione heawini gala.

Na ha lai dunu da na hasalasa:besa:le, Dia na gaga:ma.

Ilia gasa da na gasa baligi dagoi.

7 Na se nababeba:le, Dia na hohogilisima!

Amasea, na da dunu ilia gilisisu ganodini,
Dima nodomu.

Bai Di da nama noga:idafa hou hamonana.

143

Godea Fidima:ne Gesami Hea:su

1 Hina Gode! Na sia:ne gadobe nabima!

Di da mae fisili, moloidafa hou hamo-nanebeba:le, na adole ba:be nabima!

2 *Na da Dia hawa: hamosu dunu! Nama mae fofada:ma!

Bai dunu afae da Dia siga ba:sea, moloidafa da hame gala.

3 Nama ha lai dunu da na desega misini, na hasalasi dagoi.

Ea da na gasidafa se iasu diasu ganodini sali.
Wali na da dunu da hemonega bogoi agoane ba:sa.

4 Amaiba:le na da yolesimusa: dawa:lala.

Na da baligili heawini da:i dioi gala.

5 Na da eso musa: asi amo dawa:lala.

Dia musa: hamosu na da dawa:lala.

6 Na da lobo gaguia gadole, Dima sia:ne gadolala.

Hafoga:i osobo da gibu sa:ima:ne dawa:lalebe,

* **143:2:** Louma 3:20; Gala:isia 2:16

amo defele na da Di nama misa:ne hanai
gala.

⁷ Hina Gode! Wahadafa nama dabe adole ima!
Na da hamoma:beyale dawa:lusu huluane
fisi dagoi.

Na da bogoi sogebia dasa:besa:le, Dia naba:le
mae wamoaligima!

⁸ Hahabe huluane, Dia mae fisili asigidafa hou
nama buga:le adole ianoma.

Bai na da Dia hou dafawaneyale dawa:sa.

Na sia:ne gadosu da Dima gado heda:sea, na
masa:ne idi olelema.

⁹ Na da Dia gaga:su hou lama:ne, Dima ahoa.
Na ha lai dunu da na hasalasa:besa:le, Dia
gaga:ma.

¹⁰ Di da na Gode! Dia hanai na hamoma:ne,
nama olelema.

Nama hou nog:i hamoma, amola na
gaga:iwane masa:ne,
idi nog:i nama olelema.

¹¹ Hina Gode! Dia gaga:musa: ilegei defele, na
gaga:ma.

Dia nog:i idafa hou amoga na gaga:ma.

¹² Dia da nama asigiba:le, na ha lai dunu
medole legema!

Na banenesisu dunu amo gugunufinisima.

Bai na da Dia hawa: hamosu dunu.

144

Hina bagade Dunu da Hasalasibba:le, Godema Nodosu

¹ Hina Gode da na Gaga:sudafa! Ema nodoma!
E da na gegema:ne adoba:sa.
Amola na gegema:ne momagesa.

2 E da na gagulasa amola na gaga:sa.

E da na ougiha aligisu dunu esala, amola na
gaga:su dunu esala.

Na da se mae nabawane hahawane masa:ne,
Ea hou dafawaneyale dawa:sa.

E da niha fifi asi gala banenesisa

3 *Hina Gode! Osobo bagade dunu ilia da
hamedei agoai galebe.

Dia abuliba:le ilima asigibala:?

4 Ninia da fo fonomene agoai ba:sa.

Ninia esalebe eso da baba bobaligilalebe
agoai ba:sa.

5 Hina Gode! Mu gadelale fasili, gudu sa:ima!

Goumi digili ba:ma! Amasea, goumi da mobi
bubugilalebe ba:mu.

6 Dia ha lai afagogoma:ne, ha:ha:na gala:su
iasima.

Dia ha lai dunu hobeama:ne, dadia gala:le se
bobogema.

7 Na da hano lugudua mogo sososa.

Dia gadodili, lobo ligia guduli, na hiougia
gadoma.

Ga fi dunu ilia gasaga na hasalasa:besa:le,
Dia gaga:ma.

8 Ilia da dafawane sia: hamedafa sia:sa.

Amola ilia hamomusa: ilegele sia:sea,
ogogosa.

9 Gode! Na da Dima gesami gaheabolo hea:mu.

Na da sani baidama dusu, Dima gesami
hea:mu.

10 Di da hina bagade ilia ha lai hasalasima:ne
hamosa.

* **144:3:** Yoube 7:17-18; Gesami Hea:su 8:4

Amola Dia hawa: hamosu dunu Da:ibidi
gaga:sa.

¹¹ Na dodona:gi ha lai dunu da na osa:la
heda:sa:besa:le,

Dia na gaga:ma. Ga fi dunu ilia gasaga na
hasalasa:besa:le, Dia gaga:ma.

Ilia da dafawane sia: hamedafa sia:sa.

Amola ilia hamomusa: ilegele sia:sea,
ogogosa.

¹² Ninia dunu mano ayeligi amolali,
da ha:i manu bugi nasegagini heda:be agoai
ganumu da defea.

Amola ninia idiwilali, ilia da noga:le lelu
duni bugi

amo da hina bagade ea diasu hegomaia nina:
hamonanebe,
amo agoai ba:mu da defea.

¹³ Ninia liligi legesu diasu ilia ha:i manu amoga
nabai ba:mu da defea.

Ninia sibi amo da nasegagi sogega esalebe,
ilia mano osea:idafa lalelegemu da defea.

¹⁴ Ninia bulamagau da mae daba:me asili,
mano osea:idafa lalelegemu da defea.

Ninia moilai logo ganodini, se nabasu wele
sia:su hame nabimu da defea.

¹⁵ Fifi asi afae da amo hou ba:sea, hahawane
bagade ganumu.

Amola ilia da Hina Gode amo ilia Godedafa
ilegesea,
ilia da hahawane bagade ganumu.

145

Nodone Gesami Hea:su

¹ Na Gode amola na Hina Bagade!

- Na da Dia bagadedafa hou eno dunuma
sisa:le imunu.
- Na da mae fisili, Dima nodonanumu.
- ² Eso huluane na da Dima nodone sia:mu.
Na da mae fisili, Dima nodonanumu.
- ³ Hina Gode da bagadedafa!
Ema gasa bagadewane nodomu da defea.
Ea gasa bagade hou da dawa:digimu
hamedei.
- ⁴ Dia hawa: hamoi amoma fifi asi amola fifi
misunu da nodomu.
Ilia da Dia gasa bagade hamosu amo eno
dunuma wele sia:mu.
- ⁵ Ilia da Dia hadigidafa hou dawa:le, gilisili sia:
sa:imu.
Amola na da Dia noga:idafa hamosu, na asigi
dawa:su ganodini dawa:lalumu.
- ⁶ Dunu eno da Dia gasa bagade hawa: hamosu,
amo gilisili sia: sa:imu.
Amola na da Dia noga:idafa bagade hou amo
eno dunuma wele sia:mu.
- ⁷ Ilia da Dia noga:idafa hou olelemu,
amola Dia asigidafa hou olelema:ne, gesami
hea:mu.
- ⁸ Hina Gode da asigidafa amola gogolema:ne
olofosu dawa:.
E da hedolo hame ougisa amola mae fisili
asigidafa hou dawa:.
- ⁹ E da dunu huluane noga:idafa hou
hamosa.
Amola Ea hahamoi liligi huluane amoma
asigisa.
- ¹⁰ Hina Gode! Dia hahamoi liligi huluane da
Dima nodomu.

Amola Dia fi dunu huluane ilia da Dima
nodone sia:mu.

¹¹ Ilia da Dia hadigi Hina Bagade Hou amo
dawa:le, gilisili sia: sa:imu.

Amola Dia gasa bagade hou eno dunuma
olelemu.

¹² Amasea, dunu huluane ilia da Dia gasa
bagade hawa: hamoi

amola Dia hadigi Hinadafa Hou dawa:mu.

¹³ Dia Ouligibi da eso huluane dialalalumu.

Amola Di da eso huluane Hinadafa esalumu.
Hina Gode da hamomusa: ilegele sia:i, amo
mae fisili, didili hamosa.

E da Ea hawa: hamosu huluane amo gano-
dini asigidafa hamosa.

¹⁴ E da se nababe dunu fidisa.

E da dafai dunu bu wa:lesisa.

¹⁵ Esalebe liligi huluane da Di dafawane
hamoma:beyale, dawa:lala.

Amola ilia ha:sea, Di da ilima ha:i manu iaha.

¹⁶ Di da ilima defele iabeba:le,
ilia lamu dawa:i liligi lai dagoi ba:sa.

¹⁷ Hina Gode Ea hawa: hamobe huluane
da moloidafa amola asigidafa hamosa.

¹⁸ Nowa da Ema molole sia:sea,

E da amo dunu fidila maha.

¹⁹ Nowa da Ema nodone dawa:sea,

E da ilima ili lamusa: dawa:be liligi huluane
defele iaha.

E da ilia digini wele sia:be naba, amola ili
gaga:sa.

²⁰ Nowa da Ema asigi galea, E da amo dunu
gagagulasa.

Be E da wadela:i hou hamobe dunu gu-
gunufinisimu.

²¹ Na da eso huluane mae yolesili Hina Godema nodonanumu.

Ea hahamoi liligi huluanedafa da mae fisili
Ea Hadigi Dio nodonanumu da defea.

146

Gaga:su Godema Nodosu

¹ Hina Godema nodoma!

Na dawa:su amoga Hina Godema nodoma!

² Na da esalobawane,

na esalebe we huluane Godema nodone gesami hea:su hamonanumu.

³ Osobo bagade ouligisu dunu ilima dafawaneyale mae dawa:ma!

Osobo bagade dunu, ilia di gaga:mu hamedei.

⁴ Ilia da bogosea, gulu dou amoma buhagisa.

Amo esoga, ilia hamomusa: ilegei da dagosa.

⁵⁻⁶ *Nowa dunu da Ya:igobe ea Gode amoea fidima:ne dawa:sea da hahawane gala.

Hina Gode da mu amola osobo bagade amola hano wayabo bagade

amola amo ganodini liligi huluanedafa ha-hamoi dagosi.

Nowa da Ema dafawaneyale dawa:sea, da hahawane bagade gala.

E da Ea hamomusa: ilegele sia:i huluane didili hamosa.

⁷ E da banenesi dunu fidima:ne, moloidafa fofada:su hamosa.

E da ha:be dunuma ha:i manu iaha.

* **146:5-6:** Asunasi Dunu Ilia Hou 4:24, 14:15

⁸ Hina Gode da se iasu diasua esalebe dunu fadegalesisa.

E da si dofoi dunu ilia si fadegalesisa.

E da dafai dunu bu wa:lesisa.

E da Ea moloidafa dunuma asigisa.

⁹ E da degabu misi dunu ninia soge ganodini esalebe, amo gaga:sa.

E da didalo amola guluba: mano fidisa.

Be E da wadela:i hou hamosu dunu ilia ilegesu gugunufinisisa.

¹⁰ Hina Gode da eso huluane Hinadafa esalalalumu.

Saione fi! Dilia Gode da eso huluane fifi ahoana, dili ouligilalumu.

Hina Godema nodoma!

147

Gode Bagadedafa Ema Nodosa

¹ Hina Godema nodoma! Ninia Godema nodone gesami hea:mu da defea!

Ema nodomu da nogai:idafa amola moloidafa.

² Hina Gode da Yelusaleme ea hou bu hahamona.

E da mugululi asi dunu bu lale sala.

³ E da baligili da:i dioi dunu amo ilia dogo denesisa.

E da ilia fofa:gi lala:gisa.

⁴ E da gasumuni ilia idi ilegei dagoi.

Amola gasumuni afae afae ilia dio adosa.

⁵ Ninia Hina Gode da bagadedafa amola gasa bagadedafa.

Ea asigi dawa:su amo afaega defemu da hamedei.

- 6** E da fonoboi dunu wa:lesisa.
Be wadela:i hamosu dunu, osoba banenesisa.
- 7** Hina Godema nodone gesami hea:ma!
Ninia Godema nodone sani baidama duma!
- 8** E da mu dedeboma:ne, mu mobi baila:lesisa.
E da osobo bagadema gibu iaha.
E da agologa, gisi heda:ma:ne hahamosa.
- 9** E da ohe fi ilima ha:i manu iaha.
Guimi mano da ga:sea, E da ilima ha:i manu iaha.
- 10** E da gasa bagade hosi amola nimi bagade
dadi gagui dunu
amo hahawane hame ba:sa.
- 11** Be E da fonoboi dunu amo da Ema nodobe
amola Ea mae fisili asigidafa hou
dafawaneyale dawa:be,
amo dunu E da hahawane ba:sa.
- 12** Yelusaleme fi! Hina Godema nodoma!
Saione fi! Dilia Godema nodoma!
- 13** E da dilia logo ga:su gasa bagadewane
dialoma:ne hamosa.
E da dilia fi dunuma hahawane hamosa.
- 14** E da dilia soge alaloa gaga:sa.
E da dili sadima:ne, widi ha:i manu
noga:idafa dilima iaha.
- 15** E da osobo bagadema hamoma:ne sia:sea,
Ea sia:be liligi da hedolowane hamoi dagoi
ba:sa.
- 16** E da mugene su, abula agoai baila:lesisa.
Amola anegagi ofo gulu agoane dudulisisa.
- 17** E da mugene amo igi fofonobo agoane iasisia,
dunu afae da amo ganodini esalumu
hamedei ba:sa.

18 Amasea, E da amo hamoma:ne sia:sea,
mugene ganumu da daeasa.

E da fo iasisia, hano da ahoana.

19 E da sia:ne iasu amo Ea fi dunuma iaha.

E da Ea sema amola hamoma:ne sia:i amo
Isala:ili fi ilima iaha.

20 E da eno fifi asi gala ilima agoane hame
hamosu.

Eno fifi asi gala, ilia da Ea sema hame dawa:.
Hina Godema nodoma!

148

*Osobo Bagade amola Muagado Liligi Huluane,
Godema Nodone Wele Sia:ma:mu*

1 Hina Godema nodoma!

Dilia Hebenega esalebe fi! Hina Godema
nodoma!

2 Hina Gode Ea a:igele dunu huluane
amola Ea Hebene ganodini dadi gagui wa:i
dunu huluane!

Ema nodoma!

3 Eso, oubi amola gasumuni nenanebe!
Ema nodoma!

4 Muagadodafa amola hano muagadodili diala!
Ema nodoma!

5 Ilia huluane da Hina Gode Ea Dio amoma
nodone sia:mu da defea!

E da ili hamoma:ne sia:beba:le, ilia huluane
hahamoi dagoi ba:i.

6 Ea hamoma:ne sia:beba:le, ilia ilegei sogebiga
mae muguluma:ne,

eso huluane dialoma:ne, bugi dagoi ba:sa.

Ilia Gode Ea sia: gua:mu hamedei.

7 Osobo bagade fi huluane, hano wayabo
bagade ohe fi liligi bagadedafa

amola hano wayabo bagade lugudu fi!
 Dilia huluane Hina Godema nodoma!

⁸ Ha:ha:na, mugene, anegagi ofo, mu mobi
 amola fo
 ilia da Ea hamoma:ne sia:i nabawane
 hamosa!
 Dilia huluane Hina Godema nodoma!

⁹⁻¹⁰ Agolo, goumi, fage legesu ifa, iwila,
 ohe fi fofoi amola sigua, sugi labe fi amola
 sio fi!
 Dilia huluane Hina Godema nodoma!

¹¹⁻¹² Hina bagade dunu, fifi asi gala huluane,
 hina bagade ilia egefelali,
 ouligisu dunu huluane, uda a:fini, goi ayeligi,
 da:i hamoi dunu amola uda,
 amola mano huluane!
 Dilia huluane Hina Godema nodoma!

¹³ Ilia huluane da Hina Gode Ea Dio amoma
 nodomu da defea.
 Bai Ea Dio da bagadedafa amola dunu hulu-
 ane ilia dio baligisa.
 Ea hadigi hou da liligi huluane osobo bagade
 amola Hebene ganodini esala,
 amo ilia hou bagadewane baligisa.

¹⁴ E da Ea fi ilima gasa bagade hamobeba:le,
 Ea fi dunu da Ema nodosa.
 E da Ea fi Isala:ili dunu ilima bagadedafa
 asigisa.
 Ilia da Ema nodosa.

149

Nodosu Gesami Hea:su

¹ Hina Godema nodoma! Hina Godema gahe-
 abolo gesami hea:ma!
 Ea mae fisili dafawaneyale dawa:su fi

ilia gilisisu ganodini Ema nodone sia:ma!

² Isala:ili fi dunu! Dilia Hahamosu Godeba:le
nodoma!

Saione dunu! E da dilia Hina Bagadeba:le,
nodoma!

³ Ea Dio amoma nodone goса:le ima!

Ilibu amola sani baidama dusu, Ema
nodoma!

⁴ Hina Gode da Ea fi dunuma nodosa!

Amola hou fonoboi dunu ilima nodone
dawa:le, ilima hasalasu hou iaha.

⁵ Gode Ea fi dunu ilia da hasaliba:le, hahawane
esalumu da defea.

ilia gasi huluane Godema nodone gesami
hea:lalumu da defea.

⁶⁻⁹ Ilia da Gode Ea hamoma:ne sia:i defele, ilia
gegesu gobihei mei gaguiwane,

fifi asi gala hasalawane amola fifi asi gala
ilima se iasea,

amola ilia hina bagade sia:inega la:gili
amola ouligisu dunu gulaga hamoi sia:inega

la:gili,

ilia ha:giwane Godema nodone sia:mu da
defea.

Gode Ea fi dunu ilia hasalasu hou da agoane
gala.

Hina Godema nodoma!

150

Hina Godema Nodoma!

¹ Hina Godema nodoma! Gode Ea Debolo Diasu
ganodini Ema nodone sia:ma!

Gode Ea muagado gasa bagade hou amoma
nodoma!

- ² Ea gasa bagade hawa: hamosu ba:beba:le,
Ema nodoma!
 Ea gasa bagade baligi hou amoma nodone
 sia:ma!
- ³ Dalabede dusa, Ema nodone sia:ma!
 Sani baidama amola ilibu ba:gu la:idi la:idi
 figi gisinagisanasu duni,
 Ema nodoma.
- ⁴ Ilibuga dusa amola gafole iana, Ema nodoma!
 Sani baidamaga amola buni fulabosuga
 dusa, Ema nodoma!
- ⁵ Edado fasu amoga Ema ha:giwane nodoma!
- ⁶ Esalebe liligi huluane! Hina Godema
nodoma!
 Hina Godema nodoma!
 Sia: ama dagoi

**GODE EA SIA: IDA:IWANE GALA
The Holy Bible in the Bedamuni language of Papua
New Guinea
Buk Baibel long tok ples Bedamuni**

Copyright © 2000 Tom Hoey

Language: Bedamuni (Beami)

Translation by: Tom Hoey

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

28e512c8-4603-5063-83de-bc2fd6fa3b51